PUBLICAȚIE LUNARĂ
înscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXII. — No. 1—3 IANUARIE-FEBR.-MARTIE 1943

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

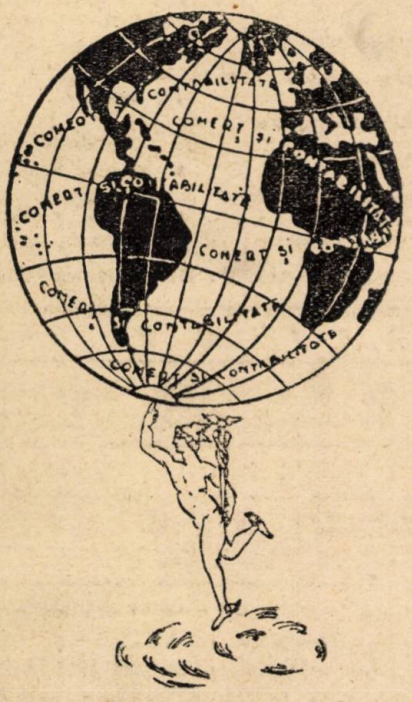

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI.—STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

39248

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp Contabililor.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M Fost Preşedinte Corp. Contab.
Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabil.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei: **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 450

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 60 LEI

Anul XXXII. — No. 1—3 Ianuarie-Februarie-Martie 1943

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CUPRINSUL:

Comitetul: La început de an — — — — — — — — — — — — 1
Prof. Dr. C. Demetrescu: Organizația administrativă și contabilă în Italia, în evul mediu — — — — — — — — — — — — 2
Comitetul: Sărbătorirea centenarului lui Th. Ștefănescu — — 13
Lucia Sp. Iacobescu: Rechnungswesen. (Expresie considerată nouă pentru termenul Contabilitate). — — — 15
Aureliu Marinescu și P. Drăgănescu-Brateș: Profesorul și Elevul— 25
Șt. Șt. Dumitrescu-Șuța: Firmele societăților anonime cu numele unuia din asociați — — — — — — — — — — 28
Lămuriri fiscale, comerciale, juridice și contabile — — — — 32
Jurisprudențe fiscale — — — — — — — — — — — — — 33
Dela Asoc Absolv. Șc. Comerciale azi Liceul „N. Kretzulescu" 34
Dela Secțiuni. — Colegiale. — Recenzii— — — — — — — — 35

La început de an

Cu aceiași devotament și cu aceiași sârguință cu care s'a lucrat timp de 31 ani la această Revistă, răsbatem mai departe prin valurile timpului, pentru a lumina și deschide căi noui generațiilor ce vin.

Revista noastră, una dintre cele mai vechi reviste de specialitate din Țară, și-a făcut apariția în anul 1908, din inițiativa unui grup de absolvenți de școală comercială, ca o necesitate de desbatere a problemelor comerciale și contabile.

Propunându-și dela început să cerceteze viața comercială dela noi și din alte țări, uzanțele comerciale, târgurile, expozițiile, organizarea lăuntrică a întreprinderilor comerciale și în legătură cu aceasta problemele de ordin contabil și acum în urmă foarte pe larg, chestiunile fiscale, Revista Generală de Comerț și Contabilitate a fost dela apariția ei și până astăzi un organ de propogandă pentru românizarea comerțului nostru de documentare contabilă și un puternic fir de legătură între profesioniștii contabili.

In lungul drum parcurs, Revista s'a menținut pe aceiași linie trasată de fondatorii ei, urmată cu fidelitate de conducătorii ei de eri și de astăzi.

In coloanele ei, au fost desbătute cele mai interesante probleme de ordin comercial și contabil, iar numeroasele scrisori ale abonaților credincioși ai Revistei, stau mărturie vie de interesul pe care l-a stârnit în rândul cititorilor, articolulele publicate.

Cu încredere în viitor, rugăm pe bunul Dumnezeu, speranța tuturora, să ne conducă pașii spre zile însorite și să ne aducă lumina în suflete.

Cu această rugă, Revista noastră păşeşte înainte.

COMITETUL

Organizația administrativă și contabilă în Italia, în evul mediu

Intre cauzele care au provocat căderea imperiului roman în secolul al III-lea și al IV-lea d. Cr. se poate socoti, în primul rând, luxul și fastul exagerat dela cele 2 curți din Roma și Constantinopol

Urmau apoi abuzurile aristocrației romane care absorbeau toate veniturile publice, din care cauză s'au născut nemulțumirile poporului și deci ura dintre plebei și patricieni.

Starea de mizerie și de sărăcie a poporului, datorită foametei, la care se mai adaogă și corupția sub toate formele au fost ultimile manifestațiuni de viață ale imperiului roman.

La jumătatea secolului al III-lea, ciuma a secerat timp de 15 ani, mai multe milioane de locuitori.

Ca urmare a războaelor civile, a început și depopularea imperiului roman.

Veacul al III-lea produce în imperiul roman anarhia militară, când se alterează și virtuțile războinice de ordine și de disciplină ale oștirii romane.

Impozitele nu se mai plăteau și armata se redusese atât de mult, încât, în timpul lui Iulian, ea se cifra abia la 13.000 de oameni.

Barbarii se aflau pretutindeni. Imperiul roman era înconjurat de barbari, începând dela Nord până la Marea Neagră. La început Romanii luară măsuri de fortificarea granițelor, stabilind și legiuni numeroase în garnizoane permanente. Aceste măsuri au fost eficace până la anul 378, când barbarii au trecut frontierele și au pătruns în imperiu.

In acest an, Vizigoții au trecut Dunărea și s'au stabilit în imperiul din Răsărit. După aceea, sub conducerea lui Alaric și mai târziu a lui Astault, au devastat Macedonia, Grecia, coastele Adriaticei și Italiei, după care au trecut în Galia, stabilindu-se către Loara și Pirinei, în regiunea numită Aquitania.

După anul 400, încep propriu zis marile invazii. Primii care năvălesc în Italia sunt Suevii, care sunt însă exterminați aproape de Florența. Urmează apoi grosul năvălitorilor: Alanii, Vandalii și Burganzii care pustiesc Galia timp de 4 ani.

Burgunzii se stabilesc apoi definitiv în regiunile actuale Burgogne și Franche-Comté.

Alanii și Vandalii trec apoi în Spania. Din Spania Vandalii trec și pustiesc Algeria și Tunisia.

La 450 Hunii cu Atila invadează Galia, însă fiind bătuți în Câmpiile Catalaniei trec în Italia, jefuind toată regiunea Padului. Mai târziu Herulii cu Odoacru se stabilesc în Italia. Sunt însă isgoniți de către Teodoric. In Panonia se stabilesc Ostrogoții, care trec apoi în Italia. Cu aceasta se poate considera ca terminată epoca năvălirilor barbare, care formează unul din cele mai importante fapte ale istoriei. [1]).

Ele au distrus Italia în toate domeniile sale de activitate, lăsând în urmă numai ruină, devastări și răsturnarea întregii ordine sociale. Invaziile, atât de brutale au paralizat pentru multă vreme progresele realizate de cvilizația romană.

Inceputurile atât de promițătoare ale Contabilității, realizate în timpul imperiului roman, au fost întrerupte și distruse odată cu dispariția instituțiilor care formau temelia vieții economice.

Căderea puterii romane și năvălirile borbare formează, pentru istoria lumei, momentul de când se poate spune că încetează lumea veche și începe o alta nouă.

Cu timpul barbarii își îndulcesc caracterul și moravurile, datorită contactului cu popoarele pe care le-au supus și în mijlocul cărora conviețuiau, precum și datorită creștinismului pe care l-au îmbrățișat.

Odată stabiliți în diferite țări și împreună cu băstinașii, barbarii au dat naștere unor noi popoare.

Studiile, literatura, arta și viața economică începe să renască.

Reapar deasemenea și vechile instituții juridice romane, vechile legi fiind colecționate de către împăratul Teodosie al Orientului, alături de Valentin, împăratul Occidentului. Această colecție s'a numit „*Codul lui Teodosie*".

In timpul lui Justinian s'a continuat colecționarea acestor legi.

---

1) Albert Malet: Les Moyen Age et le commencement des temps modernes, Paris 1910.

Se citează astfel, chiar în timpul de față, colecțiile de legi, cunoscute sub numele de „*Lex romana visigotorum*" sau „*Breviarium Alaricianum*" sau „*Lex romana Burgundionum*".

Cu toate acestea, ordinea socială a avut mult de suferit.

Dreptul public era la un loc cu cel privat, iar dreptul feudal constituia unul din scopurile Statului.

Principii deveniseră stăpânii, iar supușii, vasali.

In aceste condițiuni toate elementele civilizației, ale culturei și bogăției publice fură risipite.

Această situație a durat până în timpul cruciatelor, datorită cărora s'a înfăptuit o nouă rânduire socială și au apărut noi formațiuni politice.

In tot acest timp ordinea administrativă a fost cu totul neglijată.

Proprietatea a fost răsturnată, iar comerțul și industria își trăiau ultimele zile.

Teodoric, învingătorul și succesorul lui Odoacru a reintrodus instituțiile juridice și administrative romane și prin inteligența și chibzuiala sa luă o serie de măsuri datorită cărora reînflori viața culturală, artistică și economică în Italia.

Imediat se constitui și statul papal, care, din primul moment a înțeles să-și organizeze temeinic administrația și finanțele.

Se crede astfel că Grigore I, zis și cel mare, a ținut personal contabilitatea veniturilor și cheltuelilor statului său papal.

Ca și în administrația romană, papii au folosit și în administrația lor oficii „*Scrigni*" și funcționari „*Scrignari*", care aveau ca șef pe „*Protoscrignari*".

In anul 1001 se găsea ca funcționar la curtea papală „*Logotheta*", care avea de fapt atribuțiile lui „*Rationalis summarum*", adică *examinator de conturi.*

Numele de „*Logotheta*" este de origină grecească și a fost împrmutat de Roma din imperiul răsăritean.

Despre ținerea registrelor la curtea pontificală din acea vreme există și astăzi dovezi.

Astfel, merită a fi citat de exemplu, un *registru de intrări și eșiri*, conservat la biblioteca Vaticanului. (1).

In acest registru găsim înregistrate operațiunile făcute dela Mai 1279 — Martie 1280.

---

1) V. Bollettino del Collegio di Raglenieri di Milano, fasc. 3 din 1889.

Pe fiecare pagină intrările începeau prin expresiunea: „*Donno Papa Nicola III de' avere*", iar eșirile prin expresiunea: „*Donno Papa Nicolae III de'dare.*

In administrațiunile papale s'a păstrat și numele de „*Rationale*". Astfel, s'a găsit într'o bulă dată de Papa Clemente al VI-lea din Avignon, la 1344 spunându-se: „*Rationalis qui rationes et computa dispungunt*".

Tot în biblioteca Vaticanului există un document din care se constată organizația administrativă și financiară a statului papal.

O cameră, numită *aapostolică* era compusă din 12 clerici sau funcționari eclisiastici.

Patru dintre ei aveau însărcinarea de prefecți ai recoltelor, ai produselor, ai drumurilor și ai închisorilor.

Casierul general și magistratul *Camerii* apostolice asistau regulat la rezolvarea tutulor chestiunilor privitoare la drepturile și obligațiunile inerente bunului mers al statului.

Camera apostolică, învestită cu demnitate clericală, era cunoscută ca expertă în materie de conturi.

Pe lângă această Cameră și anume în cancelaria pontificală funcționa un „*primicerius numerariorum*" — capul sau directorul tutulor birourilor — acela care mai înaite se numea „*Protoscrinarius*".

Mai funcționează apoi și un *arcarius sau casier; un scellarius* sau plătitor și mai mulți *scrinari.*

Contabilitatea administrativă era ținută tot atât de regulat și în alte părți ale Italiei, cum era la: Milano, Veneția, Genova, Florența, Siena, Pisa, Pavia, etc., care aveau o organizație contabilă destul de desvoltată.

Din cercetările făcute s'a constatat că la 1248 funcționa un *oficiu al inventarului*, care făcea evaluarea imobilelor, pentru ca, pe baza acestei evaluări, să se poată stabili impozitele.

Profesiunea de contabil în Italia era considerată ca deosebită de toate celelalte, cu toate că de multe ori era asimilată cu aceea a matematicienilor.

Importanța dată contabililor a fost în tot timpul nediscutată.

Astfel, în comisiunea pentru construirea Domului din Milano, după cum rezultă din procesul verbal al ședinței din 16 Oct. 1387, se numește un contabil „*Ragionnato et del revisore del conte*[1]).

1) V. Rag. Prof. Ernest Luchimi. Storia Ragioneria Italiana Pag. 55 Milano 1898.

După relatările celui de-al treilea congres al contabililor italieni, comuna Milano a numit în funcțiunea de contabil pe un tânăr — Giovanni Scanzi. Dela acesta, contabilii au avut în tot timpul în Italia, cele mai importante funcțiuni în administrația publică.

La 1436 găsim deasemenea în funcțiunea de *contabil general al Magistraturii comerciale* pe un oarecare Iulius Vinercato.

La 1484, nobilul Giovanni Logonne era contabilul Ducelui Gian Galeazzo Maria Visconti, care, pentru importantele servicii ce i le făcuse, i-a acordat dreptul de a transmite moștenitorilor lui Longone titlul de contabil al Milanului, fără să se gândească însă că facultățile intelectuale nu pot fi transmise ca titlurile de noblețe.

In afară de Papi, cei ce au folosit mai întâi contabilitatea au fost bancherii italieni.

Astfel *registrele comerciale*, care s'au descoperit la *Florența*, s'au întrebuințat la 1211.

Deasemenea s'a constatat că *Banca Sântul Gheorghe din Genua*, care a funcționat dela 1148—1815 a folost chiar dela începutul ei *registrul „Manual"*, care era de fapt un *registru jurnal* din care care se repurtau apoi operațiunile în registrul de partizi [2]).

Dintr'un manuscris al acestei Bănci, datat la 1303, se citează următoarele :

„Conturile comunelor trebue să fie ținute în acelaș mod ca și „acela întrebuințat de bancheri, pentru a se înlătura erorile, care „s'ar putea produce".

Din cercetările recente s'a constatat că registrele de contabilitate în partidă dublă au fost folosite de orașul Genua încă din 1340.

S'au găsit astfel în arhivele din Genua un registru care poartă data de 1348 și din care lipsesc primele pagini.

Este vorba de *registrul lui Massaro*, general al comunei, adică visternicul municipal.

In acest registru, care se deosebește de cel de casă, *conturile sunt trecute în ordine alfabetică*, cuprinzând, la început, *conturile de prevederi bugetare*, după care urmează *conturile vistierului*, la care se înregistrează sumele primite și plătite de el în calitate de casier.

La urmă sunt conturile individuale ale diferitelor persoane, care erau în relațiuni de afaceri și de servicii cu comuna.

---

2) V. Prince Adam Wiezniewschi. Histoire de la Banque de Saint Georges dela Republique de Genes.

Toate sumele încasate sunt trecute în sarcina casierului și în descărcarea agenților de încasări ; cu plățile era apoi descărcat casierul și încărcate persoanele cărora li s'au achitat sumele.

Din descrierea modului de înregistrare a operațiunilor în acest registru apare clar *contabilitatea în partidă dublă* cu cele două elemente : *Debitul* și *Creditul*.

Și în *Veneția* găsim, la începutul secolului al XV-lea, urme de existență a unei țineri disciplinate de registre.

Astfel, profesorul Becchi relatează într'o monografie, că profesorul Karl Peter Keil de la Praga menționează următoarele registre :

1. Un maestru a lui Grimoni sau Grimani dela 1409—1410, care se află în arhiva dela Praga ;
2. Un maestru și jurnal al lui Andrea Barbarigo din 1430 ;
3. Un maestru al lui Giacomo Badoer din anii 1436—1439.[1])

Registre de contabilitae s'au ținut regulat și în *Toscana*, după cum se constată din citirea nuvelelor lui Boccacio.

De asemenea marile Bănci: Peruzzi, Bardi și Alberti din *Florența*, care în epoca faimoaselor falimente din 1345 acordau însemnate împrumuturi Statelor străine, foloseau o contabilitate ordonată.

Arheologul Francesco Gamurrini a găsit, în manuscris, un registru numit *„il libro di tavola"*, ținut de către Riccomano Iacopi la 1272.

In acel timp exista o *clasă a contabililor*, după cum afirmă istoricul italian Giovanni Vilani, care se exprimă, privitor la comuna Florența, astfel:

„Volendo il comune contare con loro e pagarli di ciò che restassero avere, pro mandarono Ambasciatori e Ragionieri".

In sudul Italiei, Normandul Robert Guiscardo d'Altavilla, împreună cu fratele său Ruggero goniră pe Longobarzi și pe Sarazini, înființând o nouă Seniorie, care formă mai târziu, împreună cu Sicilia, în vecinătatea căreia se afla, regatul celor 2 Sicilii.

Din acest neam de aventurieri, astfel numiți de istoricii italieni, dar considerați iluștri de către ceilalți istorici străini, își trag origina primii conducători ai finanțelor Angliei.

In Sicilia, Arabii reușiseră să constitue proprietatea teritorială, ordinea militară și un sistem regulat de impozite și taxe, asigurând statului resurse normale de venituri. Birourile administrațiunii publice se numeau *„Divan"*, iar acelea pentru verificarea tezaurului : *„Di-*

1) V. Luchini opt. cit. pag. 55.

wan el Tahkik et Má mür" (vulgar „*Dolhan de Sevretis*"); registrele se numeau „*Defetari*", iar contabilii „*Kaid*".

După înlocuirea Arabilor prin Normanzi, s'a schimbat în parte și sistemul de impozite și taxe.

Astfel, feudatarii au fost impuși la tributuri speciale; succesiunile aflate în posesiunea feuzilor au format și ele obiectul unor drepturi fiscale, iar titularii lor trebuiau, între alte sarcini, să se armeze pe cheltueala lor și să-și urmeze seniorii pe câmpul de luptă.

Tributurile și contribuțiunile se votau în *Parlament* de către popor. Aceste adunări publice au suferit mai târziu transformări, din cauza împărțirii cetățenilor în 3 categorii și anume: *eclesiasticii, militarii* și *domenialii*.

După alți istorici, aceste 3 clase formate din: *clerici, baronii* și *mai marii cetății*.

Sub Normanzi, birourile administrării patrimoniului și finanțelor Statului se numeau „*Dogane*" sau „*Doane*", iar magistrații care le conduceau, se numeau „*Segreti*", cu reședința la *Palermo* și *Messina*.

Peste aceștia funcționau „*Mastro-Segreto*", ajutat de un judecător și 2 notari.

Birourile acestor segreti erau numite „*Segrezia*".

Mai funcționau apoi și: *Collettore* pentru adunarea tributurilor în numerar; *Proveditore dei Castelli*, adică intendentul bunurilor domeniale și un *Mastro Portolano*, ca supra intendent pentru adunarea iimpozitelor în natură.

Pentru adunarea veniturilor publice exista un *Vice comite* și *Portolani* depinzând de *Mastro Portolano*. Vice comiții au fost însă înlocuiți de către Ruggero prin *Bajuli* și *Questori*.

Pentru supravegherea în provincie a acestor funcționari existau „*Camerari*" sau „*Camerlenghi*", care erau sub ordinile șefilor lor „*Gran Camerario*" sau „*Gran Tresoriere*".

Camerarii aveau de fapt rolul contabililor și anume acela de control și de verificare de conturi.

Verificarea conturilor era executată de către o „*Magna Curia rationum*", prezidată de „*Magister Camerarius*", un fel de Tribunal suprem care judeca în ultimă instanță afacerile administrative și politice.

Această curte era compusă din 7 mari demnitari ai Coroanei, numiți „*Maestri rationali*".

Contele Verde „Amedeu al VI-lea, din familia de Savoia, a dat o

desvoltare și mai mare acestor organizațiuni, înființând „*Curtea de Conturi*", cu statutele din 1351. A creiat cu această ocazie și pe „*i Maestri dei Conti*" însărcinați cu controlul gestiunei funcționarilor publici, care au fost obligați să-și încheie conturile și să le predea pentru verificare.

La începutul secolului al XV-lea administrația bunurilor private aparținând principelui s'a separat de aceea a Statului.

La 1452 Ludovic a însărcinat ca trezorier general pe Ștefan Rosset, care a primit această funcțiune sub condiția ca absolut toate veniturile să treacă prin mâna sa, ca toate cheltuelile să fie efectuate de el și ca toți funcționarii, care manipulează bani publici să fie sub supravegherea sa directă.

Sardinia a trecut la 1297 sub stăpânirea Spaniolilor, după ce fusese mai înainte ocupată pe rând de Arabi, apoi de Pisani și în ultimul timp de Genovezi.

Din timpul stăpânirii spaniole exista în Sardinia un „*Maestro Razionale*", iar biroul său se numea „*Scrivana di Ragione*. El era în serviciul guvernatorului general și avea ca atribuțiuni : să primească conturile tuturor administrațiunilor publice ; să controleze pe funcționarii gestionari în bani, să asiste pe Vice rege și pe procuratorul regal în vizita la Castelul Regatului pentru a i se face reparațiile necesare, de a ține registrele privitoare la concesionarea fondurilor, numărătoarea, gabela, veniturile, etc., de a ține inventare și registre și de a judeca conturile de gestiune ca un adevărat Tribunal de conturi, cu dreptul de a respinge plățile care nu erau efectuate în conformitate cu legea, precum și ordinele de plată emise fără să fie prevăzute cu viza lui „*Maestro Razionale*".

Importanța cu totul excepțională care s'a dat contabililor italieni, a avut ca rezultat organizarea legală încă din secolul al 16-lea a unui colegiu al contabililor.

Astfel se citează următoarele decrete :

1) *Decreto del Consiglio dei dieci*, che istitusce il Collegio „dei Ragionati in Venezia MDLXXXI à-XI Decembre in Zonta".

2) *Decreto del Senato Veneto*, che stabilisce iriquisti per essere „ammesso al Collegio dei Ragionati 1596 à 29 Giugno in Pregadi".

Pe baza acestui decret se întocmește apoi regulamentul, în care se fixează normele de admisibilitate în colegiul Contabililor din Veneția.

Dat fiind importanța documentului, reproducem mai jos textul acestui regulament [1]).

Regolamento per l'ammissione al Collegio del Ragionati in Venezia

Sono abilitati li cittadini Originary.

Li sudditi, che avessero con il toro Padri il Domicilio fermo di dieci anni in Venezia.

Li Forastieri similmente che avessero il Domicilio fermo di anni 15.

Non devono nè loro, nè irispettivi i Padri essersi impiegati in Arti o Professioni Mecaniche.

Devono provare di non essere notati d'infamia.

L'esame di questi Requisti viene effetuato dagli Avogadori di Comune quali rilasciano una Bergamina sottoscritta da tutti tre.

Ottenuta la Bergamina dagli Avogadori di Comune, possono essere accolti da un publico Ragionato per intraprendere sotto la di lui direzione la pratica degli anni sei.

Incominciano gli anni sei del giorno che rilascia la Fede il Publico Ragionato, la quale viene prodotta nel Collegio de Ragionati con la Bergamina sudetta.

La pratica degli anni sei dovrebbe incominciare degli anni 18 sino li 24 compiti ; tempo stabilito per concorrere al titolo di Ragionalo, ma intraprendola dopo questo periodo devono sempre per intiero compire il sessennio del loro servizio. Se nel frattempo degli anni sei passassero dall'uno all'altro Principalé viene loro bonificato il servizio sempre però che presentino le relative Fedi.

Al momento del concorso, deve il concomente, altre alcune formalità non importanti, rinovare all'Avogaria di Comun la di lui Bergamina per provare la continuazione degli indicati requisti nel sessennio a tempo maggiore, e tal rinovazione dave poi farla orgni due anni sino a che consegnisca il titolo,, indi con Fede del Ragionato atto il quale si esercita deve far constare di essere capace di esercitare qualunque publico impiego in figura Principale.

Con questi Fondamenti viene presentato per le Ballattazioni al Collegio de Ragionati.

Il Collegio destinato a riconoscere li requisti e costumi de Concorrenti e composio di 45 ; cioè un Prior, un Sotto Prior, due Presi-

1) După Luchini op. cit. pag. 122 și urm.

denti, un Cancellier, dieci Aggiunti, e 30 Ragionati, che per turno entrano in quosto Corpo.

Ognuno dii kuesto votanti eccettuato il Cancelliere deve contare l'età completa di anni 40.

Li primi quindiel seno eletti per scrutinio ognii anno con nomina secreta d'alli 15 dell'anno precedente, e poseia confermati.

da tutto il Collegio de Ragionati con nomina de scontri da quelli che andando a capello, Levano Balla d'oro per la rispeniva elezione. Negii ahri trenta vientrano 15 suddetti dell' anno precedente, e li rimanenti sino alla summa degli 45 si estragono a sorte del complesso di queli hanno l'eta edentrano în questa Collegia per anni tre.

Si legge in presenza del Concorrente la Bergamina prima e seconda, rilasciate dal' Officio dell'Avogaria di Comun; la fede prima del suo Principale le susseguenti che gli fossero state rila sciate do que Ragionati, sotto da quali si fosse in seguito esercitato, e l'ultima di quelo, che attesta la di lui capacità, non che la Fede di suo Battessimo per rilevare l'erà completa de gli anni 24.

Consumata la lettura, e dato il guiramento, si portano li votanti ad uno, ad uno alla presenza della Banca, e ballotano il concorrente, il kuale per essere admesso deve avere in suo favore due terzi dei voti.

Dietro questo esperimento passano li primi quindici in un luogo separato a con essi si unisce un Ragionato ducale; quali cosi ridotti formano il Collegiato destinato a dar le prove di abilità al Concorrente.

Estrae il medessimo da un Urna ivi tenuta, due proposizioni di Contegio, e giri di Scrittura formate dallo stesso Collegiato.

Esso le passa al Priore, il quale le apre e legge adalta voce; poi una alla volta le consegna nelle mani del Concorrente, il quale dopo letto e maturate teoricamente rispondo.

Finito questo esame procede il Collegiato al giuramento ; indi passa alla Balloitazione, la quale per impartire l'approvazione all'aspirante deve sorpassare e di lui favore il due terzi de voti.

A questo passo e da rifletterși che se il Concorente ne sortisse l'elezione quela prima volat, che si e prodotto, deve in seguito ogni anno esporsi all'esperimento del Collegio dei 45; ed ogni sei mesi ai quello dei 16.

Approvato che sia da questi due Collegi, viennese presentato al Magistrato Excellentissimo dei, Revisori, Regolatori alla Scrittura,

unitamente agli altri che fossero stati provate con lui, o che la precedente loro approvazione non sorpaassosse il periodo di 6 mesi- ed il Magistrato medesimo tra quelli fa la scielta di uno, e quello s'intende prescielto dal Magistrato.

Questa scielta pero non la dichiara ancora istallato nel Posto di Ragionato, ma sottostar deve ancora alle cose seguenti.

Lo chiama il Magistrato avanti se; gli paleso la sua scelta, ma nel tempo medesimo é assoggettato alla di lui presenza ad un si-tra prova.

Commanda ad un Ragionato Ducale che da una apposito Casella nel Magistrato custodita, si levi a sorte una proposta di Conteggio e Piri di Scrittura ed il prescielto, sedendo a vista del Magistrato deve in via pratica per esteso formare il Conteggio o ligiri dalla proposta medesima ricercati.

Terminato eso Conto il Magistrato de Revisori Regolatori alla Scrittura lo accompagna all, altro Magistrato de V Savy alla Mercanzia, il quale per assicurasi che sia stato formato a tenore della Proposizione lo trasmette a Regionati Ducali, perchè confedè giurata riferiscano se il Conto formato vadi a dovere.

Avuta la qual fede procede alla Ballottazione e quando questa abbia li tre quarti dei voti, s'intende allora, e nou prima creato Raginoato.

In relazione ache eso Magistrato di V Savy gli rilascia la sua Patente, e con essa viene admesso al Collegio de Ragionati.

Prof. Dr. C. DEMETRESCU
Inspector General al Invățământului Comercial

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou : Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu : Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

Sărbătorirea centenarului lui Th. Ștefănescu

In Nr. 10 și 11 al revistei din anul 1942 am arătat că s'au împlinit o sută de ani de la nașterea lui Th. Ștefănescu, întemeietorul și răspânditorul științei contabilității în țara noastră.

Dacă la 22 Aprilie 1901 cu prilejul împlinirii a 30 de ani de carieră profesorală Th. Ștefănescu a fost sărbătorit de foștii lui elevi, noi cei de azi cari cunoaștem toate etapele prin care a trecut școala și profesiunea noastră în cei 77 ani de la înființarea primei școli comerciale în România ; noi cari știm cum a evo-

luat prima organizare a Cercului, mai apoi Asociația, iar în urmă Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț, în cei 53 de ani de existență; noi, cei de azi avem datoria sfântă să arătăm întregii țări adevărul adevărat înscriind prin sărbătorirea acestui centenar cea mai importantă pagină a istoriei profesiunei noastre.

De la modesta școală comercială creiată în 1867 în București, am ajuns azi la aproape o sută școli comerciale în toată țara. Câți elevi, câți profesori, câți absolvenți și ce rol joacă acești ab-

solvenți în viața economică a țării : comercianți mari și mici, contabili, conducători de importante servicii și instituții, mari industriași, cooperatori, ofițeri superiori, secretari generali la ministere, deputați, senatori, președinți de Camere de Comerț, chiar miniștri, toți cu școala comercială la bază.

Asociația Absolvenților Școalei Sup. de Comerț azi Liceul Comercial Nic. Kreţulescu din Buucrești, B-dul Domniței, — la care s'a alăturat Corpul Absolvenților Școalelor Superioare Comerciale din țară și Revista noastră, a luat inițiativa sărbătoririi centenarului în vasta și frumoasa aulă a acestei școli în ziua de 14 Martie a. c.

Ziua de 14 Martie 1943, deci, va trebui să întrunească laolaltă trupește pe toți exponenții autorizați ai Comercialiștilor, ai Școlilor, și ai Instituțiunilor în care aceștia au activat și activează, iar sufletește zecile de mii de absolvenți răspândiți în toate unghiurile țării.

Aula școlii comerciale din B-dul Domniței unde Asociația Absolvenților acestei școli cheamă toată suflarea comercialiștilor, va îmbrăca în ziua de 14 Martie haina de sărbătoare, sobră pentru timpul prin care trecem, — pentru ca să primească și să găzduiască pentru câteva ore pe acei cari recunosc în Th. Ștefănescu pe părintele contabilității în România.

Dacă acum 41 de ani Th. Ștefănescu, ca fost profesor, a spus celor ce i-au sărbătorit, că, manifestația lor a fost cea mai curată recunoștință a elevilor către profesor, noi cei de azi va trebui să spunem :

Privește umbră sfântă a marelui profesor roadele sămânței ce ai aruncat : mare parte din viața economică a țării este astăzi în mâna discipolilor, discipolilor tăi.

Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț din țară și Revista Generală de Comerț și Contabilitate, creațiune a organizației creată și prezidată de Th. Ștefănescu la 1889 invită pe această cale pe toți colegii și abonații săi să ia parte cu toată însuflețirea la marea sărbătoare a comercialiștilor.

COMITETUL

Colegii cari au absolvit Școala Comercială Superioară din Bulevardul Domniței, azi Liceul Comercial Nicolae Kreţulescu și cei cari au fost bursieri ai acestei școli, sunt rugați să contribue din economiile lor pentru realizarea spațiului vital al școlii.

Rechnungswesen

Expresie considerată nouă pantru termenul Contabilitate.

Nota revistei.

In literatura germană și mai ales în dispozițiunile normative din ultimii ani cu privire la controlul activității economice se întâlnește des expresia : „Rechnungswesen".

Reichs-Kuratorium für Wirtschftlichtikeit precizează înțelesul acestei noțiuni care cuprinde :

I. **Contabilitatea.**

II. **Socoteala exploatării.**

III. **Statstica.**

IV. **Bugetul și planuri.**

S'a încercat să se găsească echivalentul acestei noțiuni în limba română.

D. Prof. I. Evian vede în această expresiune o descriere mai potrivită și mai cuprinzătoare pentru **„Contabilitate"** în înțelesul larg al cuvântului, traducând expresunea „Rechnungswesen" prin „Calculație integrală", iar denumirea de „Contabilitate" propune să rămâie numai pentru „Ținerea registrelor" care, după d-sa, constituie numai o parte din ansamblul socotelilor cuprinse în noțiunea de „Rechnungswesen".

D. dr. **V. M. Ioachim** în broșura : „Momentul Russu Abrudeanu și Evoluția Cunoștințelor Contabile" (1940), la afirmația d-lui ing. Russu Abrudeanu după care „Noțiunea de Contabilitate nu mai poate azi cuprinde sfera obiectului iar l. germană, singură găsind o expresiune pentru aceasta prin cuvântul „Rechnungswesen", scrie :

— „De fapt prin „Rechnungswesen", scrie D-l V. I. la pag. 12,nu se înțelege Contabilitatea propriu zisă, ci orice operații, cari necesită socoteli. Termenul folosit pentru „Contabilitate", plecând dela ideia de socoteli este „Verrechnungswissenschaft" așa cum îl întrebuințează Schroft încă din 1881: „Lehrbuch der Verrechnungswissenschaft și așa cum s'a tradus din nemțește cartea lui L. Gromberg „Grundlagen" der Verrechnungsswissenschaft" (1909).

Dr. **Petru Drăgănescu Brateș,** în „Monografia Contabilă a unei fabrici de metrită de lemn", București 1941, la pag. 30 scrie:

„Concepția germană, care separă de Contabilitate calculul costului și prețului de vânzare, socotind că aceste calcule, ca și supravegherea mersului întreprinderii prin statistici — bazate mai întotdeauna pe date contabile — și planul economic adică bilanțul preventiv (bugetul) ar face parte dintr'o disciplină nouă „das Rechnungswesen" apropiată mai mult de matematică, este, „credem greșită".

„Contabilitatea nu poate fi numai o părticică din „Rechnungswesen", și anume aceia care ar avea de scop stabilirea situației Activului și Pasivului patrmonial și aflarea rezultatelor la finele anului sau în cursul exploatării. Contabilitatea cuprinde tot acest „Rechnungswesen" cu cele patru părți :

a) stabilirea existențelor, înregistrări și situații contabile ;

b) calculul costului prețului de vânzare ;

c) supravegherea mersului întreprinderii prin situații statistice contabile ;

d) planuri economice prin Bilanțe preventive (Bugete)".

D-ra **Lucia Sp. Iacobescu,** Doctorandă a Academiei Comerciale, analizând mai deaproape înțelesul și aplicațiunea noțiunei de „Rechnungswesen" pe baza lucrărilor lui R. K. W. ajunge la concluzia că denumirea de „Contabilitate" este tot atât de larg cuprinzătoare ca și „Rechnungswesen" și deci nu e nici un motiv să căutăm o altă expresiune în românește, care să traducă cuvântul „Rechnungswesen" pentru a restrânge noțiunea de Contablitate numai la „ținerea de registre".

Dealtfel adăugăm noi, încă din 1842 autorul francez L. Deplanque spunea: „La Contabilité est **la science du Calcul** appliquée aux affaires de la vie".

Deci iată o noțiune largă a conceptului de Contabilitate, așa cum ar reeși din expresiunea Rechnungswesen.

Dăm mai jos interesantul studiu al domnișoarei **Lucia Spiridon Iacobescu** și am fi mulțumiți dacă cât mai mulți tineri ar face asemenea cercetări în domeniul oarecum neglijat al Contabilității.

* * *

Ministerul Economiei Germane, cu prilejul organizării Activității Economice din Germania, a stabilit o serie de dispoziții dintre care unele se ocupă și de **Contabilitate** cu rolurile ei, sub denumirea nouă de :

RECHNUNGSWESEN

Asemenea dspoziții sunt colectate în lucrarea întitulată :

BUCHFUHRUNG und KOSTENRECHNUNG

lucrare apărută în 1941, de la următorii autori :

Dr. Johannes Fischer, Director în Mnisterul Economiei Germane.

Otto Hess, Consilier Ministerial, Conducătorul Secției pentru Constituirea prețurilor.

Dipl. Ing. Georg Seebauer, conducătorul Institutului Reichskuratorium fuer Wirtschflichkeit (R. K. W.).

Acesta din urmă a publicat și o broșură oficială în 1942, tratând acelaș subiect sub titlul : „Grôssere Wirtschflichkeit" R. K. W. 1942.

In opera acestor autori (pag. 370 și urm.), s'au înșirat peste 30 de rezumate din Ordonanțe, Decrete, Instrucții și extrase din Presa germană, referitoare la noua orânduire stabilită pentru Activitatea Economică Națională Germană.

Din aceste Ordonanțe, etc., vom reproduce și explica mai jos unele dispoziținni, adaptându-le la ceeace se poate cere și pentru Economia Română.

In tot cazul ținem să apropiem noile reglementări germane, de ceeace se practică și la noi, — operații cunoscute, dealtfel, înregistrate și servite de funcțiunile **Contabilității de pretutindeni.**

In sensul acesta ne vom referi la :

I. — NORMELE DIRECTOARE ALE CONTABILITAȚII

Grundsaetze fuer Buchhaltungsrichtlinien, expresie pe care noi o vom echivala în românește prin expresia rezultată din următoarele cuvinte :

Principii pentru normele Directoare ale Contabilității.

In privința aceasta se reamntește că dacă astăzi se cer Intreprinzătorului sforțări mult mai mari și un mult mai înalt spirit de economie, i se mai cer în acelaș timp, și suficiente cunoștințe de Contabilitate.

Așa dar intreprinzătorului modern, i se cer tot felul de cunoștințe necesare conducerii exploatării pe care și-a asumat-o.

Ordonanța germană însă de la 11 Noembrie 1937 și 16 Ianuare 1939, se așteaptă că introducerea **normelor unei contabi-**

lizări integrale (Rechnungswesen), va putea contribui și la **transformarea organizării** vechilor exploatări.

Astfel se pune mare temei pe funcțiunile serioase ale lui Rechnungswesen, sau ale **Contabilității aplicate.** Se ceruse aceasta mai cu seamă pentru succesul planului economic de 4 ani, opera Mareșalului Goering. Se aștepta astfel să se atingă și uniformizarea multora din normele de conducere ale diferitelor Intreprinderi din Germania.

La reușita acestui **Rechnungswesen** însă se impunea interesul și colaborarea Intreprinzătorilor, pentru ca folosul și succesul căutat să fie desăvârșit.

In vederea aceasta **Ministerul Economiei Germane,** a îngrijit atât prin Ordonanța de la 12 Noembrie 1936, cât și prin aceea de la 11 Noembrie 1937, să se stabilească o serie de **norme contabile** (Rechnungswesen) pentru diferite feluri de exploatări.

Influența lui Reichkuratorium fuer Wirtschaftlichkeit

Perfectarea acetor dispoziții s'a dat în seama Institutului german numit :

Reichskuratorium fuer Wirtschaftlichkeit

De la acesta apăru primele determinări pentru uniformizarea nouei **Conatbilități aplicate.**

Richtlinien zur Organisation der Buchfuehrung

In sensul acesta vom examina pe următoarele norme stabilite pentru organizarea Contabilității actuale.

Vom avea astfel de urmărit, printr'o **Contabilitate ordonată,** următoarele principii ale acestei Contabilități :

Grundaufgaben des Rechnungswesen.

Aplicarea acestor principii trebue să ducă neapărat la reprezentarea patrimonială complectă ,atât pentru partea cantitativă, cât și pentru cea valorică, — cu mișcările respective.

De la acest **Rechnungswesen,** adică de la **Contablitatea** aceasta se cere să se înfăptuiască următoarele 4 scopuri :

1. **Ermittlung der : Bestaede —, Vermoegens —, und Schuld**telle, adică :

Reprezentarea Existențelor, Averii și Datoriilor, — precum și Iahresbestands —, und Erfolgsrechnung, Bilanțul anual cu Rezultatele, und kurzfristige Erfolgsrechnung, și în special, Rezultatele periodice.

Iată dar un **prim scop** prin care se cere ca Rechnungswesen

să arate : **existențele, averea și datoriile,** — precum și **Rezultatele anuale,** împreună cu cele **periodice.**

Aceste date însă, se vor înțelege sub forma contabilă, mult mai bine, mai întâi prin cele două Conturi de :

Bilanț și de **Profit** și **Pierdere** astfel :

ACTIV	BILANȚ la...	PASIV
Bestaende des Vermögens. Starea averii.		Schulden. Datoriile (creditorii).

precum și **Rezultatele**

DEBIT	PROFIT ȘI PIERDERE	CREDIT
Sarcinile Exploatării.		Produsele Exploatării.

REZULTATELE ANUALE
Iahres Erfolgsrechnung

După cum se vede **Contabilitatea Ordonanței** amintite, denumită **Rechnungswesen,** prezintă datele patrimoniului și rezultatele lui, în condiții mult mai lămurite, sub forma **Bilanțului** și **Contului de Profit și Pierdere.**

Cu ocazia aceasta, se observă și lipsurile sau insuficiențele formulate pentru Rechnungswesen de mai sus, — unde nu se pomenește nimic de **Capital** și nici de **Debitori,** — ca să trecem cu vederea **Operațiunile de Ordine și de Evidență,** despre care iar nu s'a ocupat amintita Ordonanță de la 11 Noembrie 1937.

Această Ordonanță mai pune în sarcina **Contabilității** (Rechnungswesen) **ideea ținerii perioadelor exploatării** (Betriesperioden) și în special al **rezultatelor perioadelor de producție.**

Datele acestea, de sigur că sunt în totul colectate de Conturile **Contabilității Industriale,** care este obligată ca să țină seamă, atât de **fazele fabricației,** cum și de **perioadele fiecărei producții,** dobândită uneori prin mai multe **faze de activitate tehnică.**

Asemenea cunoștințe însă nu vor fi reproduse de **Bilanț** și **Profit și Pierdere ;** — ci de alte elemente de informație : **Darea de Seamă** sau **rapoarte periodice obișnuite,** pentru cei care au nevoie de ele.

ALTE SERVICII AȘTEPTATE DE LA RECHNUNGSWESEN

De la **Contablitatea** vizată de Ordonanța din 11 Noembrie 1937 și 16 Ianuarie 1939, se mai așteaptă îndeplinirea următoarelor servicii :

2. **Preisbildung,** sau constituirea Prețului în genere.

3. **Kostenueberwachung**, supravegherea costurilor.

4. **Preispruefung,** examinarea prețurilor pe baza costurilor cunoscute.

Aceste indicațiuni referitoare la **Prețuri,** și anume, **Costul,** produsului **prețul de cumpărare, de vânzare,** etc. **prețul de deviz,** sau **de comandă, prețurile de ante calculație** cum și cele **de post calculație,** etc. sunt elemente pe care Contabilitatea le-a furnizat totdeauna, fie că se năștea sau nu termenul de **Rechnungswesen.**

Datele **Contabilității** dar, sunt cu totul indicate ca să ajute la stabilirea și verificarea **tuturor prețurilor** întâlnite în activitatea ori cărui patrimoniu.

SUPRAVEGHEREA EXPLOATARII ȘI VALOAREA EI

Altă misiune încredințată **Contabilității,** botezată cu termenul de Rechnungswesen, este determinată de Ordonanța de la 11 Noembrie 1937 prin :

Ueberwachung der Betriebsgebarung, reprezentând supravegherea mersului Exploatării și

Wirtschaflichkeitsrechnung pentru calculul economic al Exploatării.

De sigur că acete două genuri de lucrări, vor fi deduse și ele tot de scriptele Contabilității.

Grație acestei cerințe se înlătură obiceiul de a se prezenta Situații contabile bogate în cifre, — dar **lipsite de rapoarte explicative,** necesare, pentruca să înțeleagă și conducătorii necontabili, atât mersul Exploatării, — cât și valoarea ei economică, în concertul celorlalte exploatări, din Economia Națională respectivă.

BILANȚUL PREVENTIV

Rechnungswesen trebue să mai contribue la formarea acelor **Disposition und Planung.**

De sigur că și această preocupare, referitoare la **planul general economic,** precum și la **planul activității periodice,** împreună cu **dispoziția elementelor de lucru,** pentru reușita exploatării respective, — sunt și acestea fără îndoială deductibile tot din

datele **Contabilității,** sau **Rechnungswesen,** expresia întrebuințată de amintita Ordonanță de la 11 Noembrie 1937 și 16 Ianuarie 1939.

In privința aceasta, **rânduirea mijloacelor de exploatare durabilă a investițiilor,** precum și forța pentru energia necesară, — cu stocul de materiale de lucru, — cu mijloacele de mișcare sau de transport, — precum și rînduirea succesiunei producției, cu fazele ei, sau efectuarea serviciiior căutate, — toate acestea fac parte din **Dispozitivul general** sau din **Planul de lucru,** care trebue să fie executat de Exploatarea respectivă.

Acest **plan de lucru,** numit la Italieni : **Preventivo** sau **il Bilancio Preventivo,** poate fi făcut pentru **înființarea afacerii,** — sau pentru **activitatea sa periodică,** — ori pentru **rezultatele sale finale.**

Pretutindeni este nevoie de planul de lucru, înaintea realizării lucrării respective.

Toate aceste preocupări, având ca obiect administrarea **patrimoniului persoanei,** cu toate transformările și schimbările lui, — și posibilitățile de acțiuni economice în jurul patrimoniului, nu sunt nicăeri reprezentate mai bine, ca în **Conturile Contabilității.**

Apoi în ceeace privește **previziunea, il Preventivo,** de la Italieni pentru tot ceeace se mai poate face, față de ceeace s'a mai făcut, — tot **specialistul Contabil** trebue să fie chemat ca să răspundă cu temei la toate chestiunile destinate să hotărască **previziunea activității** sau **abținerii** rezervate pentru viitor.

Metodele contabile utilizările pentru Rechnungswesen

Contabilzările Exploatării (betriebliche Rechnungswesen), se pot efectua după normele **Contabilității comerciale, în PARTIDA DUBLA,** sau prin **Contabilitatea comercialistică,** — ori chiar prin **Contabilitatea în partidă simplă,** aceasta pentru **exploatările modeste.**

Ori care ar fi metodul contabil întrebuințat pentru **Rechnungswesen** acesta, vizat de Ordonanța de la 11 Noembrie 1937, el trebue să satisfacă următoarele 4 feluri de lucrări :

1. **Contabilitatea scriptologică și Bilanțul Buchfuehrung und Bilanz** (Zeitrechnung).

Indicația acestor două expresii : **Contabilitate** și **Bilanț,** nu este de natură să fie considerate drept două idei străine una de alta, — fiindcă Bilanțul nu este de cât una dintre **Situațunile Contabilității.**

Distincția sau separația între **Contablitate** și **Bilanț**, așa cum s'a arătat mai sus, nu poate să aibă altă explicație, de cât faptul că **Bilanțul care se publcă**, diferă totdeauna ca formă de **Bilanțul Contabilității.**

Realitatea însă, trebue să rămână bine stabilită, că dintr'o **Contabilitate ordonată**, trebue să rezulte, atât înregistrările tuturor **schimburilor patrimoniale**, precum și **socoteala definitivă**, finală de obiceiu, denumită **Bilanț.**

Totuși reținem că Rechnungswesen, despre care se vorbește în Ordonanța din 11 Noembire 1937, recunoaște că misiunea sa cea mai importantă este îndeplinită prin **Contabilitate** și prin **Bilanț.**

Indicația acestor doi termeni din expresia **Rechnungswesen,** (deși egalizarea acestuia era în totul potrivită termenului de **Contabilitate),** totuși fiindcă s'a făcut separația de mai sus, noi căutăm să-i dăm o explicație.

In sensul acesta am avea de reținut că **Contabilitatea** și **Bilanțul**, ca părți din funcțiunea lui **Rechnungswesen,** trebue să reprezinte numai manifestarea **scriptologică specială,** — rămânând ca celelalte misiuni ale lui **Rechnungswesen,** să fie **deducții,** scoase din **datele Contabilității** integrale, de care este capabilă totdeauna funcțiunea sau aplicația ordonată a **Științei Contabile.**

SOCOTEALA PREȚULUI DE COST

Selbstkostenrechnung, socoteala prețului de cost, este altă misiune a lui **Rechnungswesen,** misiune îndeplinită prin următoarele operațiuni :

1. **Kalculation**, calculul este operația de socotire necesară pretutindeni ; iar în domeniul economic, indispensabil pentru orientarea și hotărârea conducerii ;

2. **Stueckrechnung** este calculul mai redus, limitat la **prețul pe bucată,** operație necesară pentru determinarea componentelor **costului propru total,** — cum și pentru stabilirea **prețului de vânzare.**

STATISTICA PRIN RECHNUNGWESEN

STATISTIK (Vergleichsrechnung), această operație executată tot sub egida lui **Rechnungswesen,** este destinată să servească la **informațiile statistice,** — cum și la **comparațiile** de care este atâta nevoie, — fie ca prețuri, fie pentru cantitățile materiei patrimoniale, culese de Statistică.

Ordonanța germană de la 11 Noembrie 1937 și 17 Ianuarie 1939, pretinzând ca și elementele **Statisticei** să devină din datele lui Rechnungswesen, adică, tot la aplicațiunile integrale ale **Contabilității**, — ideea aceasta ni se pare cu totul firească.

In chipul acesta, anumita Ordonanță pare că a vrut să înlăture posibilitatea greșelilor care se practică, de către culegătorii de date statistice, de câte ori aceștia nu cunosc materialul pe care-l culeg.

Dacă însă Ordonanța de la 11 Noembrie 1937 și 16 Ianaurie 1939, vine să **oblige pe cunoscători**, ca să grupeze ei datele comparabile și să înlesnească operația aceasta, atât din punctul de vedere valoric, — cum și cantitativ, — este de sigur o recomandație foarte nimerită.

In sensul acesta, când se vorbește de **Bilanzstistik**, lucrarea respectivă trebue să fie făcută de Contabili, — care de sigur că vor alcătui-o altfel, — de cât în cazul execuției mecanice a necontabililor.

PLANUL EXPLOATARII

Planung este al patrulea mod de manifestare sau mai bine este a patra operațiune care trebue să derive de la **Rechnungswesen.**

De **planul exploatării** ne-am acupat mai sus.

Operația aceasta mai este determinată prin expresiunea germană de : **Betriebliche Vorschaurechnung**, — această idee s'ar potrivi însă și pentru **Bugetul sau socoteala preventivă a Bilanțului preventiv**, de care se simte atâta nevoie, înainte de a se trece a activitatea reală a oricărei exploatări.

Fiecare din aceste patru misiuni ale **Contabilității**, enumărate de Ordonanța din 11 Noembrie 1937 și 16 Ianuarie 1939, de și au felul lor de lucru, de aplicațiune și de folosire, — ele totuși nu trăiesc izolate ; — ci le găsim adesea după cum am putut constata, colaborând mai totdeauna.

CONCLUZIE REFERITOARE LA NUMELE CONTABILITAȚII

Pentru termenul de **Contabilitate**, avem următoarele expresiuni :

La GERMANI :

Buchaltung, ținere de Registre, **Contabilitate.**

Buchfuehrung,, conducere de registre, **Contabilitate.**

Rechnungswesen, organizare de socoteli, **Contabilitate.**

La FRANCEZI :

Tenue des livres, ținere de Registre, **Contabilitate.**

Comptabilité, abilitate în conturi, **Contabilitate.**

La ITALIENI :

Contabilità, abilitate contabilă, **Contabilitate.**

Ragioneria, ținere de conturi ; cont = ratio-nis, coprinzând :

Computiseria (Aritmetica comercială)

Documentația (actele de comerț) și

Contabilitatea propriu zisă.

La ENGLEZI :

Bodk-keeping, ținere de registre, **Contabiliatate.**

Acountancy, știința conturilor, **Contabilitate.**

La ROMANI : altă dată : Ținerea Katastișelor Doppia Skripture, cum a numit-o Dim. Iarku la 1844, — în traducerea sa după Jaclot.

astăzi : **Contabilitatea** are ca nume o expresie foarte bună, cuprinzând **socotirea pe conturi,** calitate neîntrecută de nici o altă manifestare de gândire științifică.

Cum la **Contabilitate** s'au studiat :

Persoanele ca subiecte de Contabilitate,

Patrimoniul ca obiect de Contabilitate și

Technica înregistrărilor contabile, — se explică de ce datele scriptelor contabilt sunt în stare să lămurească toate problemele referitoare la prezentul și viitorul Patrimoniului.

Așa fiind, nu este nevoie de introducerea unei expresii considerată nouă, ca **Rechnungswesen ;** ci ar fi de dorit ca să se generalizeze pretutindeni același termen de : **CONTABILITATE.**

București, 5 Ianuarie 1943.

LUCIA SP. IACOBESCU
Doctorandă Academia Comercială
București

Facem un călduros apel la sentimentul de solidaritate de care trebue să fim cu toții animați, ca fiecare să trimită costul abonamentului și restanțele prin mandat poștal sau prin cont de virament No. 141 la B. N. R. pe numele Corpului Absolvenților Școlilor Sup. de Comerț și liceelor comerciale din România, Str. Teilor 12, București.

PROFESORUL ȘI ELEVUL

† GR. TRANCU-IAȘI † N. K. CONSTANTINESCU

PROFESORUL

† GR. TRANCU-IAȘI

Am citit în ziarul „Universul" din 7 Ianuarie a. c. în capul ultimii coloane a penultimei pagini următoarele :

„Se împlinesc trei ani de când a plecat dintre noi GRIGORE TRANCU IAȘI, fost ministru al Muncii. Soția și copii lui roagă pe acei ce l'au cunoscut și iubit să închine o clipă memoriei lui.

Un anunț al familiei care în puține cuvinte vorbesc mult, mult de tot.

Acei cari au cunoscut, ca și noi, până în cele mai mici detalii sufletul și activitatea marelui dispărut, s'au conformat invitațiunii sobre a familiei făcându-și astfel, o pioasă datorie.

Trancu Iași și-a închinat ultimii ani ai vieții elevilor Școalei Super. Com. din Buc. și tineretului universitar cărora de la catedră le-a dat sfaturi ce nu pot fi uitate.

Studenților săi pe un volum omagial le-a adresat în scris următoarele cuvinte :

„Un deceniu în care am semănat tot ceia ce am avut mai „bun, în sufletele studenților mei. Fie ca sămânța să fi căzut pe „pământ sănătos și rodul să fie cât mai bogat .

„Răsplata unică este atunci când pe câmpul economic stu- „denții pregătiți de noi, vor fi învingători.

„Și vor fi !

Cele câte-va amărăciuni ale lui Trancu, sunt răsplătite cu prisosință, azi, de realitatea care a confirmat în totul profeția lui

Și pentru că această profeție este **strâns legată de muncă,** rămâne să se realizeze și dorința exprimată în următoarele sale versuri :

Vrem prin munc'o viață nouă,
Vrem o viață'nbelșugată ;
E nevrednică nevoia,
Intr'o țar'așa bogată
Veșnic, munții, dealul, câmpul
Sunt făcuți ca să rodească
Și nu-i altă glie'n lume
Cum e glia românească

Glia noastră aur poartă
Vrem prin muncă altă soartă.

Sunt multe broșuri, cărți și foiletoane scrise de Trancu pentru tineret, pentru muncitori, pentru ucenici, pentru artiști, pentru scriitori, pentru invalizi, pentru profesioniștii noștri, — contabili, negustori, economiști, — cari tăinuiesc în bogata lui bibliotecă, pe care deși am propus acum trei ani ca, cineva care l'a înțeles, să o cerceteze, nimeni nu a cercetat-o încă pentru a o tălmăci, dacă nu pentru cei de azi, pentru cei de mâine. Timpul nu-i trecut. Familia și admiratorii lui, așteaptă.

AURELIU MARINESCU

ELEVUL

† N. K. CONSTANTINESCU

S'a stins de timpuriu un colaborator al Revistei noastre și un membru ales al Corpului nostru.

N. K. Constantinescu a studiat științele comerciale la Școala Superioară de Comerț din Galați și apoi la facultatea economică a Universității din Londra, ca bursier al Ministerului Industriei și Comerțului de pe vremuri.

Fire blajină, minte ageră și mereu activă el s'a remarcat prin obiectivitate în toate lucrările sale. Era pasionat de profesiunea de contabil, și dorința lui era să ridice această profesiune la aceia ce sunt „accountants" în Anglia, adevărați consilieri verificatori, oameni de încredere bine remunerați și competenți în materia fiscală ca și în organizație și control.

El mai urmărea și ideia înființării unui „Institut de Contabilitate" în România, o organizație care să se preocupe de toate problemele contabile, bibliografie, planuri contabile și să aibă o bogată bibliotecă de specialitate în jurul căreia să se grupeze toată elita contabilă din țara noastră.

Moartea l-a răpit prea de vreme dintre noi.

Scrierile lui în paginele Revistei noastre, în „Arhiva Contabilă" o creațiune a lui din care a scos numai câteva numere și în alte publicațiuni rămân dovada spiritului său luminat.

Noi îi vom păstra o amintire pioasă.

Dr. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

Firmele societăților anonime cu numele unuia din asociați

Cu toate că, art. 78 din Cod. Com. interzice înscrierea în firmele societăților anonime, numele patrimonic al unui acționar și oprește să se însereze în firmă chiar numele predecesorului, multe societăți anonime au înscris în firma lor, numele unuia din acționarii sau fondatorii ei.

Art. 78 al. II prevede „Societatea anonimă, nu are firmă socială și nu poate fi determinată prin numele nici unuia din asociați, ea este însă calificată printr'o denumire particulară, sau prin arătarea obiectului, întreprinderii sale. Această denumire trebue să se deosibească lămurit de aceea a oricărei alte societăți",

Deasemenea art. 20 din legea registrului de comerț menționează în mod expres, că „firma unei societăți anonime, trebue să fie compusă dintr'o denumire generică" — adică deosebită de a societăților cu răspundere limitată la capitalul social.

Aceste dispoziții legale există aproape în toate țările ca și la noi și cu toate acestea, sunt întreprinderi mari la noi și în străinătate, cari au în firmă numele unui principal acționar, pe lângă celelalte elemente cerute de lege. De exemplu : Societățile anonime : Bragadiru, Gr. Alexandrescu, Crisoveloni, etc.

Insuși doctrina și jurisprudența, legitimează o asemenea înserare, în firmele acestor societăți, găsind pe bună dreptate și din o superioară rațiune, că numele unuia din principalii fondatori sau acționari, nu poate dăuna cu nimic, nici interesele Statului și nici interesele societății sau terților, din moment ce se arată forma juridică a societății.

Desigur că la această soluțiune a textului și a nevoilor comerțului, s'a ajuns după studii aprofundate în această materie.

Trib. Ilfov, fiind cel mai riguros în interpretarea legii ca având și cel mai mare centru comercial, prezintă în datele problemei cele mai multe argumente pro și contra și anume :

Pentru admiterea cauzei.

1. In sentința Trib. Ilfov No. 1967 din 5. XII. 1929, a maretui proces al Succesorilor Socec, pentru Soc. anonimă Socec & Co. găsim următoarele : „Având în vedere că deși există interdicțiunea art. 78 Cod. Com., toată doctrina legitimează uzajul de a în-

scrie în denumirea societății anonime, numele patrimonic al fondatorului, deoarece această interdicțiune nu esclude dreptul ca soc. anonime să însereze ,sub denumirea lor numele predecesorului sau fondatorului, fie că a subscris acțiuni, fie că nu a posedat nici una, esențialul fiind, ca angajamentele, să nu fie semnate cu numele său".

2. In deciz. No. 59 din 2. IV. 1935 a Trib. Ilfov — referitor la „Soc. anonimă română pentru comerțul de articole, sanitare și încălziri centrale, I. Weismann" vedem că, completul de judecată a găsit că determinarea e bine făcută prin obiectul întreprinderii, așa cum cere cuprinsul art. 78, iar numele nu este patrimonic, ci o emblemă.

3. Deasemenea practica a găsit, că a opri o societate anonimă să-și treacă pe firmă numele unui asociat sau al fondatorului, este o mare piedică, în desvoltarea comerțului sau industriei, numele constituind o bună reclamă și o recomandare în cercurile economice. Multe instanțe în această latură a problemei, au admis firme, numai cu simple nume patrimonice, ca „N. Marinescu și V. Jalea".

4. Multe soluțiuni ale doctrinei și jurisprudenții, găsind că numele unui asociat, înscris în firmă, nu garantează o răspundere personală sau participare, primejdie care este esclusă prin adaosul „societate anonimă" trecerea numelui fondatorului în denumirea societății, nu constitue o iregularitate.

5. In fine apărătorii tezei pozitive susțin, că la data apariției Cod. Com. în 1887, neexistând nici un criteriu, care să deosibească, forma juridică a societăților, formulă cerută pentru a reglementa totodată și raporturile cu terții și a se distinge mai ușor între ele, legiuitorul a accentuat această determinare, prin adăogarea cuvintelor „nu poate fi determinată, prin numele nici unuia din asociați". Ori azi stabilirea societăților fiind bine definită, fapt care nu mai dă loc la nici o confuzie posibilă, textul art. 78 nu apare, decât ca o îngrădire a libertății, înființării și transformării întreprinderilor.

Pentru neadmiterea cauzei.

1. Exprimarea precisă din text, a legiuitorului, care oprește categoric o determinare prin numele unui asociat. Considerațiuni de fapt și de drept și ca origină a unei hotărâri, ce a căutat să stabilească, ca nesusceptibil de discuțiune și interpretare art. 78,

găsim în autorizarea înființării „Intreprinderilor Metalurgice D. Voinea S. A". Acț Trib. a găsit că titularul întreprinderii, poate intra în denumirea societății, ca fiind un element al fondului de comerț, dar având o insuficientă calificare, cererea a fost respinsă. In apel, într'o opiniune separată, a fost admisă constituirea, numai prin complectarea felului societății.

2. Că îndepărtarea dispozițiunilor legale a textului, corespunde cu o vădită concepțiune greșită și cum textul e găsit că numai corespunde în acordarea autorizațiunilor și Trib. comerciale putând face orice interpretare a textului, poate aduce în viitor, urmări grave în viața întreprinderilor.

3. Că figurarea unui nume de persoană în firmă, poate aduce ușor o confuzie, cu societățile de persoane.

4. Că multe întreprinderi individuale, în scopul de a-și asigura patrimoniul personal, contra multor riscuri, pe această cale se transformă ușor în societăți cu răspundere limitată.

5. Cuprinderea numelui unui asociat în firma soc. anonime, nu este decât o întreprindere individuală deghizată și oricine voește să-și păstreze drepturile și reclama firmei individuale, poate continua comerțul, sub firma unei societăți cu răspundere limitată.

Toate aceste argumente, aduse de teza negativă, au fost îndepărtate de instanțele de apel, ca negăsindu-le întemeiate, în fața unei calificări precise a felului societății.

S'au mai adus de mulți, argumente de ordin practic, contra soc. anonime, în a căror firmă figurează numele unui asociat al lor, susținând că e dăunător pentru creditul comercial, dat fiind că pe această cale, deseori se încearcă specularea creditului personal al asociatului din firmă, de către societate. Asociatul înscris în firmă se poate retrage oricând, lăsând societății un bun renume comercial, care mai târziu poate deveni periculos, pentru interesele altora. Este recunoscut că printre elementele fondului de comerț, numele comercial are o mare însemnătate și în cazul că asociatul înscris în firmă, părăsește societatea, comerțul și creditul rămân strâns legat de persoana sa și asigură întreprinderii oarecare avantajii. Dar numele individualizează fondul de comerț și deci continuarea numelui corespunde cu o neînvinsă necesitate practică. Așa dar numele asociatului din firmă, trebue să rămână mai departe, chiar și în cazul când persoana nu mai face parte din societate, dacă persoana respectivă a admis aceasta.

Art. 22 din legea registrului de comerț, îngăduе înstrăinarea fondului de comerț, cu firma lui existentă, ceace dă dreptul să se păstreze în denumirea societății, vechea firmă. Numele are o valoare imaterială utilă în determinarea economică a întreprinderii și cum nu este decât un element obiectiv, a cărei valoare comercială, este strâns legată de fondul înstrăinat, ar fi nedrept să nu se dea voe, ca odată cu fondul, achizitorul să nu se folosească și de firmă, dacă predecesorul acceptă acest lucru.

Deasemenea pentru cazurile când fondatorul nu mai este în viață sau în cazul unei succesiuni, unde oarecare drepturi, cer menținerea unor raporturi cu numele de familie, admiterea numelui în denumirea societății, corespunde unei bune hotărâri juridice, care satisface interesele comerciale.

Din moment ce menținerea numelui predecesorului, este îngăduită la întreprinderile individuale, însoțit de numele succesorului, dece n'ar fi îngăduită și societăților anonime. Această libertate este găsită de mulți cercetători, ca o înaltă rațiune a judecătorului comercial, care trăind în mijlocul vieții comerciale, a putut cunoaște pe deplin, necesitățile care impun schimbări folositoare în bunul mers al întreprinderilor. Considerente, în asemenea cazuri, găsim în procesul celebru al Succ. Socec, date în Sent. Trib. Ilfov No. 1767/5. XII. 1929.

Dacă însă o societate, se folosește de numele unei persoane bine cunoscute, prin circularea unui produs mult căutat pe piață iar persoana nu are nimic comun cu activitatea întreprinderii, această procedare se poate considera ca nelegală, fiind făcută cu intenția de a produce confuzii, echivalând cu o concurență ilicită.

In rezumat încorporarea unui nume în denumirea unei societăți anonime, nu mai întâmpină azi piedici din partea instanțelor chemate să autorize ori să înregistreze societățile anonime, cu condiția ca să nu se facă din aceasta un mijloc, de concurență ilicită, ori de inducere în eroare.

De aceea legea a cerut, ca să se arate forma juridică a societății, — arătare, care ar trebui să fie cât mai precis și cât mai vizibil.

Din acest punct de vedere credem că trebue să dispară practica de a se adăoga la numele de persoană, două inițiale „S. A." într'un colț aproape invizibil.

ȘT. ȘT. DUMITRESCU-ȘUȚA

Lămuriri fiscale, comerciale, juridice și contabile

Inscrierea operațiunilor în registrele Comerciale. — Ca urmare la intervenții făcute de U. G. I. R. și Asociația Industriașilor de Petrol, Ministerul de Finanțe cu ordinul No. 414894 din 5 Octombrie a comunicat că nu poate da o dispoziție generală pentru prelungirea termenului de înregistrare a operațiunilor în registrele obligatorii, însă la cererile bine motivate ale întreprinderilor, va dispune de la caz la caz prelungirea acestui termen în limitele impuse de împrejurări. Unele întreprinderi au primit prelungiri pe 60 zile în loc de 30 zile cât este termenul fixat de legea timbrului.

Cifra de afaceri la reparațiunii proprii. — Ministerul de Finanțe revenind asupra unei dispoziții mai vechi a dispus ca să se plătească cifra de afaceri și la piesele confecționate de întreprinderi pentru uzul propriu, respectiv pentru reparațiuni.

— *Impozitul proporțional de 1.70% asupra transporturilor.* — Art. 15, 53 din legea timbrului prevede între altele că se taxează cu 1,70% contractele scrise sau verbale relative la transporturi — intervenite între particulari, conform modificării introduse la 1 Aprilie 1941.

Ministerul de Finanțe interpertează acest text în sensul că se datorește impozitul de 1,70% la transporturile pe C. F. R. Când aceste transporturi se fac prin casa de expediții, acestea aplică timbrul proporțional. Când transportul se face direct, este de discutat dacă se datorează taxa de 1,70% nefiind vorba de un contract între particulari căci C. F. R. nu poate fi considerat un particular.

— *Impozitul proporțional 2% asupra salariilor.* Curtea de Apel Buc. S. I prin Decizia No. 19 din 3 Martie 1942 ca instanță de recurs a hotărît că nu se plătește impozitul proporțional de 2% asupra contractelor verbale de serviciu înainte de 1 Aprilie 1939, chiar dacă după aceea salariile au fost sporite.

Prin această decizie s'a anulat interpretarea Ministerului de Finanțe, care consideră că e vorba de un nou contract, dacă după 1 Aprilie salariile s'au sporit.

Calcularea prețului de cost în industrie. — se face după schema obligatorie întocmită de Ministerul Economiei Naționale care este următoarea :

I) *Prețul de fabricație* (1+2+3+4)

1. Materiile prime.
2. Combustibilul.
3. Salariile lucrătorilor.
4. Cheltuieli generale de fabricație : forța motrice, materiale accesorii, piese de schimb și rezervă ,întreținere, salariile personalului de conducere și auxiliar la atelier.

II) *Cheltuieli generale administrative* (5+6+7+8+9)

5) Amortizări; 6) Dobânzi; 7) Impozite; 8) Sarcini sociale; 9) Cheltuieli generale. Lefuri, tantieme, prime, bonificații, mobilier, asigurări, altele

Prețul de cost (I+II)

Jurisprudențe fiscale

Trib. Ilfov Secția I Com. Ședința No. 126 din 3/III 1942

SOCIETATEA PE ACȚIUNI. Administrator. Condițiuni pentru a lucra în consiliu. Dacă este necesar să fie convocați toți la ședință. Limite. Adunarea Generală extraordinară. Dacă poate decide asupra chestiunilor de competința adunărilor ordinare (desemnarea administratorilor și censorilor). Soluție afirmativă. Dacă administratorii pot să nu fie asociați. Soluție afirmativă. Derogări statutare. Nedepunerea cauțiunei. Consecințe. Censori rude cu administratorii. Consecințe. Quorumul și majoritatea în adunările generale extraordinare la prima și a doua convocare. Regimul juridic actual.

Potrivit art. 143 cod. com., când sunt mai mulți administratori, prezența a cel puțin jumătate dintre ei e suficientă pentru valabilitatea deliberațiunilor, dacă statutele societății nu cer un număr mai mare. Dacă această majoritate este întrunită, faptul că ceilalți administratori nu au fost convocați este lipsit de consecințe juridice în ce privește valabilitatea deliberărilor Consiliului de Administrație astfel reunit.

Adunarea generală extraordinară poate proceda în mod valabil la desemnarea administratorilor și cenzorilor, deoarece, o măsură care poate fi luată de adunarea generală ordinară, cu atât mai mult e valabilă când e autorizată de adunarea generală extraordinară, care lucrează cu un quorum mai ridicat, bineînțeles aceste chestiuni trebuind să figureze în ordinea de zi a adunării.

Potrivit art. 124 al. 3 cod. com.; în sistemul codului comercial român administratorii pot fi asociați sau nu, întrucât textul permite ca ei să depună garanția obligatorie în acțiuni ale societății, efecte publice sau numerar. Dela această dispoziție, statutele pot deroga, prevăzând ca administratorii să fie neapărat asociați, după cum pot să le impună și alte condițiuni.

Depunerea cauțiunii în modul stabilit de statute „constitue o condițiune rezolutorie căreia e subordonată numirea administratorului; neobservarea acestei condițiuni este sancționată nu numai cu responsabilitatea administratorilor față de societate sau față de terți dar și cu declararea ca fără putere a actelor făcute de administratori când majoritatea cerută de lege sau statute a fost obținută cu votul administratorului care n'a depus cauțiunea. Declararea fără valoare a acestor acte e de atributul adunării generale, iar dacă aceasta omite sau re-

fuză să se pronunțe iar actele încriminate pun în discuțiune însăși valabilitatea adunării genrale ea poate fi dedusă în judecata Tribunalului la cererea acționarilor, pe calea acțiunii în anularea prevăzută de art 250 cod. com. nou.

Nerespectarea dispozițiunilor art. 185 al. 6 cod. com. care prevede că „rudele și afinii administratorului, până la al patrulea grad inclusiv, nu sunt eligibili sau pierd calitatea de cenzori", face ca numirea cenzorilor să fie izbită de nulitate, ca și toate actele întocmite de aceștia. In consecință o adunarea generală care lucrează pe baza pr. verb. al unor cenzori numiți cu încălcarea dispozițiunilor de mai sus, nu îndeplinește condițiunile imperative ale art. 220 și art. 226 cod. com. nou, — care consideră indispensabil pr. verb. al cenzorilor pentru ținerea adunării generale, — și deci deciziunile trebuesc privite ca nule.

Dispozițiunile art. 212 paragraf 2 cod. com. nou, — potrivit cărora dacă adunarea generală extraordinară ia o deciziune după ce suferise o amânare, sunt necesare pentru valabilitatea acesteia un quorum de jumătate din capitalul social și o majoritate de o treime din acelaș capital, — nu sunt în vigoare, continuând să se aplice tot dispozițiunile art. 160 din vechiul cod comercial, care sunt mai riguroase, impunând quorumul de trei pătrimi și majoritatea de jumătate din capitalul social, indiferent dacă deciziunea s'ar lua la prima sau la cea de a doua convocare.

Deosebirea între aceste două texte constă însă în acea că art. 160 cod. com. vechiu permite să se deroge prin statute la dispozițiunile sale, în timp ce art. 212 paragraful 2 cod. com. nou nu permite derogarea decât numai pentru a se prevedea un quorum și o majoritate mai mare decât cele indicate în text.

Dela Asociația Absolvenților
Școalei Comerciale azi Liceul „Nicolae Kretzulescu"

Spațiul vital al Școalei se va realiza

In ziua de 24 Ianuarie a. c. s'a ținut adunarea generală a membrilor în vasta sală a școlii. Prezidează d. Dem. Cristescu, prim cenzor la B. N. R. care declară ședința deschisă.

D-l Constantinescu, Directorul școlii, după ce în cuvinte simțite arată însemnătatea zilei de 24 Ianuarie făcând importante citațiuni istorice aduce elogii spiritului de unire ce constată la absolvenții școlii, unire după urma căreia se va înfăptui **spațiul vital al școlii.** Citește donațiile făcute de foștii elevi (în afară de subscripția d-lor Mociorniță și Dem. Constantinescu de lei 3.000.000) ș. a.: d. General Victor Iliescu Lei 4.000, d. Dem.

Cristescu lei 20.000, d. I. Ciocârlie lei 50.000, d. D. Mociorniță lei 100.000, D-nii Pop și Bunescu 100.000, Insp. Gl. C. Demetrescu lei 20.000, d. Const. Folescu lei 20.000, d. V. Ioachim lei 15.000, d. Carol Rasidescu lei 10.000, d. Gh. Popescu lei 10.000, Uniunea Exportatorilor de Cereale prin d. Em. Brancovici lei 10.000, Soc. Mărășești prin d. Olimpiu Stelorian lei 10.000, Profesor Georgescu lei 5.000, Profesor Melencovici lei 100.000, d. A. Zănescu lei 5.000, etc. etc.

După aceea d. director arată rezultatele diferitelor intervenții făcute pe la autorități.

D. Insp. G-ral Dumitrescu desfășură un plan de permanentă activitate a Asociației.

D. D. Mociorniță mulțumește d-lui director pentru activitatea depusă și rezultatele obținute până azi. Mai iau cuvântul d-nii N. Butculescu, Brancovici și C. Folescu.

D. Aureliu Marinescu expune programul sărbătoririi centenarului lui Th. Ștefănescu și propune ca serbarea să se facă în ziua de 14 Martie, ceea ce adunarea aprobă.

Adunarea a luat sfârșit într'o rară atmosferă de însuflețire colegială.

* * *

In Monitorul Oficial No. 27 din 2 Februarie a. c. pagina 126 a apărut decretul lege, semnat de d. General I. Antonescu, Mareșal și Conducător al Statului, prin care se declară de utilitate publică și se expropriază cu scop cultural terenul în suprafață de 2856 m. p. din Bulevardul Domniței Nr. 39, teren aflat alături de Liceul N. Kretulescu.

A. M.

De la Secțiuni

SECȚIA DOLJ-CRAIOVA Înscrieri contabil stagiar : D-nii Anghel I. Ștefănescu, Const. T. Ionel și Ion D. Popescu. **Avansări** Contabil Autorizat : D-nii Gh. T. Taloi, Aurel Vasilsecu și Duțu Nicolae. **Transferări** la Secția Ilfov Contabili Autorizați : D-nii Petre G. Tabacu, Const. G. Constantinescu, Alex. Marinescu și Ilie Barbu ; dela Secția Ilfov la Dolj : D. Grigore V. Constantin, contabil autorizat. **Reactivări** Petre I. Stan, Contabil Autorizat.

SECȚIA VLAȘCA. — Giurgiu Inscrieri Contabil Stagiar : D. Mihail I. Duma ; Contabil Autorizat : D. Marin G. Diaconescu. **Avan-**

sări Contabil Autorizați D. Spirea I. Dumitrescu. **Transferări:** D. Popescu Bucur Pinciu Expert Contabil dela Secția Gorj la Secția Vlașca și D. Ștefan Manolescu, Contabil Autorizat dela Secția Ilfov la Secția Vlașca.

* * *

Personalul Băncii Naționale a României, agenția Câmpulung Bucovina și Corpul Contabililor Experți și autorizați, cu cea mai profundă durere anunță moartea prematură dar eroică a colegului lor Ion **Muzaca** funcționar BNR și secretar al Corpului, mort pentru Patrie în ziua de 19 Ianuarie 1943 și înmormântat la Cimitirul Sineasca din Craiova.

Colegiale

In ziua de 27 Ianuarie 1943 la ora 12 și un sfert, d. Decan de onoare al Corpului Contabililor și președintele Comitetului Revistei noastre, a avut deosebita cinste de a fi primit în audiență personală de către M. S. Regele Mihai I, Căruia d. N. Butculescu I-a transmis omagiile sale de credință și devotament, urând Majestății Sale o Domnie lungă și glorioasă.

Se știe că Decanul nostru de onoare a servit ca contabil șef, subadministrator și administrator în Casa Regală timp de 42 de ani, din cari 25 ani sub fericita Domnie a Regelui Carol I; iar de 12 ani s'a retras la pensie. El a expus Suveranului pe care L-a slujit și în timpul Regenței, fazele economice și desvoltarea așezămintelor economice ale Casei Regale din trecut, la care a contribuit în foarte largă măsură.

Suveranul S'a arătat foarte atent și S'a interesat cu luare aminte de trecutul descris de fostul demnitar al Casei Regale, care în anul inaugurării Statuiei Marelui Rege Carol I a dat la lumină o broșură asupra vieții economice la Curtea Regală (vezi Revista No. 5-939).

D. **Prof. I. Eviam** a fost transferat dela Academia Comercială Cluj-Brașov la Academia Comercială București la Catedrala de Contabilitate generală.

— D. **Zaharia Florian** a fost avansat Director la Soc. de Asigurare „Națională".

— D. **I. C. Negrescu** a fost ales cenzor la soc. „Națională".

— D. **C. Gheorghiu** a fost numit procurist la Uzinele Titan Nadrag Calan.

— D. Prof. I. Evian, expert contabil, a fost numit Director financiar al Societății „Solagra", în locul regretatului N. K. Constantinescu.

— D. Dr. Christea Marcov a fost numit Directorul Regiei Fabricii de zahăr Zarojani, proprietatea statului ;

D-sa a mai fost numit Conferențiar suplinitor la Politehnica „Gh. Asachi" din Cernăuți.

— Colegul nostru D-l I. D. Clinceanu a donat societății „Ajutorul elevilor săraci" din Capitală, întreg imobilul din șos. Mogoșoaia No. 7 cu un teren în suprafață de 5.343 m. p.

Un exemplu pentru colegii rămași la vatră

Colegul nostru, D. Stefan Marinescu din București Str. Petrescu 6 Nr. 13 ne scrie dupe front următoarea carte postală militară :

Domnule Director,

Cu multă însuflețire răspund de aci departe de granițele țării că înțeleg sacrificiul făcut de Comitet și accept a fi abonatul revistei și mai departe.

Rog să bine voiți a'mi comunica atât costul abonamentului pe anul 1943 cât și ce mai am de plătit din trecut pentru ca să vă pot trimite costul prin mandat poștal.

Cu toată stima, **Adm. Sblt. Marinescu Ștefan**
Brutăria de campanie, oficiul militar Nr. 10

Scrisorile și cărțile poștale primite de la colegii după front le vom broșa și păstra în Bibl. Corpului pentru cei ce ne vor urma.

Le mulțumim călduros și le urăm din adâncul inimilor noastre sănătate și întoarcere victorioasă.

† Dr. N. ANGELESCU

Deși nu era de specialitatea noastră Dr. N. Angelescu, a fost multă vreme un marcant membru și apoi consilier tehnic al Camerei de Comerț și Industrie din București, ca farmacist doctor în chimie.

In ultimul timp el își luase benevol sarcina de a reorganiza biblioteca Cercului Finanțelor și se pasionase de studiul legăturilor noastre comerciale din trecut.

El a scris o lucrare interesantă despre „Negustorii de altă dată" și alte note publicate în Bulentinul Camerei de Comerț.

Dr. N. Angelescu urmărea cu mult drag activitatea noastră și noi îi păstrăm vie amintirea lui.

Brateș

Recenzii

Dr. C. G. Demetrescu: ISTORIA CONTABILITAȚEI. — ANȚICHITATEA. D-l Prof. C. G. Demetrescu ș-a propus să dea publicității materialul ce l-a strâns și ce-l va mai strânge din ceea ce se știe până acum, cu privire la trecutul contabilității.

O asemenea lucrare, care să fie o sinteză și o analiză în același timp a fazelor prin care a trecut contabilitatea, ne lipsește.

Dacă s'ar fi cunoscut mai bine începuturile contabilității, s'ar fi văzut că această disciplină a ocupat un loc de seamă din timpurile cele mai vechi-, atât în viața privată, cât și în viața publică.

D-l Prof. Dr. Demetrescu scoate acest lucru în evidență, descriind mijloacele de cari se serveau popoarele antice pentru a ține socoteala bunurilor, — la început numai cantitativ, apoi și estimativ, la început sub o formă sumară, apoi din ce în ce mai desvoltat, ajungându-se încă din timpurile cele mai vechi la un inventar și la un cont de Venituri și Cheltuieli.

Ceea ce este interesant, până și Inventarierea averii naționale era cunoscută la Greci, — iar contabilitatea casnică era destul de răspândită la Romani.

Proectându-se prin asemenea lucrări o lumină asupra trecutului contabilității, se aduce un real serviciu științei ordinei și principiului de ordine în general, căci prin aceasta se face dovada că oriunde există o producție și circulație de bunuri, trebue să existe o contabilitate ca îndreptar și control.

Din materialul cercetat și analizat de autor, se vede cât preț se punea în trecut atât pe funcțiunea contabilă, cât și pe acei cari exercitau această funcție, uneori poate chiar mai mare de cât se pune azi.

In ant chitate, ne spune d-l Prof. Dr. C. Gh. Demetrescu, scribii, cum se numeau atunci contabilii, erau „Consilierii de credință ai Regelui", pe care îl urmau oriunde, erau păzitori ai depozitelor Faraonilor, etc.

Se vorbește chiar de miniștrii și prinții, cari erau scribi perfecți ai conturilor...

Și aceasta într'o vreme când nu erau legi de organizare a contabilității, a contabililor, etc.

Autorul se acupă mai pe larg de ținerea contabilității la Greci și Romani, cari foloseau încă de pe atunci cele mai multe din registrele contabiltății clasice.

Această lucrare va fi de sigur urmată de altele, în care evoluția contabilității va fi expusă pas cu pas, până în zilele noastre.

Desigur că autorul va face în această lucrare și o privire generală asupra evoluției ideilor, cari au stat la baza ținerii socotelilor, precum și a etapelor din punct de vedere teoretic, ce le-a parcurs disciplina contabilă până în ziua de azi.

Ar fi asemenea o contribuție de mare valoare a autorului, dacă, în ce privește istoricul Contabilității în România, — pe lângă datele cunoscute apărute în diferite manuale și studii răzlețe — ar da la lumină documente, ce se găsesc în diferite arhive și biblioteci cu privire la soctelile ce țineau Domnitorii, Mânăstirile, familiile boerești și negustcrii de pe vremuri.

In ceea ce privește istoricul contabilității în evul mediu, de sigur că autorul va folosi și literatura germană și fanceză, cari cuprind material documentar prețios, mai ales privind țările respective.

Citâm în această privință importanta lucrare a lui B. Penndorf: **„Geschichte der Buchhaltung in Deutschland"**, apărută în 1913.

D-l Dr. C. G. Demetrescu și-a luat o sarcină destul de grea — umplând un gol în literatura contabilă românească, — nu ne îndoim că — prin puterea sa de muncă și prin dragostea ce o are pentru contabilitate — va duce la bun sfârșit această sarcină. **Vlm.**

Victor Slăvescu, Despre Moneta Scripturală, în Biblioteca Economică No. 30. Imprimeria Frăția Românească, București 1942 pag. 22.

Autorul analizează moneta scripturală, fără forme fizice, cu un pronunțat caracter juridic, în opoziție, dar în legătură organică și technic monetară cu monetele manuale adică cu monetele metalice și monetele de hârtie.

Originea monetei scripturale, — ca și origina monetei de hârtie — se găsește în bănci.

Temeiul monetei scripturale este depozitul de numerar existent la o bancă, așa încât substratul acestei monete este de fapt creditul. Ceeace este banca de emisiune pentru biletul de bancă, este banca de depozite pentru moneta scripturală.

Moneta scripturilor poate fi reprezentativă a unui depozit sau creată pe bază de credite de bancă.

Reușita și generalizarea întrebuințări monetei scripturale atârnă de o serie întreagă de factori între cari sunt de amintit:

1. deprinderea cultivării contului de bancă;
2. deprinderea întrebuințării ceculuí;
3. legătura cât mai strânsă între diferitele întreprinderi bancare;
4. organizarea de case de compensațiuni și virimente;
5. Concursul nelimitat al Băncii de emisiune.

Moneta manuală rămâne astfel numai pentru tranzacțiunile zilnice și pentru micile întreprinderi.

Moneta scripturală corespunde unei organizări economice mai complexe, mai desvoltate, mai înaintate; ea este organic legată de mecanismul bancar, care trebue să funcționeze în chip desăvârșit spre a asigura o funcționare cât mai regulată monetei scripturală.

Savantul Autor, atât de bine cunoscut prin scrierile și activitatea de până acum, pune la contribuție în această valoroasă lucrare toate cunoștințele-i multiple teoretice și practice, dându-se directive, de mare însemnătate pentru viitor. **Dr. Brateș**

CERCETARI ȘI PROPUNERI ASUPRA CONTABILITAȚII PUBLICE

Consiliul superior al Corpului Contabililor a publicat într'o broșură cele 5 conferințe ținute la corp asupra Contabilității publice cu un cuvânt introductiv de d. *dr. N. Tripcovici.*

Din interesantele conferințe ținute de d-nii Decan G. Badea, dr. Pompiliu Pasăre, inspector general financiar, Ștefan Tănăsescu. director general al Contabilității Municipiului, G. Dragomirescu, consilier controlor și Vintilă Gheorghiu, se vede preocuparea Corpulu de a se face o legătură mai strânsă între Contabilitatea publică și Contabilitatea comercială (patrimonială).

Conferențiarii au arătat în general că deși Legea Contabilității publice din 1929 a introdus, după stăruința defunctului Prof. Gh. Alesseanu, principiul contabilității patrimoniale, totuși acest principiu nu se aplică decât disparat, chiar dacă pentru unele operațiuni — în special pentru cele de casă — se aplică metoda contabilității în partida dublă.

Credem că în unele din conferințele ținute nu s'a stăruit în deajuns asupra deosebirei ce trebue s'o facem între Contabilitatea în partida dublă ca metodă de înregistrare și Contabilitatea în partida dublă ca sistem de înregistrare organică, cuprinzând totalitatea Patrimoniului public sub aceste două aspecte al realităților ecoonmice și al drepturilor asupra valorii globale a acestor realități și urmărind mișcările patrimoniale din punctul de vedere al rezultatelor într'o anumită perioadă de timp și al situației patrimoniului.

De aceea, nu suntem de acord cu domnul *Badea*, care termină conferința sa astfel: „Chiar dacă actualele dispoziții din art.... s'ar înlocui printr'un text categoric că scriptele serviciilor publice de contabiiltate vor fi ținute după metoda contabilității simple, ele vor continua să se țină mai departe după metoda contabilității duble", înțelegând prin aceasta contabilitatea patrimonială, așa cum am definit-o mai sus, căci noi constatăm că deși textele de legi sunt categorice în sensul că trebue să se țină o contabiltate rațională cu evidențierea rezultatelor și a patrimoniului, și deși se aplică într'o oarecare măsură *„metoda"* contabilității în partida dublă, nu avem o Contabilitate patrimonială, decât la Regiile autonome și la câteva Municipii.

Acest lucru l-a relevat în special d. *Vintilă Gheorghiu* în ultima conferință arătând înțelesul greșit ce se dă în contabilitatea publică, noțiunilor de „Cheltuieli" și „Venituri" precum și lipsa de legătură între exerciții.

De aceea, d-sa este de părere că și la Stat Contabilitatea patrimonială trebue să rămână cea dominantă, Contabilitatea bugetară figurând cu simple Conturi de Evidență în Contabilitatea patrimonială.

Nu credem necesar — cum sunt unii de părere — că este nevoie să se țină două contabilități separate — ci printr'o judicioasă împărțire a bugetului se poate uni Contabilitatea patrimonială cu cea bugetară ,ale cărei conturi — articole bugetare pot îndeplini funcțiunea de conturi analitice la conturile sintetice din Contabilitatea patrimonială,

așa cum de mult se face la Camerile de Comerț — primele instituții publice, cari încă din 1886 au introdus Contabilitatea în partida dublă precum și la unele Regii și Administrații autonome, cum este P. T. T.

Dar pentru aceasta, nu trebue să propunem, cum a făcut d. *Pompiliu Pasăre*, — ca în conturile de prevederi — să operăm mișcări patrimoniale — debite datorate din constatări de impozite, căci în timp ce prevederea constituie numai o evidență, care nu stabilește raporturi juridice individuale, constatările reprezintă creanțe ale Statului contra Contribuabililor.

„Legea contabilității publice, cum foarte bine a spus în conferință d. *Ștefan Tănăsescu*, este un tot organic care pornind dela Inventarul Patrimoniului Statului ajunge prin economia bugetară, la stabilirea prin enumărare și evaluare a tuturor bunurilor, cu mișcările realizate în cursul unui exercițiu precum și a tuturor dretpturilor și obligațiunilor Statului, la întocmirea unui Bilanț".

In legătură cu Bilanțul — schemă prezentată de d. St. Tănăsescu, observăm că d-sa trece ca un post de Activ :

Drepturi Regaliene : *Capitalizarea încasărilor din impozite pe 10 ani.* Idem din taxe, care mărește Fondul Municipiului.

Este o inovație care ar necesita unele lămuriri și precizări.

D. dr. G. Dragomirescu stăruie asupra necesității organizării technice operațiilor bugetare de trezorerie cu technica înregistrărilor contabile patrimoniale.

Nu arată însă cum se poate realiza această organizare și anume dacă pentru aceasta este necesar să se țină socoteli paralele — contabilitate bugetară și contabilitate patrimonială sau dacă, după cum am spus mai sus, contabilitatea bugetară se poate încadra în contabilitatea patrimonială.

Conferințele publicate sunt o contribuție prețioasă la luminarea problemei contabilității publice, care nu a atins încă o fază preconizată de autorii reformei din 1929.

Vim.

G. F. Popescu : CONTROLUL REPRESIV IN COOPERAȚIE ȘI INTREPRINDERILE COMERCIALE. Tip. Eminescu, 1941. pag. 185.

„Revista Generală de Comerț și Contabilitatea" a făcut în repetate rânduri apel la autorii de cărți de specialitate contabilă să trimeată câte un exemplar pe adresa Revistei pentru a li se face recenzia.

Foarte puțini dintre autori fac acest lucru. Așa se explică că uneori facem cu întârziere recenzii la cărți, cari merită să fie cunoscute chiar în momentul apariției.

Constatăm și cu acest prilej că la noi nici librăriile, nici autorii nu fac tot ce le stă în putință pentru difuzarea lucrărilor de specialitate.

Cu aceste explicații, ne ocupăm abia acum de cartea d-lui Gh. F. Popescu, care a examinat și a expus cu toată claritatea problema controlului represiv în special în cooperație, și într'o măsură mai restrânsă în întreprinderile comerciale.

Lucrarea sa cuprinde:

Forța probantă a proceselor verbale dresate de organele de control ale Expertizelor technice penale și în special expertizele cooperației contabile în general. Rolul Consilierilor technici în materie penală. Textele legilor cu caracter represiv privind controlul și expertizele. Indicațiuni sumare asupra lucrărilor de expertiză. D-sa s'a ocupat mai mult de partea juridică și mai puțin de partea technică, care, după cum arată și d-sa, a fost amplu tratată în manualele d-lor Mecu și dr. V. M. Ioachim.

Autorul a fost preocupat de ideia ordinei și corectitudinei ce trebue să domnească în gospodărirea banilor altora.

De aceea, atrage atenția asupra sancțiunilor la care se pot expune cei ce nu respectă aceste principii, arătând și modul cum trebue procedat pentru a face ca textele de legi să nu rămână cifră moartă.

Cartea d-lui F. Popescu este o bună călăuză în special pentru acei ce activează în cooperație mai ales pentru organele de control.

F. A. Schmitt: ABSCHLUSS UND STEUERBILANZ. Organisationeverlag Leidel a le Regen pag. 48. Autorul se ocupă de legătura ce trebue să existe între bilanțul comercial și bilanțul fiscal, cari nu pot duce la rezultate identice, atât timp cât legile fiscale au alte concepții și alte dispoziții cu privire la stabilirea beneficiului impozabil.

Bilanțul comercial are la bază principiul prudenței maxime cu dreptul a constitui cât mai multe rezerve vizibile sau tacite, pe când Bilanțul fiscal are la bază principiul stabilirii rezultatelor integrale dintr'o gestiune fără a amesteca gestiunea prezența cu gestiunile trecute sau cu gestiunile viitoare.

De aceea cele mai multe legiuiri nu admit amortizări prea mari, evaluări sub prețul de cost. pierderi probabile din creanțe, compensări de rezultate etc.

Jurisprudența fiscală germană nu admite de ex. să se facă amortizare peste valoarea stabilită inițial.

In schimb admite evaluarea creanțelor după probabilitatea încasării lor aducând dovezile necesare.

Asemenea admite evaluarea pe prețul sau cursul cel mai mic.

Autorul se ocupă în mod s pecial de dreptul acordat prin planul financiar din 1939—40 de a face în mod liber evaluări în proporție de 20% din „Bonurile de import" subscrise.

Acest drept s'a tradus printr'o amortizare, mai mare, care se trece la un cont special în Pasivul Bilanțului.

Comercianții au dreptul la un scăzământ din beneficiul fiscal.

La sfârșitul broșurii sunt arătate zece modalități de ascundere a beneficiului la Societătile Comerciale prin operațiuni încheiate cu asociați în condițiuni cari ies din cadrul normal.

Din broșura aceasta reiese că nici în Germania normalizarea Contabilității n'a însemnat uniformizarea dispozitivurilor cu privire la evaluare și prezentarea Bilanțului fiscal menținându-se ca și în trecut,

în atitudinea lui de a stabili beneficiile până la limita extremă fără a ține seamă de desfășurarea viitoare a Conjucturii și de fluctuațiile monetare.

Vim.

GRÖSSERE WIRTSCHAFFLICHKEIT DURCH GEODNETES RECHNUNGSWESEN, *Verlag G. A. Gloeckner* Leipzig 1942.

„Reichkuratoium fuer Wirtschaflichkeit" din Berlin prin îngrijirea Directorului său Dipl. Ing. Gg. Seebauer a editat o broșură cu titlul de mai sus cuprinzând lămuriri și îndemnuri privind organizarea sistemului de socoteli în întreprinderi pentru a se ajunge la un cât mai mare grad de raționalism economic.

Autorul arată stadiul la care s'a ajuns în Germania cu reglementarea și uniformizarea socotelilor în vederea ridicării productivității întreprinderilor, greutățile întâmpinate și cari se întâmpină și azi, *întrucât o asemenea lucrare nu se poate desăvârși de cât după lungi și serioase cercetări pe teren.* Piatra de încercare în această normalizare a contabilității industriale în special, o formează *Betriebsabrechmungsbogen* (tabelele pentru repartizarea cheltuelilor după felul lor și locul unde au luat naștere, — lucrare extra contabilă, dar în strânsă conexiune cu Contabilitatea).

R K.W. a intocmit formulare-tip ca indicații fără a le considera ca scheme absolut obligatorii, căci — spune Seebauer nu a fost în intențiunea lui R.K.W. să impună practicei un program schematic de raționalizare și să le constrângă la un anumit fel de a ține Contabilitatea, care nu ar corespunde caracteristicilor categorii de intreprinderi respective.

Autorul analizează cele 5 domenii ale unui *sistem de socoteli* s. a. I) *Contabilitatea* II) *Socoteala exploatării* III) *Calculația* IV) *Statistica exploatării* V) *Bugetul.*

Această împărțire a făcut pe unii autori români (D-l Prof. I. Evian) să considere că noțiunea de Contabilitate este la noi prea restrânsă și că ar trebui să cuprindă toate cele 5 domenii de mai sus, încercând să traducă noțiunea cuprinzătoare de Rechnungswesen" prin *„Calculația generală".*

In ce privește repartizarea cheltuielilor, Seebauer face deosebirea între „Compartimete principale de conturi"*(Kostenbereiche)* și „centre de costuri sau zone de costuri, cum a încercat un autor român, dr. I. V. Tartia, să traducă cuvântul de *„Kostenstelle".*

Autorul consideră că orice întreprindere industrială poate fi împărțită în următoarele 5 compartimente *(Kostenbereiche):*

I) *Compartimentul general* (Clădiri, Forță motrice etc.).

II) *Fabricația.*

III) *Aprovizionarea cu materiale.*

IV) *Administrație* și V) *Vânzare.*

Fiecare putând avea mai multe „Centre de Costuri" în special Fabricația cu atelierele sau secțiile sale tehnice, după următoarele criterii :

a) Stabilirea Costurilor b) controlul costurilor c) delimitarea răspunderii d) gruparea produselor e) mărirea exploatării.

In ce privește repartizarea cheltuelilor comune, autorul arată cât de greșită este practica Coeficientului unic, stăruind asupra necesității ca fiecărui produs să i se dea numai atât din cheltuielile comune, cât a putut să folosească la producerea lui.

Recomandă ca regia de fabricație să se raporteze numai la *simbrii* nu și la material, care intra în proporții și în valori foarte deosebite în diferitele produse.

Cheltuielile de Administrație și desfacere se raportează la totalul Cheltuielilor de fabricație (Material+Chelt. material+Simbrii+Regie asupra simbriilor) însă la cantitatea vândută, — nu la cea produsă, căci altfel încarcă stocul dela inventar cu cheltuieli de administrație și desfacere, ceeace ar echivala cu o umflare a inventarului, — punct de vedere pe care și noi l-am considerat totdeauna ca fiind cel just.

Autorul analizează apoi *„Planul de Conturi"* întocmit de R.K.W. cu mențiunea că acesta este numai un cadru general, care trebue adoptat fie cărui grup de întreprinderi.

Până la 1 Ianuarie 1942 s'au aprobat planuri de Conturi cu dispoziții speciale pentru două sute de feluri de intreprinderi.

Partea V a lucrării este rezervată Studiului *„Cercetării Comparative a intreprinderilor"* pe baza cifrelor date de Contabilitate și de Calculații.

Arată că asemenea cercetări nu se pot face prin chestionare, — metodă, care n'a dat rezultate ci prin examinări la fața locului de specialiști trimiși de R.K.W.

Autorul se ocupă de foloasele ce se poate avea de pe urma acestor analize și de obiectivele cari se urmăresc, — obiectiv de ordin privat economic și social-politic.

Broșura publicată de R.K.W. aruncă o lumină vie asupra străduințelor depuse în Germania pentru normalizarea Contabilității și Calculației și atrage atenția asupra Complexității problemei care nu se poate rezolva ușor cu scheme obligatorii și generale -- fără un studiu în prealabil al realităților din fiecare organism economic colectiv și individual.

Dr V M. Ioachim

„Ion Ionescu dela Brad profesor de economie politică" este titlul unei recente lucrări a D-lui Prof. *Victor Slăvescu* publicată în colecția Institutului Economic Românesc Nr. 191 Tip. Cartea Românească, București 1942 pag. 21.

Puțini știu că economistul precursor Ion Ionescu dela Brad a fost 6 zile profesor de economie politică și a ținut 3 prelegeri în încăperile Institutului din Trei Ierarchi în Iași, fiind destituit pe ziua

de 29 Octombrie 1859. Relev data destituirii lui, căci aceasta este mai însemnată ; fiindcă nu fusese dat nici un motiv destituirii, Ionescu dela Brad simți nevoia de a lămuri motivul și publică după doi ani lecțiile sale, o traducere în românește a lucrării „Eléments de finances" de Joseph Garnier și câteva articole economice și financiare, în care se găsea, pe lângă unele considerațiuni teoretice și foarte folositoare știri și aprecieri asupra situațiunii financiare și economice a Moldovei din perioada 1859—1860.

Voind a se apăra împotriva învinuirilor neprepte ce i s'au adus, Ion Ionescu dela Brad a publicat acum 80 ani pagini de literatură economică românească al căror deosebit interes nu se poate contesta.

Meritul D-lui Profesor Victor Slăvescu este că în loc să se odihnească pe laurii culeși în fecunda D-sale activitate, cercetează neobosit literatura economică într'o cameră retrasă a Academiei Române, unde l'am găsit în mijlocul unui vraf de hrisoave și documente vechi, melitând și scriind valoroase studii menite a lumina tot mai mult cărarea celor ce vor să se adape la isvorul nesecat al științei.

Dr. Brateș

Cel mai bun răspuns contra acelora cari îndeamnă pe colegi să refuze Revista, pe motiv că nu mai este organ oficial al Corpului, îl dă colegii, cari, cunoscând când, cum și cine a bătătorit drumul pe care calcă cei de azi continuă să rămână abonați credincioși revistei noastre.

Cu toate insistențele, prin revistă, către colegii abonați pentru achitarea abonamentelor în restanță și pe anul în curs, în vederea unor inerente cheltueli și a stabilirii numărului de exemplare ce trebue să tipărim, — deci și pentru înlăturarea cheltuelilor inutile, — au mai rămas încă foarte mulți abonați la Iași, Brăila, etc. — chiar și în capitală — cari, neobservând apelurile noastre, nu au răspuns dupe cum ne așteptam.

Colegi, vă rugăm din nou, achitați abonamentul.

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri colegiale.

INȘTIINȚARE

In ultimul moment ni s'a comunicat de Imprimerie o nouă majorare a imprimatului revistei, prima fiind făcută în Mai 1942; avem astfel o majorare de 80 % față de Aprile 1942.

Față de această majorare ne găsim în situațiunea contrară voinței noastre, de a mări abonamentul NUMAI LA LEI 450 ANUAL pentru colegii abonați, iar pentru autorități și instituții la lei 2500.

Astfel fiind, abonații cari n'au achitat încă abonamentul ne va trimite achitarea cu noul abonament, iar cei cari au achitat abonamentul cu lei 360, rugăm să ne trimită și diferența de lei 90.

Abonații din Capitală neputând fi vizitați de un singur incasator rămas, ceilalți fiind mobilizați, sunt rugați a ne trimite abonamentul la sediul revistei din Strada Teilor No. 12 (telefon 3-79-83)

ADMINISTRAȚIA

Intre cei aflați în spitale, suferind din greu, sunt colegi și fii de-ai colegilor noștri; între cei eșiți din spitale, rămași invalizi pentru toată viața, sunt colegi și fii de-ai colegilor noștri;

Se cade să fim atenți și recunoscători față de ei, subscriind pentru PALATUL INVALIZILOR.

MAȘINA ACEASTA URIAȘĂ...

...*pentru* ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puțin exagerat. Totuși este perfect adevărat. Pentru a vă călca lingeria lesne și economic, au lucrat zeci de mari inventatori și au fost investite milioane.

Să nu ai la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, însemnează să nu te folosești de realizările tehnice moderne.

nr. 4 – 2 1967

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

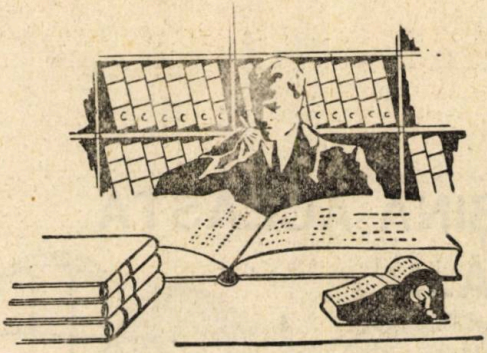

După munca încordată
a contabilului....

.....destinderea și
reconfortarea
se recapătă
gustând

Vinurile SAMPANIA MOTT

Călătoriți cu ajutorul telefonului

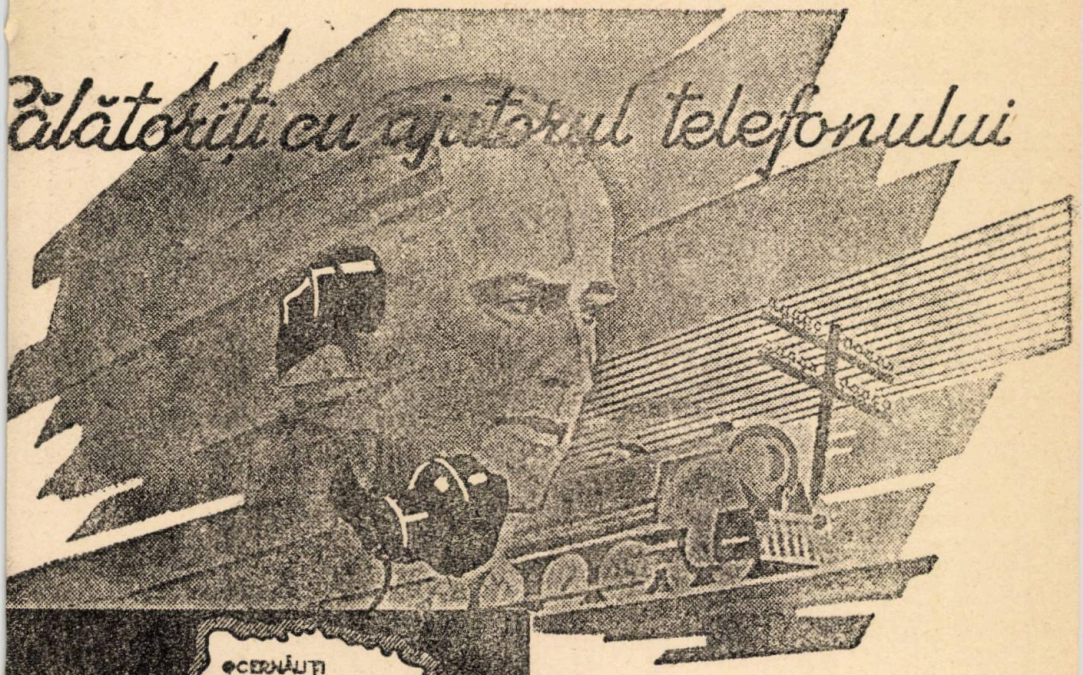

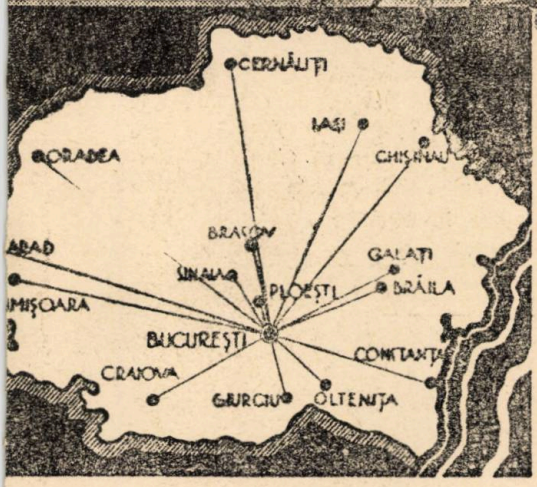

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- A TERMINA AFACERI IMPORTANTE
- A REALIZA UN PROFIT
- A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Telefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administrației Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

EXECUȚIA :
INFORMAȚIA ZILEI s. a. r.
Secția de editură
Atelierele de Arte Grafice
„Independența"
Registrul Comerț. Nr. 13/932
București, Str. Academiei, 17
FEBRUARIE 1943

PUBLICAŢIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXII. — No. 4—5 APRILIE - MAI 1943

REVISTA GENERALA DE COMERŢ ŞI CONTABILITATE

„ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENŢILOR ŞCOLILOR SUPERIOARE DE COMERŢ.

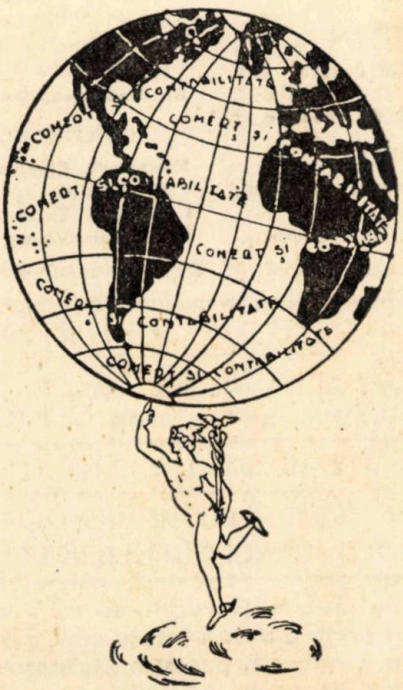

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
BUCUREŞTI.—STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp Contabililor.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M Fost Preşedinte Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabl.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei: **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 450

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 60 LEI

Anul XXXII. — No. 4—5 Aprilie-Mai 1943

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CUPRINSUL:

Gh. Em. Răureanu: Sancționarea ținerii neregulate de Contabilitate la Societățile Comerciale — — — — — — — — — — 49
A. M.: Cum a fost sărbătorit Centenarul lui Theodor Ștefănescu 54
Dr. V. M. Ioachim: Noua reglementare a Societăților pe acțiuni în Bulgaria — — — — — — — — — — — — — — 61
Prof. Anr. Alexandrescu: Practica comercială — — — — — — 65
Vim: Nouile legi fiscale — — — — — — — — — — — — — 67
Dr. C. Mitru: Ce am văzut într'un raport de expertiză administrativă — — — — — — — — — — — — — — — 69
Conferințele dela Asociația Experților Contabili — — — — 72
Darea de Seamă pe 1942 — — — — — — — — — — — 78
Colegiale — — — — — — — — — — — — — — — — — 86
Dela Secțiuni — — — — — — — — — — — — — — — 87

Sancționarea ținerii neregulate de Contabilitate la Societățile Comerciale

Legea publicată în Monitorul Oficial No. 71 din 25/3/943, cuprinde unele dispoziții cu privire la contabilizarea operațiunilor de casă de către societățile comerciale, cari se pot rezuma astfel:

1. Societățile comerciale sunt obligate a înregistra zilnic toate operațiunile de încasări și plăți făcute în ziua respectivă.

2. Inregistrarea se va face pe bază de **acte legale**, — în registre, în contul general pentru casă — arătând natura adevărată a operațiunilor.

3. Zilnic se va întocmi o situație de casă (pe baza actelor legale).

4. Este interzisă ținerea în casă în loc de numerar a oricăror acte justificative de cheltuieli neoperate în situația de casă și în registrul respectiv.

5. Este interzisă facerea unei operațiuni de casă sub altă formă.

6. Este interzisă crearea oricărui fond sub orice denumire, care ar fi menit să fie întrebuințat provizoriu pentru cheltuieli neoperate zilnic în felul arătat în aliniatele precedente.

7. Abaterile dela lege constituie delictul de ținere neregulată a contabilității și pedepsește pe **casier** și **contabil cu închisoarea dela 2—5 ani**, amendă dela 1.000.000—10.000.000 lei și

interdicție corecțională dela 1—3 ani — iar organele superioare cari ar ordona, cu dublul pedepselor arătate mai sus.

8. Ca măsură tranzitorie se acordă un termen de 10 zile dela intrarea legii în vigoare — pentru înlăturarea ținerii neregulate de contabilitate.

Este normal să se ridice obiecțiuni asupra acestei legi, pentrucă modifică o stare de lucruri cu care se obișnuise fiecare întreprindere.

Metoda de a păstra evidența încasărilor și plăților era lăsată la aprecierea conducătorilor de întreprinderi, fiind socotită ca o chestiune de pură organizare internă.

Obligativitatea și uniformizarea sistemului de înregistrare a operațiunilor de casă, a dat de gândit fiecărei socetăți comerciale, pentru a pune în aplicare principiile legii și a se conforma înțelesului ei.

Vom căuta să arătăm care ar fi rațiunea legii și cari anume din operațiunile întâlnite în practică intră în prevederile ei.

Legea din 25 Martie 1943 se referă numai **la operațiunile de casă propriu zise** și în special la cheltuielile ce s'ar opera prin casa societății (cu mișcare efectivă de numerar).

In consecință, toate operațiunile petrecute prin cont — adică fără mișcare de numerar — nu intră în prevederile acestei legi.

Așa dar, virimentele între conturi chiar când au la bază cheltuieli nu trebuesc trecute prin casă. Spre exemplu :

Plățile de impozit prin C. E. C.
„ „ taxe vamale prin C. E. C.
„ „ salarii prin creditare în cont.
„ „ dobânzi la Bănci.

Toate aceste operațiuni nefiind trecute prin contul casa, adică neefectuându-se plăți de numerar la casa întreprinderii, nu pot fi socotite de lege ca operațiuni de casă.

Bănuesc că legiuitorul a avut în vedere toate aceste virimente cari economisesc circulația numeralului, principiu mult mai important de avut în vedere decât înregistrările de operațiuni de casă.

Din aceasta rezultă că trierea operațiunilor în :

Operațiuni de casă și
Operațiuni prin cont.

rămân la latitudinea societăților, cari pot foarte bine să execute plăți sau încasări, la casieria lor, sau să dispună unui terț executarea acestor operațiuni (unei Bănci).

Acestea ar fi operațiuni de mandat. Dispun unei Bănci să execute o plată (chiar pentru o cheltuială) din ordinul și pentru contul meu.

Aceasta nu este o operaițune de casă și virimente de asemenea natură nu sunt oprite de decretul lege din 25/3/943 și cred că nici nu a fost în intenția autorului legii să o facă, fiind că probabil că s'a gândit la cursul normal a loperațiunilor economice.

Cât despre **actele legale** la care se referă legea, bănuesc că este vorba de **acte justificative.**

Acte legale pentru plăți și încasări sunt cerute de contabilitatea publică aplicabilă întreprinderilor de stat, nu celor particulare.

In practica comercială, actele justificative de plăți nu trebuesc să îndeplinească altă condițiune legală decât timbrarea și aprobarea celor în drept a dispune plata. Neprevăzându-se în vreo altă dispozițiune legală dispozițiuni cu privire la întocmirea acestor acte, rămâne la uzul vieții comerciale practice.

Intocmirea situației de casă pe baza acestor acte sau piese o face casierul zilnic.

Orice societate, oricât ar fi de mare sau oricât ar fi de mică, care are un casier, trebue să impună aecstui mânuitor să-și întocmească zilnic o situație de casă. Este singurul mijloc de a-i face un control.

Așa dar legea nu a făcut altceva decât a consimțit o situație de fapt.

Cere însă să se treacă zilnic în registrele legale și la contul general de casă, toate operațiunile făcute de casier.

Pentru satisfacerea acestei cerințe legale, societățile comerciale pot cere Tribunalului, vizarea unui registru jurnal special pentru casă în care se va trece în mod cronologic încasările și plățile efectuate într'o zi cu explicațiunile cuprinse în fiecare act justificativ.

Tot zilnic va opera în Registru Cartea Mare, la contul Casa totalul încasărilor și plăților din ziua respectivă în așa fel încât și după această partidă și după registrul jurnal de casă să se

poată verifica soldul de numerar efectiv aflat în casă (în primirea casierului).

Aceasta este posibil și nu se aduce nici-o îngrădire bunului mers al unei societăți.

Repartizarea operațiunilor de casă, la conturile de persoane, valori, rezultate se face de contabilitate ulterior, deoarece nu este nevoie să se indice în jurnalul de casă, conturile la care urmează să se facă înregistrările.

Prin articolul 2 al legii din 25/3/943 se arată că :

„Operațiunile de casă trebuesc contabilizate în registrele „legale, arătând natura lor adevărată".

Prin aceasta se înțelege că nu trebuesc denaturate operațiunile.

Din conținutul actelor justificative de plăți sau încasări, reese toate elementele necesare pentru o contabilizare corectă.

Dacă în momentul plății nu se știe exact elementele trebuincioase, atunci aceste plăți sau încasări se contabilizează la **conturi provizorii**, de unde se fac virimente la conturile respective (definitive).

Legea nu oprește contabilizările de operațiuni provizorii, cere a se arăta natura adevărată a operațiunei.

A contabiliza deci în contul de avansuri de justificat, sumele de bani încredințate personalului societății pentru a executa plăți de salarii la muncitori (șantiere-păduri) sau cumpărături de alimente pentru cantinele cmuncitorești sau funcționărești, este a arăta natura adevărată a operațiunii.

Este oprit a se păstra în casă acte justifictive de plăți, drept numerar.

Și aceasta este, după părerea mea, în avantajul întreprinderilor fiindcă vor putea să exercite un control mai eficace asupra gestionarilor ei. In acest mod registrele vor reține toate operațiunile, de orice natură.

In ce privește interzicerea creerei unui fond sub orice denumire pentru a fi întrebuințat provizoriu pentru cheltuieli neoperate zilnic, cred că legiuitorul s'a referit la unele sisteme întrebuințate de unele societăți (așa cum reese din expunerea de motive) de a avea **2 case** sau **2 casieri** din cari unul nu contabiliza plățile ce efectua.

Aceste plăți le făceau dintr'un cont care exista în contabilitate însă sub o altă denumire decât aceia de **casă.**

La finele anului, acest cont dispărea prin pulverizare la diferite conturi de cheltuieli fără a se găsi ușor natura cheltuielilor sau actele justificative pe baza cărora se executase plata.

Aceste fapte a dorit legiuitorul să le sancționeze.

Legea nu prevede însă cine constată delictul și cine are dreptul să sesizeze Ministerul Public.

Este necesară o lămurire.

Și cred că este necesară o lămurire oficială pentru a curma o stare de îngrijorare ce arată unele societăți din cauza unor interpretări cari n'au intrat în intenția legiuitorului.

GH. EM. RĂUREANU

— In aceiași chestuine a apărut și în ziarul „Universul" din 10 Aprilie a. c., un articol scris de D-l Nicolae Butculescu, Decanul de onoare al Corpului Contabililor autorizați și experți-contabili, articol din care, ca și din cel de mai sus, se vede că profesioniștii cer ca decizia să fie urmată de un regulament lămuritor de aplicare.

Rugăm direcțiunile liceelor, gimnaziilor și școlilor practice de comerț, cărora le-am adresat scrisoarea circulară No. 1631 din Decembrie 1942, cari n'au avut încă prilejul să ne răspundă, — după cum ne-am permis a le cere, — să binevoiască a ne comunica hotărîrea ce au luat. Dacă, prin imposibil, răspunsul este negativ, spre buna regulă, să ni se înapoieze revistele trimise.

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou: Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu: Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

Cum a fost sărbătorit
Centenarul lui Theodor Ștefănescu

Scrim rândurile ce urmează pentru colegii din provincie cari n'au putut, date fiind împrejurările de azi, să simtă, alături de noi, calda îmbrățișare a Școalei în a cărei aulă, fără fast, — însă într'o rară și impresionantă atmosferă, — s'a comemorat centenarul marelui profesor român Theodor Ștefănescu.

Chemați de apelul făcut prin Nr. 12 al revistei noastre și de cel făcut de Asociația Absolvenților Școlii Comerciale Nicolae Krețulescu, în ziua de 14 Martie, sala de festivități a școlii încă de la ora 9 dim. a fost populată de un enorm număr de foști elevi, majoritatea cu părul cărunt: foști Directori ai Sucursalelor și Agențiilor dela Banca Națională a României, foști funcționari superiori de la aceiași bancă, foști directori de bănci particulare, foști funcționari superiori de Stat, comercianți, industriași, foști profesori de contabilitate și familia lui Theodor Ștefănescu.

Dintre oficialități au luat parte d-nii Oscar Kiriacescu, Vice-Guvernator al Băncii Naționale, Prof. I. S. Petrescu, Sub Secretar de Stat al Școalelor, Al. N. Ștefănescu fost Director la B. N. R. și al Băncii Românești, Em. Brancovici și Sp. Iacobescu, profesori universitari, Nicolae Butculescu, Decan de Onoare al Corpului Contabililor, Dem. Cristescu, Ilie Mecu și I. Ciocârlie, cenzori la Banca Națională, D. Mociorniță, N. Ioanițiu, Carol Rasidescu și Șt. Solacolu, mari industriași, tot corpul profesoral al școlii și toți profesorii de contabilitate din Capitală, etc. etc.

La ora 10 s'a oficiat de către părintele Medrea, confesorul liceului, un serviciu religios, răspunsul fiind dat de corul condus de maestrul Budală.

S'au ținut următoarele cuvântări:

D-l N. Butculescu, fost elev al lui Th. Ștefănescu și fost urmaș la catedra lui, în calitate de președinte al comitetului școlii salută pe d-nii reprezentanți ai Ministerului Școalelor, ai Băncii Naționale a României, ai Camerei de Comerț și ai Academiei Comerciale. Prezintă omagii atât D-nei Ana Al. Lahovary, fiica întemeietorului școlii, cât și fiilor lui Th. Ștefănescu prezenți la serbare.

D-sa își exprimă marea mulțumire produsă în rândul tuturor colegilor, atât de modul cum a fost organizată vitrina „Cărții Românești" dedicată memoriei lui Th. Ștefănescu, cât și pentru con-

ferința de la radio, cari au precedat serbării de azi, — ambele rezultat al inițiativei, muncii și căldurii cu care a conferențiat inimosul coleg d. Aureliu Marinescu.

Th. Ștefănescu, cel dintâi elev înscris în cea dintâi școală de comerț, cel dintâi profesor de contabilitate, cel dintâi Director român de școală de comerț și cel dintâi Director la Banca Națională a României, iată cuvinte ce trebuesc săpate pentru vecie în această școală, iată cuvinte ce trebuesc scrise pe prima pagină a manualelor de contabilitate ce se vor scrie în țara noastră.

D. Dem. Cristescu, Președinte al Consiliului de Cenzori al Băncii Naționale și al Asociațiunii absolvenților școalei Nicolea Kretzulescu, dând citire scrisorii Doamnei Sevastia Th. Ștefănescu, împiedecată din cauza vârstei înaintate a particpa la comemorarea centenarului ilustrului său soț, regretă lipsa D-sale și roagă pe membrii familiei să transmită vrednicei tovarășe a lui Th. Ștefănescu respectoase omagii.

Salută prezența Doamnei Ana Al. Em. Lahovary, fiica lui N. Kretzulescu, fost ministru al Instrucțiunii Publice, ctitorul școalei în care ne găsim astăzi, al cărui nume îl poartă și nepoate după mamă al lui Paul Iacovencu, director al „Societății pentru exploatarea de păcură", unde Th. Ștefănescu, la terminarea studiilor sale comerciale, a fost numit contabil-corespondent.

„In persoana d-lui Iacovencu, om cult, spune Ștefănescu în „memoriile sale, găsisem un eminent profesor de aplicare a știin-„țelor economice. Aci mă aflam în mijlocul unei biblioteci de „specialitate și totul îmi dădea impresia că lucrez într'o acade-„mie de experiență. Făcusem așa, adaugă dânsul, ca dela 8—10 „dimineața să fiu liber spre a urma la facultate cursul de Drept „Comercial, predat de Vasile Boerescu și cel al Economiei Poli-„tice, ținut de Alex. Vericeanu.

„Lucrările societății cu directorul Iacovencu, audierea regu-„lată a cursurilor universitare, citirea de autori din biblioteca ce „o aveam la îndemână, m'au format și mi-au completat cunoș-„tințele."

— Importanța serbătorirei de astăzi, trece de cadrul unei manifestări pentru o persoană. Ea are o față etică de cinstire a muncii, dar înseamnă și chezășia viitorului prin solidaritatea muncitorilor pe acelaș ogor. Azi se serbătorește însă și știința românească de oarece Th. Ștefănescu este înainte de toate un produs al școalei noastre, cu o bogată cultură generală, contribuind prin

îndelunga și apreciata lui activitate să adauge o cărămidă la consolidarea științei românești.

Ales director al Băncii Naționale, aproape cu unanimitatea voturilor, de prima adunare generală din 15 Iulie 1880, Th. Ștefănescu a muncit chiar la întemeierea ei, punând bază și început lucrărilor și contribuind puternic cu întinsele sale cunoștințe la organizarea Băncii, așezată pe temelii atât de solide.

Pentru a se iniția și mai bine în mecanismul băncilor de emisiune din străinătate, se duse în Franța unde stătu mai mult timp în administrațiunea centrală a Băncii Franței și în sucursalele ei.

Profesor de contabilitate, el a organizat contabilitatea Băncii Naționale a României care continuă și astăzi, după principiile stabilite de dânsul.

El recomandă dintre absolvenții cei mai eminenți ai școlii de comerț pe primii funcționari ai Băncii care formează personalul de elită al acestei instituțiuni.

Tot din această școală a continuat să se recruteze și celălalt personal care a colaborat cu atâta pricepere la afacerile Băncii.

Prin locul ocupat cu cinste în direcțiunea Băncii Naționale, Th. Ștefănescu și-a lărgit sfera influenței sale specialiste, trecând dincolo de îngrădirea programelor școalei, unde a învățat pe acei care aveau să devină lucrători pe teren.

Maturitatea cunoștințelor teoretice și practice în special și-a căpătat prin profesor și elevi deplină temeinicie.

Prin conducerea colaboratorilor săi, prin însemnata acțiune a acestei instituțiuni a contribuit în largă măsură la progresul economiei naționale.

Dar Ștefănescu a dat Băncii nu numai concursul competinței și specialității sale technice, i-a dat mai mult : inteligența sa practică și experiența în afaceri și mai presus de toate, iubirea și nemărginitul devotament cu care a slujit-o până la moarte, în lungul șir de 28 ani de activitate neobosită care a lăsat urme nesterse și a constituit un titlu la recunoștința acestei instituțiuni.

Pe elevii și colaboratorii lui i-a întărit în credința că modestia, cuviința și bunătatea, sunt cele d'intâi virtuți care inobilează raporturile dintre oameni.

Din viața lui de muncă înălțătoare și fără de prihană ei au învățat dragostea de muncă și de adevăr, spiritul de ordine și de disciplină și mai ales sentimentele de omenie, de dreptate și de cinste în cel mai rigid înțeles al cuvântului.

El a fost stimul și pilda pentru elevii lui cari cu adâncă evlavie i-au ridicat de mult altar în sufletul lor și împreună cu generațiile de absolvenți mai tineri strâns uniți în cuget și simțiri, îi prea măresc azi amintirea.

D-l Spiridon Iacobescu, profesor onorar la Academia de Comerț, fost și d-sa elev al lui Theodor Ștefănescu, l-a caracterizat, ca nimeni altul, ca educator și ca om al muncii.

D-l Prof. Const. Demetrescu, Inspector general al învățământului comercial a analizat științific pe Th. Ștefănescu ca profesor de contabilitate în limba română, ca inițiator al întreprinderilor și instituțiunilor comerciale, financiare și economice din România și închee spunând că acela care a scos cinci ediții a manualelor de contabilitate,acela care a format pe primii profesori de contabilitate, acela care a ținut să fie geniul creator în viața culturală și economică curat românească, aparține țării și cu drept cuvânt trebue să fie socotit : „Părintele contabilității din România".

D-l P. Drăgănescu Brateș a relevat câteva momente hotărâtoare din viața lui Th. Ștefănescu, iar D-l St. Solacolu, mare industriaș și absolvent al seriei 1889 prezintă o mulțime de interesante amintiri pline de cel mai cald omagiu din viața de catedră a fostului său profesor.

D-l **Profesor Universitar I. C. Petrescu,** subsecretar de Stat al Școalelor, a ținut următoarea interesantă cuvântare :

Am făgăduit să particip astăzi la o altă manifestare școlară dată în cinstea eroilor neamului. Aceasta mă silește să vă părăsesc înainte de terminarea solemnității Domniei-Voastre.

Vă mărturisesc că ezitam să iau parte la serbarea dela această școală, deoarece consideram o serbare obișnuită, care trebuie să se desfășoare normal, ca orice activitate școlară, fără aspecte decorative și demonstrative. La o astfel de serbare e firesc să participe și părinții și susținătorii școalei, spre a se putea creia și pe această cale spiritualitatea unei mari familii educative.

De-abia acum aflu că serbarea are un caracter cu totul special.

Domnia-voastră comemorați pe primul elev, pe primul absolvent al acestei școli, pe acela, care mai târziu a fost creeatorul contabilității în țară, pe Th. Ștefănescu.

Vă mulțumesc pentru prilejul pe care mi l-ați oferit de a trăi câteva clipe înălțătoare.

Am avut cinstea să cunosc astăzi personalități reprezentative

ale vieții comerciale, care ocupă înalte locuri în erarhia socială și care totuși și-au părăsit liniștea la care avea dreptul în ziua de Duminică, după încordata muncă din timpul săptămânii, și au venit să participe la această comemorare.

Prin această participare, D-voastră, care aparțineți la mai multe generații, se realizează o apropiere de marele suflet a celui dintâi elev și absolvent al școalei.

Această fericită solidarizare a generațiilor între ele, precum și cu sufletele celor dispăruți întărește temeiul pe care se sprijină această școală.

Faptul are și o deosebită semnificație pedagogică.

E cea mai frumoasă și cea mai înviorătoare lecție educativă pentru elevi.

Aceasta înseamnă a trăi în tradiția școalei și a sorbi puteri noui din veșnicile ei forțe.

Vă mulțumesc încă odată că mi-ați dat și mie prilejul să trăiesc emoția acestor clipe, în care sufletele atâtor generații se contopesc într'un mare suflet animator al școalei.

Comemorarea de astăzi a primului absolvent al școalei, creiator din domeniul comercial îmi întărește o veche convingere asupra semnificației adevărate a noțiunei de cultură.

Adevărata cultură, și azi ca și întotdeauna, nu constă într'o mare cantitate de cunoștință, ci **în puterea ei de creație.**

Mai ales în aceste domenii de știință, care au legături de viață practică, adevărata cultură constă în puterea pe care o dă omului de a acționa mai cu succes în viață, de a stăpâni, de a o transforma după voință.

Dacă D-voastră, absolvenți ai acestei școli, ați face o comparație între cunoștințele, pe care le-ați dobândit odinioară și între cele ce se transmit azi, ați putea avea un oarecare sentiment de jenă.

E adevărat că programele școalelor comerciale de azi sunt mai împodobite cu idei generale, dar aceasta nu înlesnește absolvenților de azi o mai sigură orientare în viața comercială.

Trăirea în stratul ideilor generale creiază chiar o spaimă în fața luptei pe care o cere viața comercială practică, cu duritatea și fluctuațiile ei.

Pentru viața comercială, aceasta nu constituie adevărata cultură.

Veritabili oameni de cultură sunt cei care stăpânesc mai

puține cunoștințe de podoabă, dar în schimb muncesc temeinic în domeniul comerțului românesc.

Astfel se explică pentru ce vechii absolvenți ai acestei școale au reușit să facă cinste în toate domeniile de activitate și în toate posturile de răspundere, la care au fost chemați.

Cei care în atmosfera acestei școale au fost învățați să muncească temeinic, au făcut dovadă că știu să muncească tot astfel și în viața socială

Nu există exemplu mai frumos pentru elevi decât cel dat de Dvs. care ați plecat din viața comercială și nu v'ați rușinat să vă reîntoarceți la ea.

Marii negustori vindeau înainte în prăvălie și se bucurau totuși de mare prestigiu. Aceștia sunt adevărații întemeetori ai comerțului românesc.

E timpul cel mai prielnic ca și generațiile de azi să dovedească aceleași puteri creatoare ca și înaintașii lor.

Cucerirea comerțului nu se face cu teoretizări asupra lui, ci în luptă îndârjită cu viața reală.

Ce imagine fermecătoare mi se creiază la gândul că absolvenții școalelor noastre superioare de comerț, vor simți imperativul vremii și se **vor îndrepta cu pasiune către viața comercială practică**, ca și străinii, cari ca doctori în științe comerciale, nu se rușinează să vândă la tejghea.

Aveți în fața voastră, iubiți elevi, un exemplu viu.

Priviți pe foștii absolvenți ai acestei școli, care nu s'au sfiit de munca practică efectivă și au ajuns astfel să conducă viața noastră comercială.

Inaintașii voștri își dau seama că multe din virtuțile lor de muncă se datoresc educației sănătoase, pe care au primit-o în această școală.

De aceea se reîntorc la ea cu plăcere, întotdeauna.

Și aceasta o fac nu numai pe cale sentimentală, ci oferă și din câștigul muncii lor pentru progresul școlii.

La intrare, am citit tabloul cu numele donatorilor.

Sunt contribuții însemnate.

Dați-mi voe ca impresionat de aceste gesturi să **adaug și din partea Ministerului o contribuție de 3 milioane lei.**

Această comemorare la care se alătură generației de elevi, înaintașii lor, cu modelul lor de viață, îmi luminează căile noului reforme a școalelor comerciale, pe cari le văd scăldate în viața

comercială reală, dela care urmează să primească izvorul de viață, pe care absolvenții școalei vor trebui să o înalțe și să o întărească.

Vom face apel și la concursul D-voastră, ca împreună să creem școala care să poată forma generații puternice de comercianți români și să împace astfel spiritul marelui Th. Ștefănescu, care s'a coborît azi între noi.

Seria cuvântărilor o închee D-l I. Constantinescu, Directorul Liceului, care a mulțumit asociației absolvenților școlii și **Corpului** Absolvenților Școalelor Superioare Comerciale pentru inițiativa și cinstirea acestui mare dascăl al școalei și al multora dintre absolvenți.

Cinstirea lui Th. Ștefănescu înseamnă și cinstirea școalei.

In numele ei exprimă recunoștința reprezentanților familiei lui Th. Ștefănescu.

Adresează respectoase mulțumiri D-lui Ministru I. C. Petrescu care a binevoit să onoreze cu prezența D-sale această sărbătorire a unui strălucit pioner al învățământului profesional, mulțumește deasemenea pentru donația de 3.000.000 lei făcută liceului din partea Ministerului ca și pentru cuvintele de cinstire pentru fostul profesor și absolvenții acestei școli .

Serbarea s'a terminat la ora 12 într'o atmosferă de caldă colegialitate când, cei ce au asistat, după ce au făcut grupuri pe sălile liceului, discutând amintiri dn viața de școală, au plecat mulțumiți că le-a fost dat să-și îndeplinească o pioasă datorie față de memoria părintelui contabilității în România și îndrumătorul lor.

Pilda cea mare a fost însă pentru tinerii elevi ai școlii cari din balcoane au asistat la înălțătoarea manifestare de recunoștință a atâtor generții de foști elevi pentru marele lor profesor.

S'a împărțit cu acest prilej tuturor asistenților câte o fotografie și un Bilanț alegoric al activității lui Th. Ștefănescu, oferit de Cartea Românească.

A. M.

Pentru susținerea revistei rugăm pe abonații noștri să recomande tuturor colegilor, contabili și comercianți, să se aboneze la revistă.

Noua reglementare a Societăților pe acțiuni în Bulgaria

In Jurnalul oficial No. 9 din 14 Ianuarie 1943 a apărut noua lege bulgară asupra societăților pe acțiuni, formând Cap. IV din noul Cod comercial.

Prin această nouă lege, care nu se depărtează prea mult de regimul clasic al societăților pe acțiuni, se urmărește :

1) O mai bună apărare a drepturilor acționarilor și creditorilor

2) Precizarea drepturilor și îndatoririlor administratorilor și cenzorilor cu înăsprirea sancțiunilor.

3) Proteguirea minorității.

4) Restrângerea numărului soc. pe acțiuni.

5) Apărarea intereselor publice și naționale.

6) Controlul judecătoresc asupra societăților.

Legiuitorul bulgar s'a inspirat în noua lege numai în parte de curentele și tendințele noi în această materie, adoptând numai pe acelea cari nu se depărtează prea mult de concepția clasică a acestei forme de asociațiune.

Astfel, deși legea prevede un minimum de capital, totuși nu a îmbrățișat ideia, după care forma soc. pe acțiuni trebue rezervată numai pentru marile întreprinderi, așa cum s'a făcut în Germania.

De aceea, acest minimum de capital a fost fixat numai la 1.500.000 leva, cele sub acest capital putându-se transforma în soc. în comandită pe acțiuni sau altă formă de societate.

In ce privește raporturile dintre acționari și conducere, legiuitorul nu a îmbrățișat noua doctrină emisă și legiferată în unele State, după care Consiliul de Administrație are cele mai largi puteri, putând împreună cu cenzorii să întocmească Bilanțul în mod definitiv, fără a-l mai supune adunării generale.

Din contră, legea bulgară păstrează pentru acționari drepturile obișnuite, pe cari chiar le lărgește și le întărește.

Astfel, dă dreptul minorității reprezentând 10 la sută din capital să ceară convocarea adunării generale, să ceară prin Tribunal numirea unui expert care să verifice întreaga gestiune anuală, să desemneze un cenzor în consiliul de cenzori.

Observăm că nu s'a introdus dispoziția ca unul din cenzori să

fie expert contabil, dar, după cum am văzut mai sus, minoritatea poate cere numirea unui expert.

S'au păstrat acțiunile la purtător, însă primele acțiuni emise trebue trecute nominal în registru de acționari, operație ce trebue făcută în termen de un an și pentru soc. existente, după situația în care se află acum acțiunile.

Cele ce nu vor fi înscrise în registru, vor fi confiscate în folosul Statului.

Acțiunile la purtător pot să circule ca și înainte însă nu se consideră proprietar decât cel ce figurează în registru de acționari, — dispoziție, care desigur va da naștere la multe încurcături. Fiecare acționar are dreptul la un vot, la acțiunile gajate, în lipsă de dispoziții speciale, votul aparține acționarului.

In ce privește Consiliul de Administrație și cenzori, legiuitorul bulgar nu a imitat legiuitorul român pentru a limita numărul consilierilor și cenzorilor sau numărul locurilor ce le poate deține un consilier sau cenzor.

A căutat numai să limiteze abuzul ce s'ar putea face cu remunerația lor ș. a.

Art. 191 prevede următoarele :

„Retribușiunile ce primesc administratorii sub orice formă — în afară de cele prevăzute în Statute, trebue să fie într'o proporție justă față cu îndatoririle și responsabilitățile asumate precum și cu rezultatul activității Societății. In caz de gravă derogare dela aceste dispoziții, Tribunalul poate diminua aceste retribuții la cererea Comitetului de cenzori sau a acționarilor reprezentând 1/10 din capital".

Tantieme și orice alte remunerații — în afară de retribuțiile regulate, pot fi plătite administratorilor numai după ce s'a alocat 10 la sută la fondul de rezervă și după ce s'a distribuit un devidend cel puțin egal cu scontul legal (5 la sută).

Administratorii sunt responsabili pentru prejudiciile aduse Societății prin rea credință sau chiar prin gravă neglijență, asemenea pentru neîndeplinirea obligațiunilor prevăzute de lege și Statute.

Ei pot fi condamnați la închisoare și amendă — sau numai la amendă — și rămân răspunzători față de acționari, cari pot avea acțiune directă contra administratorilor.

O inovație introdusă în legea bulgară este că se admite aderarea la deciziunile Consiliului și în scris, dacă s'a făcut în regulă convocarea consiliului.

Ca și în codul nostru de comerț s'a prevăzut că membri din consiliu nu pot lua parte la vot, când este vorba de aprobarea Bilanțului.

Am văzut mai sus că numărul administratorilor nu este limitat, asemenea nici al cenzorilor ; Se prevede numai un minimum de trei cenzori, chiar la societățile mici, pe când la noi după legea din Octombrie 1940, societățile oricât ar fi de mari pot avea un singur cenzor și în orice caz nu mai mult de trei, — dispoziție care arată cât de puțin preț a pus legiuitorul din 1940 pe instituția cenzorilor.

Pentru apărarea intereselor naționale, se prevede că majoritatea administratorilor și toți cenzorii, dacă sunt numai trei, trebue să fie cetățeni bulgari cu domiciliul în Bulgaria. Directorii asemenea trebue să fie cetățeni bulgari.

Pentru Societățile ale căror acțiuni se transferă străinilor în proporție mai mare de 50 la sută, Statul își rezervă dreptul, prin hotărâre judecătorească, să decidă dizolvarea lor.

Această dispoziție a produs serioase nemulțumiri în țările, cari au capitaluri în Bulgaria și în același timp a dat loc la nedumeriri ș. a. dacă se va aplica această dispoziție și societăților, cari acum au peste 50 la sută, din capital aparținând străinilor. De aceea ulterior s'au modificat aceste dispoziții.

Legea cuprinde unele dispoziții cu privire la Bilanț care va fi întocmit după normele și forma prescrisă de Banca Națională a Bulgariei, afară de acele întreprinderi, pentru cari legi speciale prescrie anumite norme și o anumită formă.

In ce privește evaluarea, nu sunt dispoziții speciale decât pentru puține posturi ș. a.

Titlurile cotate vor fi evaluate după cursul din ultima zi a anului comercial.

Nu se precizează ce se întâmplă cu diferențele în plus, dacă merg la beneficii sau la un cont de evidență de Pasiv, așa cum prevede legea noastră bancară.

Creanțele îndoelnice vor fi trecute după valoarea lor probabilă.

Cheltuelile de fondare se vor amortiza în cel mult 5 ani.

Nu se prevede în lege că acesta norme de evaluare ar fi obligatorii și pentru fisc nici dacă se pot face rezerve tacite prin alte evaluări de cât cele prescrise.

Menționăm precizarea pe care legea bulgară a ținut s'o facă, cu privire la Capital și Rezerve ș. a. : „Capitalul social și rezerve vor fi trecute printre **datoriile societății,** iar la punctul 6 al aceluiaș articol (207) se prevede că : „beneficiul sau pierderea, care rezultă din balanța Activului cu Pasivul trebue să se indice separat la sfârșitul Bilanțului".

Am menționat aceste două dispoziții, pentru a se vedea că nici azi noțiunea de Activ și Pasiv nu e destul de clarificată, după cum nu e clarificată nici înscrierea Capitalului și Rezervelor în Pasivul Bilanțului.

Legea bulgară a dat o importanță deosebită rezervelor pentru întărirea Societății.

Pentru formarea fondului de rezervă legal se alocă cel puțin 10 la sută din beneficiu plus primele eventuale de emisiune, până ce fondul atinge capitalul social.

Acest fond nu se poate întrebuința decât pentru a acoperi deprecieri de imobile sau alte pierderi, fără a se preciza că numai pierderile de Bilanț se acoperă din fondul de rezervă.

Se pot constitui și alte rezerve, însă numai după ce s'a asigurat un dividend cel puțin egal cu scontul oficial. Nu se precizează dacă această dispoziție se referă și la rezervele tacite sau privește numai pe cele oficiale.

Legea bulgară se ocupă apoi de Soc. în comandită pe acțiuni și de Societățile din străinătate, care-și stabilesc un sediu secundar în Bulgaria.

Dr. V. M. IOACHIM

Rugăm insistent pe colegii din Capitală, abonați ai noștri, cari n'au observat sau n'au putut să răspundă apelului făcut pentru achitarea abonamentului, — în restanță și pe anul în curs, — să bine voiască să ne trimită achitarea.

Din trei încasatori, — toți trei mobilizați, — numai unul, în timpul disponibil ne poate servi; de aceea ar trebui să se țină seama de această situație excepțională trimițându-ni-se banii prin mandat poștal, sau, dacă întâmplător sunt vizitați de încasator **să nu-l amâne sub diferite motive. Orice explicațiuni și informațiuni se pot da prin telefon 3·79.83.**

Practica comercială

Este cunoscut de totă lumea și statornicit principiul că ori ce învățământ în vederea formării unei cariere, a cărei exercitare cere aplicarea continuă a disciplinelor predate în școală, nu poate să dea roadele așteptate dacă cele învățate teoretic la cursuri, nu sunt verificate pe teren, acolo de unde s'au scos teoriile și principiile predate în școală.

Invățământul comercial este prin exelență un învățământ cu aplicare imediată în viața de toate zilele, acolo unde se țes și se ciocnesc fenomenele economice sub diferite aspecte. Iată de ce aproape de la înființarea învățământului comercial în țara noastră s'a simțit nevoia ca pe lângă partea teoretică dobândită pe băncile școlii, elevii școlilor de comerț să fie ținuți să facă o practică comercială în magazine și birourile întreprinderilor comerciale.

Dacă de necesitatea unei practici comerciale se vede că organele dirigiuitoare a învățământului nostru comercial au fost convinse încă de la început, se pare însă că i s'a acordat toată importanța, întrucât nu s'a găsit până în prezent modul cel mai nemerit de a se face această practică, pentru a se câștiga prin exercitarea ei un benficiu cât mai mare. Acest beneficiu cred că ar trebui să mărească realizarea a două lucruri :

a) O verificare imediată a celor învățate în școală de la catedră și satisfacția că elevul să poată face în realitate ceea ce în școală a făcut numai fictiv ca operaițuni și documente comerciale.

b) Captarea prin exercitarea cât mai neîntreruptă a diferitelor fapte ce constituesc viața comercială, a acelei dragoste care să hotărască pe tinerile vlăstare să îmbrățișeze comerțul nostru care trece purin diferitele grade ale învățământului comercial, tinde către partea biurocratică a comerțului, adică să devină funcționar, pentru a se adeveri măcar una din cele ce s'a spus de mult pentru român : că, se naște bursier, trăește funcționar și moare pensionar.

Fac acestă afirmație în cunoștință de cauză, întru cât fiind în învățământul comercial de aproape douăzeci de ani, am urmărit ce au devenit sutele de elemente ce mi-au trecut prin

mână, făcând constatarea că nici 5 la sută nu au devenit comercianți.

Astăzi, practica comercială se face de către elevii claselor a IV și VIII în timpul după amiezelor. Controlul cum se face această practică se exercită de către profesorii de științe comerciale.

Din constatările ce am făcut cu ocazia controlului am putut trage mai multe concluzii cari arată că modul cum se face azi practicile comerciale nu tinde la rezultatele scontate. Faptul de a face jumătate de zi școală și jumătate practică, duce la rezultatul că elevii nu fac nici una din ele cum trebue. Comercianții unde fac practică elevii se plâng că prin acest sistem, elevii mai mult îi încurcă, timpul zilnic de trei ore, de la 4 la 7 fiind prea scurt și pentru multe întreprinderi necorespunzând cu orele în cari activitatea magazinului are cea mai mare amploare. De aici urmează că elevul nu ia parte la întreaga activitate a unui magazin așa cum se desfășoară ea de dimineață până seara.

Pe de altă parte la școală nu mai contenesc plângerile diferiților profesori cari constată că elevii de clasa IV sunt veșnic nepreparați și cu temele nefăcute. Deși de către minister s'a recomandat profesorilor să nu se încarce prea mult elevii cari fac practică, totuși sunt unele materii cari cer să se facă lucrări acasă. Elevii când sunt întrebați de ce nu-și fac lecțiile și temele, răspund invariabil că nu au timp din cauza practicei.

Prin urmare nici practica nu se face cum trebuie fiind prea puțin timp și lipsind o oarecare continuitate, și nici materiile prevăzute de programele analitice nu pot fi însușite temeinic de către elevi.

Pentru aceasta cred că cel mai bun mijloc pentru a se face o practică în adevăratul senz al cuvântului, ar fi ca să se renunțe la sistemul jumătăților de zile din timpul ultimului an de studii, și ea să se facă în timpul unui an întreg, după ce s'a terminat școala. Această practică făcută zi de zi în cursul unui an întreg, va aduce după sine o identificare a elevului cu viața comercială, o integrare a sa în mecanismul vieții ecoonmice și de sigur că în multe cazuri, va aduce o determinare a acestuia de a rămâne mai departe în ea, îndrăgind-o, și devenind astfel comercianți cu adevărat renunțând la viața de funcționar.

Aceasta ar fi valabil atât penrru absolvenții cursului inferior cât și a celui superior, dar mai ales pentru cei dintâi.

Dacă se găsește că timpul de un an ar fi prea lung și ar stingheri oare cum pe elevi, s'ar putea reduce la șase luni, cari ar fi dela 1 Aprilie, când ar urma să se termine cursurile școlare pentru clasa ultimă și până la 1 Octombrie. Este o perioadă în cari orice fel de întreprindere comercială își are activitate mai pronunțată, ea cuprinzând trei anotimpuri.

Controlul ar urma să se facă tot de către profesorul de științe comerciale, însă în ceea ce privește aptitudinile elevului ele ar trebui apreciate numai de patron. Rămâne să se vadă însă ce s'ar face cu elementele cari se găsesc în adevăr neapte pentru cariera comercială și cari și-a pierdut patru și eventual opt ani petrecuți la școală!

Prof. AUR. ALEXANDRESCU

Nouile legi fiscale

De câți-va ani ziua de 1 Aprilie este așteptată cu înfrigurare de marea masă a contribuabililor, spre a vedea sarcinile noi ce vor avea de suportat.

De data aceasta, Budgetul și legile financiare, care îl însoțesc a fost o surpriză plăcută, căci s'au găsit mijloace să se echilibreze cheltuelile cu foarte puține sporuri de taxe și impozite — ba chiar s'au putut face unele degrevări.

Această politică financiară este în concordanță cu concepția noului Ministru de Finane, d. Al. Neagu, concepție. de altfel, care este și a Conducătorului Statului ș. a. că Statul se reazămă pe familie și pe ideia de proprietate. Și pentru aceasta trebue încurajată munca, inițiativa, economia și capitalul. Revenim deci încetul cu încetul la adevărurile economice clasice adaptate evoluțiunii timpului, care cere din partea clasei burgheze o mai mare atențiune pentru problemele sociale.

In ce măsură Statul este bine și trebue să influențeze această evoluțiune, este chestiune de pricepere și tact, orice exagerare într'un sens sau altul putând face mai mult rău decât bine.

Revenind la modificările aduse legilor fiscale, menționăm pe cele mai importante, care interesează în special comerțul și industria :

DEGREVARI : S'a sporit cota de amortizare pentru investiţiuni mobiliare dela 10 la sută la 15 la sută.

— S'a dat dreptul soc. petrolifere să formeze un Fond de explorare până la 15 la sută din beneficiu net.

— S'a redus impozitul pe primul an cu 50 la sută la întreprinderile nou înfiinţate cu mijloace de finanţare până la 25 milioane lei, iar anul al doilea cu 1/3.

— S'a redus impozitul comercial la o zecime pentru Revistele ştiinţifice, artistice şi literare recunoscute.

— Oficiile de desfacere, aprovizionare etc. nu se mai impun pe bază de cifră de afaceri, ci pe beneficiu net şi numai în măsura, în care au asemenea beneficii.

— S'a redus cota la impozitul mobiliar pentru acţiuni gratuite dela 33 la sută la 8 la sută, — acţiuni date ca urmare a reevaluării capitalului.

Menţionăm însă că această reducere va rămâne fără efect, căci nu se precizează în Lege că se pot face amortizări la supraevaluări de investiţii, aşa cum prevedea legea din 15 Ianuarie 1942.

— S'a redus impozitul proporţional pentru apeluri fiscale de 0,60 la sută la 0,20 la sută.

— S'au redus taxele de timbru cu 2 la sută la societăţile noi constituite şi la sporuri de capital.

In ce priveşte salariile :

— S'a ridicat plafonul scutit de taxa de 2 la sută asupra contractelor de serviciu până la 15.000 lei lunar, în schimb s'a prevăzut că sporurile de salariu se consideră ca un contract nou, anulând prin aceasta decizia dată în sens contrariu de instanţele de judecată.

— S'a scutit de impozitul pe salariu 75 la sută din gratificaţii, cu condiţia ca să nu fie mai multe de trei ori pe an, fiecare nedepăşind un salariu lunar.

Pentru imobile s'au făcut unele degrevări pentru cei cu două camere şi una în plus de fiecare copil şi s'a ridicat scăzământul pentru calorifer, apă, etc. dela 15 la sută la 25 la sută.

SPORURI. In afară de majorarea impozitului agricol cu 10—15 la sută pentru proprietăţile mai mari de 5 ha., s'a prevăzut :

— O cotă adiţională de 2 la sută pentru „Fondul operelor

sociale" la impozitul comercial și încă 2 la sută pentru exportatori afară de soc. petrolifere.

— S'au dublat unele taxe de tibmbru și înregistrare dela art. 4—12 inclusiv între care notăm : actele de protest, cererile de imatriculare în registrul comerțului, chitanțele, timbre pe registrele comerciale.

Nu s'a majorat timbru de facturi, nici timbru de cambie.

Pentru neplata în termen a impozitelor prevăzute de legea timbrului, impozitele se vor achita cu o majorare de 5 la sută fără amendă, dacă plata se face din inițiativa părților și dacă nu s'a început cercetări sau încheiat proces-verbal de contravenție.

— S'a sporit impozitul de automobile.

— Modificări mai importante cu unele sporuri de taxe s'a introdus în legea impozitului pe lux și cifra de afaceri.

Vim

Ce am văzut într'un raport de expertiză administrativă

Răsfoind și cercetând o serie de rapoarte de expertiză, întocmite de către organe de control administrative, am descoperit un capitol dintr'un raport, în care se trata execuția budgetară a a unei mari întreprinderi publice pe un anumit exercițiu bugetar.

Mi s'a părut instrutivă expunerea din raportul în care se trata aceea chestiune. Deaceea, expun aci rezumativ acel capitol, cu toate însemnările și concluziile raportului pentru ca apoi, pe marginea acelor însemnări și concluzii să se poată da și de noi părerea.

Iată capitolul în chestuine:

„Execuția budgetară pe exercițiul... se prezintă astfel :

„Venituri realizate :

„Venituri de exploatare definitive		
„proprii		1.244.113.000
„venituri provizorii — avansuri și		
„aconturi	801.068.000	
„venituri din restituiri de împrumuturi		
„la personal	938.000	
„venituri din împrumuturi . .	1.419.000.000	2.221.006.000
	Total venituri	3.465.119.000

„Cheltuieli efectuate :

„Cheltuieli de exploatare și diverse, plătite și ordonanțe, definitive	1.406.283.000	
„Plăți diverse neordonanțate :		
„avansuri și aconturi	224.374.000	
„cheltuieli pentru investiții, plătite „și ordonanțate, definitive . . .	62.973.000	1.693.630.000
„restituiri de avansuri și aconturi, „neordonanțate, definitive . . .	733.474.000	
„restituiri de împrumuturi, neordonanțate definitive	626.819.000	1.360.566.000
	Total cheltuieli	3.054.196.000

„Deci, un excedent de venituri de aproximativ lei 410.923.000

„Comparația între venituri și cheltueli.

1) Veniturile de exploatare și diverse (definitive proprii), sunt „de lei 1.244.113.000.— iar cheltuelile corespunzătoare sunt de lei „1.693.630.000. — Deci, veniturile acestei categorii sunt mai mici „decât cheltuelile cu aproximativ lei 450.000.000.— adică 27%.

„2) Celelalte venituri (avansuri și aconturi contracte, împru„muturi, etc.), sunt de lei 2.221.006.000.— iar cheltuelile corespun„zătoare sunt de lei 1.360.566.000.— Deci, veniturile acestei cate„gorii sunt mai mari decât cheltuelile cu aproximativ 860.000.000 lei, 40%.

„Veniturile și cheltuelile dela punctul 1 de mai sus, reprezintă „budgetul de fonduri proprii iar veniturile și cheltuielile dela „punctul 2, reprezintă dudgetul de fonduri străine sau budgetul „de trezorărie.

„Bugetul de fonduri proprii apare desechilibrat, veniturile „fiind mai mici decât cheltuelile.

„Budgetul de trezorerie apare echilibrat, veniturile fiind mai „mari decât cheltuelile.

„Echilibrarea budgetului de fonduri proprii s'a făcut din exce„dentul budgetului de trezorerie.

„Din faptul că la cheltuieli budgetul de trezorerie este lei „1.360.000.000.— rezultă că, pentru exercițiul . . . întreprinderea a „fost lipsită de un capital propriu egal cu această sumă, adică a „avut un gol de venituri defintive proprii de acea mărime.

„Situația aceasta ar putea să lase impresia că, din punct de „vedere exploatare, rezultatele financiare nu sunt favorabile.

„Insă trebue ținut seama că, din veniturile definitive proprii „nu s'a încasat în exercițiul respectiv sume importante din taxele „vamale, dela diverși debitori, în total aproximativ lei 416.000.000 „iar în semifabricatele reportate pentru exercițiul viitor se găsește „o sumă deasemeni importantă care aparține veniturilor exerci- „țiului. . . . deși de fapt acea sumă se va încasa în exercițiul viitor.

„Așa dar, numai formal budgetul de venituri proprii apare „deficitar, însă în fond, veniturile care se găsesc în stare latentă „și care venituri se concretizează, în parte, în avansurile și acontu- „rile primite de întreprindere, budgetul nu este deficitar".

Am redat în cele ce preced, sub ghilimele, constatările și concluziile autorului raportului de expertiză administrativă.

Patru sunt constatările pe care autorul raportului le face și anume :

In primul rând, că, în executare, budgetul întreprinderii expertizate are două părți : budgetul fondurilor proprii și budgetul de trezorerie sau a fondurilor străine.

In al doilea rând, că, budgetul fiind deficitar, budgetul fondurilor proprii s'a alimentat dela budgetul de trezorerie, care a fost excedentar.

In al treilea rând, că întreprinderea a fost lipsită de un capital propriu de lei 1.360.000.000.— această sumă onstituind un gol de venituri proprii.

In al patrulea rând, că numai în formă budgetul fondurilor proprii este deficitar,

Observăm că autorul raportului de expertiză administrativă a făcut constatări juste și ne interesează. Din acele constatări vom reține numai ceeace în deosebi ne-a atras atenția.

Raportorul, defalcând în două părți budgetul, a stabilit că întreprinderea a utilizat fonduri străine într'o proporție de 40% din budgetul său total.

Ne întrebăm, în ce scop s'a făcut de raportor constatarea de mai sus ?

Credem că răspunsul il dă tot raportorul. In adevăr, într'un alt capitol al raportului său, trage concluzia că, pentru ca întreprinderea să fie asigurată din punct de vedere al finanțelor și pentru a **nu mai** fi obligată să facă împrumuturi **importante**, care im-

plică plăți de dobânzi mari, este necesară sporirea capitalului — „fondului de dotație", cum îl numește el — cu o sumă aproximativ egal ă„golului de venituri proprii" de lei 1.360.000.000.

Concluzia raportului ne îndreaptă către o nouă întrebare: Oare, în cazul acelei întreprinderi este potrivită sporirea capitalului cu o sumă atât de importantă? Sau este suficientă o mărire mai mică a capitalului și în ce măsură?

Procurarea de fonduri la o întreprindere se poate face prin diferite metode: sporirea capitalului, împrumuturi, avansuri dela clienți, sau credite dela furnizori.

Din expunerea făcută de raportor asupra executării budgetului, constatăm că pentru procurarea fondurilor necesare, întreprinderea a utilizat două metode într'o largă măsură: împrumuturile (lei 1.419.000.000) și avansurile dela clienți (lei 801.000.000).

Imprumuturile contractate de întreprindere fiind — după cum se vede — atât de importante, înțelegem dece raportorul a ajuns la concluzia de a se spori capitalul într'o măsură atât de mare.

Chestiunea sporirei capitalului este controversată, întrucât unii susțin că metoda sporirei capitalului este bună, alții însă o combat.

De aceia ne rezervăm dreptul ca în această chestiune să revenim.

Dr.C. MITRU

Conferințele dela Asociația Experților Contabili

Intreprinderile Economice Publice și normarea Contabilității

Conferință ținută în ziua de 3 Martie 1943, de d. *Cezar Răşcanu*, Director în Miniterul Muncii.

Conferențiarul, în introducere, analizează rolul „Intreprinderilor economie publice", precum și funcția lor socială. Se arată definiția serviciului public, apoi se face o amplă și documentată analiză, a intervenționismului statului în viața economică, fenomen ce caracterizează politica generală a tuturor statelor moderne, în epoca ce a urmat ultimului război mondial. Consecința directă a noilor orientări a condus pre etatizarea — din ce în ce mai completă — a tuturor serviciilor, — cari aveau până atunci, un caracter privat. Concepția cea mai nouă a intervenției Statului are un substrat solidarist: „Individul își păstrează autonomia, în activitatea sa; Statul, intervine numai pentru a reglementa, fie pentru a încuraja, fie pentru a colabora, la acea-

stă activitate numai rare ori Statul se substituie total particularilor, monopolizând anumite activități, — dar acestea sunt simptome socializante".

Se arată apoi rolul, rațiunea și importanța întreprinderilor publice, pentru ca prin comparație să se evidențieze asemănările și deosebirile între întreprinderea privată și cea publică. Un capitol special din conferință este rezervat tratării formelor de organizare și evoluției serviciilor publice. Aci sunt examinate suscint legile de creare și organizare, a întreprinderilor publice, în ordinea lor cronologică și anume: legea din 7 Iunie 1924, legea comercializării din 1929, legea din 5 Mai 1934 și legea exploatărilor comunale din 7 Mai 1938.

Partea I-a a conferinței se termină cu o redare descriptivă a instituțiilor autonome sociale și de binefacere și anume: Casa Națională a Asigurărilor Sociale, Eforia Spitalelor civile, Academia Română, etc.

In a doua parte, conferențiarul desvoltă cu deosebită competință și lux de argumente problema organizării administrativo-contabilă, în întreprinderile publice. Aci se expun: principiile de organizare rațională: Fayolismul, Taylorismul, problema inventarierii averii publice, problema bugetului, etc., pentru ca în legătură cu organizarea să se scoată în relief scopul tuturor eforturilor în realizarea contabilității. Arătând câteva cazuri tipice asupra formelor de rentabilitate și întemeindu-se și pe datele arătate de Prof. I. N. Angelescu, Prof. Victor Slăvescu și cele furnizate de Direcțiunea Inventarului Avuției publice din 1941, conferențiarul arată că deși întreprinderile comercializate ale Statului au făcut unele progrese, în privința organizării lor, totuși dau o rentabilitate foarte mică, ceiace relevează odată mai mult necesitatea pentru înreprinderile economice publice de a avea contabilitatea și calculația veniturilor, organizate cât mai bine.

Se expune apoi organizarea contabilității la casele și regiile autonome, după legea din 1924 și cea din 1929, cari consacrând principiile contabilității în partida dublă la întreprinderile publice, pun importante probleme de rezolvat: înregistrarea bugetului, urmărirea fazelor bugetare, contabilitatea explotării și a materialelor, întocmirea inventarului, încheerea bilanțului și a contului de rezultate — operațiuni cari reclamă personal de specialitate, cu pregătire temeinică contabilă. Lipsa acestui personal a făcut ca la Stat, contabilitatea publică să se aplice în mod parțial și incomplect, ceice ce dă prilej conferențiarului să se ocupe de situația contabilului public, și de nevoia creerii „Colegiului contabil".

Conferențiarul trece apoi la examinarea aplicării practice a contabilității publice la Casele Autonome, arătând în această materie: incomplecta înregistrare a fazelor bugetare, înregistrarea defectuoasă a mișcării bunurilor, necuprinderea în contabilitatea dublă a evidențierii bugetului și a execuției lui, chestiunea excedentului și a defi-

citului bugetar, dezarmonia dintre buget și contul de execuție a bugetului cât și față de contul de profit și pierdere.

Înfățișându-se anomaliile de mai sus, se conclude la necesitatea alcătuirii unei metode complecte de înregistrare a bugetului și a realității patrimoniale, care să fie conformă cu principiile contabilității duble, să corespundă dispozițiilor legale și reglementare.

Conferențiarul arată normele de realizare a reformei contabilității în întreprinderile publice, evolutiv, prin etape, analizând sumar, apoi, antreproiectul de lege pentru *normalizarea contabilității* și anume pe mari capitole: planul conturilor și grupele de conturi, calculul costului, bilanțul, contul de profit și pierdere, contul de gestiune și contul de exploatare sau de fabricație.

Concluzând, conferențiarul reclamă, ca o necesitate urgentă în vederea organizării științifice a întreprinderilor economice publice, a creerii *„Corpului tehnic al contabililor publici"* în cadrul *„Colegiului contabililor"*, cât și înființarea *„Institutului Național pentru știință și technică contabilă din România"*, așezământ existent în multe state străine, cu rezultate optime, în organizarea și raționalizarea administrațiilor publice din statele respective.

Calculația Costurilor de producție

Corferința d-lui Dr. I. N. Tarția

D-l dr. I. V. Tarția, asistent universitar, cunoscut cititorilor noștri prin lucrarea sa cu titlul de mai sus, a sxpus problema costurilor din punct de vedere teoretic și practic, adăugând la interesantul său studiu partea contabilă după cele mai noi metode aplicate în Germania.

Partizan al teoriei funcționale și al sistemului zecimal în gruparea conturilor, d-sa explică cum contabilitatea poate și trebue să urmărească pas cu pas, transformarea capitalului inițial și reconstituirea lui prin întregul proces de producție și comercilizare. — Urmărirea conturilor — după natura lor, după sectoarele cari au folosit bunurile sau serviciile consumate și după produsele cari suportă cheltuielile, constituie contabilitatea industrială, care este ajutată în industriile cu producție variată de „Foaia de decontare" (Betriebsabrechnungsbogen).

Această foaie de decontare, permite repartizarea și adunarea cheltuielilor pe sectoare mai mari sau mai mici, după natura întrprinderii și gradul de exactitate ce-l dorește întreprinzătorul, grad limitat la rândul său de randamentul economic.

In acest chip, în locul unui coeficient uniform de aplicat asupra mânei de lucru pentru regie, se ajunge la coeficienți diferiți care să corespundă cât mai apropiat cuantumului de bunuri sau servicii intrând în regie folosite de fiecare secție, centru ori subcentru de activitate.

Aceasta este forma cea mai modernă de calculație, care permite o cât mai bună orientare în ce privește conducerea întreprinderii.

Vorbind despre „Normalizarea Contabilității", d-sa își exprimă convingerea că introducându-se și la noi această reformă, se va putea

rezolvi mai ușor și mai echitabil problema economică și socială în legătură cu stabilirea conturlior și ca urmare a prețurilor de vânzare, a beneficiilor, a salariilor, se va putea face comparații între întreprinderi, provocând raționalismul economic — fie din proprie inițiativă a întreprinzătorului — fie cu ajutorul măsurilor legislative.

D-sa nu înțelege „Normalizarea Contabilității" în sensul ca să se impună tuturor întreprinderilor o anumită schemă de conturi ori de bilanț, ci, pe baza unui „Cadru de Conturi" cu titlu general, să se întocmească pe categorii de întreprinderi planurile de conturi, — ceea ce corespunde și părerilor exprimate prin această Revistă, adăugând noi că nu este suficient, dacă voim să soluționăm întreaga problemă, a stabili conturile, de care să se folsească întreprinderile, ci ar fi necesar să se fixeze și norme uniforme de evaluare, de repartizare a cheltuielilor, de amortizare, etc. și cu atât mai puțin nu se va ajunge la o identificare a beneficiului comercial cu cel fiscal, atât timp cât fiscul are alte criterii de stabilire a beneficiului.

D-l dr. I. V. Tarția a încheiat conferința pledând pentru necesitatea introducerii de norme obligatorii pentru contabilizarea operațiunilor și pentru calculații, așa cum s'a făcut în ultimii ani în Germania.

Desigur că o asemenea reformă ar însemna un pas înainte în technica contabilă, însă nu știm dacă terenul este pregătit îndeajuns pentru aceasta, — deoarece vedem că un număr foarte restrâns de întreprinderi și chiar de contabili se interesează de străduințele ce se fac pentru uniformizarea conturilor.

In orice caz, anteproectele întocmite și cari se vor mai întocmi, studiile și conferințele ce se fac, prezintă o valoare deosbită pentru a se ajunge mai curând sau mai târziu la o grupare și repartizare a operațiunilor conturilor, care să permită o privire cât mi clară în viața întreprinderilor și o evidență cât mai exactă a situației și a rezultatelor în total și în parte pe sectoare sau funcțiuni cât mai bine delimitate.

„Controlul bugetar în întreprinderile industriale"

Conferința d-lui Ștefan Susnea

Pornind dela experiențele vieții zilnice, conferențiarul releifează cu multă competență că ceeace trebue să-l intreseze pe întreprinzător individual nu este numai rentabilitateaea capitalului pus în exploatarea sa lucrează în chip economic pentru colectivitate adică dacă obține cele mai bune mărfuri cu cele mai reduse costuri, demonstrând că rentabilitatea întreprinderii nu este și nu poate fi decât un rezultat al randamentului din exploatare.

In continuare, d. Ștefan Susnea arată că mijlocul ideal ce stă la îndemâna întreprinzătorului de a putea îndruma exploatarea în vederea obținerii celui mai bun randament din punct de vedere al exploatării îl constitue bugetul sau planul economic al întreprinderii prin care se stabilește în prealabil în cifre până la cele mai mici amănunte programul de lucru pentru toate organele întreprinderii. Pentru aceasta se cere însă ca întreprinderea să aibă:

a) un plan de organizație bine definit în care trebue prevăzute și stabilite toate secțiunile principale de lucru pentru a se fixa astfel precis atribuțiunile și responsabilitatea șefilor respectivi.

b) conturile de contabilitate trebue să fie de asemenea astfel grupate încât să reflecteze organizarea tuturor serviciilor și secțiunilor din planul de organizare.

După ce se desvoltă apoi technica întocmirii diferitelor bugete dintr'o întreprindere, evidențiază avantajele introducerii metodei bugetare în întreprinderil particulare, grație căreia s' ajuns la o administrație științifică în toate funcțiunile întreprinderii, producția a putut fi armonizată cu piața, risipa eliminată, toate costurile reduse ceea ce a condus la o sporire a beneficiilor.

Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile

— *Taxarea confecțiunilor pentru uz propriu.* Ministerul de Finanțe cu ord. Nr. 26287 din 30 Iunie 1942 a anulat vechea dispoziție prin care pentru piesele și sculele executate în atelierele soc. petrolifere pentru uzul propriu se aplică un scăzământ de 25 la sută ,asupra valorii integrale. Aplicarea acestui ordin începe dela 13 Iunie 1942 conf. comunicării Ministerului de Finanțe către Ad-ția Financiară Prahova Nr. 81478 din 11 Decembrie 1942.

— *Ajutoarele colective în natură nu se impun la contribuții sociale.*

Ajutoarele colective în natură prevăzute de art. 44 din legea contribuțiunilor directe taxate cu 10 la sută nu suportă contribuțiile prevăzute de legea asigurărilor sociale, care la art. 84 și art. 109 vorbește de remunerații individuale în numerar.

— *Sporurile de salarii nu dau drept la sporuri de prețuri.* Comisariatul general al prețurilor aprobând în unele cazuri speciale sporuri de salarii, pune condițiunea ca aceste sporuri să nu intre în compunerea prețului de cost.

— *Dobânda prezumată la datoriile din străinătate.* Comisia Centrală fiscală prin decizia din 11 Dec. 1942 a hotărât că „la creditele străine în mărfuri ce trec de un an, precum și la cele în numerar, se socotește dobânda prezumată și se datorează impozitul mobiliar chiar dacă creanțele n'au putut fi lichidate din cauza împrejurărilor de război". Credem că această decizie a Comisiei Centrale nu este echitabilă în special pentru datorii către furnizorii statelor cu care suntem în război, întrucât nu se poate presupune că datorezi dobândă la sume pe cari legea îți interzice să le achiți.

— *Contribuția excepțională din 1940 asupra beneficiului* brut se scade din venitul impozabil, întrucât nu este nici impozit pe venit, nici impozit pe capital așa cum prevede art. 32 din legea contri. directe.

(Curtea de Apel S. IV București, Decizia fiscală Nr. 97 din 10

Iunie 1942 Dos. 432/942). Aceiași decizie stabilește că taxa de amnistie fiscală nu se scade.

— *Instrucțiunile din legea contribuțiunilor directe au putere* obligatorie de lege numai în măsura în care lămuresc legea.

In cazul când contrazic legea, ele pot fi înlăturate de instanțele judecătorești.

(Inalta Curte de Casație S. U. Decizia Nr. 46 din 9 Iulie 1942). Este prima decizie, care stabilește în mod definitiv puterea legală a jurisdicțiunilor.

De la Corpul Absolvenților Școlilor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România

— CONVOCARE —

Domnii Membri ai Corpului Absolv. Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România, sunt convocați în Adunare generală ordinară, pentru ziua de Duminică 2 Mai 1943, ora 11 dim. la sediul Corpului din București, str. Teilor No. 12, la ordinea zilei fiind :

1. Darea de seamă, Bilanțul și Contul de gestiune încheiate la 31 Decembrie 1942, precum și proiectul de buget pe anul 1942.

2. Raportul Cenzorilor.

3. Descărcarea Consiliului de Ad-ție de gestiune pe anul expirat.

4. Alegerea a cinci membri în Consiliul de Ad-ție în locul D-lor Ștefan Popescu, Alex. Vasilescu, I. C. Negrescu, N. Constantinescu și Th. Sersea, eșiți la sorți.

Membrii eșiți la sorți sunt reeligibili, conform art. 11 din statute.

5. Ratificarea cooptării în Consiliu a D-lui G. Râureanu în locul rămas vacant prin decesul lui N. K. Constantinescu.

6. Alegerea a doi cenzori și a trei cenzori supleanți conform art. 24 din statute. Cenzorii sunt reeligibili.

7. Diverse.

Nu vor putea lua parte la votul adunării generale ordinare decât membrii la curent cu plata cotizației și cu cel puțin 6 luni vechime, conform art. 9 din statut.

In cazul când adunarea nu se va putea ține în ziua convocării, se amână pentru ziua de 9 Mai 1943 în acelaș loc și la aceiași oră, când se va ține cu orice număr de membri și cu aceiași ordine de zi.

COMITETUL

DAREA DE SEAMĂ PE 1942

In ziua de 29 Iunie 1940 în cancelaria profesorilor Școalei comerciale superioare „Nic. Kretzulescu" din București, 12 absolvenți ai seriei 1900, consecvenți angajamentului luat, s'au adunat pentru aniversarea a 40 de ani dela absolvire.

A coincidat această dată, fixată cu 5 ani în urmă, cu o mare zi de doliu pentru țara noastră: ultimatul pentru răpirea din nou a Basarabiei și ruperea forțată din trupul țării a dulcei Bucovine.

Strânși în jurul mesei, toți erau muți de durere. Cine să 'nceapă și ce să vorbească?

Fostul director al școlii, regretatul Dem. Rădulescu, se ridică și cu glas de încurajare a rostit următoarele cuvinte:

Domnilor, școala de care dv. nu v'ați despărțit și la care ați venit regulat din zece în zece ani — cu excepția precedentei aniversări făcută la cinci ani — vă îmbrățișează în această zi de durere națională, cu căldura de mamă și vă spune duios: Bine ați venit. Numai o mamă știe ce-i durerea și bucuria, azi țara-mamă geme de durere, nu plânge însă, căci încrezătoare în destinele ei și în sfânta Cruce, este sigură că dreptatea se va face.

Și, *dreptatea s'a făcut.*

Exact după un an, Iunie 1941, în urma ordinului primit de fiii țării, pentru trecerea Prutului — rîu blestemat — armatele M. S. Regelui Mihai I, conduse de D-l General I. Antonescu, Conducătorul Țării, după ce au reîntregit hotarul de la răsărit au mers sub cutele tricolorului nostru până în orașul lui Stalin, unde au scris cu litere de sânge: *Ceea ce ție nu-ți place, altuia nu face.*

Au fost lupte grele, au căzut mulți colegi de-ai noștri, au căzut copii, frați, părinți și prieteni de-ai colegilor noștri au căzut însă luptând eroic, mulțumiți că *și-au făcut datoria.*

Să ne-o facem și noi, azi, gândindu-ne cu smerenie creștinească la acei cărora Țara le datorează recunoștință.

* * *

Credncioși programului stabilit acum 35 de ani de inițiatorii și creatorii acestei reviste, când în Nr. 1 din Ianuarie 1908 d-l Nicolae Butculescu, președintele Corpului Absoventilor școalelor de comerț, a arătat *Rostul absolvenților acestor școli*, am urmărit pas cu pas executarea programului clar întruchipat în titlul ales: *Comerț și Contabilitate.*

Pentru acei din colegii noștri cari au tras, convinși, brazdă adâncă pe ogorul *Comerțului Român* am avut întotdeauna cuvinte de laudă, ne-am simțit mândri alături de ei, succesul lor a fost și succesul nostru.

Școala, în limita posibilului, și-a făcut datoria; noi, deasemenea. Unii ne-au ascultat.

Acei cari au pășit cu încredere în puterile lor au mers înainte, *nici unul n'a căzut.* Cine va urmări, răscolind colecția revistei, cele scrise chiar în primul an (1908) al apariției de către D-nii Nicolae Butculescu, Victor Iliescu, G. Cristodorescu, Spiridon Iacobescu, Ștefan

Țenov, Marin Munteanu și de răposații I. St. Rasidescu și N. Kalinderu, se va convinge cu ce gând am pornit la drum.

Ceea ce am gândit în 1908 se realisează azi; de-aceia am reprodus la loc de cinste articolul d-lui Victor Iliescu, — azi General și Subsecretr de Stat la Ministerul Educației Naționale — intitulat :: *„Naționalizarea Comerțului Nostru"*.

Prinurmare, am spus mereu colegilor noștri : *îmbrățișați comerțul ; treceți* la tejghea le-a spus de la catedră Gr. Trancu-Iași.

S'au spus adevăruri crude în ultimul timp prin presă și ar mai fi multe de spus. Nu vorbe, ci fapte ne trebuesc. Mulți chemați, puțini aleși; cei aleși, dintre ai noștri, au fost la înălțime.

Pentru comerț se cere muncă, muncă grea de zi și noapte; munca nu obosește, ci oțelește. Trebue să'ncepi de la mic ca s'ajungi mare.

Comerțul fără ucenicie, nu răușește.

Marele profesor de contabilitate Theodor Ștefănescu a purtat fota verde ca băeat de prăvălie pentru ca întru târziu după muncă grea să ajungă organizatorul celui mai mare institut de comerț de Bancă.

D. Niculescu-Ritz, Frații Georgescu, Frații Ionițiu, Ilie Ionescu, Carol Rasidescu, Ștefan Barbu Drugă, Frații Solacolu, de asemenea.

Grigore Alevandrescu, fost mare industriaș, n'a știut ce-i „automobilul la scară". Costică Zamfirescu, marele industriaș, de ciocolată, intra în atelier cu bluza-albastră, la ora 5 dimineața alături de mecanicul său pentru ca să dea drumul motorașului de benzină. D-l D. Mociorniță a plecat din școală ca „om de muncă" în fabrica lui Gr. Alexandrescu și a muncit din greu până a ajuns ginerele patronului; I. St. Rasidescu, și multe, multe alte exemple la fel.

Mare rău a făcut tineretului acei profesori cari a vârât în cap elevilor și studenților că dacă învață carte trebue să fie dintr'odată... Director de mare fabrică !

Proba că comercialiști au știut să se impună a făcut-o Camerile de Comerț cari în multe orașe sunt compuse și conduse în mare parte de comercialiști.

In parlament au fost trimiși într'o sesiune 40 comercialiști.

Prin urmare, s'a activat. Nu însă de-așea natură în cât să spunem : Avem un Comerț Românesc.

Evenimentele de azi însă a oferit și oferă colegilor, fie ei alaciști comercialiști sau seraliști, o situațiune excepțional de favorabilă, situațiune care dacă nu va fi înțeleasă și ridicată prin muncă acolo unde trebue, ușile rămânând deschise, *vor intra străinii*, cari știind să profite de împrejurări, ne vor înlătura, ne vor domina, ne vor înghenunchea prin dispoșițiuni obținute pe căi impuse de legea celui mai tare. *Să avem ochii bine deschiși*, să stăm dârji pe poziție și muncind din greu să *cucerim prin merite independența complectă a comerțului român*.

In țara naostră să fim stăpâni, nu slugile străinilor.

Viața comodă și luxul, nepermise unui negustor, să înceteze în preajma ceasului al XI-lea, iar abuzul acelora cari stânjenesc

pașii comercianților prin șicane, determinându-i să tragă obloanele, să fie denunțat. Bacșișurile, azi sperțuri cu nuante variabile, să fie sancționate pentru ca să se dea posibilitatea să se treacă în registre numai cheltueli pe bază de acte.

* * *

Din modul cum am activat timp de 32 de ani am făcut dovada ca revista noastră nu este un organ, proprietate particulară cu scop comercial, care la finele anului să împartă beneficii. Nu. Articolul „Rostul nostru" din Nr. 7 și 8/942 *a lămurit, credem, pentru totdeauna, aceasta.*

Din beneficiile rezultate în loc să recompensăm, cum s'ar fi cuvenit munca acelora cari au stat și stau încă la post, și a strâns ani de-a rândul leu lângă leu și cu suma adunată de Lei 500.000 s'a cumpărat la timp un imobil, care nu este proprietatea unei persoane sau a unui grup de persoane, *ci a unei vechi organizațiuni*, persoană juridică care a adus și va mai aduce mari servicii colegilor noștri și țării.

Am adunat la tinerețe ca *s'avem ce lăsa urmașilor* la bătrânețe; O Casă proprie pentru o Revistă puternică. Urmașii aleși însă vor trebui să ne asigure că vor păstra :

1). Greaua îndatorire de a aduce servicii reale *tuturor ;*

2). Excluderea cu desăvârșire din coloanele revistei a politicii, precum și a ori cărei polemici atingând persoana cuiva;

3). *Unirea între toți membri, respect desăvârșit înaintașilor și păstrarea cu sfințenie, a ceeace s'a dobândit.*

Deocamdată, pornim cu aceiaș încredere înainte.

Mulțumim călduros tuturor colegilor cari ne-au înțeles și cari ne-a dat posibilitatea ca în anul 1942 să acoperim deficitul anului 1941.

Ne exprimăm însă regretul că, deși organizație fără scop lucrativ, am plătit ca impozite suma de Lei 80.000.— așa că nu am mai putut da, după cum am fi dorit, ajutoare elevilor săraci, nu am mai putut da premii elevilor meritoși, nu am mai putut mări fondul de burse. toare.

Totuși ne am putut face datoria subscriind la împrumutul reîntregirii.

* * *

Am pierdut în cursul anului 1942 un vechi și convins luptător al gardei de adevărați grenadiri, Nicolae Arghir, care în împrejurări ca cele de azi, ne-ar fi fost un bun sfetnic; ne facem o pioasă datorie ca pentru câteva clipe să păstrăm legătura cu sufletul lui.

* * *

Ca încheere ne exprimăm speranța că Cel de Sus ne va ajuta ca în viitoarea dare de seamă să înregistrăm *Victoria deplină a neamului.* „Victoria la care a luat și va mai lua parte atât colegii noștri cât și părinții, frații și fiii colegilor noștri.

COMITETUL

Corpul Absolvenţilor Şcolilor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România

BILANŢUL

ACTIV — **Incheiat la 31 Decembrie 1942** — **PASIV**

Casa (în numerar 57.238				Fond	530.818	
Casa (disponibil la bănci 56.377	113.615			Fond de amortizare : Imobil	174.534	
Efecte publice investiţii . 53.240				„ „ „ Mobilier ..	166.402	
„ „ Dr. Drăgănescu 20.000				„ „ „ Biblioteca .	28.764	
„ „ I. D. L. ... 5.112	78.352			„ cultural Chr. Staicovici	10.917	
Imobil	574.534			„ „ P. Drăgănescu ..	20.330	
Mobilier	203.305			„ „ I. D. L.	7.584	
Biblioteca	29.558			„ Burse	20 800	
Garanţii	500			Diverşi	66.089	
Hârtie	83.363	1.083.227		Gestiunea imobilului 1943	5 500	
				Impozite neplătite	50.000	1.081.738
				Beneficiu		1.489
Conturi de ordine				**Conturi de ordine**		
Titluri în gaj	6.600	6.600		Deponenţi de titluri în gaj	6.600	6.600
		1.089.827				1.089.827

Preşedinte, NIC. BUTCULESCU — **Secretar general, TH. NITZU**

Activ — BILANȚUL GENERAL ÎNCHEIAT

Acțiuni			8.418.500
Cassa: numerar efectiv		698.996.051	
disponibil la B. N. R.		668.224.470	
disponibil la C. E. C.		108 816 479	
bonuri de casă la purtător		350.000.000	1.826.037.000
Bonuri de casă societatea Creditul Național Industrial			500.000.000
B. N. R. devize în curs de decontare	986.542.329		
Disponibil la bănci: B. N. R. devize negociabile		44 986.655	
în străinătate		140.302.425	185 289.080
Bonnri de tezaur și pentru înzestrarea armatei:			
lombardabile B. N. R. v. n.	564.267.850		554.024.773
din care angajate v. n. 640.000 v. r.	613.800		
Portofoliul de titluri: Titluri românești, cu venit variabil:			
acțiuni cotate la bursă v. n.	71.089.000	112.096.001	
din care angajate v. n. 736.500 v. r.	1.002.170		
acțiuni necotate la bursă v. n.	277.257.902	95.347.065	
din care angajate v. n. 6.040.650 v. r.	2.524.222		
Titlnri străine v. n.	2.147.900	831.529	208.274.595
din care angajate v. n. 400 v. r.	1		
Pisaamentul fondului de rezervă:			
ef. publ. gar. Stat sau iombard B. N. R. v. n.	198.581.470		105.727.390
din care angajate v, n. 65.590.103 v. r.	28.834.030		
din care gajate v. n. 10.290.780 v. r.	6.039.700		
Portofoliul de scont — plătibil în țară			
cambii fără garanții		667.484.770	
„ garantate cu efecte comerciale		951.038.603	
„ „ „ titluri		105.499.102	
„ „ „ mărfuri		376 592.000	
„ „ „ ipoteci		73.598.753	
„ „ „ diverse și scrisori de garanție		298.281.650	
„ „ „ gaj agricol		17.980.052	2.490.454.930
Din portofoliul de mai sus se află reescontat B. N. R.:			
cambii fără garanții	57.309 598		
„ garantate cu efecte comerciale	199.295 875		
„ „ „ titluri	24.950.000		
„ „ „ mărfuri	42.522.000		
„ „ „ ipoteci	35.229.500		
„ „ „ div. și scris. garanție	19.185.000		
	378.491.973		
Debitori. — Din țară, în „lei“			
debitori fără garanții		640.724.165	
„ garantați cu efecte comerciale		5 599.020	
„ „ „ titluri		730.523.416	
„ „ „ mărfuri		3 846.882.254	
„ „ „ ipoteci		241.785.509	
„ „ „ diverse și scrisori de garanție		678.793.810	

Pentru cari sunt cambii de circulațiune:

	în portof.	reesc B.N.R.
pentru debitori fără garanții	204.990 167	15.175.970
„ „ garanții ef. com.	3.415.580	2.000.000
„ „ „ titluri	155 617.765	12,900,000
„ „ „ mărfuri	1.432.045.709	357.996.400
„ „ „ ipoteci	106.473.256	41.550.000
„ „ „ div. și scr. gar.	117.679.262	9.000.000
i	2.020.221.739	438.622.370

în valute străine		61 585	
		6.144.369.759	
Din străinătate — în lei	1.885 507		
în valută străină	51.472	1.936.979	
Creanțe în conversiune conf. legii din 7.IV.1934:			6.146.306.73

Cota legală de plată		
în portofoliu	82.117.520	6.504.162
reescontat la B. N. R.	8.394 500	6.415.548
	90.512.020	

Capital social				625.000.000
Fonduri de rezervă:				
rezervă legală			184.706.690	
rezervă specială			31.460.913	216.167.603
Fonduri de amortisment:				
pentru creanțe dubioase			230.000.000	
pentru imobile			40.000.000	270.000.000
Dobânzi nerealizate la creanțe dubioase				31.791.082
Diferențe de curs nerealizate în portofoliu de titluri				59.651 343
Depuneri spre fructificare:				
Din țară — la vedere:				
cu livrete de economie la purtător			1.029.357.378	
„ „ „ „ nominative			1 110 032.113	2.139.389,491
Creditori — Din țară: în lei				
la vedere	6.940.531.429			
pe termen	391.365.299	7.331.897.728		
în valute străine				
la vedere		67.395.968	7 399.293.696	
Din străinătate: în lei				
la vedere	326.281.830			
pe termen	558.820	326 641.650		
în valute:				
la vedere	10.716.352			
pe termen	101.254.235	111.970 587	438.612.238	7.837.905.933
Creditori devize B. N. R, în curs de decontare			986.542.429	
Angajamente de reescontat — în țară:				
1. Curente:				
la B. N. R. efecte scont			378 491.973	
„ „ cambii circulație			438.622.370	
„ „ „ diverse			22.202 418	339.316.761
2. In conversiune — (cota redusă):				
la B. N. R.			8.304.500	847.711.261
Angajamente B. N. R. lombard				667.930
Cecuri și ordine de plată emise:				
simple — cu plata în țară				217.160.728
Dividende neridicate				2.401.645
Conturi diverse				30.802.862
Conturi transitorii				34.953.389
Beneficiu net:				
report din anul precedent			19.603.749	
beneficiul anuiui curent			97.327.247	116.930.996
de reportat				12.440.534.263

BANCA ROMÂ

Activ — BILANȚUL GENERAL INCHEIAT

			report . .	12.037.452.716
Participațiuni — în țară:	în portof.	gajate		
la întrep. ind. și comerciale	177,658.502	31.770.500		209.429.002
Imobile; pentru uzul propriu și înmagazinări ce mărfuri .			57.460,012	
„ locuințe funcționari . .			40.750.000	
alte imobile			60 600.009	158.810.021
Mobilier				38
Conturi diverse				29 882.089
Conturi transitorii				4.960.397
		Total .		12.440.534.263

Debit — CONTUR

CauțiuNi statutare			10.000.000
Debitori pevtru avaiuri și scrisori de garanție date de banaă:			
tn țară		3,619.720.071	
în străinătate		144.125.979	3.763.846.050
Efecte comerciale în gaj:			
în portofoliu			6.000.908
Cambii de circulație în portofoliu:			
în portofoliu		2.499 547 619	
reescontate		438.622.370	2.938.169.989
Efecte spre încasare:			
în portofoliu		283.105,945	
la corespondenți		498.084.488	781.190.433
Ișoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse:			
în portofoliu			9.963.480.360
Titluri în gaj:			
în portofoliu	v, n.		2,439.086.320
Depozite de titiuri pi alte valori în păstrere	v. n.		2.857.223.153
Debitori pentru titiuri împrumutate și depuse			294 510,90
Debitori penfru acreditive și diverse			2,737.542.13
			25.791.050.25

Debit — CONTUL PROFIT ȘI PIE

Cheltueli de administrație:	266.503.695	
salarii și indemnizații	79.581.365	346.085.06
diverse		40.409.30
Impozite și taxe		
Dobânzi plătite:	27.165.457	
la depuneri	5.091.3[illegible]5	
la reescont	117.985.993	150.242.80
la alți creditori		8.348.03
Comisioane plătite		6.013.57
Amortismente la imobile		112.597.00
Alocații la casa de pensii a personalului Băncii Românești		10.325.13
Beneficiu net:		
report din anul precedent	19 603.749	
beneficiul anului curent	07.327.247	116.980 9[illegible]
		790.951.91

Președintele Consiliului de Administrație

C. I. C. BRĂTIANU

Verificat și găsit în conformitate cu registrele, codul de come

Censori: *Dem. Constantinescu*, expert contabil;

NEASCĂ S. A.

LA 31 DECEMBRIE 1942 — **Pasiv**

report . . .		12.440.534.263
		12.440.534.263

DE ORDINE — Credit

Deponenţi de cauţiuni statutare		10.000.000
Creditori pentru avaluri şi scrisori de garanţie date de bancă:		
în ţară (din cari B. N. R. pt. exp. 3.002.403.825)	3.582.885.450	
în străinătate	180.960.600	3.763 846.060
Deponenţi de efecte comerciale în gaj		6.000.908
Deponenţi de cambii de circulaţie		2.938.169.989
Remitenţi de efecte spre încasare		781.190.433
Deponenţi de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj şi garanţii diverse		9.963.480.366
Deponenţi de titluri în gaj		2 439.086.320
Deponenţi de titluri şi alte valori în păstrare:		
din ţară	2.702.660.554	
din străinătate	154,562.599	2 857.223.153
Creditori pentru titluri împrumutate şi depuse		294.510.903
Creditori pentru acreditive şi diverse		2.737.542.135
		25.791.050.257

DERE LA 31 DECEMBRIE 1942 — Credit

Report din beneficiul anului precedenf		19.603.749
Dobânzi încasate:		
dela portofoliu scont	112.511.525	
„ debitori	271.425 484	383.937.009
Comisioane încasate		236.748.504
Venitul portofoliului de titluri:		
din diferenţe de curs realizate	9.472.856	
„ cupoane exigibile	17.696.751	27.169.607
Venitul bonurilor de tezaur şi pentru înzestrarea armatei		41.668.818
Venitul bonurilor de casă		7.499.970
Venitul participaţiunilor		15.304.549
Venitul imobilelor		14.743.619
Beneficii diverse		28.680.256
Incasări creanţe amortizate		15.595.830
		790.951.911

Director General, **Gh. Cretzianu** — Şeful Contabilităţii, Director, *Ion Saragea*, expert contabil

legea pentru organizarea şi reglementarea comerţului de bancă.

Ştefan C. Ioan, I. Purcăreanu,

Colegiale

— **D-l Prof. Const. Z. Demetrescu** a fost numit în Comisiunea pentru fixarea prețurilor furniturilor Uzinelor Reșița către Stat.

— **D-l George Dumitriu,** Subdirector general la Creditul Industrial a fost numit în consiliul de administrație al Soc. „Creditul Național Agricol".

— **D-l Dumitru Iliescu,** fost mulți ani șef al contabilității Creditului Funciar Urban, a fost avansat subdirector.

— **D-l George Dumitriu,** subdirector general Creditul Industrial, a fost ales președinte al consiliului de Ad-ție al soc. Banloc.

— **D-l R. Ulrich** a fost delegat să îndeplinească funcțiunea de director general la Monopolul Spirtului.

Ordin de zi pe armată

Prin radio, acest urgent mijloc de difuzare al știrilor, ni s'a adus la cunoștință următorul ordin de zi :

„Locotenentul de rezervă PRAGER OTTO deși în vârstă de 60 ani, a renunțat la postul de Consul al României la Lepzig și a cerut să fie mobilizat, pentru a-și face datoria către țară.

Fiind mobilizat și repartizat la Detașamentul de Legătură de pe lângă un grup de Armată German, a îndeplinit cu o perfectă conștiinciozitate toate misiunile primite.

Pentru sentimentele sale patriotice, devotamentul și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă, îi citez ca exemplu pe întreaga Armată.

ION ANTONESCU
Mareșal al României
și Conducător al Statului

Incontestabil că ori care din aceste ordine de zi sunt ascultate de toți românii cu atențiunea și respectul cuvenit acelora de la cari vin.

In cazul citat mai sus, însă, cei dela conducerea Corpului absolvenților și Revistei am ascultat știrea și cu o vădită emoție de oarece D-l Otto Prager este absolvent al Școlii Comerciale Superioare de Comerț din București — Nicolae Kretzulescu — seria 1900, deci a seriei din inițiativa căreia s'a așezat în localul

Școlii în fața scării de onoare placa comemorativă a eroilor, foști elevi ai Școlii, căzuți în războiul de reîntregire a neamului.

Transmitem pe acesată cale colegului care s'a distins în luptele din Caucaz, călduroasele noastre felicitări.

A reapărut la Brașov revista „Observatorul Social și Economic", organ al Institutului de cercetări economice și sociale al Academiei de înalte studii comerciale și industriale din Cluj-Brașov.

Numărul apărut pe Ianuarie și Februarie a. c. conține interesante articole semnate de d-nii Eugen Demetrescu, Victor Jinga, Dumitru Voina, Pavel Roșca, Gheorghe Dragoș, Augustin Tătaru și Ion Șerban Basarab.

Urăm inițiatorilor ca *din înălțimea de unde se poate privi la hotarele rotunde ale pământului românesc, steagul ridicat, cu atâta convingere, să nu fie coborît.*

A. M.

De la Secțiuni

PUTNA

INSCRIERI. Contabil stagiar: D-l Dumitru Teodosiu de la 15 Ianuarie a. c.; **Contabil autorizat:** D-l Gh. Sâmbotin de la 1 Ianuarie a. c.

AVANSARI. Contabil autorizat: D-nii Gheorghe Cârcotă și Constantin N. Anastasiu de la data înscrierii în Corp și Gheorghe Ap. Kutelescu de la data de 19 Aprilie 1940.

TRANSFERARI. Expert contabil: D-l Constantin Popescu de la secția Putna la secția Ilfov.

REABILITARI. D-l Iacob Irimescu.

DOLJ

INSCRIERI. Contabil autorizat: D-l Romulus I. Furdui; **Contabil stagiar:** D. Chinciorea, Traian Demetrescu și G. I. Buruiană.

AVANSARI. Contabil autorizat: D-l Vasile Băncilă.

REACTIVARI. Contabil autorizat: D-l Take S. Biaciu.

MAȘINA ACEASTA URIAȘĂ...

...*pentru* ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puțin exagerat. Totuși este perfect adevărat. Pentru a vă calca lingeria lesne și economic, au lucrat zeci de mari inventatori și au fost investite milioane.

Să nu ai la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, înseamnează să nu te folosești de realizările tehnice moderne.

Nr. 4 – 2 1957

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

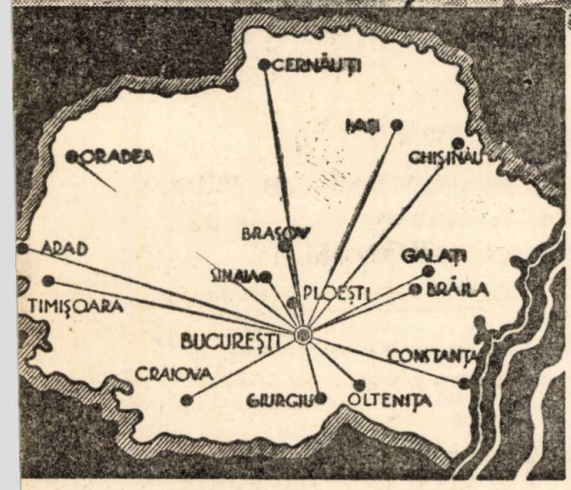

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- A TERMINA AFACERI IMPORTANTE
- A REALIZA UN PROFIT
- A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale **sunt** accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Telefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administrației Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

EXECUȚIA :
INFORMAȚIA ZILEI s. a. r.
Secția de editură
Atelierele de Arte Grafice
„Independența"
Registrul Comerț Nr. 13|942
București, Str. Academiei, 17
APRILIE 1943

PUBLICAȚIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXII. — No. 9-10 SEPTEMBRIE-OCTOMBRIE 1943

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

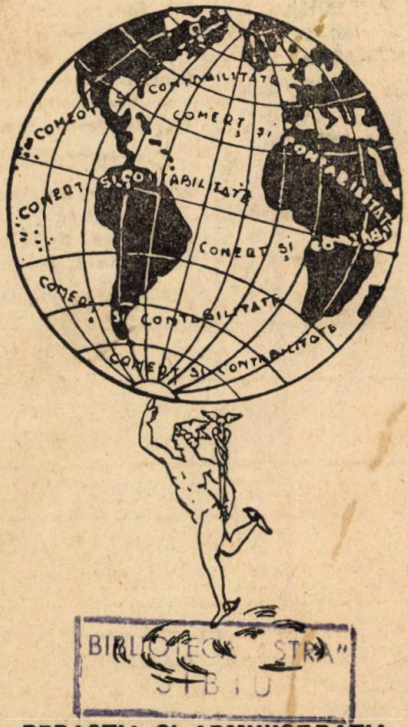

BIBLIOTECA „STRA"
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI.—STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp Contabililor.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M
Fost Preşedinte Corp. Contab.
Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
Gh. Em. Rîureanu, Subdirector, Banca Românească.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz, Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabil.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei: **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2500** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 450

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 60 LEI

Anul XXXII. — No. 9-10 **Septembrie-Octombrie 1943**

CUPRINSUL:

Comitetu': Răsfoind colecţia Revistei noastre — — — — — 153
G. Cristodorescu: Naţionalizarea comerţului nostru — — — — 154
Dr. V. M. Ioachim: Contul sau Conturi Tranzitorii — — — — 157
* * * O placă omagială — — — — — — — — — — 160
Prof. Dr. Al. Tănăsescu: Contabilitatea clasică raţionalizată — 162
Nona conducere a Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi 174
Dela Secţiuni — Colegiale — — — — — — — — — — — — — 177
Recenzii — — — — — — — — — — — — — — — — — — 179
Lămuriri juridice, fiscale, comerciale şi contabile. Adunarea generală a Asociaţiei Absolvenţilor Şcoalei Comerciale Superioare şi Liceului Comercial N. Kreţulescu — — — 183
Serbarea Absolvenţilor Şcoalei Comerciale Superioare din Galaţi 185
Eroii noştri. Proect de norme obligatorii cu privire la calculaţia preţurilor de vânzare — — — — — — — — — — — 188

«DREPTATEA NU PIERE; CA TRUPUL LUI HRISTOS, EA SE POATE ÎNGROPA, DAR TOCMAI CA ŞI HRISTOS-DUMNEZEU, EA VA REÎNVIA».

Mihail Kogălniceanu

Răsfoind colecţia Revistei noastre

Adevărul este unul singur

Provocaţi de scrisorile primite de la nenumăraţi colegi, — cari au văzut şi văd în această revistă un organ folositor atât profesioniştilor noştrii cât şi ţării, — ne ţinem de cuvântul promis în Nr. 10—11 din 1942 şi vom reproduce din când în când articole cari deşi scrise acum 35 de ani, totuşi sunt şi azi de o covârşitoare importanţă.

Aceste articole semnate de D-nii Nicolae Butculescu, Gogu Christodorescu, Victor Iliescu, Prof. I. G. Munteanu, I. C. Negrescu, Profesor Toma Voiculescu, Marin Munteanu şi mulţi alţii au într'însele atâta adevăr, în cât pentru acei cari nu au întreaga colecţie în bibliotecă vor constitui piese istorice cari să justifice cu prisosinţă atât acţiunea noastră de acum 30—40 de ani cât şi atitudinea noastră de azi. Din conţinutul articolelor vechi, se desprinde atmosfera de entuziasm în care a trăit un grup de colegi cari au înţeles să acţioneze în interesul general; n'au înţeles să lucreze numai pentru un grup ori o generaţie *ci pentru toţi şi pentru toate generaţiile.*

La această acţiune s'au adăugat cu timpul unul câte unul, — cu gândul, cu sufletul şi cu scrisul, — pentru susţinerea acestei reviste care este a *tuturor colegilor din întreaga ţară.*

Revista a fost și continuă de a fi cel mai important organ de intelectualizare a Corpului Absolvenților, întru început, și a Corpului Contabililor, mai apoi și azi.

Intr'un Proces-Verbal încheiat la *14 Octombrie 1908* cu prilejul unei consfătuiri a delegaților *„Uniunilor Absolvenților Comercialiști din întreaga țară"* în vederea constituirei *„Colegiului Contabililor"* (cuvântul Colegiu este autentic) D-l Nicolae Butculescu a spus:

„Mă simt fericit că mă văd înconjurat de un număr atât de mare de distinși colegi din întreaga țară pe cari îi rog să ia aminte că trebue să fim bine chibzuiți acum când voim să obținem o astfel de lege și că trebue să luăm o decizie în privința admiterii străinilor în Colegiu. Părerea mea este SĂ NU ADMITEM STRĂINI, cum de altfel este și la Italieni".

Acest Proces-Verbal TIPĂRIT s'a trimis atunci tuturor membrilor Uniunei.

Avem adunate acte de-o importanță covârșitoare pentru profesiunea noastră — comerț și contabilitate — acte, cari într'o zi cu soare vor fi depuse pentru viitorime acolo unde vom crede de cuviință.

Reproducem cu acest prilej și un articol publicat în Revistă în *Martie 1908*, semnat de D-l G. Christodorescu fost Secretar al Camerilor de Comerț din Galați și Constanța și fost Director General al Uniunei Camerilor de Comerț din țară.

Comitetul

NAȚIONALIZAREA COMERTULUI NOSTRU*)

Comerțul ocupă un loc de seamă între celelalte ramuri de activitate economică și oferă la un mare număr din locuitorii țării un câmp întins de muncă rodnică, un isvor nesecat de venituri. Din nefericire însă mai *tot negoțul nostru se află în mâinile streinilor*, ceiace din punct de vedere național constitue negreșit un mare neajuns. Știu foarte bine că de această stare de lucruri, noi și numai noi suntem vinovați; am luat tot felul de măsuri și am făcut tot felul de lucrări pentru a veni în ajutorul comerciului țării, n'am făcut însă nimic pentru a-l naționaliza, deși această chestiune este de o însemnătate considerabilă. Și din această cauză *streinii au*

*) Vezi Comerț și Contabilitate Nr. 3 din 1908.

acaparat tot negoțul în așa condițiuni, încât astăzi ne trebue forțe uriașe și timp îndelungat ca să-l dăm pe mâna românilor. Oricât ar fi de mari însă greutățile ce am întâmpina, trebue de pe acum chiar să facem demersuri serioase în această direcțiune, căci altfel totul va merge din rău în mai rău. Și aci intervine rolul Statului, care prin măsuri ocrotitoare ar putea contribui pe o scară întinsă la îndrumarea elementului românesc către negoț și deci la naționalizarea uneia din cele mai importante ramuri de muncă pe terenul economic. In țara noastră, unde inițiativa particulară este așa de slabă, intervenția statului în rezolvrea marilor probleme economice și naționale se impune fără nici o discuțiune. Așa fiind, tot la această intervenție trebue să recurgem ca să putem da o soluțiune dreaptă chestiunei de care este vorba.

Ce este de făcut? Negreșit că problema este pe cât de complexă pe atâta de grea. Decât, nici eu nu am pretențiunea de a i se da o deslegare complectă așa deodată. Ceea ce doresc e ca să înceapă a se lua măsuri în sensul acesta. Și iată ce cred că s'ar putea face pentru un început în chestiunea naționalizării comerțului nostru.

Comercianții, tocmai fiindcă în majoritatea lor sunt streini, n'au îmbrățișat așa cum trebue pe absolvenții școalelor noastre de comerț deși *aceștia au o preparațiune specială cât se poate de bună.*

Ei bine, e de datoria statului ca printr'o anumită legiuire să-i silească a face lucrul acesta. Noi punem la dispoziția comercianților streini tot de ce au nevoe pentru a face negoț și a se îmbogăți; iar în schimb, statul să nu aibă oare dreptul de a le impune să se servească în afaceri, într'o anumită proporțiune, de un personal românesc? Și apoi de ce am cere lucrul acesta când este vorba de industria națională și nu l'am cere și atunci când este vorba de naționalizarea comerțului? Luându-se o asemenea măsură negustorii streini și diferitele societăți comerciale ce funcționează în țară, ar avea obligațiunea să deschidă porțile întreprinderilor pentru absolvenții școalelor noastre de comerț, cari, cu chipul acesta, s'ar familiariza cu afacerile negustorești pentru ca mai târziu să poată lucra pe socoteală proprie.

Mai mult încă; această obligațiune trebue să fie impusă și negustorilor români, ca o chestiune de interes național.

Ca urmare a unei asemenea măsuri, statul ar trebui să înmulțească cât se va găsi cu cale numărul școalelor de comerț, către care s'ar îndrepta, sunt convins, o bună parte din tineretul ce astăzi

se destinează studiilor clasice pentru a mări și mai mult acea clasă de oameni cari așteaptă totul dela buget. (N. R. Azi avem în țară 95 de Gimnazii și Licee comerciale de băeți și fete).

Dar în legătură cu aceasta, mai este o chestiune de relevat, chestiune care, dacă ar fi adusă la îndeplinire, ar da rezultate foarte satisfăcătoare în ce privește naționalizarea comerțului nostru. Cei mai meritoși dintre absolvenții români ai școalelor noastre de comerț, cari ar practica negoțul mai mulți ani în casele de comerț, statul să le acorde subvenții anuale cu destinațiunea de a servi la formarea capitalului necesar pentrucă acești absolvenți să poată înjgheba mai târziu afaceri pe socoteala lor proprie. Și dacă asemenea subvenții s'ar acorda și de județe, comunele urbane și camerile de comerț, ușor se poate pricepe la ce rezultate frumoase am putea ajunge cu timpul sub raportul îndrumării elementului românesc către comerț. Ideia aceasta, emisă de către d-l G. Șerban, eminentul președinte al camerii de comerț din Iași, s'ar putea aduce la îndeplinire fără ca sacrificiile ce ea reclamă să fie prea mari, în orice caz incomparabil inferior celora ce se fac cu încurajarea industriei naționale. In schimb însă, Statul, județele, comunele urbane și camerile de comerț ar face operă de mare însemnătate economică și națională.

O altă măsură ce s'ar putea lua cu folos în chestiunea ce ne preocupă, ar fi aceia ca statul să intervie să se acorde, în condițiunile ce s'ar găsi cu cale, de către Banca Națională de pildă, creditele de cari absolvenții români ai școalelor noastre de comerț ar avea nevoe pentru a începe ei singuri afaceri de negoț, după ce mai întâi bine înțeles *ar fi făcut o practică de câțiva ani în casele de comerț*, dând dovadă de cinste și pricepere.

Aceasta am avut de spus în chestia naționalizării comerțului nostru. Repet că îmi dau perfect de bine seama că problema e mult mai grea decât s'ar părea. Decât eu mai știu că *streinii au pus mâna pe comerțul țării*, că această stare de lucruri *nu mai poate fi tolerată fără consecințe din cele mai rele pentru neamul nostru.* Așa fiind, avem datoria sfântă de a lucra și de a face sacrificiile trebuincioase pentru ca *negoțul țării să treacă în mâna Românilor.* Alte state cu mult mai încercate ca al nostru în treburile economice, au luat și iau încă tot felul de măsuri pentru ocrotirea muncii naționale. De ce tocmai noi am fi așa de nepăsători în această privință?

„*Când vedeți*, zicea acum trei ani în parlamentul țării regretatul Vasile Lascăr: că *industria mare și negoțul, sunt în mâinile*

străinilor, când vedeți că suntem amenințați să ni se iea din mână și exploatarea proprietății mari și când știți că țara datorește în străinătate aproape un miliard și jumătate de lei, (N. R. Acum 34 de ani) starea aceasta de lucruri nu vă îngrijește? Ca să fim un popor destoinic, trebue să fim stăpâni în țara noastră și să trăim prin noi înșine".

Iată idei sănătoase și de asemenea idei ar trebui *să fie însuflețiți toți aceia în mâinile cărora stau destinele acestui popor.*

Martie 1908. **G. CRISTODORESCU**

Contul sau Conturi Tranzitorii

Un grup de cetitori ne-au cerut mai de mult să tratăm prin Revista despre „Contul Tranzitoriu" și anume: Când apare acest Cont, ce conține, ce scop urmărește, cum influențează Bilanțul și Contul de Profit și Perdere, cum și când se lichidează și dacă se lucrează cu acest Cont și în cursul anului.

Recunoaștem că o examinare mai amănunțită a acestei denumiri de care s'a făcut în trecut și se face uneori și acum uz și chiar abuz, este necesară, căci în aceste vremuri de străduinți pentru raționalizarea și normarea contabilității, nu mai este permis să folosim expresiuni, cari nu întrunesc condițiunile necesare unei nomenclaturi contabile, ș. a. din titulatura contului să reiasă natura economică-juridică a posturilor înregistrate și acelaș cont să nu cuprindă decât posturi de aceiași natură.

Ori, cuvântul „Tranzitoriu" (latinescul transitus = trecere) — folosit ca titulatură de cont contabil, înseamnă „în trecere", ca loc, timp și în înțeles mai larg ca situație juridică, fără a indica ce anume element de Activ sau de Pasiv este „în trecere".

Deci, la acest cont s'ar înregistra posturile, cari — pentru diferite motive — nu se trec deadreptul în socoteala, (Contul), căreia îi aparțin prin natura lor economică sau juridică, — urmând ca mai târziu să se facă trecerea de la acest cont — cu înregistrare provizoru — în contul, unde postul trebue să rămână.

Ex. sume primite fără a se cunoaște destinația lor, cheltueli făcute-fără a se ști precis pe cine privește, venituri sau cheltueli cari nu privesc exercițiul — când s'au încasat ori plătit ci exerciții viitoare etc.

In special, acestea din urmă formează materia cea mai obișnuită a conturilor „Tranzitorii", căci de multe ori nu este vorba numai de un cont „Tranzitorii" ci de „Conturi tranzitorii", — titulatură, care se poate să nu existe în Maestru, dar sub care se adaugă la „Bilanț" conturile cu caracter „tranzitorii", — chiar dacă aceste conturi au titulatura lor proprie, precum: Chirii anticipate, Dobânzi avansate...

Când în contabilitate există aceste conturi fie din cursul anului, — când s'a făcut separația de veniturile și cheltuelile exercițiului, fie la sfârșitul anului — când s'a încheiat Bilanțul, — nu are nici o justificare contopirea acestor conturi cu denumirea lor clară în așa zisele conturi Tranzitorii sau cont Tranzitoriu, care uneori se trece în Bilanț numai cu soldul.

In acest caz, acest Sold rezultat din compensarea posturilor de Activ și Pasiv — nu va spune absolut nimic, după cum de altfel nici titulatura „Tranzitorii" nu arată ceva determinat.

Legiuitorul german obligă cel puțin prin Bilanțul-tip prevăzut de legea Soc. pe acțiuni din Ianuarie 1932 ca să se menționeze separat în Activ și în Pasiv posturile tranzitoirii, cari în literatura germană sunt denumite și „**Durchlaufende Posten**" (Posturi, cari trec prin. . . .) făcând parte în cadrul de conturi din grupa: „**Abgrenzungskonten**" (conturi delimitative), — care cuprinde nu numai posturi tranzitorii, ci și venituri și cheltueli zise „neutrale", ce nu privesc propriu zis obiectul întreprinderii

In general, conturile Tranzitorii se consideră a fi conturi de Bilanț, — întrucât trec în exercițiul viitor; — în cursul anului însă acest cont poate cuprinde și venituri sau cheltueli — al căror caracter nefiind încă precizat, se ține pe acest cont până se stabilește caracterul lor — ceeace în orice caz ar trebui să se facă până la încheierea Bilanțului.

Cum uneori nici la încheierea Bilanțului, nu se face această discrimare, înseamnă că în contul „Tranzitoriu" — care apare la Bilanț — pot să fie cuprinse posturi, al căror loc ar trebui să fie în contul de Profit și Perdere.

In practică se trec uneori la contul „Tranzitoriu", venituri sau cheltueli, cari privesc exercițiul închis, dar cari nu s'au încasat dacă sunt venituri ori nu s'au plătit, dacă sunt cheltueli, s. a.

Dacă este vorba de „venituri de încasat" se debitează contul „Tranzitoriu" și se creditează contul de venituri „Dobânzi".

Dacă este vorba de „Cheltueli" se creditează contul „Tranzitoriu" și se debitează conturile respective de cheltueli (Salarii, Cheltueli generale, Impozite) etc. în loc să se înregistreze în mod clar „Dobânzi, **Comisioane, etc. de Incasat**" sau **„Venituri de încasat"** respectiv **„Cheltueli de plată"**, dacă nu este cazul a se trece chiar în contul celor ce datorează veniturile ori noi le datorăm sume pentru servicii prestate sau bunuri consumate.

Tot la un cont „Tranzitoriu" se trec uneori posturi, cari au cu totul alt caracter s. a. Venituri sau Cheltueli probabile, cari deci — în momentul încheierii Bilanțului nu au în mod precis caracterul de Venituri sau Cheltueli. Ex o dobândă de la un debitor dubios.

Se debitează contul persoanei respective cu dobânda, dar pentrucă încasarea dobânzii este foarte problematică — ca să nu se treacă la Venituri prin Contul „Dobânzi", se trece la contul „Tranzitoriu", și va apare deci în Bilanț la Pasiv, egalând postul din Activ.

Băncile noastre conform schemei de Bilanț-tip-nu fac această înregistrare prin contul „Tranzitorii", ci printr'un cont clar întitulat: **„Dobânzi nerealizate la creanțe dubioase"**.

Iată cum se poate foarte ușor înlocui denumirea generală și multilaterala de „Tranzitoriu" prin conturi contabile, a căror titulatură arată clar cuprinsul contului.

Recomandăm deci evitarea pe cât posibil a așa zisului cont „Tranzitoriu", dacă nu chiar, înlăturarea lui complectă din nomenclatura contabilă.

Dr. V. M. IOACHIM

O placă omagială

Conducerea Consiliului Superior al Corpului Contabililor din România în anul 1940, de acord cu Secțiunea Ilfov a Corpului Contabililor și cu Consiliul Corpului Absolvenților Școlilor Superioare de Comerț, cu prilejul împlinirei a 50 ani de activitate pe tărâmul Contabilității (1889—1939) a D-lui *Nicolae Butculescu*, a socotit nimerit să omagieze această activitate pilduitoare printr'o placă lucrată în bronz de sculptorul Ionescu-Varu.

Domnul Nicolae Butculescu este un simbol al organizațiunii contabile în România. Prin neîntrerupta și prodigioasa D-sale activitate, atât ca organizator cât și ca îndrumător, profesor de contabilitate și conducător de întreprinderi economice, D-sa a răspândit și a pus luminile științei contabilității în folosul economiei Țării.

Astfel nu numai organizațiunea contabilă, dar în bună parte și economia noastră națională datorează recunoștință geniului neasemuit de activ al Domnului Nicolae Butculescu.

Reproducem după un clișeu fotografic placa omagială care așteatpă să fie inaugurată și pusă la loc de cinste cu tot prinosul cuvenit.

Colegi,

Avem nevoe de un zid cu compoziție omogenă pe care furtunile, ori cât de mari ar fi, să nu-l poată măcina; fiți dar uniți ori unde vă găsiți.

Numai cu acest gând curat facem un apel călduros tuturor colegilor din întreaga țară — inclus din teritoriile realipite — să susțină cu entusiasm și să răspândească cu convingere singura și cea mai veche revistă cu caracter Contabil.

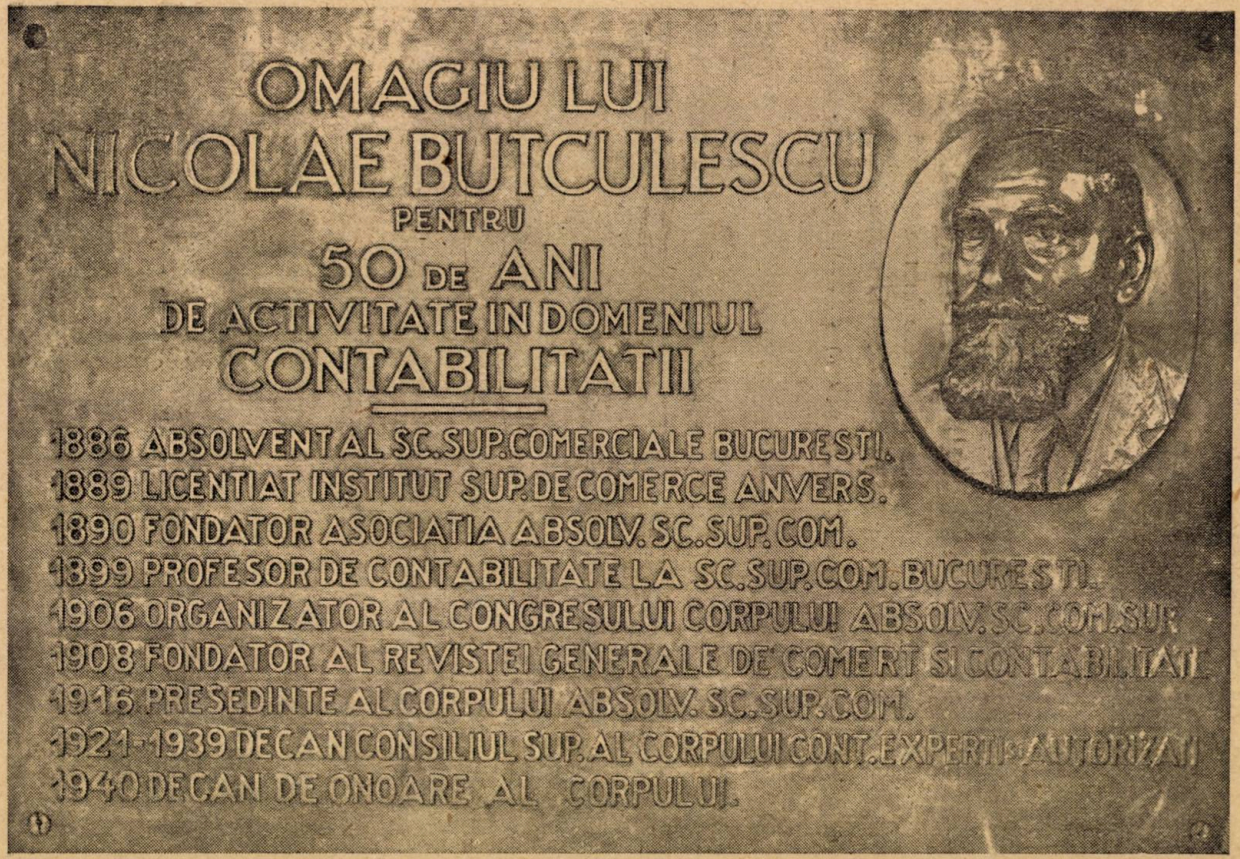
OMAGIU LUI
NICOLAE BUTCULESCU
PENTRU
50 DE ANI
DE ACTIVITATE IN DOMENIUL
CONTABILITATII
1886 ABSOLVENT AL SC.SUP.COMERCIALE BUCURESTI.
1889 LICENTIAT INSTITUT SUP.DE COMERCE ANVERS.
1890 FONDATOR ASOCIATIA ABSOLV. SC.SUP. COM.
1899 PROFESOR DE CONTABILITATE LA SC.SUP.COM.BUCURESTI.
1906 ORGANIZATOR AL CONGRESULUI CORPULUI ABSOLV. SC.COM.SUP.
1908 FONDATOR AL REVISTEI GENERALE DE COMERT SI CONTABILITATE
1916 PRESEDINTE AL CORPULUI ABSOLV. SC.SUP.COM.
1921-1939 DECAN CONSILIUL SUP. AL CORPULUI CONT. EXPERTI AUTORIZATI
1940 DECAN DE ONOARE AL CORPULUI.

Contabilitatea clasică raționalizată *)

Când spun Contabilitate clasică, se înțelege partida dublă clasică, adică aceea care ține Jurnalul separat și Cartea Mare în alt registru separat și eventual, Cartea Mare Analitică, pentru fiecare desvoltător în parte.

La noi, în școală, ca și în Italia, este foarte mult apreciată contabilitatea clasică, pe când în Germania și probabil și în America, se învață după metodul american Jurnal cu Carte Mare la un loc.

Deaceea nu există simpatie mai mare în materie de contabilitate în România, decât pentru metoda clasică, la care însă, se opune încetineala, dar în aceeaș măsură ese în evidență claritatea înregistrărilor contabilității clasice.

Eu caut o meodă care să respecte forma de Jurnal separat și de Carte Mare separat și de auxiliare, dar, în care, înregistrările să se facă mai repede. Desigur am în vedere că documentele ca și după Codul de Comerț actual, încă nu s'ar găsi necesar ca să se șnuruiască și să se sigileze lunar, sau la trei luni, pentru ca să dăm în modul acesta toată atenția cuvenită registrului-jurnal.

Desigur că nu voi acorda aceeaș atenție Cărții Mari, care, deși se va face separat, scriindu-se deodată cu Jurnalul, totuși, se va alcătui prin lipiri de părți ale articolului

Deaceea împart articolul meu în două părți: Contabilitatea sintetică și Contabilitatea analitică.

CONTABILITATEA SINTETICĂ

Mă inspir din îmbucătățirea pe care o întrebuințează sistemele Hinz, Ruff și Definitiv, înăuntrul articolului simplu. E drept că nu voi beneficia de avantajele pe care le oferă articolul mixt, care, are darul de a economisi unul dintre conturi, și anume acel care este singur, prin faptul că nu-l mai repetă de atâtea ori, câte sunt celelalte conturi din compoziția articolului mixt.

Propun ca mijloace technice un toc cu peniță tare, care să apese pe foaia de Jurnal, de multe ori chir peniță din sticlă și să

*) In Betriebswirtschaft a prof. dr. Nicklisch găsesc: la pag. 723 „Experiențe de lipit biletele" ‚de care n'am avut și n'am cunoștință și azi când am conceput acest articol. Ar dovedi că metoda este posibilă.

imprime prin ajutorul unui indigou pe o altă foaie, eventual gumată pe verso, pentru a se lipi cu ușurință conținutul articolului simplu.

Putem întrebuința și mașina contabilă.

El va fi relatat astfel :

15	3 Ian. 1943 CASSA primit numerar pentru plata facturii Lei	57	100.000	
15	3 Ian. 1943 CLIENȚI :			
	Ionescu, factura noastră Nr. 12 Lei	2		100.000

Se înțelege că dacă împărțim în două cu o foarfecă copia Jurnalului, care s'a imprimat, încă, am risca să nu știm unde s'o lipim. Contabilitatea sintetică ar trebui să fie astfel organizată ca să nu avem mai mult de 50—70 conturi.

Dar nu este exclus să avem și o contabilitate a conturilor personale, cu funcțiune de sintetice. In cazul acesta vom vorbi, la timpul său, despre registrul special necsar.

Ca să ținem minte ordinea lor din Cartea Mare, putem să alcătuim un cadru sau repertoriu fie el chiar și alfabetic, însemnează că poate să fie și în ordinea venirii contului cu No. paginii din Cartea Mare, sau un număr de ordine al venirii și întotdeauna, când am scrie la contul debitor „CASSA", înainte de cifră putem să adăogăm acest număr de ordine al contracontului, după care este aici „CLIENTUL" bunăoară 57, așa cum îl vedem cuvântul de Lei.

Tot asemenea vom avea pentru contul „CLIENȚI", după ce am dat explicația înainte de cuvântul Lei cifra 2, care poate fi și subliniată și care reprezintă numărul de ordine al contracontului debitor aci, care este contul „CASSA".

Nu văd nici un inconvient în întrebuințarea planului de conturi fie făcut de celebrul prof. Schmallembach sau de alții care întrebuințează simbol și literă !...

Planul de Conturi a ajuns la modă târziu la noi în România. Literatura Germană și Americană, contabilă, abundă deasemenea planuri, care se deosebesc cu două trăsături caractersitice : Una *alcătuirea din litere și alta, alcătuirea din cifre.*

Deasemenea este de observat că se pot împărți planurlie *pentru conturile sintetice și pentru conturile analitice.*

In Germania, Profesorul SCHMALLENBACH a reușit să alcătuiască un plan de conturi, care urmărește dirijarea și mecanizarea

contabilității comerciale și industriale. Cât privește contabilitatea sintetică în Industrie a reușit să uniformizeze metodele de calcul ale costului de producție industrială. Afară de acestea orișice dirijare de contabilitate, pentru statistica generală a Statului, are o perfectă realizare, în privința contabilității sintetice.

Nu tot acelaș lucru se poate spune pentru contabilitatea analitică, unde nu mai concordă numerotarea dintr'o întreprindere cu altă Intreprindere similară.

In America chiar și în Germania se face o simbolizare cu litere care este foarte bună pentru contabilitatea sintetică.

La noi sunt Intreprinderi Industriale cu un număr restrâns de obiecte și la care s'ar putea introduce sistemul literelor. Sunt mijloace neo technice de luat în considerare. Eu am utilizat în școală facultativ simbolurile pe litere, pentru conturile snitetice, cu desăvârșit succes, atât la cursul inferior, câ tși la cursul superior.

Sunt Intreprinderi mijlocii și mari, care au câte 2.000 și 10.000 de articole și la care se impune numerotarea. O întreprindere de felul acesta a cărui contabilitate am găsit-o bine organizată și are 16.000.— de articole a adoptat drept criteriu să combine amândouă metodele pentru conturile analitice și anume să ia inițiata materialului și să numeroteze pe grupe de câte 2.000—5.000 articole și pe literă.

După mine o dirijare perfectă a Intreprinderilor n'ar putea să aibe loc, decât în felul acesta pe litere și pe numere și publicate pe listă, să le adopte numele și numărul de ordine, întreprinderea de aceeași specialitate.

Cam acelaș lucru îl lămurește profesorul Bertrand Thomson în cartea tradusă sub titlul Methodes americaines d'etablissement des Prix de revient en Uzines". La paginile 72—82.

Eu nu pot să adopt decât clasificarea pentru conturi sintetice de preferință cifrică și penru conturile analitice deasemenea cifrică, făcând excepție numai conturile sintetice când sunt puține și se pot uliliza literile.

Revenind la copia Jurnalului care, e drept că e scris cu indigoul, *însă lasă posibilitatea să se scrie Jurnalul original în registrul legat, șnuruit, sigilat și parafat după dorința de desvoltare a fiecărui contabil, fiindcă în loc de două rânduri poate să aibă și trei. Nu va strica întru nimic estetica copiei și nici locul contului debitor și creditor, care se vede că aci e hotărît din faptul că se repetă, data în două părți și când începe dela stânga este cont debitor și când*

începe mai la dreapta, urmează contul creditor, iar ceeace decide iarăși debitul și creditul, este însăși așezarea sumei în Jurnal, una mai la stânga și alta mai la dreapta, fără ca să împiedece ceva dacă am începe cu suma în debit și am trece-o pe cea dela colțul creditor, așa cum se face acum, tot la dreapta.

In „PITMAN'S FULL COURSE IN BOOKKEEPING", registrul Jurnal nu distinge contul debitor, de creditor, decât prin aceea că le așează pe fiecare pe un rând și le trece suma când în debit, când în credit, după cum este contul.

Esențialul este că cifra subliniată, dinaintea leilor 57 la contul debitor, reprezintă contul creditor CLIENȚI în Cartea Mare, unde va trebui să se lipească această primă parte a articolului nostru. Aproape că nu-i nevoe nici de numărul de ordine al articolului, pentru că fiecare parte de debit are No. de ordine al contului creditor și partea de credit are No. de ordine al contului debitor. Se va avea cel mult grije, să nu se rătăcească una din bucățile acestea de articol. Desigur că nefăcându-se Cartea Mare, decât în copia aceasta de Jurnal, pe care o îmbucătățim, e bine să strângem în ordinea, datei, dacă avem intervale mai lungi de înregistrare, toate bucățile care au pe 57 înainte, când e vorba de client și lipirea să se facă deodată. Acolo unde s'a ajuns ca să se strângă mai multe bucăți la un loc *fiindu-ne frică că pot să cadă, le tragem o linie în Cartea Mare și le scriem cu mâna. totalul.* Dar nu-i nici atunci pericol că se vede cel puțin balanța de verificare lunară și se poate cu ușurință reface după jurnal.

Spuneam că ne putem dispensa de No. de ordine al articolului, fiindcă trecem data la fiecare cont în parte. Dar cine vrea să fie mai în regulă n'are decât să treacă și numărul de ordine la fiecare cont în parte. Atunci se poate urmări în cazul când s'ar face o greșeală și pe baza numărului de ordine al articolului în prima coloană din stânga. Iată cum s'ar prezenta Cartea Mare sintetică pentru acest articol :

CONTUL CLIENȚI

3 Ian. 1943 CASSA primit pentru plata fac. Lei .	57	100.000

Și deasemenea contul CASSA cu lipitura sa astfel :

CONTUL CASSA

3 Ian. 1943 CLIENTI : Ionescu, fac. noastră Nr. 12 Lei	2		100.000

încât se observă că nu mai respectă pentru debit mijlocul contului. Ne-ar da în felul acesta un fel de Carte Mare, care ar avea rubricile de debit și de credit vecine, una mai la stânga și alta mai la dreapta. Ele nu împiedecă cu nimic nici claritatea nici adunarea, chiar dacă în coloana de cifră se amestecă la contul debitor, textul contului creditor. Astăzi când se face adunarea cu mașina nu are nici un inconvenient.

Dar se poate să aibă și coloana de cifre liberă, dacă mută mai la stânga, partea din debit.

Dar să zicem că cineva ar ține cu tot dinadinsul să aibă cifra distinctă și în Cartea Mare. Atunci se va schimba forma articolului în Jurnal, cum spuneam mai înainte, că se va trece la începutul contului debitor, astfel precum urmează : la acelaș articol.

100.000		3 Ian. 1943 CASSA primit numerar pentru plata facturii . .		57	
		3 Ian. 1943 CLIENTI: Ionescu, factura noastră Nr. 12 Lei		2	100.000

De data aceasta, dacă alegem un Jurnal mai larg, va avea o respectare a coloanelor de cifre. Nu importă, dacă ele vor fi vecine la mijloc, coloane de debit, lângă coloana de credit, ca cifră, care s'ar prezenta astfel :

CONTUL CLIENȚI

100.000	3 Ian. 1943 CASSA primit numerar pt. plata fact. Nr. 12		57

CONTUL CASSA

	3 Ian. 1943 CLIENTI:		
	Ionescu, fac. nnastră Nr. 12 Lei	2	100.000

încât cine ar ține cu orice cale să aibă coloanele de cifre libere, nu are decât să utilizeze și în așezarea dela pag. 5 într'un Registru-Carte Mare mai larg, pentru coloana de debit acolo...

Avantajul acestui sistem este aceea că Jurnalul, care e registru legal, poate avea orice desvoltare, două, trei rânduri și va fi scris cu cerneală ca și în metodul clasic, fără inconvenientul de a putea șterge cu clor sau unele critice, care se aduc altor metode, care întrebuințează un fel de praf, care se aplică cernelei din Jurnal, fiindcă de obiceiu, la acele metode se scrie cu cerneală originală pe fișe care este mobilă.

Când ai câte o expertiză, în acele metode de contabilitate, se scrie cu toată acurateța pe fișe, pentru ca ea să poată reface cu ușurință, fiindcă este singura, iar cerneala din Jurnal se cam schimbă cu puțină îndemânare, după cifrele pe care trebue să le aibă fișa refăcută.

Înțelegem că interesele mari nu cruță nici o îndemânare în privința aceasta și cu toate că registrul Jurnal este legat, șnuruit și parafat, nu mai oferă garanția propriu zisă a metodului clasic, așa, cum dealtfel i-o păstrăm noi, la metodul clasic raționalizat.

Se poate spune *acelaș lucru despre Maestrul nostru* din metodul clasic raționalizat, care se face din lipituri de Jurnal, dar nu avem a ne supăra, întrucât, din capul locului mărturisim *că nu dăm importanță Registrului Cărții Mari*, așa cum a făcut-o însăși metodul clasic, în ceeace privește dovada în fața Justiției. *Așa de adevărat e faptul acesta că ani de zile dearândul, dacă nu secole, registrul Carte Mare n'a fost un registru legal, legat șnuruit, sigilat și parafat, așa cum cer legislația nouă, pentru Societăți, mai mult de interes fiscal, decât de interes probatoriu, așa cum o îndeplinește Jurnalul.*

Ceeace interesează este viteza cu care s'ar putea lipi acele fițuici gumate, 70 de conturi fiindcă fițuicile pot să fie și 1.000, ele trebue să se aleagă pe cele 70 de conturi. S'ar putea face o lipire provizorie, într'un registru, pe care îl dau acum la contabilitatea analitică. Atunci cred că n'ar avea mai mult de 10 secunde în total, fiecare parte din articolele acestea de pe copia gumată pe spate.

Lipirea la noi este cu atât mai ușoară, cu cât se strâng mai multe înregistrări la același cont și selectarea se poate face ușor, tot prin „Registrul cifric", lipind în mod provizoriu, ca apoi să le deslipim pe toate care sunt la același cont și să le lipim în Cartea Mare, unul după altul, fără timpul pierdut, pentru căutarea fișelor.

IN PRIVINȚA MECANIZĂRII SISTEMULUI CLASIC, am fost primul inovator român, care publica în Februarie 1927 articolul „Mecanizarea și Mașinalizarea contabilității". — Dădeam pe timpul acela, metode, care mă puteau pune în măsură să scriu cu mașina într'un registru șnuruit, sigilat și parafat. Grație unui dispozitiv, îl aplicam la Jurnal bande și Cartea Mare și auxiliarele pe foi volante. Am perfecționat această invenție pentru alt brevet de invenție și am publicat în Iulie-August 1927, mașinalizarea contabilității, într'un Jurnal-faldat, Jurnal foi-șnuruite, un Jurnal-legat și șnuruit.

Cea mai mare șansă de aplicare a avut-o jurnalul legat și șnuruit, grație unui aparat suport anexat carului mașinei de scris, sau mașinei contabile. *Același aparat al meu, brevetat, a fost aplicat în același scop pentru a realiza însă metodele copiative din srtă'nătate, ani de zile dearândul.*

Așa a făcut Banca Comercială și alte instituții la salda conti- scoțând deodată documentul Jurnalul și Cartea Mare.

De aceia „Copiativele" au avut oarecare viteză, însă, nu cea anunțată de mine, care de data aceasta, în sistemul clasic raționalizat, propus de mine, își va găsi perfectă aplicare.— Vorbeam atunci de mașina contabilă, care „are un aparat de marcat totalul". „Acesta „se poate asemui perfect cu aparatul de taxare al automobilelor, care „pe măsură ce înaintează, îți indică noua taxă, până în lutimul mo- „ment când trebue achitată".

„Grație acestei mașini nu numai că obții viteză, fiindcă e în „deobște cunoscut că mașina de scris accelerează de 7—10 ori „scrisul, dar scapă de istovitorul chin al adunării".

Aceste cuvinte se potrivesc perfect și astăzi, după 17 ani de zile, și cu deosebire în metodul clasic raționalizat.

CONTABILITATEA ANALITICA

Contabilitatea materialelor în comerț

Contabilitatea analitică va întrebuința o raționalizare prin aceea că toate elementele, materialele, în genere, vor fi numerotate. Fie- care obiect sau marfă sau lucrare, va purta un număr de ordine mai

dinainte stabilit. Dacă presupunem că vrem să facem o numerotare alfabetică, ea se aplică cu succes în registrul repertoriu intern contal, pe care îl vom descrie mai târziu. Prin faptul că aici se găsește mai dinainte tipărit un număr de ordine, se înțelege că numărul de ordine al registrului alfabetic constitue și numărul de ordine al mărfii din magazie în raftul său special.

NUMEROTAREA ȘI NOMENCLATURA MARFURILOR. S'ar părea că e o lucrare foarte simplă și totuși, ține pe loc atâta lume, încât nu poate să introducă contabilitatea materialelor preconizate de mine sub motiv că nu e făcut inventarul mărfurilor în momentul pornirii și nu există nici numerotarea, care servește pentru identificarea mărfurilor. Dar aceasta-i numai teorie! E drept că practic se întâmpină dificultăți pentru că s'ar presupune că există câte o despărțitură pentru fiecare fel de marfă. Dar în acea despărțitură se mai vâră și alte feluri de marfă, pentru că mărfurile sunt prea răvășite.

Dau două feluri de comerțuri: librărie și manufactură care privesc prima categorie și: depozit de cherestea care ar privi a doua categorie de mărfuri.

In librărie și manufactură, mărfurile se orânduesc mai multe în aceeași boxă și ceva mai mult, se manevrează foarte repede, azi se duce un transport și se vinde a doua zi, încât spațiul lor rămâne liber. Găsesc că e bine ca să se facă hotare oarecum mobile între mărfurile din aceiași despărțitură: scânduri, jurnale, benți etc. Apoi după dictatul unui specialist, adică vânzătorul care e cunoscător perfect al mărfii, va pune când va avea prețuri deosebite, la varietățile aceleași mărfuri, numere deosebite.

Vânzătorul specialist va dicta mărfurile în ordinea galantarelor și boxelor, eventual a mărfurilor așezate în boxe, căutând să le separe printr'o despărțitoare sau învelitoare marcând-o cu o etichetă. Eventual, dacă ele se mută în altă despărțire, coperta cu numărul de ordine să urmeze marfa. S'ar încerca să se numeroteze și pe o cutioară din marfă, dar aceasta se vinde și nu se găsește totdeauna cu ușurință.

Fiindcă se scrie cu mașina câte 3—4 exemplare e bine ca varietățile de marfă de acelaș fel, chiar când vin una subt alta să fie scrise în întregime.

Exemplu : 71 creioane Faber 2 ci 71 creioane Faber 2.

nu : 72 „ „ 3 ci 72 creioane Faber 3

Tot astfel nu merg cuvintele de idem sau detto caşi aceste ghilimele.

O dactilografă bună scrie de şapte ori mai repede decât cu mâna. Atunci tocmai bine se întrebuinţează timpul pentru a dicta, felul mărfii şi a o marca cu Nr. de ordine, eventual printr'o etichetă mai dinainte scrisă, lipind câte odată pe despărţitură când e un fel singur de marfă şi pe marfă alte ori numai pe marfă, şi totdeauna pe învelitoarea sau despărţitura mobilă, care poate fi graniţă între mărfurile orânduite mai multe în aceiaş căsuţă. Când se lipeşte eticheta pe lemn se face uz de „sinteticum".

Maşina oferă avantajul copierii simultane pe cel puţin 3—4 exemplare.

AL DOILEA ŞI AL TREILEA EXEMPLAR e de preferat ca să fie scrise pe o hârtie subţire de copiat pentru maşină.

Cum aceste hârtii vor trebui să se îmbucătăţească şi să se lipească împreună cu Nr. de ordine şi cu nomenclatura mărfii, e bine să se scrie pe primul exemplar la patru rânduri. Ca să se lipească fâşioarele, se pregăteşte hârtia-copie, rupându-o în două, mai dinainte şi lipind peste ea în stânga şi în dreapta ei hârtie gumată pe spate (Cel puţin 1 cm. de îmbinare). E bine, pentru că dacă ar fi numai hârtie gumată, fituica fiind lungă, când se va tăia se va lipi cu oarecare greutate. Cum s'a terminat un stoc de numere de scris, COPIA A TREIA se poate tăia şi să se lipească imediat pe graniţa sau coperta mărfii, încât de data asta este încunoştinţătorul mărfii cu numele său şi numărul de ordine al mărfii şi va servi oricărui vânzător care de acum înainte trebue să scrie şi numărul de ordine al mărfii la aşezare, când intră în întreprindere, sau la vânzare, când iese din întreprindere.

AL DOILEA EXEMPLAR tăiat fâşii, se orânduieşte perfect alfabetic, într'un repertoriu cu aceiaşi lăţime, lipindu-se în cele două capete, putând să rămâie la mijloc nelipită.

Acest „Repertoriu de orânduire al mărfurilor face legătura CU MOMENTUL IN CARE S'A REUŞIT CA SA AVEM ŞI INVENTARUL FELULUI DE MARFURI RESPECTIVE. Toate bonurile pe cari le vom completa, vor purta un număr de ordine. IN ZIUA ŞI IN CLIPITA IN CARE S'A CANTARIT ŞI S'A EVALUAT MARFA SE VA TRECE NUMARUL DE ORDINE AL BONULUI, în dreptul său în „Repertoriul de preţuri şi nomenclatură", iar pe bonul respectiv numărul de ordine al mărfii inventariate. (Se poate scri pe verso bonului). In momentul

în care vrem să stabilim marfa care a fost, vom face toate vânzările de marfă (neinventariate până la bonul respectiv) și intrate și eșite.

Exemplu : fac inventar azi și găsesc 777 unități deși bonurile au funcționat găsesc că s'au vândut 222 bucăți și atunci zic c'au fost 999 buc. — 222 vândute = 777 existente.

La magazinul de cherestea, care are despărțituri mari se va avea grijă ca să se bată în cue numărul de ordine la fiecare boxă unde se găsește o varietate de mărfuri și se va ține seama de aceleași regule, dacă nu care cumva va fi nevoe de scris manual al mărfii, și numărului de ordine, în prealabil.

Să presupunem și povățuim să numeroteze marfa după modul de aranjare, sau după ordinea venirii mărfii. Și într'un caz și în altul, interesează ca să se facă vizibil acest număr de ordine, acolo unde se găsește marfa în magazie. Înțeleg că e greu ca să faci educația personalului, ca să respecte această ordine, însă ea este absolut necesară pentru ca sistemul, să nu dea greș. Nu presupune decât bunăvoință, fiindcă inteligența păstrării unui număr, la locul orânduit la început nu este extraordinară. In schimb avantajele care decurg din aceasta sunt imense, când ne gândim că putem urmări ireproșabil permanența inventarului într'o întreprindere mijlocie și chiar și mare, ceeace va aduce după sine părăsirea oricărei piedici din partea fiscului, care este și astăzi nemulțumit.

Este și drept că atunci când se face înregistrarea mărfii global, fiscul să aibă suspiciune pentru că oricând se poate trece mai puțină marfă la vânzarea zilnică!...

Dacă e vorba de vânzare, apoi și astăzi o suspectează Fiscul la cei 5 la sută, pentru care, se pronunța un coleg, că ar fi fost bine „să-i prevadă în prețul de vânzare al mărfii". Cine e de rea credință, astăzi, întreabă pe cumpărător, dacă dorește bon, sau nu. Atunci cumpărătorul, care câștigă impozitul de 5 la sută, e bucuros să nu mai dobândească bonul cu perceperea taxei, dar în aceeași măsură e tentat comerciantul, să nu mai treacă la prețul de vânzare, această marfă, care n'o mai înregistrează.

Bonul de astăzi nu și-ar pierde cu nimic din înfățișarea sa, când i-am lipi o hârtie gumată în spate, și dacă întreprinderea dorește poate să și o perforeze, cum se face la timbre, ca să se poată detașa cu ușurință, deși nu-i nici un inconvenient, dacă va tăia cu foarfeca, lăsând numai distanță între rânduri.

Iată ce aspect va avea un bon de vânzare al unei mărfi :

Model 1

Bon de vânzare Nr. 77					
18 kg. orez a 300 Lei 5.400					77
25 „ zahăr 200 „ 5.000	167	18	5.400		77
78 m indian 700 „ 54.600	463	25	5.000		77
28 l. untdel. 200 „ 5.600	225	78	54 600		77
95 l. vin Drăg 100 „ 9.500	788	28	5 600		77
ânz. Dumitru Ion 80 100	178	95	9.500		
				80 100	

Pentru că în comerț se discută că vânzătorul, neavând educația profesională, ar putea să greșească, propun să se întocmească bonurile de vânzare, așa cum este în partea stângă și adăugând numai numărul de ordine înaintea fiecărui fel de marfă.

Chiar dacă presupunem că n'au loc, pe lărgimea indicată a registrului, în coloană, se poate trece în lungime, îmbucătățindu-se de data aceasta copia, care este gumată în spate.

Iată cum ar veni bonul de adineaurea:

Model 2

Bon de vânzare Nr. 77			
167 — 18 Kgr. orez	a 300 lei	5.400—	
463 — 25 „ zahăr	a 200 lei	5.000—	
323 78 m. indian	a 700 lei	54 600—	
788 — 28 l untdelemn	a 200 lei	5.600—	
178 — 95 l. vin Drăg.	a 100 lei	9.500—	
Lei		80.000—	Vânz. Dumitru Ion

Această hârtie, întocmită astfel, cum se face peste tot, se dă originalul clientului și nu văd nici un inconvenient că mai are și numărul de ordine al mărfii. Copia, însă, gumată în spate, se taie cu foarfeca pe felul de mărfuri, dacă nu care cumva am avut grije s'o facem perforată, ca să se poată desprinde cu înlesnire fiecare fel de marfă.

Sau se poate așeza mai estetic, și eu îl recomand ca foarte practic, pentru ca să se facă, un dreptunghiu mai lat, care să meargă

ușor la lipire, lăsând însă posibilitatea să se observe numărul de ordine izolat și prețul parțial izolat, pentru ca să aibe loc adunarea, astfel:

Bon de vânzare Nr. 77

167—	18 Kgr. orez a 300 lei =	5.400
463—	22 Kgr. zahăr a 200 lei =	5.000
323—	78 m. indian a 700 lei =	54.600
788—	28 l. untdelemn a 200 lei =	5.600
178 –	95 l. vin Drăgășani a 100 lei =	9.500
	Lei	80.100

Model 3

Preferăm bonul Model Nr. 2 și 3 pentrucă înlătură ori și ce greșeală.

PROBLEMA TIMBRULUI nu ne supără, deoarece îi deschidem un cont separat de 5 la sută și putem să colectăm la acest număr de ordine, toate timbrele. Observăm că în bonul Nr. 2 și 3 nu mai avem nevoe de numărul de ordine al bonului pe fiecare peticel, în cazul în care copia se face perforată mai dinainte, fiindcă prin indigo es 2—3 bonuri deodată și dacă ne împiedică lungimea biletelului, atunci putem prescurta felul mărfii.

Pentru ca să poată începe chiar de acuma, la mijloacele fiecăruia ,se recomandă pentru copie a se lipi o bandă de 4 cm. lățime din care o jumătate centimetru se consumă cu lipirea peste conținutul copiei. Adică în loc să gumăm toată copia fiindcă biletelele s'ar scoroji, e mai bine să fie alcătuită copia dintr'o bandă gumată de 3 cm. jumătate lățime, iar o jumătate centimetru lipindu-se peste partea cealaltă negumată (Vezi Model Nr. 3 în stânga). Nu împiedică cu nimic grosimea, pentrucă foaia pe care se lipește se detașează ușor din repertoriul cifrei. Sau se poate guma numai parțial la stânga.

Prof. Dr. AL. TĂNĂSESCU

(Va urma)

Noua conducere a Corpului Contabililor
Experţi şi Autorizaţi

Comisiunile interimare ale Secţiunei Ilfov şi Consiliului Superior cari au funcţionat de la 1941 prezentându-şi demisia de la conducerea Corpului noului subsecretar de Stat al muncii, D-l Ministru Arhitect Enescu, D-sa, care cunoştea starea de fapt de la Corp, a convocat pe reprezentanţii Asociaţiunilor profesionale ai cărei membri fac parte şi din Corp. Cu această ocaziune D-l ministru, ca un adevărat părinte şi ca un experimentat conducător de asociaţiuni profesionale, a făcut apel ca să se ţină seama de împrejurările grele prin care trece ţara şi ca atare să i se prezinte pentru conducere elemente destoinice care să reprezinte pe lângă o **frăţească şi curată Unire, interesele generale ale tuturor membrilor** Corpului din întreaga ţară.

In urma discuţiunilor ce-au urmat D-l Ministru Enescu a numit comisiunile interimare publicate în Monitorul Oficial Nr. 205 din 2 Sept. a. c. şi în majoritatea ziarelor.

D-nii Victor Ionescu, Dr. V. M. Ioachim şi Aureliu Marinescu, demisionând, s'a numit în locul acestora D-nii Ştefan Gr. Popescu, Gh. E. Râureanu şi C. Gruma.

Procedânduse, cu prilejul instalării, la alegerea birourilor s'a dat comisiunilor interimare următoarea formaţiune:

LA CONSILIUL SUPERIOR: **Ca membrii de drept D-nii** I. N. Evian, profesor de contabilitate la Academia de Comerţ; Ştefan Stănescu, fost Secretar General la Ministrul Finanţelor, ca reprezentant al rectoratului Academiei Comerciale, Gh. Eşeanu ca delegat al B. N. R., G. Dimitriu ca delegat al Camerii de Comerţ, Aureliu Marinescu ca delegat al Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Toader ca delegat al Directorilor de Şcoli de Comerţ.

Membrii numiţi D-nii: Cezar Răşcanu, delegat al Moldovei; Dr. Sabin Cioranu, delegat al Ardealului; Dr. Titus Necşa, delegat al Banatului; Mihail Romaşcanu, delegat al Basarabiei. August Stefănescu, delegat al Munteniei; N. Vineş, delegat al Bucovinei; Profesor Cezar Miron, delegat al Dobrogei şi D-l Em. Dumitrescu, delegat al Olteniei.

Consiliul Superior s'a mai complectat prin delegarea D-lor

Dr. V. M. Ioachin, Vasile Dimitriu, profesor Stefan Țenov și I. Popescu-Severi ca delegați ai Secției Ilfov.

La constituire s'au ales D-nii Profesor I. N. Evian, decan și I. Popescu-Severin, Secretar General. Cenzorii D-nii Al. Vladescu, N. Caraianu și Gh. Ionaș; Director al Consiliului-Superior a fost numit D-l C. Pristăvescu.

LA SECȚIA ILFOV: Delegat de drept D-l Const. Ortinschi din partea B. N. R.

Membri numiți D-nii: V. Dimitriu, Mihail Antonovici, G. E. Râureanu, Stefan Gr. Popescu, I. Popescu-Severin, Const. Pristăvescu, Const. Gruma și Mihail Georgescu. Cenzori D-nii: Al. Tomescu-Brăila, Gh. Scorțeanu, Alex. Bălteanu, Gr. Romanovici și Gr. Duțulescu. — La constituire s'a ales D-nii V. Dimitriu, președinte; Mihail Antonovici, vice-președinte, C. Pristăvescu, secretar Gh. Râureanu, Contabil și M. Georgescu, casier.

— Joi, 8 Octombrie D-l Sub Secretar de Stat, Ministru Arhitect Enescu, a vizitat sediul Corpului și a procedat la instalarea oficială a Comisiunilor interimare.

Au ținut cuvântări D-nii Profesor Evian și V. Dimitriu, iar D-l Ministru Arhitect Enescu mulțumind pentru expunerile făcute, face din nou un călduros apel la unire și înțelegere între organizațiunile componente profesionale contabila în **interesul general al tuturor membrilor Corpului.**

— In legătură cu noua conducere a Corpului D-l Dr. V. M. Ioachim a trimis Secțiunii Ilfov următoarea scrisoare.

Domnule Președinte,

Luând cunoștință de desemnarea mea în Consiliul Superior ca reprezentant al Secției Ilfov, țin să mulțumesc Comitetului pentru această delegație.

Vă rog a aduce la Cunoștința Comitetului că înțeleg a exercita acest mandat, reprezentând, ca și în trecut, între altele următoarele puncte de vedere:

1) Acordarea gradului de expert contabil să se facă pe bază de examen sau cel puțin Coloqvium, revenindu-se la vechea deciziune a Consiliului Superior.

2) Să se stabilească o colaborare strânsă între „Buletinul Contabililor" și celelalte organe de publicitate ale Comerci-

aliștilor (Revista Generală de Comerț și Contabilitate, „Alaci" etc.).

3) Să se evite în sus zisele organe polemici cu caracter personal.

4) Să se strângă material pentru modificarea legii Corpului însă noua organizare să se facă după ce vom reveni la vremuri de pace.

5) Asociațiunile reprezentate în conducerea Corpului să nu mai intervină direct sau indirect pentru schimbarea conducerii Corpului odată cu schimbarea titularilor Ministerului Muncii.

Sper că aceste puncte de vedere sunt și în asentimentul D-v. ca și al majorității Comitetului, așa că exercitarea mandatului meu va fi posibilă.

Primiți vă rog D-le P. asigurarea deosebitei mele Stime.

Dr. V. M I

Scutirile de impozit comercial a absolvenților Școlilor și Academiilor Comerciale

Ministerul de finanțe a făcut cunoscut că scutirile de impozit comercial acordate absolvenților gimnaziilor și liceelor comerciale și licențiaților Academiilor Comerciale vor fi menținute până la expirarea termenului de trei ani, indiferent de rezultatele examinării impunerilor în funcțiune de dispozițiile modificatoare ale art. 99 l. c. d. introduse la 1 Aprilie 1943.

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou: Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu: Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

Dela Secțiuni

DOLJ-CRAIOVA *Inscrieri* contabil stagiar : D-l Dumitru I. Băcanu, *Avansări* la contabil autorizat *D-nii* Const. T. Dumitrescu, Ștefan P. Georgescu, C. Urziceanu, Ioan A. Bringher, Alex. Georgescu, Eracle Biculescu.

Reactivări contabil stagiar : Ștefan P. Georgescu Alex. Georgescu; contabil autorizat : Gavril Dumitrașcu.

Transferări. — De la Secția Dolj la Secția Ilfov : Gavril Dumitrescu, contabil autorizat. De la Secția Dolj la Secția Dorohoi : Ioan E. Raicu, contabil autorizat.

CETATEA ALBA. *Transferări.* Exportul Contabil : D-l Virgil G. Mătușoiu de la Cetatea Albă la Brăila.

Colegiale

— D. Gr. Bancov, Expert Contabil, fost inspector la Mi-Ministerul de Domenii, funcționează ca Director la Banca Federală Ilfov.

— Consiliul Superior al Corpului Contabililor a tipărit Tabloul General al Contabililor din România Vol. I — Provincie. Intru cât datele culese au caracter oficial sunt de o **mare importanță pentru Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț.** Comercialiștii formând o mare majoritate (circa 70%) — ne vom spune cuvântul în numărul viitor sub titlul : **O constatare.**

— D. D. Mociorniță — Expert Contabil și mare industriaș a adresat Liceului Comercial „Nicolae Crețulescu" o scrisoare din care extragem următoarele :

Domnule Director,

Subsemnatul D. Mociorniță, industriaș din București Str. Apele Minerale Nr. 67—93, fost absolvent și bursier al Scoalei Superioare de Comerț „Nicolae Kretulescu", azi liceul Comercial cu acelaș nume, doresc a vă face prin prezenta, cunoscut următoarele :

In amintirea anilor frumoși ai tinereței mele petrecuți pe băncile acelei școli, ca și în amintirea vremurilor de lipsuri și privațiuni ce-am îndurat ca tânăr student sărac, pe deoparte, iar pe dealta ca semn material de adâncă recunoștință pentru tot ceeace școala a putut să'mi dea ca bunuri materiale si mai

ales spirituale, pentru a ușura traiul generațiilor viitoare de tineri meritoși, harnici și sârguitori la învățătură dar lipsiți de mijloace, am hotărât ca din prisosul muncii mele, hărăzit de Bunul Dumnezeu să institui o fundațiune purtând numele subsemnatului: Dumitru Mociorniță ca prim fond inalienabil de:

Lei 2.000.000. — (două milioane)

în efecte Inz. Armatei Nr. 000446/000447 cup. sc. 1 Iunie 1943 din al cărui venit să se susțină anual un număr de elevi ce vor urma cursurile acestei școli.

Se va cere ca beneficiarii acestor înlesniri să semneze un angajament de onoare ca după terminarea studiilor și intrarea lor în carieră, să achite fără procente ajutorul primit în modul următor:

Cei cari vor intra în funcțiuni publice să achite în primii cinci ani de salarizare, iar acei cari vor îmbrățișa cariere economice, în primii șase ani de carieră cu sume după posibilitatea fiecăruia.

M'am gândit că vremurile ce vor veni vor cere poate și mai multă solidaritate între noi ca și mai multe sacrificii dela fiecare român pentru a birui în lupta de concurență cu neamuri mai bine pregătite pentru a stărui în recuperarea sumelor folosite pentru a veni în ajutorul altora. Nu este nici util nici cavaleresc a se lăsa impresia că se face cuiva pomană, ci i se dă un ajutor momnetan, ca și în obligație de onoare a răspunde la timpul său suma primită.

Dacă fondurile fundațiunei vor fi suficiente și atunci când se vor ivi absolvenți care să probeze un temperament deosebit și dând dovadă de o inteligență aleasă și o aplicațiune specială, să fie trimiși în străinătate pentru a studia și a se perfecționa în deosebi prin valorificarea prin transformare și comercializare, a produselor brute ale solului nostru.

D. MOCIORNIȚA

Pentru această donație a redactat și un regulament de cum înțelege să fie întrebuințată donația.

Recenzii

D-l. Const. G. Demetrescu. Organizarea și Contabilitatea intreprinderilor *Editura Socec pag. 435. Preț Lei 600.*

Anii grei de război, prin care trecem, a avut influență și asupra literaturi contabile, care până în 1940 luase un avânt remarcabil.

Și tocmai în acești ani de război problemele contabile teoretice și mai ales practice au preocupat și pe conducătorii politici și pe cei economici, ca și pe cei din jurul lor.

Era deci necesară o reluare a activității publicistice începută înainte de război.

D-l Prof. Const. G. Dumitrescu, ale cărui lucrări au fost totdeauna căutate, și-a luat această sarcină, dând la lumină un volum, care poate fi folosit nu numai ca manual didactic, dar și ca manual de inițiere îndrumare și consultare pentru toți cei ce se interesează de disciplina Contabilă: profesioniști contabili, întreprinzători, ingineri, avocați, funcționari publici etc.

Intr'o formă metodică, clară, cu numeroase aplicațiuni alese cu grije din viața practică, autorul tratează despre principiile generale de Contabilitate, de technica întreprinderilor aplicate la categoriile mari de intreprinderi. Bănci, Comerț, Industrie, Asigurări, Transporturi *pentru a trece apoi la* Contabilitatea publică, *unde caută să facă legătură între Contabilitatea patrimonială și Contabilitatea bugetară. D-sa nu ne spune însă dacă expunerea sa se bazează pe o organizare contabilă, așa cum a găsit-o la Stat în virtutea legii din 1929 sau constituie o aplicațiune teoretică a principiilor cuprinse în lege, — ceeace presupunem că este cazul.*

In penultima parte a volumului său — Analiza Bilanțului, *d-sa rezumă teoria juridico-patrimonială a Contabilității, punând accentul și pe latura juridică — provenienta Patrimoniului — nu numai pe cea economică — componența materială a Patrimoniului.*

Spre a fi în acord și cu d-l Prof. D. Evian vorbește și D-sa de partea concretă *a Bilanțului — Activul — și de partea abstractă. Pasivul, însă combate cu drept cuvânt o altă teorie, după care Pasivul ar reprezenta* Sinteticul *respectiv totalul valorii Activului iar Activul analiticul* respectiv elementele constitutive ale valorii globale.

Ultimul capitol este rezervat „Expertizelor Contabile", unde autorul a reusit într'o expunere succintă să dea esențialul în această materie.

Lucrarea d-lui Prof. Const. Demetrescu, ca și celelalte lucrări ale sale, se situiază în categoria acelora cari aduc cetitorului un real serviciu printr'o expunere clară, precisă și aleasă a materiei, care altfel pare atât de aridă.

Cine vrea să se inițieze în disciplina Contabilă cine vrea să-și consolideze și să-și lărgească cunoștințele cine vrea să se țină la curent cu progresele technicei Contabile, poate să citească cu folos această lucrare.

— *Dr. Ion V. Tarția. Organizarea Contabilității și calculația conturilor.* 1943, pag. 124.

D-l dr. I. V. Tartia, Asistent la Academia de Inalte Studii Comerciale din Cluj Brașov, a scos într'o broșură interesantul său studiu asupra organizării Contabilității în legătură cu calculația costurilor.

D-sa folosește în această privință cu multă pricepere bogatul material documentar din literatura, technica și legislația germană, arătând modalitățile de aplicare în cadrul unei întreprinderi cu exploatări multiple.

Autorul pune la punct o serie de chestiuni, cari în primele încercări dela noi de normarea Contabilității, nu apăreau destul de clare.

Astfel, d-sa de altfel ca și ordonanța germană din 11/XI/937 și 16 16 Ianuarie 1939, pleacă de la un „*Cadru general de conturi*" cu enunțarea claselor mari — trece la „*cadre unitare de conturi*" pe grupe de intreprinderi și ajunge la „*planuri de conturi*" pe intreprinderi lăsând destulă elasticitate pentru ca planurile adaptate fiecărei intreprinderi să se poată încadra în planul unitar, respectiv în cadrul general.

De aceea, d-sa arată, după cum am arătat și noi, că repartizarea cheltuelilor pe sectoare nu trebue să se facă în mod obligator prin contabilitate ci prin „Coala de deconturi" rămânând, ca acolo unde contabilitatea este mecanizată și unică să se facă sectorizarea cheltuelilor pe baza de conturi.

Autorul recomandă mai ales când exploatarea este în altă parte ca să se țină o „*Contabilitate a exploatării*" urmărind toate etapele producției și o „*Contabilitate a întreprinderii*". (Contabilitatea Comercială).

Asupra denumirii Conturilor din Planul de Conturi desvoltat de autor pe baza planurilor germane de conturi, avem de făcut unele mici observații. Astfel:

Expresiunea „Hârtii de valoare" — reprezentând cuvântul german „Wertrapiere" nu este încetățenită la noi. Dacă prin aceasta autorul a înțeles Rente, scrisuri, obligațiuni etc., acțiuni pentru acestea. Contabilitatea folosește contul *Efecte publice și acțiuni* Contul. „*Efecte de primit și cecuri*" nu se folosește la noi și este bine căci nu este asemănare între o Cambie și cec : unul este instrument de credit, celalt instrument de plată.

La pag. 47 vorbind de „Capital Social nevărsat" observăm că, deși d-sa susține că pentru partea de capital reclamanta la vărsământ, acest cont ar avea caracterul unui post rectificativ al capitalului social, totuși nu ajunge la concluzia că acest cont s'ar putea împărți în două; ci îl trece în întregime la subgrupa 06 „*Participațiuni și creanțe pe termen lung*", admițând prin aceasta că greșit s'a trecut în anteproiectul planului românesc de normalizare, contul „Acționari" printre „Posturile rectificativ", deși în formularul Institutului nostru de Statistică figurează și contul „Acționari" printre Posturil erectificative de Pasiv.

Și în literatura germană se întâlnește uneori această caracterizare, totuși în formularul de Bilanț tip conf. pas. 131 din legea Soc. pe

Acțiuni din 30 Ianuarie 1937 găsim că Activul începe cu *I) Ausstehende Einlagen auf das Grund Kapital*" ceeace autorul a tradus necomplet prin „Capital nechemat la vărsământ", punând numai în paranteză „Acționari" producând confuzie în mintea cititorului mai ales că mai sus autorul a încercat să facă o discriminare între „vărsăminte chemate" care ar fi o creanță a societății și vărsăminte nechemate, care n'ar fi o creanță, ci un post rectificativ.

Observăm că legiuitorul german pune întreaga sumă — *„vărsăminte neefectuate"* într'un singur post, indiferent dacă sunt vărsăminte chemate și neplătite încă sau vărsăminte neefectuate, — ceeace rezultă din contul „Acționari" și acest post nu este trecut cu denumirea de „Post rectificativ" așa cum este trecut la Pasiv: „Fondul de Amortizare".

In comentarul „Adler_Düring_Schmalz" se și explică de ce s'a trecut astfel: *„Este vorba de creanțe ale Societății față de Acționari. Nu se face nicio deosebire dacă vărsămintele de efectuat au fost chemate sau nu"*.

Ceva mai mult, comentatorii cer chiar ca aceste creanțe să fie evaluate ca orice creanțe, — ceeace n'ar fi cazul dacă ar fi — chiar în care — nu post rectificativ de Pasiv, cum susține autorul.

La pag. 50 dl. dr. I. V. Tartia are un cont: „Materiale intrate și *nefacturate*". Cuvântul „nefacturate" poate da loc la neplăceri în vremurile actuale, când cumpărările fără facturi se pedepsesc cu închisoare. De aceea este de preferat altă expresiune ca de ex. „facturi nesosite" sau „în curs de privire" ori „în curs de facturare".

La pag. 58 autorul voibnd de „Conturile Materialelor" spune că ne arată, valoarea stocurilor de materiale. Aceste conturi ne arată și mișcarea materialelor din cursul anului, afară de cazul când autorul are altă clasă de conturi pentru intrări și eșiri.

Trecând peste aceste mici observații, relevăm expunerea clară și sistematică a întregei evoluții a calculației costurilor după cele patru mari principii: *separarea cheltuielilor după felul lor, după locul sau fnucțiunea, care le_a ocazionat, după perioada la care se referă, și după produsul ce trebue să le suporte.*

Autorul analizează și concentrează costurile după etape. s. a. *Costuri de producție* denumite de autor: Valoare de cost uzină, — expresiune folosită și de literatura franceză. *Valoarea proprie de cost* care cuprinde și cheltuielile administrației și vânzările și *Preț de vânzare* cari cuprinde și costuri speciale precum și adausul pentru câștig.

Noi credem că expresiunile: *cost industrial* și *cost comercial* sau *cost total* sunt mai potrivite în loc de cât: cost uzină și cost propriu (?!!).

Separând astfel costurile, se poate soluționa și problema dobânzilor și care după noi — fie că e vorba de dobânzi efective ori de dobânzi calculate la întregul capital și mai ales acestea — nu fac parte din costul industrial — numai dobânzile efective fac parte din costul co_

1) Rechnungslegung und Prüfung der A. G. Stuttgart 1938 pag. 201.

mercial. Prin aceasta nu creiăm altă noțiune a costului, decât aceea adoptată și de întreprinderi și de fisc și de legiuirile noastre economice.

Acum, când se lucrează și la noi intensiv la normarea conabilității, studiul d-lui dr. I. V. Taria constitue cea mai bună bază de discuții și îndrumare.

Dr. Vim.

Banca Națională a României 1914—1940 de *Dr. Sabin Cioranu*, pag 140. Brașov, 1943.

Profesorul Sabin Cioranu dela Academia Comercială din Cluj Brașov, a dat la lumină o nouă și interesantă lucrare cu titlul de mai sus. Ca cercetător al problemelor economice și ca vechiu conducător al Băncii Naționale din Ardeal, d-sa nu s'a mulțumit să facă o privire istorică asupr aactivității Băncii în perioada 1914—1940, ci a expus această activitate în lumina problemelor economice, financiare și naționale, cari au preocupat țara noastră în această epocă. Din acest punct de vedere, d-sa scoate în relief rolul important pe care primul nostru institut de credit l-a avut în soluționarea acestor probleme, nu numai prin sprijinul financiar dat, dar și prin sfaturi și îndemnuri, unele ținute în seamă, altele neluate în seamă, — ceeace a produs destul rău economiei naționale.

Din expunerea d-lui prof. Cioranu se poate vedea grija stăruitoare pe care Banca Națională a avut-o pentru o politică monetară sănătoasă bazată pe realități, nu pe teorii formulate ad-hoc și împrumutate.

Primul nostru Institut de emisiune a rămas la doctrina clasică că moneda trebue să se bazeze pe un etalon, având el însuși o valoare intrisecă și putând interveni atunci când schimbul de bunuri nu este suficient pentru a asigura plățile internaționale.

In ce privește creditul, Banca Națională a stăruit ca să se revină la politica fermă de respectare a angajamentelor luate, ceeace a dus la legiuirile de însănătoșire a creditului particular, cari au urmat după legea conversiunei.

Banca Națională a înțeles că formele rigide și ortodoxe nu pot să fie respectate întocmai de aceea în războiul trecut a trebuit să acorde Statului diverse împrumuturi chiar trecând peste acoperirea aur, căci bonurile de tezaur aur —comprimate cu stoc aur — nu puteau înlocui de fapt aurul.

A stăruit însă ca să se încurajeze producția aurului și să se strângă tot aurul la B. N. R., a rezistat când a fost vorba să se transfere aurul în Rusia, dar n'a fost ascultată. In ce privește nevoile războiului, B. N. R. a recomandat o politică financiară bazată pe impozite și pe împrumuturi, pentru a face cât mai puțin apel la rotativă.

In războiul actual, aceste recomandări au fost pe cât posibil ținute, în seamă, așa că sfârșitul războiului ne va găsi într'o situație monetară ușor de redresat. Cartea d-lui prof. Cioranu este o dovadă că sistemul ales de făuritorii Băncii Naționale în 1880 pentru Banca de emisiune a fost cel mai fericit și va fi în viitor cel mai indicat.

Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile

— *Reevaluarea investițiilor.* — Prin Decretul-Lege din 16 Iulie 1943 s'a acordat simțitoare reduceri de taxe și impozite pentru sporirea capitalului prin reevaluarea investițiunilor. Taxele se ridică la 11,50% dacă este vorba de investițiunile imobiliare. Se recomandă a se reevalua investițiunile complet amortizate pentru a beneficia de dreptul de amortizare la reevaluare. Se pot face reevaluări chiar la investițiuni cari n'ar mai figura în scripte, fiind complet amortizate, dacă continuă să fie folosite în întreprindere.

Prin legile de degrevare din Septembrie 1943 se bucură de dreptul de amortizare și de socotirea la complimentar și reevaluările făcute în perioada de la 1 Aprilie 1943 — 16 Iulie 1943.

— *Reduceri de impozite.* — In conf. cu art. 38 din Legea contrib. directe dela 1 Aprilie 1943 se reduce cu jumătate pe primul an și cu o treime pe al doilea an impozitul comercial la întreprinderile noui înființate dacă fondurile proprii și străine nu depășesc 25 milioane lei.

— *Timbrarea notelor de speze interne.* — Notele de speze interne, dacă cuprind o socoteală, se timbrează ca deconturi, altfel ca chitanță.

— *Cartea Mare registru obligatorii pentru Societăți.* — Conform art. 4 par. 19 al. 5 din legea timbrului ținerea registrului „Cartea Mare" este obligatorie pentru toate societățile comerciale, exceptând societățile în nume colectiv și în comandită și asociațiunile în participație cu un venit impozabil mai mic de Lei 300.000 anual, potrivit art. 41 al. IV din Legea Contribuțiunilor directe.

Adunarea generală a Asociației Absolvenților Școalei Comerciale Superioare și liceului Comercial „N. Kreţulescu" — Bucureşti

Duminică 10 Octombrie a. c. a avut loc Adunarea generală a Asociației absolvenților Șc. Comerciale superioare și ai liceului Comercial „N. Kreţulescu".

A prezidat D-l Dem. Cristescu, cenzor la B.N.R., asistat de D-l Profesor N. Negoiță secretar general și de D-nii Vice Președinți Aureliu Marinescu și Profesor C. Demetrescu Inspector General Școlar.

Au luat parte D-nii : D. Mociorniță, cunoscutul industriaș, — profesorii Al. Pandele și St. Tenov, — Andrei Zănescu, Inspector General Banca Națională membrii de onoare ai Asociației, D-nii Aureliu Marinescu, Vice Președintele Corpului Absolvenților Șc. Comerciale superioare, — Prof. C. G. Demetrescu Inspector Gl. învățământul comercial, — Director I. Constantinescu, Profesorii I. Georgescu, I. Petrescu și I. Mangâru, M. Fachirov Dir. Soc. Petroșani, T. Floru, Dir. Banca Românească, Al. Stoenescu, P. Ionescu, C. Dănilă etc. etc.

Adunarea s'a ținut într'o atmosferă înălțătoare, însuflețită de duhul marilor înaintași, profesori și absolvenți străluciți ai acestei școli.

Domnul Prof. Constantinescu, Directorul liceului, expune situația grea în care se găsește școala care dispune de puține săli corespunzătoare celor 16 clase pentru numărul mare de aproape 750 elevi, cu o curte și săli insuficiente pentru recrearea lor.

Minist. Culturii Naționale a aprobat exproprierea imobilului vecin școli cu o suprafață de circa 2.850 m. p. iar D-l I. C. Petrescu, Subsecretar de Stat, a acordat în acest scop lei 3.000.000.

Domnul Ing. C. Orghidan, Președintele Camerei de Comerț, la apelul Comitetului Asociației a acceptat Prezidența activă a Comitetului de colectare sumelor pentru imobil și a aprobat avansarea unei prime subscripții de lei 3.000.000.

De asemeni, parte din absolvenții școlii au făcut și colectat donații importante, însumând lei 782.000.

Domnia Sa menționează subvențiile acordate de D-niiPop și Bunescu și Soc. Petroșani câte 100.000 lei, Soc. Viscosa Românească și Soc. Unirea câte lei 20.000, Corpul Contabililor lei 50.000, soc. Mărășești și Uniunea exportatorilor de cereale câte lei 10.000, etc. precum și de foștii absolvenți și bursieri ai școlii D-nii : M. Fachirov lei 100.000, D. Ciocârlie, C. Fotescu, V. M. Ioachim câte 50.000 lei, D-nii D. Cristescu și C. G. Demetrescu câte 20.000 lei, D-nii Ilie Mecu, P. Drăgănescu Brateș și G. Popescu câte 10.000 lei D-nii A. Zănescu, I. Georgescu, I. Manolescu, Al. Tănăsescu, Fl. Anagnoste, General Iliescu câte 5.000 lei etc.

Domnul Director Constantinescu aduce călduroase mulțumiri din partea școlii generoșilor donatori și roagă pe toți absolvenții să sprijine acțiunea Comitetului de colectarea sumelor pentru local sub Președinția activă a D-lui C. Orghidan, având concursul D-lui Al. Otulescu, Guvernatorul Băncii Naționale.

Domnul Dumitru Mociorniță, generosul industriaș, obsolvent distins al școlii, într'o vibrantă cuvântare face apel la toate inimile românești, conducători ai întreprinderilor economice să contribue — moral și material — la înzestrarea liceului cu un local care să corespundă nevoilor actuale.

Domnia Sa donează 500.000 lei pentru fondul de expropriere a imobilului și se înscrie **cu 5 milioane lei donație pentru construcția noului local al liceului,** ca adaos la actualul.

— După aceea D-l Secretar Negoiță a citit darea de seamă a gestiunei anului încheiat și raportul cenzorilor, cari sunt aprobate de adunarea genrală.

— Procedându-se la algegerea a 3 membrii în Consiliului de Ad-ție în locul celor eșiți la sorț se aleg D-nii Stoian Georgescu, Petre Marinescu și Alex. Stoinescu iar în comitetul de Cenzori se aleg D-nii N. Negoiță, Pompiliu Ionescu și Const. Dănăilă.

— D-l Președinte Dem. Cristescu mulțumește tuturor membrilor din Comitet cari au activat în primul an al asociației precum și tuturor inimoșilor donatori cari n'au uitat școala prin care au trecut.

După discuțiunile și propunerile ce-au mai urmat adunarea s'a încheiat într'un cald entusiasm care a lăsat tuturor convingerea că nu va trece anul școlar și se va ridica un măreț local demn de prima școală comercială din țară care în 1944 își va sărbători 80 ani dela înființare.

Serbarea Absolvenților Școalei Comerciale Superioare din Galați — Promoția 1913

După trecere de treizeci de ani, absolvenții Școalei Comerciale Superioare din Gaalți, promoția 1913 au ținut să se reunească în ziua de 5 Septembrie 1943, și să serbeze într'un cadru colegial acest eveniment printr'o frățească amintire.

Solemnitatea s'a desfășurat în noul local al liceului Comercial, pus la dispoziție cu toată bunăvoința de d. Director Grigoraș, care a făcut onorurile ospitalității.

Rând pe rând, soseau camarazii, astăzi încărunțiți. Este de nedescris dulcșia revederii a unora care nu s'au mai întâlnit dela despărțire din școală. Se îmbrățișau și se desmerdau ca copii, întruchipați în vestmintele tinereței lor de pe vremuri.

La sunetul clopoțelului la ora 9 jum. au intrat în clasă și s'au așezat în bancă, la locurile cum stăteau pe atunci. Mai în fiecare bancă însă vecinul era lipsă, decedat sau absent, iar unii departe de țară.

Din 41 camarazi, au decedat 7, din care 2 pe front (1916), 6 sunt în străinătate, 18 absenți și numai 10 absolvenți au fost de față și anume:

G. Alaci, directorul Contabilității G-le la I. A. R. Brașov.

G. Buiucă, comerciant cerealist, Brăila.

V. Ionescu, Maior M. A. N. Director Sup. de Control.

E. Oancea, mare agricultor, Constanța.

Stelian Papina, profesor și Secretar G-ral la Camera de Comerț din Ploești.

Lt. Col. Stoenescu Miltiade, Comandantul Centrului de Instrucție Făgăraș.

Fost *Colonel Sofronie Tănăsescu*, viticultor și mare comerciant București.

Alex. Tomescu-Brăila, Director la B-ca Timișoarei, București.

N. Vasiliade, Lt. Col., Profesor la Școala de Război.

Cpt. *Velișcu N.* agricultor, Focșani.

D. Alex. Tomescu-Brăila, organizatorul acestei sărbătoriri, a citit scrisorile și telegramele primite dela:

Eugen Grefiens, C. Ionescu, Loevenberg, Cristache Pruncu și Const. Stamatin, care s'au scuzat din diverse motive că nu au putut veni la serbare.

Au mai luat parte la această sărbătoare pe lângă d. Lăzărescu, Subdirector General al Invățământului Profesional din Ministerul Culturei Naționale și foștii profesori, rămași în viață: Al. Zaharia, Dr. Velichi, St. Tenov, C. G. Popescu, I. Ionescu și Augensreich.

D. *Al. Zaharia, fost director și profesor al școalei*, după facerea apelului nominal al clasei, și-a exprimat regretele absenței, din motive de sănătate a d-lui *I. G. Munteanu, fostul lor director și profesor* și a propus să i se trimeată o adresă omagială, fapt care este admis de cei prezenți. Pentru camarazii decedați în semn de pioasă amintire au păstrat câteva momente de reculegere. Apoi în continuare d. Zaharia într'o impresionantă cuvântare arată satisfacția și mândria pe care o simte profesorul când constată strălucitele succese obținute în viață de foștii săi elevi. Le dorește și de aci înainte aceiași ascendență socială și prosperitate.

D. *Prof. St. Tenov*, face comparație și relevă distincțiile sentimentale între absolvenții liceelor teoretice și cei ai școalelor și liceelor comerciale, cărora le constată o mai strânsă legătură între colegi chiar din diferite promoții prin aceia că activează în viață în același domeniu profesional, comercial, pe când ceilalți se răspândesc în alte diferite domenii, avocatura, medicina, ingineri, etc. depărtați unii de alții prin ocupațiile lor variate. Propune ca la viitoarea reuniune de 40 ani, toți să fie prezenți sănătoși și să-și pregătească fiecare bilanțul activității desfășurate dela părăsirea școalei și până la viitoarea sărbătorire.

D. *Profesor Papina*, în numele colegilor săi, evidențiază neîncetata și adânca recunoștință ce o au pentru profesorii lor și școală, care le-au dat puternica și folositoarea pregătire profesională, grație căreia au putut reuși în viață. Amintește în deosebi de bunul renume de care se bucură școala comercială superioară din Galați încă de pe când era școlar. Apoi scoate în evidență personalitatea d-lui Lăzărescu, fost elev, ajuns în urmă profesor și director al acestei școli, azi Subdirector General al Invățământului comercial, care a pus mult suflet la ridicarea școalei, transformată azi în liceu.

D. *Profesor Dr. Velichi*, vorbește de nemărginita dragoste ce a avut pentru toți elevii și severitatea sa aplicată de o potrivă și cu dreptate, a folosit și se simte fericit când constată bunele rezultate morale și materiale răsplătite prin munca loor.

D. *Profesor Lăzărescu*, subdirectorul Invățământului Comercial, a relevat influența educativă și trăinicia legăturilor dintre școală și elevi ce se adâncește prin aceste manifestări. Preconizează că ele ar fi bine să se producă, ca exemplificare, spre sfârșit sau început de an școlar, în asistența elevilor. Aduce elogii d-lui Alex. Tomescu Brăila, unul din absolvenții promoției, azi director la Banca Timișoarei, pentru strădu-inta depusă în organizarea acestei reuniuni.

Insistă apoi asupra activității membrilor Asociației absolvenților școalei superioare de comerț și ai liceului comercial din Galați, stabiliți în Capitală, prin contribuțiile bănești acordate, destinate întreținerei elevilor săraci și refacerea școalei după cutremur.

D. *Prof. Popov Băraru*, actualul profesor al școalei, se află adânc emoționat în mijlocul acestei aniversări și elogiind pe organizatori își exprimă admirația de atmosferă plină de frăție și bună dispoziție ce domnește între camarazi adunați la această școală. Impresiile culese vor rămânea neuitate și vor fi relevate ca exemple de solidaritate în prelegerile sale față de elevi.

D. *Grigoraș*, directorul actual al liceului comercial, descrie minunata solidaritate ce se cimentează între profesori și absolvenți. Evidențiază utilitatea creerei unei asociații a prietenilor școalei comerciale din Galați, după modelul adoptat la liceul teoretic „*V. Alexandri*", obligându-se să dea tot concursul pentru înfăptuirea asociației. Mulțumește cu recunoștință pentru ajutorul bănesc înlesnit școalei pentru elevii săraci, colectă făcută prin binevoitoarea inițiativă a d-lui Lăzărescu, subdirectorul General al Invățământului profesional din Ministerul Culturii Naționale.

A urmat un parastas oficiat la biserica Catedrala Sf. Nicolae, pentru pomenirea profesorilor și foștilor colegi decedați, unde părintele Constantinescu a elogiat memoria și gestul promoției, apoi în corpore au mers la cimitir, la mormântul defunctului profesor Giovani Fumagaghi, unde după slujba de pomenire a cuvântat d. prof. C. G. Popescu, care a adus o pioasă și dragă amintire memoriei distinsului coleg. Cu acest prilej s'a depus o frumoasă coroană.

Sărbătoarea s'a sfârșit printr'o masă colegială luată la restaurantul „Metropolitan".

S'a toastat de d. Col. Miltiade Stoenescu, pentru M. S. Regele Mihai I și pentru Conducătorul Statului Mareșalul Ion Antonescu, cărora le-a exprimat prinosul de adâncă admirațiune devotament pentru marea operă de înfăptuire ce o duc întru realizarea întregului ideal național.

D. *Alex. Tomescu-Brăila*, în numele promoției, într'o aleasă cuvântare face bilanțul activității fiecăruia, schițând drumul străbătut în viață și punând la iveală contribuția plină de demnitate, pricepere și cinste în temeiul cărora astăzi dețin locuri de frunte fie în armată, fie în instituțiile publice sau particulare.

Masa a fost onorată și cu participarea d-lui *Col. Goțescu*, Prefectul județului Covurlui și a d-lui *Dan Sărățeanu*, primarul Municipiului Galați, dând prin această prezență dovada unei deosebite atențiuni acestor manifestări, relevate prin cuvântările lor și în care între alte impresii rostite au lăsat să se întrevadă hotărîrea luată în vederea înființării la Galați a unei Academii Comerciale, dorință pentru care a luptat de multă vreme aât d. I. G. Munteanu, profesor și director, cât și defunctul G. Trancu Iași.

Au mai ținut cuvântări d-nii Prof. D. Velichi, d. St. Tenov, Al. Zaharia, Alaci Papina și alți comeseni.

In tot timpul mesei a domnit o nemai pomenită veselie, mai ales prin reamintirea ghidușiilor ce le făceam pe vremea școlarității și diverselor chiuluri ce trăgeau profesorilor descrise cu deosebit haz și spirit de colegii Maior Vasile Ionescu, Col. Vasiliade Oancea, Lt. Col Tănăsescu și alți camarazi.

In semn de deosebită atențiune, o numeroasă delegație s'a dus la domiciliul d-lui I. G. Munteanu, căruia i-au prezentat o frumoasă jerbă de flori și și-au exprimat respectul și recunoștința ce i-o păstrează. D-sa adânc emoționat le-a răspuns mulțumindu-le pentru frumoasele sentimente de care sunt cuprinși și le urează tot binele ce-l doresc cu deplin succes în viață.

EROII NOȘTRI

† FLORIAN MORGOVAN

Aflăm cu multă părere de rău că, colegul nostru Florian Morgovan Secretarul Secției Bihor, a căzut eroic la 27 Martie a. c. pe câmpul de luptă în Caucaz, înmormântat fiind în comuna Krimskaia. Cu o săptămână înainte de a închide ochii a fost pentru eroismul său înaintat la gradul de locotenent, decorat cu Steaua României și propus pentru decorare cu „Crucea de fer" germană

Fie-i veșnică amintirea alături de toți eroii neamului nostru.

† IOAN GORANESCU — Prahova

Născut în anul 1881 în Comuna Breaza din părinți legați de pământul acestei țări printr'o succesiune seculară de strămoși, sdravăn la trup și ager la minte, era un animator fără pereche, însenina multe suflete amărâte și descreța multe frunți trudite de necazuri.

Unde era Ionică Gorănescu era voe bună, omenie, pace și frăție.

L'am cunoscut în pragul războiului din 1916, când, sosind la Regiment, a fost repartizat în Compania mea, unde ne găseam rezerviști din Ploești și Valea Prahovei.

Plutonierul Gorănescu a fost un mare luptător, mai mult, a fost un erou.

O incursiune în tranșeea dușmană plină de succes, i-a pus pe piept Virtutea Militară. S'a achitat cu vrednicie de îndatoririle față de țară și a vărsat sângele pentru o cauză mare : întregirea neamului.

După războiu, și-a reluat ocupația, Contabil la Fabrica de Ciment Azuga.

N'am văzut un om mai mulțumit de situația sa. Niciodată revoltat de muncă multă sau salariu mic, după cum sunt mulți alții.

Ionică Gorănescu își depăna mulțumit caerul vieții în mijlocul prietenilor, pe care îi veselea cu spiritul său totdeauna viguros și sănătos.

Era un dușman oral, fără pereche al pornografiei iar talentul său declamatoriu va rămâne mult timp întipărit în mintea celor ce au avut norocul să-l asculte.

Soarta neîndurătoare, i-a rupt firul vieții și l'a răpit din mijlocul celor ce se împărtășeau din belșugul spiritului și humorului său sănătos. Și astfel, într'o frumoasă Duminică de Toamnă, condus de prieteni și de plutonul de onoare Ionică Gorănescu a fost așezat odată cu tovarășa sa de viață, în loc de odihnă și verdeață.

Plecarea lui, împreună cu soția, în lumea celor drepți, a lăsat un gol neasemănat de mare, în rândul familiei și al prietenilor, gol care se va resimți multă vreme.

Luptătorul naționalist de rară dârzenie, ne-a părăsit prea de vreme.

Colegii și prietenii Prahoveni varsă o lacrimă pentru supfletul lui bun și cinstit.

TOMA VOICULESCU
Ploești

† SEVASTIA TH. ȘTEFANESCU

Spre sfârșitul lunei Septembrie a. c. un ziar de dimineață ne-a înștiințat că aceea care a fost soția ilustrului profesor a închis ochii pentru totdeauna la C. Lung-Muscel.

Descendentă din familia marelui fabulist Grigore Alexandrescu.

S'a stins, ca și soțul său, într'o zi de toamnă în etate de 94 de ani după ce în cei 34 de ani de văduvie a urmărit pas cu pas — alături de fii săi — roadele sămânței înfiptă în pământ sănătos — de acela ce a fost primul profesor de Contabilitate și primul Director român de școală comercială: legiferarea profesiunii de Expert Contabil și desăvârșirea învățământului comercial, atât prin cele 95 gimnazii și licee aflate în țară cât și prin cele două Academii Comerciale.

Defuncta a fost înmormântată la cimitirul Bellu alături de soțul său.

Dumnezeu s'o odihnească în pace.

Cu această tristă ocaziune colegii să ia aminte: mromântul lui Teodor Ștefănescu *nu trebue să fie uitat.*

Sunt zile de prăzmuirea morților, exista ziua Sfântului Teodor, avem Vinerea Paștelui, deci atâtea ocazinu când cei ce vor trece prin cimitirul Bellu se pot opri o clipă înaintea crucii sub care odihnește *Th. Ștefănescu*, cum a scris familia, *Părintele Contabilității în România, cum va trebui să adogăm noi, pentru acei ce ne vor urma.* **A. M.**

PROECT DE NORME

obligatorii cu privire la calculația prețului de vânzare pe baza valorii proprii de cost

(Urmare din numărul trecut)

Valoarea totală a materialelor prelucrate sau transformate

Cantitatea produsă

Iar în celelalte cazuri stabilirea necesităților de materiale și salarii se va baza pe antecalculație. Expertul tehnic, va verifica dacă rezultatele contabile corespund cu realitatea, iar în lipsa lui va proceda — după posibilitate — expertul contabil la verificare, servindu-se în acest scop de rapoartele tehnice de fabricație, sau procedând la o eventuală cântărire, măsurare, etc.

Drept materiale directe se consideră și uneltele, modelele și sculele speciale.

B. *Salariile de fabricație.*

Prin salarii de fabricație sau directe se înțeleg acele salarii care pot fi imputate de-a dreptul în sarcina produselor. Ele sunt salariile cari pot fi puse în funcțiune de prelucrare, transformare, etc. Tratarea lor sub un post aparte prezintă importanță numai în cazul întreprinderilor

cu producție variată și la comandă, în cazul producției în masă (un singur produs omogen), ele pot fi înglobate în grupa costurilor comune fabricații.

Cu privire la salarizare se pot prezenta mai multe metode. Spre ex., salarizarea cu ora sau ziua de lucru, salarizarea cu bucata sau în acord și salarizarea cu prime. Toate aceste metode de salarizare sunt bune cu condiția ca ele să nu contravină prescripțiunilor legale.

Cifra salariilor va fi verificată cu ajutorul listelor de plată pe care întreprinzătorul le va întocmi totdeuna separat de cele ale angajaților lunari.

Repartizarea salariilor asupra produselor se va face, acolo unde este posibil (producția în masă și serie), utilizându-se formula :

Salarii.

Cantitatea produsă (buc., ml., kg.).

Drept salarii va fi considerată numai cifra legal admisă.

Acolo unde salariile sunt fixate prin decizie ministerială specială se va observa ca ea să fie respectată. Orice caz de nerespectare a deciziilor ministeriale, — pe lângă că salariile achitate în plus nu vor fi recunoscute drept elemente de cost, — va fi scoasă în evidență și subliniată în raportul de expertiză.

Cifra salariilor de fabricație trecută de producător în calculația pe unitate va fi verificată de expertul tehnic prin cronometrare sau alte metode științifice; iar în lipsa expertului tehnic, pentru verificarea contabilă a salariilor pe unitate întreprinzătorul va face dovada exactității cifrelor înscrise prin date bazate pe contabilitate, atât cu privire la salarii, cât și cu privire la cantitățile produse din fiecare categorie.

C. *Costuri comune fabricației.*

Se consiedră costuri comune fabricației consumul de valori care nu poate fi individualizat în sarcina produselor ca materialele și salariile de fabricație ci numai cu ajutorul unor chei de repartizare. Costurile comune trebue să aibă la bază acte justificative.

Iată care sunt principalele categorii de costuri comune :

1) Salariile indirecte (de reparație, întreținere, etc.).
2) Lefurile (angajaților lunari).
3) Sarcinile sociale.
4) Materialele indirecte.
5) Impozitele și taxele
6) Diversele costuri comune, și
7) Dobânzile, amortizările și rezervele pentru creanțe dubioase.

1) *Salarii indirecte*

Salariile de întreținere, reparație, etc. (salariile de regie așa numite) este bine ca întreprinderea să le țină evidența separat de materiale de regie Aceasta pentru claritatea și ordinea în socoteli (adunând spre ex., cifra salariilor de fabricație cu cea a salariilor indirecte s'ar obține astfel totalul listelor de plată). Separațiunea aceasta se re-

comandă cu căldură tuturor întreprinderilor cu mai multe obiecte de fabricație și cu producție la comandă.

Drept salarii indirecte (ale muncitorilor) se consideră următoarele și altele de felul acestora: salariile pentru întreținerea terenurilor aservite exploatării, pentru întreținerea și reparația clădirilor (aservite exploatării), mașinilor, instalațiunilor, uneltelor, sculelor, dispozitivelor, modelelor, autocamioanelor, automobilelor (aservite), mobilierul etc. Salariile pentru greșelile *normale* de fabricație; salariile controlorilor și verificatorilor; salariile salahorilor, distribuitorilor de materiale conducătorilor de macarale, autocamioane, etc.; salariile mecanicilor, fochiștilor, portarilor și paznicilor; salariile oamenilor de serviciu; salariile pe timpul de preaviz, concentrare, etc.

Reparațiunile mari, concediile plătite, primele, gratificațiile, etc. — în scopul unei bune calculații — vor fi eșalonate uniform pe lunile anului.

Se recomandă întreprinderilor, în special celor cu producție la comandă să caute a individualiza în sarcina comenzilor cât mai multe din salariile aparent indirecte.

(Va urma)

Înștiințare

Rugăm din nou pe colegii noștri cu abonamentele pe trecut și pe curent neachitate să binevoiască a ne trimite acoperirea asigurându-i că în acest mod ne ajută la acoperirea marilor cheltuieli necesare susținerii revistei.

Revista noastră care apare de 34 de ani trebuie să trăiască.

Cu prilejul verificărilor s'a constatat că în unele localități din provincie cât și în Capitală sunt abonamente neachitate pe doi, trei ani în urmă.

In Capitală s'a găsit un abonat, cu posibilități de plată, cu **patru ani întârziere;** îi vom publica numele în numărul viitor sub titlul **rău platnic** pentru că la prezentarea încasatorului a refuzat atât plata cât și înapoierea colecțiilor neachitate.

Preferăm înapoierea colecțiilor în bună stare pentru ca să satisfacem insistențele acelora cari doresc să aibă în bibliotecă colecția noastră cât mai complectă.

Rugăm de asemenea secțiunile cărora le-am înaintat tablouri de abonați să ne dea binevoitoul concurs pentru obținerea încasărilor.

Mulțumim călduros atât secțiunilor cari ne-au înțeles precum și acelora care au răspuns apelului nostru activând personal pentru încasare, cât și colegilor foști pe front sau actualmente concentrați cari s'au grăbit a ne trimite achitarea însoțită de cuvinte alese, justificând întârzierea.

MAȘINA ACEASTA URIAȘĂ...

...*pentru* ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puțin exagerat. Totuși este perfect adevărat. Pentru a vă călca lingeria lesne și economic, au lucrat zeci de mari inventatori și au fost investite milioane.

Să nu ai la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, înseamnă să nu te folosești de realizările tehnice moderne.

Nr. 4 – 2 1967

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

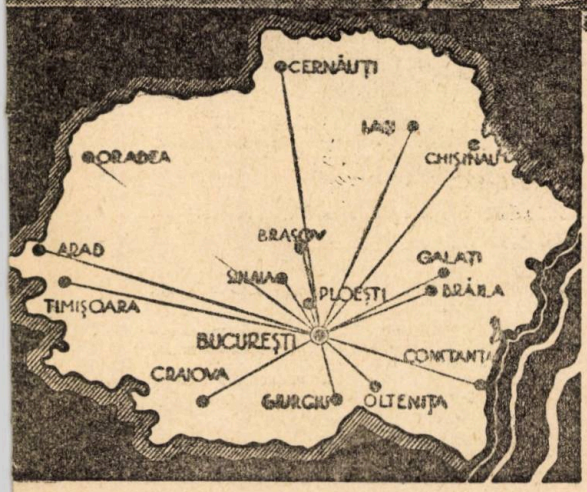

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- **A TERMINA AFACERI IMPORTANTE**
- **A REALIZA UN PROFIT**
- **A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE**

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Telefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMA ROMANA DE TELEFOANE

Adresa :

Dl. Eugen Vancu
Banca "Albina"
Insp. de Credite şi Econ.
SIBIU

ATENŢIUNE

Orice împuiere trebue să se facă numai pe adresa Administraţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA [illegible]TRA"
SIBIU

EXECUŢIA :

Informaţia

Secţia de editură
Atelierele de Arte Grafice
„INDEPENDENŢA"
Registrul Comerţ Nr. 13|342
Bucureşti, Str. Academiei,
OCTOMBRIE 1943

lyp 6,7,8 11943

PUBLICAȚIE LUNARĂ
Inscrisă în Reg. publ. period. depe lângă Trib. Ilfov S. I. Com. sub No. 353/938

ANUL XXXII. — No. 11-12 NOEMBRIE-DECEMBRIE 1943

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.

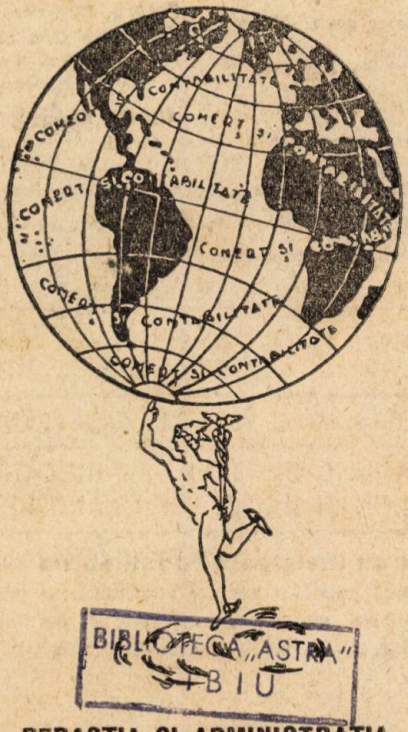

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI.—STR. TEILOR 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp Contabililor.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Iacobescu Sp., Prof. universitar.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator-delegat al Societ. „Lomaş".
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. Super. de Comerţ.
Rosen Isac, fost cont. exp., fost prof. la şcoala com. „Cultura", decedat.
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decan de Onoare Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Profesor.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedinte Corp. Contab.
Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Inspector general Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Consilier technic Institutul Naţional al Cooperaţiei.
Membru în Comitetul de redacţie.
Jean Petrescu, Profesor.
Gh. Em. Riureanu, Subdirector, Banca Românească.
N. G. Constantinescu, Expert contabil
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Sub-director Soc. Gaz-Metan.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Th. Sersea, Expert Contabil.
I. C. Negrescu, Director Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director financiar la Soc. de Gaz şi Eletricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

G. G. Haraga, casier Creditul Industrial.
I. Mazăre, Expert contabl.
G. I. Minea, Insp. general Cooperaţie

Directorul Revistei : **P. Drăgănescu-Brateş**

MEMBRII DE ONOARE

Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Ştefănescu Alex. N.

ABONAMENTUL ANUAL **2500** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR ŞI BĂNCI POPULARE LEI 450

Abonaţii sunt cu insistenţă rugaţi să ne comunice DIN TIMP schimbarea adresei pentru ca să înlăturăm pierderea şi reţinerea revistei la vechea adresă, precum şi înapoierea cu menţiunile: „MUTAT FĂRĂ A-ŞI LĂSA ADRESA" sau „NECUNOSCUT LA ADRESĂ".

EXEMPLARUL 60 LEI

Anul XXXII. — No. 11-12 **Noembrie-Decembrie 1943**

CUPRINSUL:

Dr P. Drăgănescu-Brateș: Bugetul financiar și industrial — — 193
Dr. V. M. Ioachim: Pe marginea unui bilanț — — — — 196
Prof. Dr. C. Dumitrescu: Doppia Skriptura sau ținerea Katastișelor 201
Prof. Dr. Al. Tănăsescu: Contabilitatea clasică rațio alizată — 211
Constantin Fotade: Inscrierea contabilă a operațiunilor — — 222
Florian Georgescu: Registrel de contabilitate — — — — 235
Dela Secțiuni — Colegiale — — — — — — — — — — — — 238
Colegii comercianți. — O sărbătoare înălțătoare — Preocupările sociale ale marilor întreprinderi — — — — — 240
Recenzii — — — — — — — — — — — — — — — — 245
Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile — — — — 250
Eroii noștri. Proect de norme obligatorii cu privire la calculația prețurilor de vânzare — — — — — — — — — — 252
Apel. — Repertoriul anual — — — — — — — — — — — 264

Bugetul financiar şi industrial

Desigur că toată lumea ştie ce este un buget, însă foarte puţini sunt aceia cari îl aplică pe teren şi cari se bucură de rezultatele pe care le poate aduce o strictă observase a adaptării normelor bugetare la toate manifestările activităţii din decursul unui interval de timp.

Nu toată lumea însă ştie să aprecieze şi să aplice invenţiunile, descoperirile în toate domeniile, directive de noui organizări formulate de oameni cari ani întregi şi-au închis, viaţa de tot ce este frumos şi atrăgător, căutând a da omenirii, prin descoperirile lor, o viaţă mai bună şi mai intensă.

Or, noi cari ar trebui să urmărim directivele impuse de aceşti oameni, directive isvorâte din ani de muncă şi cercetări, noi nu căutăm a cunoaşte aceste norme, ignorând foloasele aplicării lor.

Dacă ne-am da seama de binefacerile unui buget bine alcătuit, n'am pregeta să-l introducem în cele mai mici administraţiuni şi chiar în gospodăriile particulare.

Dacă bunul mers al unei gosjodării particulare impune necesitatea unui buget, pentru orientarea sănătoasă a întregei activităţi, cu atât mai mult se impune alcătuirea bugetului ş inu putem concepe lipsa într'o întreprindere economică, dar mai ales într'o administraţiune cu caracter oficial, unde nu este vorba numai de mijloace financiare proprii, ci şi de mijloace băneşti străine, întrebuinţate sub forma de credit.

cotizațiuni, subvențiuni etc., de a căror întrebuințare ar trebui să-și poată de mai înainte da seama prin această lucrare de prevedere — **bugetul.**

Oricare dintre noi ar face un act de bună gospodărire alcătuindu-și anual — chiar lunar — un buget al veniturilor și cheltuelilor sale, care ne-ar pune la adăpostul surprizelor. Intreprinderile și administrațiunile de tot felul, de al căror bun mers depinde economia unei țări, ar trebui cu un cuvânt mai mult să fie obligate a-și întocmi un buget anual.

Desigur, timpurile prin care trecem ne pot prezenta diverse curiozități și situațiuni cu totul speciale, din cauza variațiunii prețurilor; totuși acestea nu pot decât să ne întărească și mai mult convingerea despre foloasele bugetului, care poate cuprinde fonduri speciale pentru orice eventualități, și tocmai aceste fonduri ar constitui o temelie pe care s'ar putea sprijini conducerea unei întreprinderi în fața loviturilor unor oscilațiuni brusce.

Și chiar dacă forma bugetului s'ar modifica după necesitățile impuse de oscilațiunile ce se ivesc cu timpul, osatura bugetului va rămâne aceiași, dictând drumul de urmat pentru a ajunge la un rezultat apropiat de cel dorit.

Bugetul este o lucrare de prevedere în care se înscriu veniturile și cheltuelile probabile pe un interval de timp determinat. Bugetul urmărește să asigure echilibrul între venituri și cheltueli. Acest echilibru este posibil când este vorba de venituri și cheltueli în prealabil cunoscute și determinate. In afară de aceste cheltueli și venituri obișnuite — ordinare — survin și unele cheltueli neobișnuite — extraordinare — care urmează a fi acoperite din venituri extraordinare. Și tocmai acesta este rostul și caracteristica bugetului de a prevedea pentru toate cheltuelile eventuale și sursele de venituri adecuate acestor cheltueli, având ca punct de reper un perfect echilibru.

In general bugetul este conceput și aplicat la veniturile și cheltuelile administrative, ceiace ar alcătui un buget financiar. Dar în afară de acesta, în orice gospodărie și administrație se poate aplica și este de mare folos un buget tehnic pe compartimente de activitate. Un asemenea buget tehnic ar prevedea în cele mai mici amănunte activitatea care rea-

lizează scopul final și ar cuprinde mijloacele de realizare cantitativ, calitativ și cu prețurile eventuale.

Introducerea unui buget tehnic pe compartimente și secțiuni ar putea fi socotită la noi ca o inovație legată de multe dificultăți, dar în alte țări cum sunt: Statele Unite ale Americii de Nord, Anglia, Germania, Franța, bugetul tehnic este un corolar care completează bugetul financiar-administrativ.

Legea Contabilității Publice impune alcătuirea unui buget financiar al Statului, precum și bugete parțiale pe administrațiuni pendinte de diferitele ministere.

Dacă în afară de bugetul financiar s'ar impune și un buget tehnic, s'ar realiza nu numai economii foarte însemnate, dar și o gospodărire temeinică și sănătoasă.

Un buget tehnic bine alcătuit contribue la realizarea echilibrului între venituri și cheltueli; el urmărește mai ales dozarea cantitativă și calitativă a elementelor cari intră în compunerea diverselor activități. Prețurile se înscriu mai mult pentru punerea lui de acord cu bugetul financiar.

Prin contabilitate urmărim aplicarea ambelor bugete și în decursul timpului vedem modificările ce sunt necesare, din deviațiunile în sus sau în jos față de prevederi.

Ne apropiem de epoca închiderii bilanțelor, dar până atunci și mai înainte urmează a se alcătui bugetele, la care contabilitatea își are cuvântul său.

Astfel bugetul tehnic face trăsătura de unire între Contabilitate și raționalizarea muncii deoparte spre a obține maximum de rendement al muncii printr'un sistem de salarizare potrivit și printr'o repartizare rațională a lucrărilor de efectuat între diferitele elemente și între Contabilitate și normarea producțiunii de altă parte în sensul ca să se reducă tipurile de produse ca număr și alcătuire, sau să fie schimbate eventual materialele spre a asigura o rentabilitate.

Dacă toate întreprinderile și administrațiunile, mai ales cele industriale ar aplica bugetul financiar și tehnic, observând și toate regulile unei bune organizări pe care le-au preconizat cercetători și organizatori ca Taylor, Ford, Fayol, Selfridge și alții, rezultatele activității economice ar fi cu mult mai îmbucurătoare și de un mai mare folos obștesc.

Dr. P. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

Pe marginea unui Bilanț

Bilanțul Societății „Mica"

Constatăm cu satisfacție că — deși împrejurările prin care trecem sunt grele — totuși întreprinderile — în afară de sforțările mari ce le fac pentru a-și asigura funcționarea regulată atât pentru prezent cât și pentru viitor — arată o deosebită grijă în ținerea socotelilor și prezentarea lor.

In ultimii ani s'a pus și la noi chestiunea reglementării contabilității, pentru a se stabili principii generale de urmat de toate întreprinderile.

Revista noastră s'a ocupat în deaproape de aceste lucrări. Din Dările de seamă și Bilanțurile publicate se vede o tendință de a da publicității Bilanțuri cu o grupare cât mai judicioasă a Conturilor, ținându-se seama de stadiul, la care au ajuns lucrările de uniformizare a contabilității și în special a Bilanțurilor.

Ne vom ocupa în acest număr de Bilanțul Soc. „Mica" care a înțeles să facă un pas înainte în ce privește gruparea conturilor, — adoptând o altă grupare și denumire de conturi, de cât aceea ce o obișnuia în trecut.

In această modificare s'a condus în parte și de clasificarea zecimală adoptată în Germania de R-K.W. după sugestiunile prof. Schmalenbach precum și de Bilanțul-tip prevăzut de legea germană asupra soc. pe acțiuni.

Din interesanta „Dare de seamă" care însoțește Bilanțul, rezultă că s'a adoptat următoarele clase de conturi pentru Bilanț :

Clasa I. — Conturi de Fundație (Investiții la Activ, Fonduri la Pasiv).

Clasa II. — Conturi Financiare (Disponibilități la Activ, Angajamente la Pasiv).

Clasa III. — Conturi Tranzitorii (de Activ și de Pasiv).

Clasa IV. — Conturi Rectificative (de Activ și de Pasiv).

Clasa V. — Conturi de Ordine și de Evidență (de Activ și de Pasiv).

Nu se face clasificarea și a conturilor de rezultate, așa cum este în Cadrul de Conturi adoptat în Germania.

După cum vedem, clasele cuprind atât Conturi de Activ cât și Conturi de Pasiv.

Noi am arătat că, după această grupare, dacă s'ar face o sta-

tistică numai pe baza totalurilor Conturilor din fiecare clasă, cifra rezultată nu ar spune nimic.

De aceea, noi păstrând ideia însemnării zecimale, am propus să păstrăm separația între Conturile de Activ și Pasiv nu numai înlăuntrul grupei dar chiar formând grupe separate.

In ce privește conturile „Tranzitorii" denumite în nomenclatura germană — Abgrenzungskonten — semnificația lor este mai largă, cuprinzând nu numai sume care fac delimitarea între exerciții, dar și sume, cari fac delimitarea între rezultate, separând rezultatele zise „neutrale" — cari nu provin din obiectul Societății de rezultate proprii naturii întreprinderii. Aceasta bineînțeles la contul de Profit și Pierdere.

Din situațiile publicate de Soc. „Mica", nu se vede dacă s'a făcut o asemenea delimitare ; este posibil ca rezultate streine de obiectul societății să nu fi existat sau fiind de mică importanță, nu s'a crezut necesar să se facă această delimitare.

De altfel, după noi, conturile „Tranzitorii" sub forma în care apare în Bilanț, nici nu formează o clasă de conturi separată, căci, cheltuiala făcută într'un an — dar p rivind un an următor este o avere pentru anul exiprat — după cum restantele de cheltueli (salarii, impozite) sunt angajamente pentru anul expirat — așa că pot foarte bine să apară cu explicația necesară în clasa de conturi respectivă din Activ și din Pasiv.

Clasa IV' *Conturi de rectificare* — introdusă credem — pentru prima dată în Bilanțurile ce se publică — nu formează o clasă distinctă în cadru de conturi german, unii autori considerând asemenea conturi numai ca „artificii contabile [1])".

turi, care explică existența unor conturi în Activ — fără a fi Avere și în Pasiv — fără a fi fonduri proprii — cum greșit susțin unii — și nici fonduri streine.

Prototipul Conturilor din această grupă îl formează așa zisul „Fond de amortisment" pe care ne-am fi așteptat să-l găsim în

Se găsește însă această grupă de conturi în Bilanțul-Tip prevăzut de legea germană asupra societăților anonime din 1937.

Noi am arătat în diferite împrejurări [1]) necesitatea acestor conturi, care explică existența unor conturi în Activ — fără a fi Avere

---

1) A se vedea Dr. I. Evian în „Teoriile contabile" și Walter le Coutre "Praxis der Bilanzkritik" vol. II.

1) A se vedea „Revista Comerț și Contabilitate" Nr. 6 și 9/1940.

și în Pasiv — fără a fi fonduri proprii — cum greșit susțin unii — și nici fonduri străine.

Prototipul conturilor din această grupă îl formează așa zisul „Fond de amortisment" pe care ne-am fi așteptat să-l găsim în Bilanțul „Mica" la clasa : „*Conturi Rectificative de Activ*" mai ales că legea contribuțiunilor directe din 1 Aprilie 1941 pune categoric această obligație.

In Bilanțul de care ne ocupăm, amortizările anterioare și curente se văd însă în Activ fiind operate prin scădere din conturile de Investiții.

Se poate trece aceste cifre numai în coloana interioară ca evidență sub Investiții, introducând în Pasiv contul : „*Fond de Amortisment*" cum cere legea fiscală.

La conturi rectificative de posturi din Pasiv, găsim în Activ următorul post :

— **„Titluri ale Casei de Pensiuni și ajutor a Funcționarilor. Intră pe valoare nominală în Rezerva din Pasiv cu lei 9.155.500.— (Valoare reală la cursul zilei lei 30.700.000.—)".**

Am reprodus întregul text din Bilanț, care coroborat cu explicația din raportul Cenzorilor — dă într'o oarecare măsură explicația pentru care acest post este considerat drept Cont rectificativ de Pasiv s. a.

La Pasiv printre „Fondurile Sociale Proprii" este și postul : „Casa de Pensiuni și ajutor a funcționarilor" cu lei 72.353.728.

In acest post intră și efectele de mai sus, cari pe val. nom. fac lei 9.155.500.— efecte care fiind probabil deținute de Soc. „Mica" au fost trecute și la Activ ca un post rectificativ.

„*Post rectificativ*" înseamnă — după cum și numele îl arată — un post care rectifică o valoare trecută în plus în cealaltă parte a Bilanțului. In nemțește se denumește : Wertberichtigungs-Konten, — cum este cazul cu Instalațiile pe care le ținem cu valoarea inițială de cumpărare.

Această valoare — dacă moneta ar fi stabilă nu mai corespunde cu valoarea reală după 5—10 ani. — In schimb amortismentele făcute în fiecare an în loc să fie scăzute direct din contul Mașini — la Activ, se trec la Pasiv la „Fond de Amortizare" care ar fi creditul contului Mașini pe 5—10 ani.

In cazul nostru, fiind vorba de un post din Pasiv — care se rectifică — situația ar fi inversă : adică s'a trecut titlurile cu o va-

loare mai mare decât cea reală — presupunând că valoarea nominală, a fost mai mare de cât cea reală — și spre a le aduce la valoarea reală — s'a trecut la Activ un contra post reprezentând diferența de curs și constituind într'adevăr un Cont rectificativ.

Ori, în Bilanțul „Mica" nu acesta este cazul. Din contră se vede din explicație că valoarea reală este mult mai mare (lei 30.700.000) față de valoarea nominală de lei 9.155.500.—

De ce atunci „Cont rectificativ" ?

Faptul că societatea posedă aceste efecte nu este un motiv să le treacă la un Post rectificativ, ci din două una :

Sau sunt considerate ca efecte proprii și trebue să apară ca avere proprie, fie la „Imobilizări" nefiind destinate vânzării, fie la „Disponibilități" sau dacă sunt considerate că aparține Fondului de Pensie — privit ca o entitate deosebită — chiar dacă nu e persoană juridică separată — atunci trebue separate de titlurile societății sub un cont obișnuit în asemenea cazuri : *„Efectele Fondului de Pensii al Funcționarilor"*.

Nu cunoaștem situația juridică a acestei Case și nici din Bilanțul publicat nu reese clar, căci pe deoparte în Activ titlurile nu s'au trecut probabil printre titlurile proprii, — pe de altă parte însă în Pasiv vedem *„Casa de Pensie și ajutor a funcționarilor"* figurând printre *„Fondurile sociale Proprii"* (Dacă sunt „Fonduri sociale", credem că adausul „proprii" constitue un pleonasm inutil).

Noi credem că acest Fond aparține în fapt — dacă nu și juridicește — funcționarilor și când va fi să se constitue „Casa autonomă de Pensii a funcționarilor", fondul se va preda acestei Case. De altfel și legea asigurărilor sociale pune obligația ca asemenea fonduri să figureze în posturi separate atât la Activ cât și la Pasiv.

Așa cum s'a făcut înregistrarea, mai întâi nu apare Fondul ca un angajament al societății și al doilea chiar dacă s'ar trece acest fond printre angajamente nu reese clar ce datorează societatea : valoarea nominală a titlurilor de lei 9.155.500.— cu cât sunt trecute titlurile la „Pasiv" or ititlurile însă-și sau contravaloarea lor reală de lei 30.700.000.— ori atât cât ar face în momentul lichidării contului și predării Fondului unei Case autonome ?

Că aceste titluri și întregul Fond aparține de fapt Casei de Pensii reiese din faptul că întreaga sumă de lei 72.353.728.— cu cât figurează Casa de Pensii a funcționarilor în Bilanțul „Mica" la „Fon-

duri Proprii" apare în acelaș timp ca Avere și Fonduri la Casele de Pensie în Bilanțul acestor Case publicate în aceiaș Dare de seamă.

La Pesiv găsim la „*Conturi de Rectificarea posturilor din Activ*" următorul text :

„*Diferență din plus-valoarea mărfurilor și materialelor cumpărate în stoc depozit*".

Aceasta înseamnă că evaluarea stocului s'a făcut în general pe ultimul preț de cost care în situația de azi a fost desigur superior costurilor anterioare,cu care s'au debitat Conturile respective de Mărfuri și Materiale.

De aci rezultă un plus, care era firesc să nu fie trecut la Venituri.

Acest post — îndeplinind în mare parte condițiunile unui post rectificativ — s'a trecut la această grupă.

Menționăm că o asemenea înregistrare se prevede și în Legea bancară pentru diferența de curs în plus la titluri aflate în portofoliu, însă acest fond nu se consideră ca un post rectificativ la Activ ci ca „*Rezervă provizorie din plus valuta titlurilor*" intrând deci printre rezervele pe care fiscul le admite să se adauge la Capital când se face calculul complimentarului.

După părerea noastră nu este o analogie exactă între aceste posturi și „Fondul de amortisment" — prototipul conturilor rectificative de Activ.

A cincea clasă = *Conturi de ordine și conturi de evidență* nu o găsim în cadrul german de conturi. Este bine că noi dăm importanța cuvenită acestor conturi, despre cari literatura germană nici acum nu este de acord că asemenea conturi ar face parte din Bilanț.

Observăm însă că deși în Bilanțul publicat se face deosebire între Conturi de Ordine și Conturi de Evidență — neamestecându-se unele cu altele — cum din eroare adesea se întâmplă și în manualele didactice — totuși găsim că nu s'a avut în vedere criterii precise în această separațiune.

Astfel găsim la „Conturi de Ordine" în afară de valori proprietatea altora deținute numai în posesie și valori proprii depuse la alții sub titlul : „*Deținători de titluri diverse în Depozit liber*", care nu au același caracter cu titlurile ce le deține societatea de la alții, cum sunt „Garanții statutare" și cum ar fi „Titluri primite în garanție" al căror loc este printre „Conturile de ordine" nu de „Evidență" cum sunt trecute în Bilanț.

Asemenea după clasificarea ce o facem noi [1]), nu intră în categoria conturilor de ordine „Debitori din accepte de circulație" ci în categoria Conturilor de Evidență.

Indiferent cum am denumi aceste două categorii de conturi, asupra unui lucru trebue să fim de acord ș. a. că o grupă trebue să reprezinte bunuri respectiv valori în posesie, pe care trebue să le restituim în natură, nu contravaloarea lor și a doua grupă cuprinde în special obligații accesorii, în legătură cu alte operații principale, precum și drepturi și obligații eventuale, două situațiuni cu totul deosebite, pentru care susținem noi că trebue categorii de conturi deosebite și bine delimitate.

Prima societate la noi, care a făcut o asemenea delimitare precisă începând din 1940 și o păstrează și azi este soc. „Reșița.

Incheiem aceste note, relevând bogata Dare de seamă, care oferă un material prețios de documentare nu numai pentru acționarii societății „Mica", dar pentru oricine se interesează de chestiunile economico-financiare și sociale.

Problema aurului va deveni în curând o problemă internațională, urmând a se decide dacă rămânem la teoria clasică a etalonului — aur sau detronăm aurul și-l înlocuim cu așa zisul etalonul-muncă — care după părere anoastră, are nevoie el însuși de un alt etalon, cu o valoare intrinsecă mai ușor de stabilit.

Dr. V. M. IOACHIM

Doppia Skriptura

sau

Ținerea Katastișelor

de J. JACLOT

Traducere de D. M. IARCU

1844

Primele lucrări de contabilitate au început să se tipărească în România abia după anul 1800, când au apărut și primele manifestări de afirmare pe terenul cultural, național și economic, datorite contactului fruntașilor Munteni și Moldoveni cu Apusul.

Odată cu desvoltarea comerțului românesc, s'a simțit și nevoia ținerii socotelelor, deci a contabilității.

Pentru învățătura contabilității s'au folosit, la început, autori

străini, între care se pot cita : Gabiou, Lagret, Crud, Rayer, Edmond De Granges, H. Vannier, I. Jaclot, Louis Deplanque, Heinrich Hemschig, Curtin, Franz Peter, ș. a.

Datorită introducerii studiului contabilității în programa învățământului primar din Moldova la 1838 și peste un an, adică la 1839 și în Muntenia, încep să apară primele traduceri în românește a cărților străine de contabilitate.

Astfel, *Emanuel Ion Nichifor*, sub influența culturii germane, publică *în Ardeal, la 1837*, traducerea lucrării *„Allgemeine Handlungs und Wechsel Ordnung*, sub titlul *„Pravila Comercială, care cuprinde regulele comerții, ale catastișelor și ale Wecselilor....*

In Muntenia, *Dimitrie Iarcu*, institutor la Școala primară dela Colțea din București (între 1816 și 1876), sub influența literaturii franceze care pătrunsese în multe cercuri din Muntenia și Moldova, tipărește *la anul 1844 o traducere* după lucrarea lui *I. Jaclot* „La tenue de livres enseignée vingt et une leçon sans maître" (Ediția V-a. Titlul traducerii este : „Doppia Skriptura sau ținerea Katastișelor".

DOPPIA SKRIPTURA

Sau

ȚINEREA KATASTIȘELOR

In partidă simplă și în partidă îndoită, alcătuită în 21 de lecții, care să se poată înțelege și de aceia ce n'au nici o idee de această știință, fără învățător

de

J. JACLOT

Profesor de contabilitate comercială în Paris

BUCUREȘTI

In tipografia lui Eliade

1844

Pe verso primei pagini este tipărit următorul citat :

„Orice vei da, cu număr și cu măsură dă,
„Și ce dai și ce iai, toate le scrie.

Isus, fiul lui Sirak. K. 42. Stih. 9

D. Iarcu

Lucrarea cuprinde 2 *tomuri* (Părți) și anume : primul numerotat până la pagina 270, iar al doilea, numerotat în continuare până la pag. 452. Primul s'a tipărit la 1844, iar al doilea la 1845.

Prețul ambelor tomuri este de *5 Sfanți.*

La finele volumului II, găsim următoarea notă :

Doritori de a avea această carte o pot găsi :

In România :

In București la Librăriile : D. Romanov și D. Visarion.
la D-l Pitarul Kr stache Ioanide
și la însumi traducătorul.

In Kraiova la D-lui Inspector și Pro'esor I. Maiorescu.

In Județele la D.D. Pro'esori ai Școalelor Normale.

In Moldaviă.

In Iași la Librăr'a D. N'ca.

In Județe la D.D. Profesori.

In Trans'vani'a.

In Brașov la D. Barit și librăria D. Nemet.

In S'biu, în Blaaj și în celelalte orașe
la Kolectanții gazeții
de Transilvania.

Lucrarea, pe care o cercetăm mai jos, am împrumutat-o din biblioteca Liceului Comercial „N. Kreţulescu" — București .

Această lucrare a fost oferită de D. Iarcu lui C. Troteanu Profesor de Științe comerciale și director al Școalei de Comerciu din Buc. între Septembrie 1868—Iulie 1876, după ce fusese D'rector al Școalei comerciale din Galați dela 26 Oct. 1864—1 Sept. 1868.

Un exemp'ar din această lucrare cu l'tere cirilice se găsește și la Bibl'oteca Camerii de Comerț din București.

La 1863 lucrarea aceasta se tipărește în cea de-a 4-a ediție.

* * *

Reproducem în pagina următoare, prime'e 2 pag'ni ale acestei lucrări, precum și prefața traducătorului Iarcu, și introducerea autorului Jaclot.

Din reproduceri observăm că această lucrare, care poarte fi socotită ca prima carte de contabilitate, este scrisă cu l'tere cirilice și tipărită destul de reușit într'o tipografie românească.

Numele lui Iarcu apare pe verso primei pagini, și la finele prefaței scrise la începutul părții I (vol. I), unde semnează : „*D. M. Iancu, Profesor cl. III școala dela Kolțea*", de unde rezultă că Studiul Contabilității, și încă în 452 de pag'ni, se învăța acum 100 de ani în c'asa III-a primară, și nu era greu de învățat, pentru că I. Jaclot declară în titlul cărții sale,tradusă de D. Iarcu, că această carte este alcătuită în

DOПIIA

Skriiptyrъ.

Sax

IJINEREA KATASTIШELOR.

În пartidъ simпlъ ші ɜn пartidъ ɜndoitъ, alkъtuitъ ɜn doъ zeci ші ɜna de лekцii, kare sъ se noatъ ɜnцeлeцe ші de aceia ce n'aŭ nici o idee de aчastъ ɸiinцъ, ɸъrъ ɜnvъцъtor.

de

J. JACLOT

Profesor de kontabilitate komerцialъ în Haris.

Partea I.

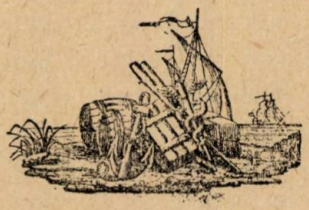

BUCUREȘCI,
În tipografia lui Eliade
1844.

Orĭ ce veĭ da, kŭ пumъr ші kŭ mъsurъ dъ, ші ce daĭ ші ce iaĭ, toate ле sъrie.

(Isus fiu лuĭ Sirax, K. 42. stix 9.)

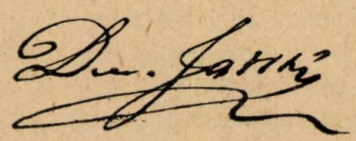

21 lecțiuni, ca să se poată înțelege și de cei ce n'au nici o idee de această știință, *fără învățător.*

Și când ne gândim că, generațiile de astăzi învață în școalele comerciale secundare și cu profesori speciali această știință și tot nu ajung s'o cunoască îndeajuns.

Pentru a ne da seama și mai bine de concepțiile din acel timp, reproducem mai jos ideile așternute de traducător — D. Iarcu — în prefața acestei cărți. De altfel observăm din această reproducere și limba curat românească din acel timp, precum și ortografia folosită de D. Larcu.

Prefața traducătorului

Omul cu cât zărește folos, cu atâta se face și mai sârguitor în lucrările sale, de aceea și eu socotesc că nu voi greși de voi cuteza a zice că și în țara românească ca și în alte țări, negutătorii găsind folos și negoțul a mers din ce în ce spre desvoltare și prin urmare și catastișele negustorești trebuiau să meargă spre desăvârșire, după întinderea ce lua negoțul.

Nu este însă destul ca un negustor să aibă catastișe, fie cum vor fi, *ci trebue și e dator să le aibă și bune*, ca pe de o parte să îndeplinească îndatorirea pusă de pravilă tot pentru folosul negustorului; iar pe de alta, văzându-și așternute în catastișe, întocmai ca într'o oglindă, șirul daraverilor sale să poată fi în stare a-și da singur socoteala de lucrările ce a făcut, ca astfel, fiind sigur de ceeace a trecut întrânsele, să-și *afle odihna sufletului*. Dar, cine ne arată nouă chipul cum trebuesc ținute aceste catastișe? și care poate fi metodul cel mai bun și mai înnemerit de care ar trebui să ne ținem ca să nu greșim?

Nimenea nu ne-o spune aceasta, nici chiar pravila noastră Cap. I, titlul II art. 9, punând îndatorire asupra negustorilor d'a avea catastișe nu zice că trebue întrebuințat acest sau acel metod la ținerea lor ca să poată cineva izbuti, dobândind lămurirea cuviincioasă.

Lasă și pravila în voia sa pe fiecare negutător a-ș ține catastișelor, după cum i se va părea că este mai bine și mai lesne, destul să împlinească formalitățile ce le cere ea.

Este adevărat ceeace am zis mai sus că fiecare negutător în parte, vrând a-și întinde sfera negoțului său, firește urmează a-și îmbunătăți și starea catastișelor sale; — însă din pricina deosebitelor sisteme ce ar putea imagina fiecare negutător, ținând unii într'un fel catastișele și alții într'altfel, ar ajunge ca în loc să lămurească dara-

verele ce le-ar avea între dânșii să le încurce și mai mult. La această greutate precum și la pieduca ce ar putea ieși de aici pentru negoț, rânduindu-se deosebiți bărbați, încercați în negoț la toate națiile s'au silit să așeze și ținerea catastișelor pe niște reguli mai temeinice, prin care să se poată învăța și pătrunde mai cu înlesnire știința aceasta atât de trebuincioasă. Francezul I. Jaclot, profesor de contabilitate, comercială atât de lesnicioase și sistematice a făcut regulele științei acestia, încât intitulează cartea în care le adună și le așază: „*Ținerea „catastișelor, în partidă simplă și în partidă îndoită, arătată în două- „zeci și una de lecții și fără învățător*".

Aceste din urmă două vorbe: *fără învățător* 'mi au dat curaj ca nu numai să citesc cartea aceasta mai de multe ori ca să mă folosesc, ci încă s'o și traduc în limba noastră românească. Scopul 'mi era, ca traducând-o să folosesc și pe alții cari, cunoscând bine aritmetica sau socoteala, și citind cartea să se silească a o înțelege și singuri, fără a avea trebuință de învățător, dupe cum o zice chiar autorul; și ca să se poată întâmpina și mai iute trebuința ce se cere de obște era de neapărat să se și tipărească. D-lui *Sărdarul N. Isvoreanu, deputatul județului Olt, aprins de râvna binelui obștesc a primit cu mare mulțumire jertfa de a o tipări cu dela sine lăsând și capete și căștig pe seama traducătorului. S'a și început tipărirea cu începutul anului 1841.* Insă fiind că împrejurările estau de multe ori împotriva voinței bine — făcătorilor, s'a și împedicat din pricina unor astfel de împrejurări tipărirea cărții, *până în anul 1844 când d-lui Pitarul Dimitrie Jianul*, Revizorul școalelor cunoscând folosul ce poate aduce această carte *a și pus în lucrare tipărirea a ei*.

Eată acum c'au luat sfârșit și tipărirea. Dacă cartea este bună, lauda privește pe seama autorului care a făcut să fie astfel. Dacă cu darea ei în tipar se pot folosi dintr'însa cei care au trebuință să știe a ține catastișele, lauda este iarăși a celor ce au jertfit d'a o face să vază lumina, ca să poată aduce folosul cert. Pentru mine rămâne numai mulțumirea sufletului c'am putut aduce și eu un mic prinos neamului meu.

De prisos este a mai pomeni aci greutățile ce am întâmpinat la tălmăcirea acestei cărți, căci le arată curat chiar expresia aceea: de trebuește zece dramuri de țeniu (?) unui autor, trebuește nouă unui traducător; și apoi greutățile ce am întâmpinat la tălmăcirea unei astfel de cărți făcută numai pentru negustori și fără să le mai arăt eu, le poate cunoaște orice om cu bună judecată.

Termenii ce adesea se întrebuințează în negoț, fiind cea mai dânțâi greutate la tălmăcirea acestei cărț., am fost silit să întreb adesea pe cei care cunosc mai bine meseria negoțului, cum ar trebui luminați mai bine; și pentru cei care am văzut că lipsea cu totul, sau de și era, dar streini, am fost silit să alerg la capitolul de termeni negustorești, botezați de italieni, carii, precum la celelalte, asemenea și la negoț, au fost și sunt între cele dintâi nații ale Europei.

Despre toți acei termeni streni, împrumutați la negoțul nostru am așternut la sfârșitul cărții o listă, unde să se coprinză cu tălmăcirea lor.

Traducându-se în românește cartea trebuia ca și în locul numirilor streine, de Bertrand, Jerôme, Janin, Roger, etc., să se pue numiri curat românești ; Niculae, Petru, Ioan, Vasile s. c. l; asemenea și în locul numirilor de orașe : Relleville, Bordeau, Nantes, etc. să se puie : Brăila, Craiova, Ploești s. c. l.; numirile și greutățile măsurilor străine : Ectolitre, Kilograme să se schimbe în numiri și greutăți curat rumânești : oka, litre, dramuri s. c. l.; numirile și valutele monetelor streine : francs, centimes, etc., în lei, parale, c. s. l.

Acum ca să poată ajunge cineva mai curând la dorința d'a putea pătrunde știința aceasta trebuește râdicată orice stavilă ce ar putea să'i adaoje neînlesnire.

Autorul cărții noastre are într'un tom singur și formele deosebitelor catastișe ce ar putea să aibă un negustor, și deslușirea acestor forme de catastișe.

Citind cineva deslușirile face trebuință să se uite și la catastișe, ca să priceapă ce sisteme; așa după cum a făcut autorul, trebue să ție cineva degetul când la cata-stișe când la deslușirile lor, ca să le poată pătrunde d'odată cu o aruncătură de ochi.

Aceasta m'a îndemnat ca s'o fac în două părți, ca citind cineva deslușirile să aibă și catastișele d'naintea ochilor.

Ori cum, de și două părți ele, eu însă tot d'auna voiu zice, c'am adăogat la colosul literaturii noastre, nu două ci o carte.

D. M. IARKU;
Profesor, cl. III școala dela Kolțea

* * *

Nu fără interes este și introducerea autorului, — respectiv a lui I. Iaclot, — pe care a reproducem mai jos :

INTRODUCEREA AUTORULUI (1).

Intre multe uvrajuri ce s'au publicat asupra ținerii catastișelor, nici unul nu este care să arate prințipurile acestui meșteșug mai desvoliat și mai lămurit, ca să poată pricepe și cei care n'au dobândit a mai mică cunoștință de contabilitate. Am putea crede, că cei care au scris despre aceste materii, au scris numai pentru negutători, și nu s'au gândit și la cei care din pricina vreunii sau a depărtării de orașele cele mari sunt lipsă cu totul de ajutorul unui învățător, și care au, cu toate acestea, și aceștia trebuință să știe a ține o contabilitate, spre a se face, poate, negutători sau spre a fi întrebuințați în vr'o casă de negoț.

Pentru aceștia dar, și pociu zice, pentru cei mai mulți am întreprins a alcătuii acest uvrag'u, a căruia trebuință se cerea de multă vreme. Greutatea acestii științe nu m'a descurajat nici decum d'a alcătui o astfel, încât s'o fac a fi înțeleasă și de cei ce nu cunosc deloc termenii cei mai întrebuințați la negoț.

Am socotit că aș putea să-i familiarisese mai bine cu acești termeni, înfățișându-i tocmai după ce'i am făcut cunoscuți cu obiectele sau lucrurile la care sunt hotărîți acești termeni, decât acum înainte ale înșirui o grămadă de vorbe neînțelese, care mai adesea ostenește, fără ca și învețe.

Iarăși, tot pentru cuvântul acesta, nu vorbesc nici odată mai nainte, de vr'un catastif sau de vr'o partidă decât tocmai după ce'i am făcut să simță folosul lor, și după ce am ascuns, ca să zic așa, regulele în practică, ca să le învețe fără să bage de seamă cum le învață.

In lecțiile cele dintâi intru de loc în amănunte, de care nu mă tem c'or să fie puține ; din potrivă crez c'or să fie prea multe, pentru aceia care învață o știință numai cu ajutorul unui tractat.

Mai mult m'am întins asupra chipului cum ar putea cineva să se slujească cu partidele principale, căci nu se poate pricepe așa bine prințipul metodului partidelor îndoite, până a nu se înțelege mai întâiu partidele acestea; și că este peste putință d'a se putea ține cum se cade catastișele unei contabilități, fără a se cunoaște principiul acesta, care prințip trebue prea mult băgat de seamă d'a nu se încurca cu oare care reguli particulare ce derivează dintr'însul, după cum au făcut cei mai mulți autorii care au crezut că el ese tocmai

1) In originalul lucrării acest cuvânt este scris cu literă mică *introducerea*.

așa dintr'această axiomă atât de cunoscută : *nu este debitor fără creditor și nici creditor fără debitor.* N'au băgat de seamă acești autorii că ei întrebuința rău însemnarea acestor ziceri *debitori și creditorii*, care ziceri în unele partide s'au întrebuințat prin analogie; și ei întocmea o sistemă pe un joc de ziceri.

Singurul principiu al acestui metod este, de a avea catastișele totdeauna în balanț. Alte principiuri nu mai pot fi decât acesta; dar fiind că catastișele trebue să conlucreze toate spre a ajunge la balanță, ar trebui să se așeze și niște reguli asupra chipului cum trebuie să se treacă condeiele în fiecare catastih în parte, ca astfel să ajute toate la unul și același sfârșit.

Cele dintâi lecții și cele d'întâi catastișe ale acestui uvragiu învață cum trebuesc aplicate regulele acestea; celelalte alerg la principiu, și pun în stare pe cel care învață, ca nu numai să urmeze metodele cunoscute până aci, ci încă de a mai afla și el altele nouă. C'un cuvânt în cele dintâiu lecții învață cineva, în cel din urmă se învață.

Plăcerea cu care s'au primit cele *dintâi cinci (5) ediți ale acestui* uvragiu, m'a încurajat și acum a'l mai corecta cu o deosebită luare aminte și a mai adăoga într'ânsul acelea ce am socotit că pot fi mai d eluat în băgare de seamă, și care să fie într'aceiași vreme și de o mare trebuință.

1°. La sfârșitul fiecării lecții am așternut și întrebări asupra celor ce s'au vorbit mai interesant în lecția aceia, arătând și numărul feții, unde să se poată găsi cu înlesnire desluș'rea acelei întrebări.

2°. La isprăvitul acestor douăzeci și una de lecții vorbesc despre modelul unui nou jurnal pe care l'am numit : *Jurnal-bilanț*, prin acăruia înlesnire condeile ajung a se trece cu atâta înlesnire și lămurire, încât să nu se poată da nicăiri peste vr'un articol încurcat. Mai iese și alt folos din felul acesta nou de jurnal, că mai prescurtează munca încă p'un sfert.

3°. Am așternut niște băgări de seamă foarte folositoare asupra chipului d'a se ținea la maestru partidele particulare, și am arătat și mijloacele cum s'ar putea face mai lămurite aceste partide, adică în partidă simplă și în partidă îndoită, numite *partide de răfuirea* socotelilor.

4°. Am adunat mai mult de șaizeci de întrebări asupra cazurilor sau punturilor neprevăzute și grele în care ar putea să se afle negutători și am pomenit și hotărârile tribunalelor ce au deslegat aceste întrebări.

Negutătorul într'acest uvragiu va găsi cârma cea mai sigură și sistema cea mai desăvârșită spre a-și ține sau spre a-și verifica condeele lor, și tot într'aceeași vreme află și o condică, care îi va face cunoscut tot de-odată și drepturile și îndatoririle sale.

* * *

Reproducând prefața traducătorului, D. Iarcu și introducerea autorului, I. Iaclot, găsim câteva observațiuni de o deosebită însemnătate.

In primul rând trebue să stabilim că tipărirea acestei traduceri s'a început la 1841 și s'a terminat abia la 1844, așa cum afirmă traducătorul în prefața sa. De asemenea trebue să relavăm că publicarea acestei traduceri nu se putea face fără sprijinul financiar al Sărdarului N. Isvoranu care a luat asupra sa cheltueala tipăririi ei cu ajutorul Pitarului Dimitrie Jianu, Revizorul școalelor.

Și atunci deci ca și acum autorii nu aveau mijloacele financiare necesare publicării lucrărilor lor.

Nu putem trece apoi peste *misiunea contabilității*, pe care D. Iarcu o fixează astfel :

„Nu este destul ca un negustor *să aibă catastișe*, fie cum vor fi, „ci trebue și e dator *să le aibă și bune*, ca, de o parte, să îndepli- „nească îndatorirea pusă de pravilă, tot pentru folosul negustorului, „iar pe de alta, văzându-și așternute în catastișe, *întocmai ca într'o „oglindă, șirul daraverilor sale*, să poată fi în stare *să-și dea singur „socoteal* de lucrările ce a făcut, ca astfel, fiind sigur de ceeace a „trecut într'ânsele *să-și afle odihna sufletului*".

Tot Dimitrie Iarcu constată că, deși nimeni *nu obligă* pe negutători să-și țină socotelele *după un anumit metod de contablitate* și având în vedere că varietatea metodelor de ținerea socotelelor, provoacă mai mult încurcături, s'a ajuns la stabilirea unei contabilități cu regule fixe, care să poată fi folosită cu mai multă ușurință.

Trecând la *introducerea lui Jaclot*, acesta tratează ținerea catastișelor drept un *meșteșug* — deci *o tehnică*, deși în titlul cărții o tratează ca *știință*, când spune : „....și de aceia care nu au nici o „idee de această știință".

Deși unii cititori sau comentatori ar crede că aceasta ar fi o greșală, noi suntem de acord cu autorul, care foarte bine consideră ținerea catastișelor (azi a registrelor) ca fiind un meșteșug, spre deosebire de totalitatea regulelor după care se conduce contabilitatea și care

în întregul ei este o știință. Ținerea catastișelor este o parte din contabilitate — am putea spune este o parte chiar din aplicațiunile sale. Am ținut numai să relevăm această observațiune, întrucât explicațiunea ei formează obiectul unei discuțiuni mai largi.

In continuare autorul declară că a scris această carte spre a fi folosită și de cei care nu au învățător și vor să lucreze în negoț.

Lămurește apoi metoda didactică folosită în cartea sa, metodă care a avut ca rezultat *retipărirea ei în a 5-a ediție*.

Anunță de asmenea un model nou de registru jurnal, numit *Jurnal-Bilanț*, arătându-i și foloasele care le prezintă pentru contabil și negustător.

Profesor Dr. C. DUMITRESCU
Inspector general școlar

Contabilitatea clasică rațională *)

(Urmare din numărul trecut)

REPERTORIUL CIFRIC INTERN

Vreau să învederez că poate să aibă aplicație acest Repertoriu cifric intern, atât în comerț cât și în industrii. In cazul în care s'ar spune că Nr. de articole, de varietăți de mărfuri e mai mare de 10.000 în practică se poate înlătura cu ușurință acest inconvenient, prin faptul că se va face despărțăminte de câte 3.000—5.000 de varietăți de mărfuri, care se vor concentra pe registru, separat, până va ajunge la un număr cât mai mare. Alte ori se face pe magazii (despărțire geografică).

Noutatea technică a acestor două registre (o să vedem și repertorul contal este repertorarea, nu cea de sus în jos, pentru că este obișnuită, dar cea de JOS IN SUS, CARE SE FACE INĂUNTRUL SUTELOR ȘI LA „CONTAL" INĂUNTRUL LITERELOR, ȘI CARE DEVINE VIZIBILĂ NUMAI PRIN RIDICAREA FILEI PRINCIPALE. (Brevet regal Nr. 35602 din lunie 23, anul 1943).

Se *spune însă că această repertorare, s'ar putea face puțin mai la*

---

*) In Betriebswirtschaft a prof. dr. Nicklisch găsesc : la pag. 723 „Experiențe de lipit biletele" ,de care n'am avut și n'am cunoștință și azi când am conceput acest articol. Ar dovedi că metoda este posibilă.

stânga, decât suta, respectivă sau litera respectivă, mergând și de sus în jos, cu aceleași indicații arătate. Se pare însă că este mult mai practic ca repertorarea să se facă de jos în sus.

Iată confecționat gata, la „CARTEA ROMÂNEASCĂ", un registru de 24 lățime 35 înălțime, socotit la 100 de fețe, pentru a da cele 1000 de numere, ar da o suprafață de 17 m. p. de hârtie pânzată, care este mai rezistentă, deși, nițel mai scumpă.

COPERTELE sunt făcute din pânză de in, ca să-i dea o flexibilitate în mânuirea foilor. Tot acest material rambursează cu prisosință cheltuelile prin urgența de căutare și prin rezistența registrului fiindcă în momentul, în care am presupune, că ar ține numai un an, partea de repertorare distrugându-se, s'ar putea utiliza hârtia pânzată, la confecționare de plicuri, sau la separatoare în biblio-rafturi, încât s'ar utiliza și valoarea materialului, care ar distruge forma „Repertorului intern cifric".

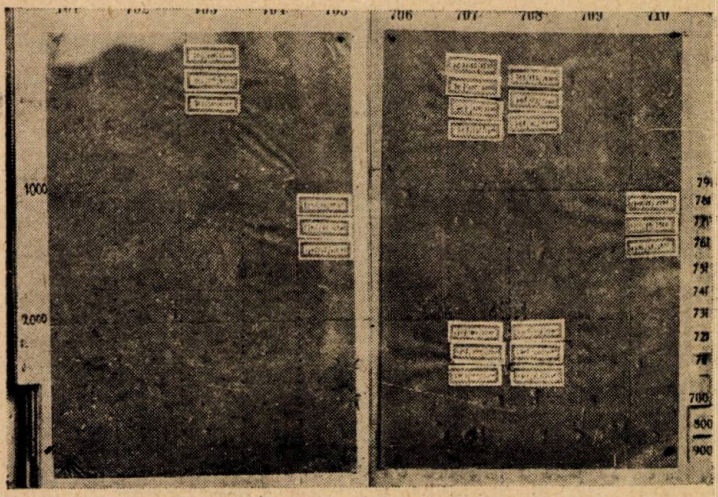

Dacă socotim că folosim pentru 3.000 de numere suprafață de la 1000, de 17 m. p. de hârtie pânzată, ar fi utilizată cu randamentul de 51 m. p. de hârtie pânzată, încât ce interesează mai mult este viteza pe care o dobândim la căutare de 2 secunde și ar însemna că numerile de pe 51 m. p. de hârtie pânzată, LE ADUCEM LA O DISTANȚĂ DE 2 SECUNDE, *după dorința noastră, evitând și greșelile pe care le-ar face personalul de serviciu*, fără munca suplimentară de control, care se face azi.

FELUL DE MÂNUIRE al acestui registru diferă de cele obișnuite de îndată ce are o repertorare. CÂND CĂUTĂM NU I SE MAI INDOAE FILA, CUM SE OBIȘNUEȘTE ÎNTR'O CARTE, CI SE PREFERĂ, VORBIND DE „REPERTORIU CIFRIC INTERN", CA SĂ SE ȚINĂ ÎNTRE AMANDOUA MÂINILE IN POZIȚIE ORIZONTALĂ CU COTORU IN JOS, ÎNCHIZÂNDU-SE ȘI DESCHIZÂNDU-SE LA FIECARE CĂUTARE.

CAND S'A DICTAT cifra de 709, atunci instinctiv degetul cel mare al mânei drepte, alunecă pe clapa de 700 într'o mișcare ușoară prin flexibilitatea registrului, se nlătură smocul inutil de file, care alunecă în partea stângă și apoi se desfășoară propriu zis NOUTATEA REGISTRULUI, repertorarea de jos în sus la filele aferente pentru 700—800 și anume: 711, 721, 731, 741, 751, 761, 771, 781, 791.

Întâmplător 709 este chiar pe fila de 700, că, dacă am avea de căutat, 788, atunci mâna ar aluneca în partea de sus și cu aceiași mișcare, am da la 781, desfășurând vederei Nr. 788, unde se poate lipi ușor peticul cu 788 gumat în spate, de către persoana care dictează.

DACĂ CINEVA AR GREȘI numărul de 323, care e la indian, și-l va trece la untdelemn, prin faptul că pe bon ar fi în cazul acesta 323 untdelemn, cel greșit și celelalte toate 323 indian, să observe la dictat, ÎNCÂT ESTE EXCLUSĂ ACEASTĂ CALE A GREȘELII, CEEACE ESTE EXTRAORDINAR DE MULT !...

Numai, biletelele, care vor fi singure, pot să fie controlate din nou, cu un registru alfabetic, care are numărul de ordine, eventual și prețul fiecărei mărfi, deși am spus că numerile de ordine, se dă în ordinea venirei mărfurilor în întreprindere.

Vreau să spun că din acest punct de vedere al verificării greșelii, fără să te mai duci la repertoriul de prețuri și de numere de ordine, repertoriul cifric intern, întrece și metodele Definitiv Hinz și Pewers. ceva mai mult ntrece și sistemele perfecționate Holerith și Pawers.

RAȚIUNEA GREȘELII este foarte îndreptățită, fiindcă bonul se întocmește de vânzător și înregistrarea se face de contabil. Vânzătorul poate greși, chiar când are numărul de ordine al mărfii în față. DAR CE INCURCĂTURĂ FACE O SINGURA GREȘEALA !...

Prin urmare se pot păstra foarte bine hârtiile lipite pentru Fisc, deși sunt și bonurile cu care se poate controla în fiecare moment și mai are și banderole, pe care s'a scris la mașina de adunat.

Când nu s'au detașat, li se poate imprima data cu stampile, ca să nu se confunde o zi cu alta.

VITEZA este dovedită prin experiența pe care am făcut-o și rămân la prima încercare de 7 secunde, ceeace îmi dă în mediu 500 de înregistrări pe oră. *Nici nu vreau ca să forțez mai mult pe funcționari, pentru că așa de mare este viteza, de a căuta un număr în ambele registre, că sigura dificultate este aceea a pronunțării numărului din partea celui care dictează.* Mă gândesc serios și la prescurtarea, pe care aș putea-o face prin adoptarea unei silabe, la fiecare din cifrele existente de bază ca cifrele să se poată citi cu ușurință, dar încă, o dau ca o curiozitate și cine vrea să o realizeze.

CIFRELE MONOSILABE PENTRU DICTAT

NU DAU ACEASTĂ EXPERIENȚĂ CU GÂNDUL DE A SURMENA PE CONTABIL, CA SĂ OBȚINĂ DELA EL O CANTITATE CÂT MAI MARE DE LUCRU, CI DIMPOTRIVĂ, PENTRU CEL CARE DICTEAZĂ ȘI ADUNĂ, SĂ ECONOMISESC ENERGIE PRIN PRONUNȚAREA CIFRELOR MONOSILABE.

Imi dau seama că nu poți să schimbi cu una cu două numerotarea, care e așa de intim legată cu obișnuința omenească. Am văzut persoane, care vorbesc perfect unele limbi străine și atunci când fac socoteala adunării, sau scăderei, trebue să pronunțe cifrele în limba, în care a fost crescut.

De aceea voi formula o regulă că voiu lua prima silabă a cifrelor existente și voiu avea astfel : 1, un, 2 do, 3 te, (face excepție) 4 pa, 5 ci, 6 șa, 7 se, 8 op, 9 no, și 10 ze.

In materie de dictat, cum trebue să facă un repertoriu cifric, o să avem nevoe de pronunțarea a trei cifre, din care cel care caută, își alege numai două. Pentru un început se obișnuește a se spune 725 astfel : șapte, doi, cinci, fără a se mai pronunța cuvântul de sute și de zeci, iar dacă noi o spunem în monosilabă „se-do-ci", încât ar avea timpul necesar și cel de căutat să se orienteze. Tot așa 11: unun, 12 = undo, 13 = unte, etc.

Iată ce *observație importantă am tras eu din studierea adunărilor. Când avem un adunător perfect versat, este mai rentabil ca timp să se uite pe bon și dacă nu privește la mașinile sale, pe claviatura mașinei, fiindcă e așa de familiarizat, să trântească instinctiv cifrele pe claviatura mașinei.* Așa o fac persoanele, care lucrează la mașinile Holerith și Pawers, încât ai impresia că cifrele curg din mâna celui care scrie ca și când s'ar scurge prin privirea, care este atentă pe fiecare bon în parte.

CÂND CINEVA NU ESTE FAMILIARIZAT CU ADUNAREA, ATUNCI CEL MAI BUN LUCRU ESTE CA SĂ DICTEZE.

Ori aci cât de iute am spune că lucrează cineva, nu poate să facă și căutarea în registru deodată și de aceea le pun la îndemână această simplificare, numai în cazul când dovedesc că e bună. In adevăr, se poate întâmpla ca să avem și zeruri sau zeci cum am spune 90 = no-ze, 50 = ci-ze, adică silaba de ze pentru zeci, sau su pentru sute, și mi pentru mii, iar milioanele, fiind mai rar mil., -ncât la câteva exerciții luate de mine, numărând silabele am văzut că dă o economie de cel puțin 50% fără exercițiu.

Dacă socotim viteza de înregistrare, care n'a putut fi atinsă niciodată în sistemul clasic și dacă mai socotim și faptul cât este de odihnit cel care lucrează, și folosul că se înlătură greșelile urmărindu-se zi cu zi și la un quantum de 10000 articole, (feluri de mărfuri), DEABIA ATUNCI PUTEM SĂ SPUNEM CĂ METODUL CLASIC, ASTFEL RAȚIONALIZAT, ESTE APLICABIL PRETUTINDENI !..

Ca și în lipirea dela contabilitatea sintetică și în contabilitatea analitică, nu se cere prea multă pregătire pentru cel care execută această operație, căci de îndată ce a organizat cineva contabilitatea, poate să treacă orișicine.

Tot astfel se poate întocmi listele de atelere cu lucrările, care se efectuează asupra unei comenzi. In cazul acesta, dacă seria lucrărilor nu este mare, SE POT NUMEROTA CU LITERE ȘI BONUL SĂ SE FACĂ PRIN APĂSARE, IN MAI MULTE EXEMPLARE.

Depinde dacă putem să extragem încolonările din înșirarea pe foile de registru, sau, dacă e nevoie, să se mai lipească al doilea exemplar. Prin lucrări aș înțelege aci două feluri : munca lucrătorului și munca mașinei. Dacă mașinele sunt puține, se pot nota cu litere. Dacă sunt multe, ca și lucrătorii, atunci se dă numărul de ordine al lucrătorului și lucrării sale în ore și în bani și al mașinii și al lucrării sale, în ore și bani. Nu trebuie să lipsească și numele lor.

Se poate scoate 3—4 exemplare prin apăsare. Cu Nr. de ordine al lucrătorului se schițează părțile componente ale lucrărilor să se poată socoti în cazul acesta și pe lucrători. Dacă dorim numai totalul lucrărilor, fie al mașinilor fie al lucrărilor, atunci colectăm totalul bonului de lucrători, cum am face-o în cazul dinainte cu suma de 80.100 ei, care ar fi un bon semnat de vânzătorul Dumitru Ion.

MATERIALELE IN INDUSTRIE

Dacă pentru comerț s'a rezolvat simplu, pentrucă atât eșirea care

e pulverizată, cum am arătat mai sus, o putem selecta pe număr de ordine cu ușurință, cu atât mai ușor vom face pentru intrări, care nu sunt așa de pulverizate, ca înădind pe factură o hârtie gumată, să detașăm apoi mărfurile cu numărul lor de ordine și valoarea lor de cost pentru intrare, RĂMÂNE INSĂ SA DEMONSTRAM ACUM CA SE POATE APLICA CU MULT SUCCES ȘI IN INDUSTRIE.

Am fost la un șantier industrial, unde se realizase o parte din raționalizare, prin aceia că se scria fiecare fel de marfă pe un bon separat cu numărul de ordine a mărfei respective, atât la intrare, cât și la ieșire.

Desigur că bonul acesta se făcea în mai multe exemplare și atunci Secția aceasta de materiale în industrie, ar putea fi privită odată ca în comerț și odată ca în industrie, adică cu bonuri de intrare al materialelor, specificând numărul de ordine. Atunci se procedează la fel cu comerțul și cu bonul de eșire de două feluri, unele directe și altele indirecte, care apucă calea fabricației sau a comenzilor.

Pentru ca să înlesnească această întreprindere, care avea circa 16.000 de materiale, făceau pe culoare verde cele care mergeau direct și bonurile pe culoare roșie, cele care apucau calea industriei a comenzilor.

Singura raționalizare făcută a fost cea pentru fiecare intrare sau fiecare eșire de material să se facă câte un bon separat. La noi nu-i nevoie pentrucă se delașează pe fel de material. Ca să nu se răzăceascăse pot înșira pe o bucată de molton udat, în loc de burete.

Bonul care merge pe calea industrializării, adică a comenzilor, naște încă două cerințe, a *numerotării* și denumirii comenzii, adică de cel care a făcut-o și apoi a bonului de lucru, unde de obicei se aplică numărul de ordine al lucrătorului, eventual lucrarea, dar numele și pronumele lucrătorului și valoarea salariului întrebuințat în confecționarea comenzii.

De aici alte DOUĂ CONTROALE IN CONTABILITATEA MATERIALELOR, CĂTE MATERII PRIME S'AU CONSUMAT PE DECADE DE OBICEI CEA LUNARĂ, E CEA MAI BUNĂ, IN INTERIORUL COMENZILOR NEISPRAVITE, ȘI CATA MUNCA S'A PRESTAT PE DECADE DE OBICEI TOT LUNA ȘI TOATE ACESTEA PE COMANDA ȘI EVENTUAL A TREIA IN LEGATURA CU APRECIEREA LUCRARILOR FACUTE ȘI DE MAȘINI. SUNT AȘA NUMITELE COSTURI DIRECTE: LEFURI ȘI MATERII PRIME.

Totalul materialelor de la comenzi și cu totalul materialelor eșite pentru industrie, trebue să concorde. Deasemenea totalul salariilor,

prestat comenzilor în curs de efectuare pe decadă lunară, trebue să coincidă cu statul de salarizare a lucrătorilor, eventual și a funcționarilor, dar în altă ordine de idei, când vom socoti cheltuelile generale indirecte.

DE AICI URMEAZA CA VOM AVEA UN REPERTORIU AL COMENZILOR CU NUMERILE LOR DE ORDINE ȘI CA PENTRU FIECARE COMANDA SE VA FACE UN PLIC IN CARE SE VA AȘEZA, CONFORM DEVIZULUI COMENZII, CALCULATA ANTICIPAT, TOATE MATERIALELE PE CARE LE-A DAT LA EFECTUAREA COMENZII. DEASEMENEA LA ACEIAȘI COMANDA, SE VOR BAGA BONURILE DE LUCRU PE ATELIERE, CARE VIN SA CRISTALIZEZE IN FELUL ACESTA, COSTUL DIRECT DE PRODUCȚIE AL COMENZII RESPECTIVE.

Ceeace pare foarte încurcat, este faptul că din când în când, si spuneam că lunar, e cel mai bun lucru, să facem revizuirea, sau, mai bine zis, fotografierea scriptică a comenzilor acestea, și se raportează contabilității generale, care le contopește cu cheltuelile generale indirecte, de preferință numai la sfârșitul comenzii.

Totuși, comenzile în curs de executare, cu cheltuelile directe sau costurile directe, se pot selecta sub formă de balanță de verificare a analiticelor sub denumirea contului sintetic, LUCRARI IN CURS DE EXECUTARE SAU CONTURI DE FABRICAȚIE, *când avem un singur produs, care trece prin mai multe faze de fabricație.*

Când avem mai multe comenzi și anume mii de comenzii, pe bonul cu care se eliberează marfa din magazie, pentru executarea comenzii, se poate trece alăturea de marfă numele comenzii și numărul comenzii, pentru aceiași rațiune de a evita greșelile.

In stadiul actual întreprinderile dublează munca prin controlul cu repertoriul prețurilor.

NICI NU NE DAM SEAMA DE CE MARE AVANTAJ AVEM PRIN EVITAREA UNEI GREȘELI, PENTRU CA EA ANTRENEAZA INCA ODATA MUNCA TOTALA DE CONTROL A SCRIPTELOR ASUPRA TOT CE-AI LUCRAT PANA IN PREZENT ȘI UNDE E GREȘIT ȘI UNDE NU E GREȘIT.

Cum aceste bonuri se fac deodată, n'avem decât să le creiem în mai multe exemplare și unul să folosim la selectarea eșirilor dela magazie și alta la selectarea de comenzi pe decadă și pe atelier, pentru ca să fotografiem balanța de verificare lunară a comenzilor în curs de efectuare, mergând către cristalizarea desăvârșită a comenzii, când ea devine gata de eliberare.

Desigur că aceste bonuri le vom găsi înăuntrul fiecărei comenzi

și dacă vrem să lăsăm pentru controlul comenzii n'avem decât să facem încă o copie cu indigo, și una o lipim pe comenzi și alta rămâne pentru a alcătui integritatea documentară a comenzii, în plicul confecționat la început.

Desigur că aceiași cale se va întrebuința pentru cărțile de lucru, care sunt bilete cu numărul de ordine al lucrătorului, cu numele și pronumele lucrătorului și cu valoarea lucrului efectuat ce poate fi selectat acuma pe numărul de ordine al comenzii, și comparate amândouă balanțele, una cu eșirile de materiale din depozite lunare și alta cu statul de salariu al lucrătorului.

Cine dorește să-și introducă acest registru îl poate comanda, după ce mă consultă pe mine, asupra măsurii și organizării contabilității analitice a materialelor la CARTEA ROMANEASCA, București.

CONTABILITATEA ANALITICA A PERSOANELOR

Se face la „CEC" prin aceea că obligă pe fiecare din titularii conturilor, când crează un document de plată, să indice și numărul său de ordine. Această obligație n'ar putea să o aibă o simplă firmă. Cekul tipărește cărți cu Nr. de ordine.

Totuși întocmai ca și la contabilitatea materialelor, acea care va forma înregistrarea la conturi de persoane, va fi tot o mică parte a documentului, care privește raporturile cu persoanele sau corespondenții sau conturile curente, astfel

Numele contului	Debit	Credit	Val. . . . . 15 Iul. 1943
D-l Vasile Codruț	100.000		

încât se va putea tăia cu foarfeca și dacă dorim putem să-i punem în No. de ordine sau detașa dacă avem un index alfabetic, iar dacă nu, să ne folosim de repertoriu contal intern, care selectează direct pe litere operația. E drept că numele persoanei îi avem și în contabilitatea sintetică atunci când s'a făcut Cartea Mare a conturilor curente, sau a altui cont de persoane, însă, am prefera, dacă sunt operații multe, la aceeaș persoană și avem un quantum mare de persoane să le numerotăm și să lipim provizoriu fițuicile acestea pe No. de ordine în Repertoriu cifric intern și de aci să le trecem apoi la fiecare partidă în parte.

Depinde foarte mult de cum se repetă operația. Și tocmai

aceasta este partea nesigură care ne aduce în stare de a nu putea face o rentabilitate propriu zis a contabilității.

La repertoriu intern contal, repertorarea interioară se spațiază înăuntrul literei de jos în sus, când este loc și de sus în jos deasemenea cum avem aici dela B mare în jos, când e loc și când vrem să ne orientăm pentru litera a treia, lateral jos. Cât privește reperto-

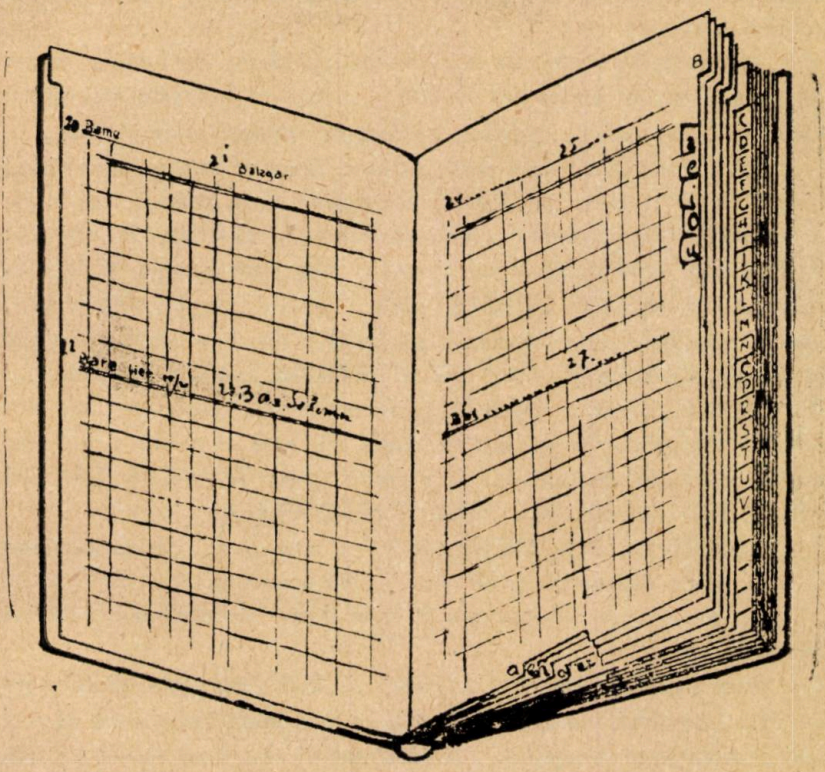

rarea laterală ea nu este practică pentrucă nu mai avem viteză când mutăm mâna sus sau jos, mai la dreapta sau mai la stânga. Se poate totuși adapta aci numai la repertoriu contal, care nu cere atât de mare viteză.

PANA ACUM SE SEPARA IN CONTABILITATEA ANALITICA CONTURILE DE MATERIALE INTR'UN REGISTRU ȘI CONTURILE PERSONALE IN ALT REGISTRU. MULȚUMITA UNEI LINIATURI SPECIALE SE POT AMESTECA CONTURILE DE MATERIALE ȘI CONTURILE DE PERSOANE UTILIZAND LA FIECARE DIN COLOANELE, DE CARE AU NEVOE.

Noi știm că această separare se poate face în balanța de verificare a analiticelor și direct pe literă, deci alfabetic.

Cred că deocamdată s'ar putea introduce cu succes numai REPERTORIU CIFRIC INTERN LA CONTABILITATEA MATERIALELOR și după ce se va organiza aceasta, ne putem gândi și la contabilitatea analitică a persoanelor, când știm că e preferat, în materie de conturi personale să se facă la mașină contul curent sintetic, analitic și documentul.

Vom avea înt materiale destulă viteză și destul de lucru și numai dacă va fi aci un randament de 800%, putem să încercăm mai târziu, când ne familiarizăm și pentru „saldaconti" aceiași raționalizare.

MA COMPAR cu cele două sisteme. Deocamdată le concurează pe „Definitiv", „Hinz" și „Ruff", care trebue să le strângă mai întâiu e adevărat prin copiere, „Durchschreibung", simultan, în trei pe: 1) Fișă cont sintetic, 2) Jurnal și pe 3) Fișe cont analitic, și să FILTREAZA IN MINTEA CONTABILULUI CANTITATEA ȘI VALOAREA, efort intelectual foarte important, pe când la mine se așează bilețelul cu acestе elemente ȘI N'AM DECAT EFORTUL GASIRII NUMARULUI DE ORDINE și înlătur greșeala prin comparația celorlalte, care vor veni la acelaș număr de ordine, unde stă scris și marfa și numărul mărfii, pentrucă documentul la sistemul meu SE FACEA ORICUM INCAT, NU TREBUIE SA-L PUNA IN SOCOTEALA.

CREIERE DE DOCUMENT are ceva ușor prin descompunerea în felul mărfii sau valorii și privirea în față a realității.

Nu e un noian de documente cum îl are contabilitatea analitică în înregistrare.

Apoi sistemul „Definitiv", „Hinz" și „Ruff", pornește întotdeauna cu soldul contului, de unde obligația ca la o nouă înregistrare să mai faci și adăugarea înregistrării, scoțând soldul nou, care servea ca trăsură de unire pentru operațiile următoare:

Dacă va trebui să colectăm la un loc cele două fișe, una pentru contul sintetic și alta pentru contul analitic, presupune luarea lor din fișișer și după utilizare reașezarea în fișiere, încât se pierde destul timp, chiar dacă se scriu toate deodată.

Apoi îmbucătățirea articolului aduce adeseori lipsa de claritate a înregistrărilor, care în sistemul nostru o păstrează întocmai ca și la clasic, după dorința contabilului.

Mă compar iarăși cu Pawers și Holerith, pentrucă aceste sisteme întrebuințează cartelele și perforarea lor, care cere destulă vreme și o arhivă enorm de spațioasă cu inconvenientul că nu poate s'o ci-

tească decât funcționarul respectiv, pe când arhiva mea dela analitice se scrie cu ocozia bonului, ele aparțin documentului, care se transpune grație numărului de ordine la socoteala cerută.

Singura mea posibilitate de luptă cu aceste perfecționate metode mecanice este că eu n'am nevoie în contabilitate mai mult de 3 cerințe, cum am arătat în industrie, adică de materiale pe comenzi, pe lucrători și lucrări de mașini, aceste să le pot împlini cu 4—5 bonuri copiative scrise cu creionul chimic, încât satisfac desăvârșit cerințele contabilității.

E drept că mașinile Pawers și Hollerith, grație coloanelor numeroase împlinesc și cerințele de statistică, care pot fi 7—10 concentrări deosebite.

Atunci sunt invincibile în rapiditatea selecționării și dării totalului, dar contabilitatea nu e atât de pretențioasă, fiindcă ea are statistica în sistemul său de conturi, sintetice și analitice.

Apoi mai compar cu mașinile National care înregstrează pe partidă dictând din nou mărfurile și prețul unitar scoțând prețul partial fiindcă ele nu fac selecția și adună din nou ca și mine.

Cât privește prețul de cost a acestui registru, învinge costul extraordinar al unei mașini Hollerith, care nu se producea decât pe comenzi speciale înainte de acest război în America, și de obiceiu se închiriau atunci cu 2.000.000 pe an și astăzi cu 7—8.000.000 lei pe an.

Dacă mai socotim că nu vei mai găsi piese de schimb, atunci contabilitatea ar suferi un adevărat cataclism, la întreprinderile mari, fiindcă în adevăr ele au putut fi socotite ca un factor de civilizație și de progres al omenirii, când au urmărit mai ales scopuri statistice.

Eu, însă, prin acest modest registru, care va costa cel mult 7.000—10.000 lei și am văzut că materialul lui se va utiliza, dau posibilitatea permanenței inventarului în întreprinderile mijlocii și în întreprinderile mari chiar.

ACUM CAND INTREPRINZATORUL ESTE ATAT DE CAUTAT, sunt atâtea greutăți externe, încât el trebue să părăsească întreprinderea și lasă personalul de serviciu singur. Nu găsesc nimic mai bun ca un control al conducerei și a nașterei încrederei reciproce între întreprinzător și colaboratorii săi, decât metoda de ținere a permanenței inventarului, cu ajutorul repertorului cifric intern.

Ar fi o metodă utilizată de cooperative, de a încărca cu prețul de vânzare mărfurile date în vânzare, însă și dacă se constată o lipsă în sarcina vânzătorului, ea nu este de natură de a evidenția anume

la care fel de marfă s'a produs paguba și dacă s'a schimbat prețul de vânzare, *calea aceasta este inoperantă. Numai metodul nostru arată această cerință.*

REGISTRUL DE CASSA *ar fi tot o înregistrare a tuturor sumelor, pentru ca să urmărească că nu se dosește ceva din mărfurile vândute, care sunt înregistrate actualmente în metoda globală, care n'are nici un control.*

FISCUL e *adevărat că are această tendință azi* că din ce e mai sincer întreprinzătorul, să-l încarce și mai mult.

Atunci însă, când i se va dovedi că se ține o permanență a inventarului în mod desăvârșit, nu vom mai avea nici un motiv de suspiciune încât se va împăca și interesul contribuabilului de a nu fi șicanat și al Statului de a impune, acolo unde se cuvine să plătească.

Prof. Dr. AL. TĂNĂSESCU

Inscrierea contabilă a operațiunilor

referitoare la plasamentele în chitanțele provizorii și titlurile definitive ale Împrumutului Reîntregirii $4\,^1/_2\,\%$ — 1941

In timp ce emisiunea Împrumutului Reîntregirii 4½% din 1941 era încă deschisă, au început să circule pe piață pe lângă titlurile definitive ale Împrumutului Reîntregirii, ce cotau în Bursa de Valori, o serie de chitanțe provizorii ale acestui împrumut.

O parte din subscriitorii Împrumutului Reîntregirii, deși erau numai în posesia chitanțelor provizorii ale acestui împrumut, au aruncat pe piață creanțele lor la prețuri indiferente

Aceștia au efectuat o operațiune rea economică, căci pe lângă că și-au diminuat capitalul propriu-zis, au arătat neîncredere în „Creditul Statului" și au influențat prin oferte în masă scăderea cursurilor la majoritatea rentelor de Stat ce cotau în Bursa de Valori. Inainte de a trece la subiectul propus, socotesc, că ar fi necesar, să amintesc emisiunea și felul serviciului de rambursare a acestui împrumut.

Imprumutul Reîntregirii 4½% din 1941 a fost emis în două tranșe : prima pe cursul de 90 suta, iar a doua pe cursul de 100 la sută.

Pe măsura acoperirii angajamentelor de subscriere la Imprumutul Reîntregirii 4½% din 1941, s'au eliberat chitanțe provizorii,

care urmau să fie preschimbate în titluri definitive, în raport cu prezentarea lor la ghișeele Datoriei Publice.

Toate aceste chitanțe au avut o dată de emitere la cotor sau în registrele emitenților, după care s'au eliberat titlurile definitive având primul cupon scadent după cel puțin 6 luni dela data chitanței emise, deoarece dobânda cuponului este semestrială și decursivă.

Chitanțele tranșa întâia s'au emis pe baza decretului-lege Nr. 2.200 din 9 August 1941.

Aceste chitanțe se refereau la angajamentele subscrise și achitate până la 25 Martie 1942, care s'au preschimbat în titluri definitive cu primul cupon la 1 Sept. 1942, iar tragerile la sorți pentru amortizarea semestrelor 1 Sept. 1941—1 Martie 1942 și 1 Martie 1942—1 Sept. 1942 s'au efectuat în 10 trageri, cu participări la premii în cursul lunilor Iunie, Iulie și August 1942.

Fiecare semestru are 5 trageri la sorți, conform proectului de emisiune.

Chitanțele provizorii tranșa II-a s'au emis după 25 Martie 1942, pe bază de decrete-legi, având anumite particularități, prin faptul că, primul cupon și tragerile la sorți pentru amortizarea semestrelor trecute au date diferite.

Este naturală această distincțiune, deoarece Statul nu poate plăti dobânzi și amortismente la sume care n'au intrat în patrimoniul său.

Chiar acum câteva zile, s'a anunțat că un decret-lege va reglementa plata bonurilor de rechiziție supscrise până la 15 Sept. 1942, prin titlurile Împrumutul Reîntregirii 4½% 1941 și socotesc că această plată se va face întâiu pe baza chitanțelor provizorii, care ulterior și în timp vor fi preschimbate în titluri definitive.

Pentru o ușoară urmărire a emisiunilor chitanțelor provizorii tranșa II-a, vom nota fiecare grupă de emisiuni prin câte o literă alfabetică, astfel :

a) chitanțele emise în baza decretelor-legi Nr. 911 din 26 Martie 1942 și Nr. 346 din 1 Mai 1942, care se referă la angajamentele subscrise și achitate până la 31 August 1942, eliberându-se titluri cu primul cupon scadent dela 1 Martie 1942, iar tragerile la sorți pentru cele trei semestre trecute, fără participarea la premii, au avut loc la 1 Febr. 1943 ;

b) chitanțele emise în baza decretului-lege Nr. 810 din 8 Noem-

brie 1942, a deciziei ministeriale Nr. 279.978 din 12 Noembrie 1942 și a ordinelor circulare Nr. 280.687 din 19 Noembrie și Nr. 280.874 din 21 Noembrie 1942, prin care se aduceau ușurări în plata impozitului excepțional de reîntregire, în sensul că se acordau tot titluri de ale Imprumutului Reîntregirii, unor categorii de contribuabili, cari au avut angajamente de subscriere la Imjrumutul Reîntregirii în termene (31 Mai 1942), dar nelichidate și vor fi achitat aceste angajamente înlăuntrul noilor termene fixate sau aprobate în urmă de Ministerul Finanțelor, până cel mai târziu la 28 Fevruarie 1943 (vezi decretul-lege Nr. 229, din 6 Aprilie 1943).

Aceste chitanțe se preschimbă în titluri definitive cu primul cupon dela 1 Sept. 1943, iar tragerea la sorți pentru amortizarea celor patru semestre trecute, fără participarea la premii, vor avea loc în cursul lunii August 1943 (vezi decretul-lege Nr. 229, din 6 Aprilie 1943) ;

c) Chitanțele emise în baza decretului-lege Nr. 229, din 6 Aprilie 1943, prin care se acorda o scutire anumitor categorii de contribuabili la plata impozitului excpețional de reîntregire, dacă vor fi vărsat până la 31 Mai 1943 anumite sume precizate în decret.

Aceste chitanțe se vor preschimba în titluri definitive având primul cupon dela 1 Martie 1944, iar tragerile la sorți pentru amortizarea celor cinci semestre trecute, vor avea loc după toate probabilitățile în cursul lunii Februarie 1944 ;

d) chitanțele ce se vor emite în baza unui decret-lege ce va apare în curând, referitor la plata bonurilor de rechiziție precizate mai sus.

După această clasificare a chitanțelor provizorii, care se vor preschimba în titluri definitive făcând parte din tranșa generală a Imprumutului Reîntregirii 4½ la sută 1941, voiu trece la tratarea subiectului în sine.

Tranzacțiunile cu chitanțe provizorii s'au făcut în general în târgul liber și nu s'a avut în vedere aproape nimic, decât sfatul „omului bine informat", de a vinde cu orice preț, pentru a pune mâna pe bani, pe care apoi să-i plaseze în bunuri imobile.

Cursul acestor chitanțe a oscilat în târgul liber astfel :

— în cursul lunilor lunie și lulie 1942, dela 50 la 71 suta pentru chitanțele tranșei I-a, cu tendințe „à la hausse" ;

— în cursul lunilor August până în Decembrie 1942, dela 66 la 62 suta, pentru chitanțele tranșa II precizate la punctul a), cu tendință „à la baisse" ;

— în cursul lunilor Ianuarie și până în Martie 1943, dela 62 la 57 suta, pentru chitanțele tranșa II-a precizate la punctul b), cu tendință staționară ;

— în cursul lunilor Aprilie și până în Iunie 1943, dela 56 la 60 suta, pentru chitanțele tranșa II-a precizate la punctul c), cu tendință „à la hausse".

După enunțarea celor de mai sus, voi da în discuție spre tratare următoarea problemă :

— O instituție oarecare a plasat conform situației . . . . fondurile de rezervă în chitanțele provizorii și titlurile definitive ale Împrumutului Reîntregirii 4½% din 1941.

Se cere, să se precizeze ce operațiuni și ce înregistrări contabile se vor întocmi în vederea închiderii anului financiar 1942/1943?

Pentru rezolvarea acestei probleme vom lua date aproximative pentru exemplificare și vom împărți operațiunile și înregistrările în șapte grupe precum urmează :

1. — In scrierea contabilă a cumpărării titlurilor și calcularea prețului de cost.

2. — Plasarea și preschimbarea chitanțelor provizorii în titluri definitive conform legilor de emisiune.

3. — Decuparea cupoanelor exigibile.

4. — Cercetarea listelor de trageri la sorți pentru rambursările cu prime și premii mari.

5. — Exigibilitatea titlurilor eșite la sorți și calcularea valorii rambursate cu determinarea rezultatelor obținute din diferențele de rambursare cu prime și premii.

6. — Determinarea soldului la începutul fiecărui semestru prin scăderea rambursărilor.

7. — Soldarea conturilor pentru închiderea bilanțului și a contului Profit și Pierdere.

1. — *Inscrierea contabilă a cumpărării titlurilor și calcularea prețului de cost.*

Cumpărările de efecte se fac pe baza ordinelor de bursă.

Inscrierea operațiunilor de cumpărare se face în registrele contabile după normele obișnuite pe măsura prezentării deconturilor dela agenți de schimb.

De obiceiu, titlurile de Stat circulă pe piață cu o valoare reală cub paritate. Această valoare de schimb este variabilă și se deter-

mină în fiecare zi de bursă, pe baza legii cererei și a ofertei, înscriindu-se în cota oficială sub denumirea de curs.

Pe lângă titlurile înscrise în cotă și negociate în târgul oficial mai circulă o serie de titluri necotate care se negociază de obiceiu în târgul liber. Cursul valorilor necotate se formează în târgul liber după importanța ofertei sau a cererei.

Valorile mobiliare cumpărate sunt înscrise în registre pe valoare nominală pentru evidență și pe valoare reală pentru suma exactă plătită. In prețul de cost al valorilor mobiliare cumpărate se va socoti valoarea reală a titlurilor după curs, plus curtajul și timbrele legale.

Contabilitatea va deschide următoarele conturi :

Impr. Reîntregirii 4½% 1941 titluri definitive

Impr. Reîntregirii 4½% 1941 chitanțe provizorii tranșa I-a

" " " " " " " II-a Sr. A.

" " " " " " " II-a Sr. B.

" " " " " " " II-a Sr. C.

care se vor debita prin creditul contului „Cassa" sau alt cont pe măsura decontării ordinelor de bursă.

In afară de aceste lucrări obișnuite, se va face soldul fiecărui cont în parte, în primul rând la scadența fiecărui semestru, pentru a se determina valoarea nominală a efectelor a căror cupoane devin exigibile și în al doilea rând, la sfârșitul anului, în vederea închiderii gestiunei.

De fiecare dată se va calcula media ponderată a cursurilor și ziua mijlocie (scadența mijlocie) când a avut loc tranzacțiunea, pentru a se putea calcula rentabilitatea oferită de aceste plasamente.

Socotim că până la scadența semestrului al treilea de amortizare a Împrumutului Reîntregirii 4½% 1941 adică până la 1 Martie 1943, s'au cumpărat următoarele :

chitanțe prov. tr. I	val. n. 75.965.000	v. r.	47.210.506
" " " II	" " 129.987.500	"	" 81.660.238
Titluri definitive	" " 327.977.500	"	" 217.497.949
adică total titluri ale semestrelor I, II, III în val. V. n. de	533.930.000	V. n.	546.360,693
plus cumpărările dela 1—31/III 1943, începutul semestrului IV	10.200.000		6.132.650
Total general	544.130.000		352.531.343

2. — *Preschimbarea chitanțelor provizorii în titluri definitive și clasarea celor rămase nepreschimbate pe conturi în raport de legile de emisiune.*

Cum, chitanțele provizorii tranșa II-a s'au cumpărat la un curs mediu fără precizarea legilor de emisiune, rezultă că o parte din acestea se vor preschimba în titluri definitive seria B. (adică, cu primul cupon dela 1 Sept. 1943 și cu prima tragere concentrată pentru amortizarea semestrelor trecute în August 1943).

Chitanțele provizorii vor fi preschimbate în titluri definitive în ordinea anunțurilor date de Datora Publică, iar cele nepreschimbate încă, până la închiderea bilanțului, se vor clasa în ordinea datelor de emisiune și în raport de legile de emisiune pe conturi, pentru a se ști, de când începe, să producă venituri.

Din tot stocul de chitanțe tranșa II-a cumpărate în bloc a rămas o cantitate de chitanțe care după datele încrise pe ele rezultă că fac parte din chitanțele provizorii tranșa II-a seria B. adică, cu primul cupon dela 1 Sept. 1943. Restul chitanțelor din bloc sunt chitanțe provizorii tranșa II-a seria A. adică cu primul cupon dela 1 Martie 1943.

Totalizăm fiecare cont în parte pe semestru și pe scadența primelor cupoane, apoi calculăm media ponderată a prețului de cost și a scadenței mijlocii, pentru a ușura calculele operațiunilor ce vor urma și a putea determina rentabilitatea fiecărui grup în parte.

Semestrul I și II scadent la 1 Sept. 1942

Detalii	Val. nom.	Curs + curtaj	Val. reală	Scad. mijlocie
Chit. tr. I	75.965.000	62,14769	47.210.506	22 Iunie 1942
Tit. def.	143.215.000	70,16762	100.490.567	19 Iulie 1942
Total	219.180.000	67,38802	147.701.073	10 Iulie 1942

Semestru III scadent la 1 Martie 1943

Chit. tr. II A.	98.347.500	62,82161	61.783.483	13 Oct. 1942
Tit. def.	184.762.500	63,32853	117.007.382	20 Nov. 1942
Total	283.110.000	63.15243	178.790.865	7 Nov. 1942

Semestru IV scadent la 1 Sept. 1943

Chit. tr. II B.	31.640.000	62,82161	19.876.755	13 Oct. 1942
Tit. def.	10.200.000	60,41814	6.162.650	20 Mart. 943
Total	41.840.000	62.23566	26.039.405	21 Nov. 1942
Total general Cumpărat	544.130.000	64.78806	352.531.343	21 Sept. 1942

Pe lângă operațiunile de cumpărare înscrise în timp de către Contabilitate la conturile deschise special, vom înscrie și preschimbările chitanțelor provizorii tr. I și II în titluri definitive.

Adică,

——————— detto ———————

URMATORI	la	URMATORI	
IMPR.—REINTREG. 4½%			
Titluri definitive			
Chit. tr. I v. n.	75.965.000	v. r. 47.210.506	
,, ,, II ,,	98.347.500	,, 61.783.483	
Total	174.312.500	108.993.989	108.993.989
IMPR.—REINTREG. 4½%			
Chit. prov. tr. II B.			
dela chit. prov. tr. II	v. n. 31.640.000	19.876.755	
IMPR.—REINTREG. 4½%			
Chit. prov. tr. I			
v. n.	75.965.000 a 62,14769		47.210.506
IMPR.—REINTREG. 4½%			
v. n.	129.987.500 a 62,82161		81.660.238
	Total general	128.870.744	128.870.744

Debitele totale la 31 Martie 1943 vor fi :

Imprumtul Reîntregirii 4½% titluri definitive

Titluri cumpărate	nominal	338.177.500	real 223.660.599
,, prov. din chit.	nom.	174.312.500	,, 108.993.989
Total		512.490.000	332.654.588

Imprumutul Reîntregirii 4½% chit. prov. Tr. II B.

Chit. prov. din chit. tr. II	nom.	31.640.000	real 19.876.755
Total general	nom.	544.130.000	,, 352.531.343

3. — *Decuparea cupoanelor exigibile.*

Cupoanele exigibile la prima scadență de 1 Sept. 1942, vor fi decupate dela titlurile grupate în semestrul I și II, în valoare totală de lei . . . . . 219.180.000 x 2,25% = 4.931.550

iar cele exigibile la a doua scadență (1/IIII/943) vor fi decupate dela soldul rămas dela primul semestru plus achiziționările în timpul sem. II în val. tot. de lei 500.000.000 x 2,25% = 11.250.000

Total cupoane cuvenite pe 1942/43 lei 16.181.550

Această operațiune se va înscrie astfel :

CUPOANE EXIGIBILE			la	CUPOANE IMPR. REINTREG. 4½%		
Cupon 1	Sept.	1942	lei	4.931.550		
„ 1	Mart.	1943	„	11.250.000	16.181.550	16.181.550

4. — *Cercetarea listelor de trageri la sorți pentru rambursările cu prime și premii mari.*

După fiecare tragere la sorți se va lua lista oficială a tragerilor și se va căuta în fișele Împrumutului Reîntregirii numerele eșite la sorți.

Fișele s'au făcut pe măsura cumpărării și s'au așezat în fișiere speciale în ordine numerică.

Se anulează fișele cu numerile eșite la sorți, se scot titlurile respective din depozit, sej îmborderează și se trimit spre încasare la B. N. R. sau Ad-țiile Financiare.

5. — *Exigibilitatea titlurilor eșite la sorți și calcularea valorilor rambursate cu determinarea rezultatelor obținute din diferențele de rambursare cu prime și premii.*

Titlul devine exigibil imediat după tragere, dacă numărul respectiv a eșit la sorți și se poate încasa imediat sau la sfârștul semestrului respectiv odată cu cuponul.

De obiceiu rambursările se încasează la sfârșitul semestrului.

Toate titlurile eșite la sorți se înscriu într'un tablou (ca cel aci anexat), care servește atât pentru înscrierea contabilă, cât și pentru statistică, ca să poată urmări realizarea procentului real de plasament.

Toate titlurile eșite la sorți cu premii mari se vor trece în situații titlu cu titlu, pe când cele rambursate cu prime se vor totaliza, deoarece înșirarea fiecărui titlu în parte nu prezintă importanță și ar necesita prea mult lucru.

Calcularea rambursării se va face astfel :

Fiecare titlu în funcție de valoarea nominală poate să aibă câte ½, 1, 2, sau până la 10 de numere, dacă valoarea nominală este de 2500, 5000, 10.000 sau 500.000 lei nominal.

Orice număr depe un titlu eșit la sorți pentru rambursarea cu primă atrage după sine rambursarea tuturor celorlalte numere ce figurează p eace titlu, deoarece tragerile se fac deodată pentru 100 numere.

Numerile eșite la sorți la prima tragere pentru amortizarea cu prime, participă și la tragerea premiilor.

Dacă vreun număr dintre acestea iese câștigător cu un premiu, nu i se mai rambursează valoarea nominală plus prima, ci numai valoarea premiului câștigat.

Luăm ca exemplu primul caz din tabloul anexat.

Titlul Nr. 163.101/2 a eșit, prima dată pentru amortizarea cu primă, iar la tragerea premiilor a eșit numărul 163.101 câștigător de un premiu mar elei 5.000.000, așa că Titlul de mai sus, fiind de o valoare nominală de 10.000 lei cumpărat în semestru al doilea la prețul mediu de 67,39%, va fi rambursabil cu lei 5.006.000. In tablou s'a trecut astfel :

Titlul de 10.000 nominal format din două numere a eșit la sorți pentru amortizare și în acelaș timp numai cu un număr câștigător de un premiu mare. Deci,

valoarea premiului de lei	5.000.000	
minus prețul de cost lei	3.370	4.996.630
plus al doilea număr rambursabil cu prima de lei	6.000	
minus prețul de cost lei	3.370	2.631
Total net realizat din rambursarea lei		4.999.261

Tot astfel se procedează pentru toate cazurile arătate în tabloul aci anexat.

TABLOU

de valorile titlurilor Impr Reîntregirii $4^1/_2\%$ eşte la sorţi la tragerile Nr. 1—16, scadente la 1 Sept. 1942 şi 1/3/94 3

(1) Nr. semestrului de origină	(2) Valoarea nominală	(3) Valoarea rambursată			(4) Curs + Curtaj	(5) Valoarea reală	(6) Diferenţă de rambursare		
		cu premii	cu prime	Total			dela premii	dela prime	Total
Titluiri scadente la 1 Sept. 1942									
II	10 000	5.000.000	6.000	5.000 000	67,38802	6.789	4.996.630	2.631	4.999 261
„	100.000	100.000	114 000	214.000	67,38802	67 388	96 630	49 982	146 612
„	100.000	100 000	114.000	214 000	67,38802	67.338	96.630	49 982	146.612
„	100 000	200.000	114.000	314 000	67,38802	67.338	160.630	49.981	246.612
„	1.930.000	-	2.376.000	2.' 76 000	67,38802	1.334.283	—	1.041 717	1.041.717
Total sem. II	2 290.000	5.400 000	2.724.000	8 124.000	67,38802	1.544.386	5.386 520	1.194 294	6.580.814
Titluri scadente 1 Martie 1943									
II	500.000	100.000	594.000	694.000	67,38802	336.940	96 630	260.430	357.060
„	560 000	—	672.000	672.000	67,38802	377.373	—	294.627	294.627
„	5 000	100.000	—	100.000	67,38802	3.370	96.630	—	96 6?0
„	1.065.000	200.000	1.266.000	1.466 000	67,38802	717.683	139.260	555 057	748.317
III	500.000	100.000	594 000	694 000	63,15243	315 762	96.842	281.396	378.238
„	1.095.000	—	1.314.000	1.314.000	63,15243	691.519	—	622.481	622.481
„	855 000	—	1.026.010	1 026 000	63,15243	539,953	—	486.017	486.047
Total sem. III	2.450.000	100.000	2.934.000	3 034 000	93,15243	1 547 234	96.842	1.389.924	1.486 766
Total general rambursat pe anul financiar 1942/943									
Val. scadent. la 1 Sep. 194 2	2.290.000	5.400 00	2.724.000	8.124.000	67,38802	1.543.386	5.386.526	1.194.294	6.580.814
Val. scadent. la 1/3/1943	3.515.000	300 000	4.200.000	4.500.000	64,43576	2 264.917	290.102	1.944.981	2.235.089
Total general	5.805.000	5.700.000	6.924 000	12 624.000	65,60039	3.808 103	5 676.622	3 139 275	8 815.897

EXPLICAREA TABLOULUI

Coloana I, arată numărul semestrului de origină, adică când s'au cumpărat efectele.

Coloana II, indică valoarea nominală a titlurilor eșite la sorți pe semestre, titlu cu titlu pentru cele rambursate cu premii și înglobate pentru cele rambursate numai cu prime.

Coloana III, precizează valoarea rambursată conform rezultatelor.

Coloana VI, indică diferența de rambursare obținută din titlurile eșite la sorți cu prime sau premii.

Coloana V, arată valoarea reală a titlurilor obținute astfel :

$$V.\ R. = V.\ n. \times \frac{curs}{100}$$

Coloana IV, arată prețul de cost la sută pentru valorile eișe la sorți, cu prime sau premii.

Inscrierea titlurilor exigibile care au eșit la sorți :

TITLURI EXIGIBILE	la	
La 1 Sept. 942	lei 8.124.000	
„ 1 Mart. 943	„ 4.500.000	12.624.000

IMPR. REINTREG. 4½%

Ramburs. sem.	II 2.290.00	v. r. 1.543.186	
„ „	III 5.515.000	v. r. 2.264.917	3.808.103

DIF. RAMBURSARE

Semestrul II din premii	=	5.386.520	
„ „ „ prime	=	1.194.294	
Semestrul III din premii	=	290.102	
„ „ „ prime	=	1.944.981	8.815.897

6. *Determinarea soldului la începutul fiecărui semestru prin scăderea rambursărilor și eventualelor vânzări sau înstrăinări.*

Inscrierea operațiunilor de cumpărare s'au făcut pe semestre, având pentru anul financiar 1942/43 două semestre complecte (Nr. 1 și 2 înglobate și Nr. 3) și un altul deabia început la 1 Martie 1943.

Luând totalurile dela punctul 2 vom avea următoarele solduri :

Semestru I și II dela 1 Sept. 1941—1 Sept. 1942

Detalii	Valoarea nominală	Curs + speze	Valoarea reală	Scadența mijlocie
Cumpărat	219.180.000	67,38802	147.701.073	10 Iulie 1942
Rambursat la 1/9/942	2.209.000	67.28802	1.543.186	
Sold Ramburs. II dela Mart. 43	216.890.000		146.157.887	
Sold la 1/3/943	1.065.000		717.683	
	215.825.000	67,38802	145.440.204	10 Iulie 1942

Semestrul III dela 1 Sept. 1942—1 Martie 1943

Cumpărat	283.110.000	63,15243	178.790.865	7 Nov. 1942
Ramburs. la 1/3/43	2.450.000		1.547.234	
Sold la 1/3/943	280.660.000	63,15243	177.234.631	7 Nov. 1942

Semestrul IV dela 1 Martie 1943 la 1 Sept. 1943

tr. II B.	31.640.000	62,82161	19.876.755	13 Oct. 1942
Cumpărat tit. def. până la 31/3/943	10.200.000	60,41814	6.162.650	20 Mart. 1942
Cumpărat Chit. prov. Total	41.840.000	62,23566	26.039.405	21 Nov. 1942
Total general al soldurilor la 31/3/943	538.325.000	64,77931	438.723.240	21 Sept. 1942

7. *Soldarea conturilor pentru închiderea bilanțului și a contului Profit și Pierdere.*

Această operație se va înscrie astfel :

detto

BILANȚ	la :	377.528.790	
	IMPR. REINTREG. 4½%		
	Tit def. în		
	val. nom. 506.685.000 lei		328.846.485
	IMPR. REINTREG. 4½%		
	chilt. prov. tr. II B. în val. de		
	31.640.000 lei		19.867.755
	TITLURI EXIGIBILE		
	la 1 Sept. 942 lei	8.124.000	
	„ 1 Mart. 943 „	4.500.000	12.624.000
	CUPOANE EXIGIBILE		
	la 1 Sept. 942 lei	4.931.550	
	„ 1 Mart. 943 „	11.250.000	16.181.550

detto

la Profit și Pierdere

Beneficiul realizat din plasamentul			
Impr. Reîntreg. pe 1942/943			24.997.447
CUPOANE			
Impr. Reîntreg. 4½%			
dela 1 Sept. 942	=	4.931.550	
„ 1 Mart. 943	=	11.250.000	16.181.550
DIF. RAMBURSARE			
dela 1 Sept. 942 din premii	=	5.386.520	
„ „ „ „ „ prime	=	1.194.294	
„ 1 Mart. 943 „ premii	=	290.102	
„ „ „ „ „ prime	=	1.944.981	8.815.897

In concluzie, după ce am arătat anumite operațiuni contabile de calcul și înregistrare, putem foarte bine, să ne dăm seama că, dacă se ține o socoteală strictă a plasamentelor de capitaluri disponibile în rentele de stat, obținem rezultate satisfăcătoare la închiderea situației bilanțiare.

Majoritatea indivizilor evit aceste plasamente, sau le fac dela o zi la alta urmărind realizarea unui beneficiu de cupon sau unei diferențe de curs și rareori se interesează de formarea unui plasa-

ment de durată pe care să-l țină rațional înregistrat în scripte contabile și să-i urmărească realizările în funcție le procentul real de plasament.

Titlurile de Stat prezintă astăzi rentabilități variabile și foarte mari, anume : pentru unele rente dela 7% până la 14%, iar pentru altele dela 15% până la 20% pe an.

Fiecare individ și-ar putea forma un fond de pensii pentru bătrânețe, dacă în fiecare lună și-ar reține o cotă parte din veniturile sale și le-ar plasa în rente de Stat.

Numai vorbim de diferitele Societăți și Intreprinderi mari, care ar putea forma fonduri de pensii pentru funcționarii lor în titluri de rentă și ar avea după un anumit timp, un capital atât de mare încât ar asigura plata regulată a unei rente viagere, drept pensie, funcționarilor numai din veniturile fondului de pensii plasat în rentele de Stat.

CONSTANTIN FOTIADE

Registrele de contabilitate *)

Prin modificarea Legii contribuțiunilor directe la 6 Septembrie a. c. s'a prevăzut, printre altele, scutirea de obligația ținerii registrelor de contabilitate, prevăzute de codul de comerț, a întreprinderilor comerciale și industriale impuse pentru venituri până la 300.000 lei anual inclusiv.

Cu toate că decretul-lege de modificare — publicat în Monitorul Oficial Nr. 208 din 6 Septembrie 1943 — a fost destul de clar, totuși, se constată din presa economică și financiară că, o bună parte din comercianți și chiar contabili dela diferite societăți, nu sunt încă dumeriți de ce registre sunt scutiți, ce anume categorii de întreprinderi au fost scutite și ce registre sunt obligați să țină, deoarece, cer mereu astfel de relații.

In dorința de a contribui la dumerirea acestora, voi expune, pe rând, toate cele de mai sus, în cadrul legiuirilor actuale :

I. Care sunt registrele obligatorii:

a) Potrivit codului de comerț art. 22: **registrul jurnal, registrul inventar** și registrul copier.

*) Publicat de autor și în ziarul „Argus".

b) Potrivit legii timbrului art. 4 par. 19 al. 5 care spune „Asociațiunile comerciale de orice fel cum și întreprinderile bancare, sunt obligate la ținerea și timbrarea registrelor jurnal, inventar și **cartea mare** (maestru)".

c) Potrivit legii Nr. 936/1943 (Monitorul Oficial Nr. 144 din 24 Iunie 1943) pentru sancționarea ținerii neregulate de contabilitate la comecianți, care prevede:

ART 1: Comercianții, fie societăți de orice fel, fie firme individuale, sunt obligați ca pe lângă registrele prevăzute de art. 22 și următorii din codul comercial, să aibă și un **registru de casă** șnuruit, sigilat și parafat, în conformitate cu art. 26, 27 din codul comercial.

II. Cine este scutit de a ține registre

Comercianții și industriașii impuși potrivit legii contribuțiunilor directe, pentru venitul până la 300.000 lei anual inclusiv. Aceasta în conformitate cu decretul lege Nr. 208 din 6 Septembrie 1943 (Lega timbrului art. 19 al. 8 și Legea contribuțiunilor Directe art. 41 al. 4 și 6 și art. 52).

Societățile anonime nu pot intra în aceste dispoziții.

III. De ce fel de registre sunt scutiți

a) De cele prevăzute de codul de comerț art. 22, adică de registrul jurnal și registrul inventar.

b) De cartea-mare prevăzută de Legea Timbrului art. 4 par. 19.

IV. Ce fel de egistru trebuie să țină în schimb.

Intreprinderile comerciale și industriale impuse pentru venituri până la 300.000 lei anual inclusiv, și meseriașii impuși pentru venituri cuprinse între 150.000 și 300.000 lei anual inclusiv, sunt obligați să țină **registrul special** prevăzut de art. 41 alin. 6 din Legea Contribuțiunilor directe.

Sunt scutiți de a ține acest registru special, arendașii de proprietăți agricole cultivabile și comercianții din comunele rurale, impuși pentru veniturile până la 100.000 lei anual inclusiv.

V. **Despre registul special.**

— Registrul special se vizează de începere la administrația financiară respectivă.

— Se timbrează cu 20 lei de filă conform legii timbrului art. 4 par. 19.

— Utilizarea se face în felul următor: se înregistrează pe de o parte toate materiile prime și mărfurile cumpărate iar, pe de alta, totalul vânzărilor pe bani gata, sau pe credit și orice altă încasări din alte operațiuni ale întreprinderii;

— Se vizează de închidere la Administrația Financiară.

VI. **Amenzi pentru cei ce nu țin reigstrele obligatorii.**

Art. 72 din Legea Contribuțiunilor directe prevede: „Contribuabilii obligați, potrivit art. 41 și 52, să țină registrele comerciale, prevăzute de acele articole și actele justificative anexe, care nu le țin sau nu le comunică fiscului la cerere, în termen de 8 zile dela data primirii unei citații a fiscului, vor fi supuși următoarelor amenzi:

a) Intreprinderile comerciale, industriale, meseriașii cu venituri mai mari de 300.000 lei și toate societățile anonime, o amendă egală cu impozitul elementar, complimentar și supra cota cuvenit fiscului pentru anul respectiv;

b) Inteprinderile comerciale și industriale, cu venituri între 100.000 și 300.000 lei și meseriașii cu venituri între 150.000 și 300.000 lei, o amendă egală cu 50 la sută din impozitul cuvenit pentru anul respectiv;

c) Micii comercianți și industriași cu venituri până la 100.000, **care nu vor ține registrul special** de cumpărări și vânzări, prevăzut de art. 41, o amendă egală cu 25 la sută din impozitul cuvenit fiscului pentru anul respectiv.

Amenda se va aplica numai o singură dată pentru un an de impunere.

Având în vedere impozitele, destul de grele astăzi, am socotit necesar a expune cele de mai sus, pentru ca cei interesați să se pună în ordine, spre a evita amenzile care pentru unii reprezintă dublul impozitului comercial.

FLORIAN GEORGESCU
Expert-contabil

Dela Secțiuni

SECȚIA PRAHOVA, **Inscrieri cu gradul de contabil stagiar, D.-nii:** Georgescu A. Aurel, Iorgulescu I. Gheorghe, Cotler S. Mihail, Ganea S. Nicolae, Grigorescu Victoria, Grundman P. Eugen, Ciornei St. Vasile, Zaharescu Vasile, Epurescu Constantin, Ionescu D. Nicolae, Marinescu Const., Petrescu N. Constantin, Șerbănescu M. Ioan, Marinescu St. Ioan, Iorga Gh. Teodor, Ruțeț C. Nicolae, Mihalache R. Vlad, Firiceanu Petre, Croitoru N. Tănase, Laziță A. Carol, Popescu D. Stelian, Modolea Virgil, Teodora Minoiu, Cocean Fl. Valeria, Cocean M. Florea, Stânicel Ioan, Cârlioru T. Gh., Săvulescu G. Stelian, Dragomirescu D. Constantin, Cristescu V. Teodor, Vișinescu Gh. Gh., Marin M. Mitrea, Dima St. Gheorghe, Mavrodin V. Ioan, Rivalet P. Benjamin, Bibu Liviu, Stoenescu G. Traian, Dumitrescu A. Ioan, Dumitrescu P. C-tin, Ștefănescu Ștefan, Cojocaru Elena, Sgondea Ioan, Popescu I. Traian, Dunareanu Petre, Popescu Eugenia, Halchiopol Nicolae, Calotă Gh. Marin, Marinescu Dumitru.

Inscrieri în gradul de contabil autorizat, d-nii: Lungu Cristea Ioan, Constantinescu I. Ștefan, Dumitrescu I. Petre, Anastasescu Ilie, Iorga I. Marin, Oprescu Lazăr, Roth Carol, Tartler W. Helmut, Lupu P. Gheorghe, Popescu Dan, Clemensevici Corneliu, Ionescu D. Ioan, Stănescu N. Nicolae, Buzescu Alin, Mihăilescu Nicolae, Ionescu Mircea, Lăzărescu I. Marin, Popescu Emil.

Avansări la gradul de contabil autorizat d-nii: Prușan Ioan, Teodosiu D. Alexandru, Dobrescu I. Victor, Tomescu C-tin, Zanea Stelian, Stănescu Nicolae, Constantinescu Z. C.-tin, Dragomirescu Gh., Socreteanu Constantin, Dumitrache I. Gheorghe, Cluceresçu Alexandru, Dumitrescu O. Victor, Georgescu P. C-tin, Bârsan Virgil, Grigorescu Toma, Constantinescu M. C.-tin, Ioan Tomescu Dinu, Petrescu D. Vasile, Teodorescu Gheorghe, Păunescu Tiberiu, Georgescu Mircea, Ardeleanu Ioan, Pârvulescu Nicolae, Miclăuș D. Dumitru, Ogretineanu Ilie, Pâslaru I. Ioan, Fătulescu Zenovie, Stama D. Nicolae, Tănase N. Gheorghe.

Transferări din alte secțiuni la secțiunea Prahova; contabili autorizați D-nii: Milotin F. Alexandru, Popescu C. Iulian, Moncea M. Mihail.

Transferări din secțiunea Prahova la secțiunea Ilfov D-nii: Criș I. Ioan, expert contabil și Livia I. Echim și Arvunescu I. Gh. contabili autorizați.

SECȚIA VLAȘCA-GIURGIU, **Inscrieri Contabil Stagiar D.-nii:** Constantin N. Pașol.

SECȚIA DOLJ, **Inscrieri Contabil Stagiar D.-nii** Găzdeanu Mihail, Stroe M. Mircea.

Avansări Contabil autorizat D-l: Alexandru Comănici.

Reactivări: Contabil autorizat D. Ion M. Cățu.

Transferări: Contabili autorizați D. Ion M. Câțu dela secția Dolj la Secția Ilfov.

Inscrieri Contabil autorizat D-nii: Șisu I. Alexandru, Alexandru Iulian și Petre N. Cristescu.

SECȚIA CAMPULUNG (Bucovina) Inscrieri Contabil Autorizat: D-l Ilie Popescu.

SECȚIA MUȘCEL-CAMPULUNG, Inscrieri. Contabil-Autorizat: D-l Aurelian C. Costescu.

Colegiale

— **D. Pompiliu Pasăre,** a fost numit în Consiliul pentru normalizarea contabilității din partea Ministerului de Finanțe.

— **D. Mircea Pienescu,** conferențiar la Academia de comerț a fost ales Decan al Corpului Contabililor Cooperatori.

— **D. Dr. P. Drăgănescu-Brateș** a fost ales cenzor la Soc. anon. „Curentul".

— **D. Mihail Gr. Romașcan,** comisar general al prețurilor, a fost ales în unanimitate președinte la „Alaci".

— Comunicăm cu plăcere prietenilor noștri că d. **N. Butculescu,** președintele Corpului, care a fost serios bolnav, s'a făcut bine.

— **D. Cornel Todea,** inspector general Asigurările Sociale, a fost delegat să îndeplinească funcțiunea de secretar general al Ministerului Muncii pe tot timpul absenței titularului.

— **D-l V. V. Protopopescu** a fost delegat de Secția Ilfov în Consiliul Superior în locul d-lui V. M. Joachim, ca urmare a scrisorii publicată în Nr. 9—10 al Revistei pag. 175.

— Examenele pentru gradul de Expert Contabil se va ține în zilele de 23 și 24 Ianuarie 1944 în următoarele centre: București, Brașov, Iași, și Timișoara, fiecare centru având comisiuni separate din cari vor face parte câte un delegat al Consiliului Superior.

— Colegul nostru **Alex. Botez** a deschis **Librăria Contabilă** în str. G. G. Assan Nr. 3 (lângă Statuia Mihai Viteazul) București, cărți rechizite școlare, papetărie bogat asortiment.

BIBLIOGRAFIE

Contul Profit și Pierdere și Bilanțul tip ind.	Lei	200
Precursorii Români în Contabilitate	„	200
Monografia Contabilă a unei fabrici de mob.	„	200
Clearing și Compensație	„	100
Banca Națională a Rom. în timpul crizei	„	200
Băncile Engleze (Joint stock Banks) de Petru Drăgănescu Brateș	„	500

La librării și la autor contra mandat poștal str. Cometa 37 București III.

— Revista Generală de Comerț și Contabilitate caută un tânăr licențiat al Academiei Comerciale sau bacalaureat al Liceului comercial pentru secretariatul de redacție al Revistei (câteva ore săptămânal).

Ofertele se vor adresa la Revistă.

Colegii Comercianți

Începând cu numărul acesta publicăm spre știință tuturor, numele colegilor din Corpul nostru cari au îmbrățișat cariera de comerciant.

Secțiunea Prahova—Ploești d-nii:

Iosifescu N. N. G. Fierărie; Moțoiu D. Ștefan, Fierărie; Bazavan C. Gheorghe, Vopselărie și parfumerie; Chițu C. Gheorghe, Fierărie; Chivulescu I. Constantin, Depozit de hârtie; Curelea Constantin, Materiale de construcții; Dinescu G. Ioan, Galanterie și Loteria de Stat; Dorobanțu V. Ioan, Depozit de lemne de foc; Gologan S. Ioan, Manufactură; Ionescu I. Nicolae, Băuturi spirtoase; Ionescu Traian, Brutar; Iordănescu L. Toma, Magazin general; Marcu V. Vasile Mărculescu, Librar; Nicolescu M. Ioan, Pălării; Nicolescu N. Petre, Blănărie și hăinărie; Pantelimon Al. Panait, Fierărie veche; Raicu Titus, Restaurant și bodegă; Ștefănescu Petre, Librar; Vlădăreanu Traian, Librărie și papetărie; Zevedei Stelian, Brutar; Călinescu N. Dumitru, Restaurant, Danielescu Z. Stelian, Depozit de lemne de foc; Dobrescu Z. Gheorghe, Reprezentant de comerț; Dumitru N. Gheorghe, Cherestea; Dumitrescu N. Dumitru, Blănărie și Pălării; Stănescu H. Nicolae, Postăvărie și hăinărie; Cristescu Gh. Vasile, Coloniale; Dobrescu I. Victor, Galanterie; Marcian Nicolae, Piese de automobil; Marinescu Aurel, Exploatator de petrol; Dobrescu D., Exploatator de petrol; Drăgănescu Iulian, Exploatator de păduri; Dumitrescu Petre, Magazin de încălțăminte; Dumitrescu S. Constantin, atelier de reparațiuni de automobile; Gaftoi Ioan,

Exploatator de păduri, Georgescu Ilie, Antreprenorul Cinema Capitol; Ionescu Gheorghe, Fabrică de tricotaje; Șerbănescu C. Alexandru, Fabrică de tricotaje; Șerbănescu Manole, Fabrica de Tricotaje; Vădăreanu S. Constantin, Depozit de cherestea; Ionescu Anghel, Curelărie; Popescu Stelian, Postăvărie; Ciupală Silviu, Atelier de articole fotografice; Popescu Iosif, Sticlărie și porcelanuri; Rădulescu Alexandru, Sticlărie și porcelanuri; Fronescu Ioan, Restaurant.

Felicităm călduros pe colegii noștri Prahoveni și le urăm din toată inima: cu Dumnezeu, înainte.

Rugăm secțiunile din întreaga țară să ne comunice numele colegilor comercianți după exemplu dat de Secția Prahova.

Statistica ce voim să facem are o capitală importanță.

O sărbătoare înălțătoare

Colegul nostru d-l Gogu Ionescu, însuflețit de dorința de a da o îndrumare practică tineretului nostru, a înființat și conduce de 12 ani o școală de mecanică agricolă, morărit și panificație în imediata apropiere de gara Titu — Jud. Dâmbovița.

Inițiativă lăudabilă, puțin înțeleasă, a dat până acum numeroși conducători de tractoare, morari și brutari și acum are 100 elevi în cele șase clase, în care jumătate zi se fac lucrări practice, și jumătate zi cursuri teoretice de desen, mecanică, aritmetică, muzică, limba română și limbi străine.

De Sf. Arhangheli Mihail și Gavrilă a avut loc o înălțătoare sărbătoare în care s'a proslăvit patronii Școalei și s'a făcut parastas pentru eroii Neamului.

Elevii s'au produs prin cântece și recitări de bucăți patriotice naționale într'o atmosferă plină de entusiasm, în prezența unei numeroase asistențe formată din locuitori din localitate și împrejurimi, părinți ai elevilor și oaspeți dela București.

In timpurile actuale când o atenție tot mai mare se dă învățământului practic, inițiativa colegului nostru expert contabil, licențiat al Academiei Comerciale din Berlin, care s'a dedicat cu trup și suflet acestei directive atât de necesară în țara noastră, merită toată lauda și tot sprijinul.

«DREPTATEA NU PIERE; CA TRUPUL LUI HRISTOS, EA SE POATE ÎNGROPA, DAR TOCMAI CA ȘI HRISTOS-DUMNEZEU, EA VA REINVIA».

Mihail Kogălniceanu

Preocupările sociale ale marilor întreprinderi *)

Dările de seamă ale marilor Societăți industriale, bancare comerciale etc. arată atențiunea deosebită pe care conducerea întreprinderile o dă problemelor sociale.

Din ce în ce mai mult — chiar peste obligațiunile legale, întreprinderea economică se consideră ca o familie mare, care trebue să îngrijească deopotrivă de toți membrii ei.

La preocupările de rentabiltate, se adaugă preocupările de bună stare a personalului.

Spicuim din câteva Dări de seamă primite ceeace s'a realizat pe acest tărâm.

Uzinele Reșița. — A constituit Casa Autonomă de Pensiuni și Casa Autonomă de Credit și Ajutor A donat Casei de Pensiuni o vilă de odihnă cu un parc. A construit locuințe. Are cantine atât la Administrația Centrală cât și la Exploatări A avut servicii de aprovizionare pentru personal cu mult înainte de introducerea obligativității. Asemenea terenuri de sport, școli, biblioteci etc.

Astra-Vagoane. — Soc. a organizat un Serviciu de aprovizionare înainte de a se fi introdus prin lege obligativitatea, distribuind mărfuri de circa 300 milioane lei, Societatea contribuind cu 54 milioane.

S'a început executarea programului de construcție a unui cartier de locuințe.

S'a construit un dispensar și sunt în construcție 3 cabinete medicale, sanatoriu și un leagăn pentru copii. Are o școală technică superioară cu 8 clase, cheltuind cu pregătirea profesională 29 milioane lei.

A alocat lei 60 milioane la „Noua Casă de Pensii".

Mica spune în Darea de seamă" : „Interesul nostru este să ridicăm pe muncitorii noștri din toate punctele de vedere : al capacității lor profesionale al standardului de viață și al nivelului lor spiritual. Noi înțelegem că rolul principal în aceasta operă de mare interes național revine în primul rând în cea mai mare măsură intreprinderilor și conducătorilor de toate gradele ale acestora.

A înființat și întreținut 27 cantine. Are 8 biblioteci. A creiat un ziar „Traiu Minierului" are o școală de conductori minieri, cinematograf „Casa Culturală. A alocat sume importante la Casa de Pensii și la Casa de Economii.

Steaua Română-Petrol. — A alocat pentru asigurarea personalului 40 milioane. A cumpărat un teren de sport și pentru strand la Băneasa. A suportat diferente de preț pentru aprovizionarea personalului circa Lei 30 milioane.

*) Rugăm înntreprinderile a ne trmite Dări de seamă, din care să reiasă înfăptuirile lor pe tărâmul social, pe lângă realizările economice.

A construit locuințe pentru personal la exploatări, program ce se se va continua și în anii următori. A construit brutării și o sală de festivități. A acordat burse pentru studii technice în străinătate și în țară.

Soc. de Telefoane. A alocat la Fondul de Pensiuni al Personalului la 31 Decembrie 1942 lei 60.788.855 în afară de o sumă de lei 50.000.000 în cursul anului.

A mărit terenul de sport, a organizat o colonie de vară, a închiriat vile de odihnă, a înființat o cantină.

Banca Românească. — A construit locuințe pentru funcționari. Are unul din cele mai frumoase stranduri. In afară de aprovizionarea personalului, a deschis în 1942 în Pasagiul Blanduziei un restaurant pentru funcționari și familiile lor cu un cost foarte redus. In afară de cabinetul medical, a deschis în anul trecut și un cabinet dentar.

A dat întregului personal gratuit câte un costum de haine.

Creditul Minier, a redactat o broșură specială cuprinzând „Realizări sociale ale societății s. a.:

Colonii de lucrători și ingineri la schele, dispensare medicale, instalații de băi, stranduri și terenuri de sport, cazinou cu sală de cinematograf, sală defestvități, conferințe, oficiu de aprovizionare.

Astra Română. S'a distribuit alimente și articole de prima necesitate în 1942 pentru lei 265 milioane, o parte sub cost. Intreține servicii medicale proprii.

Concordia. A cheltuit în 1942 pentru opere de asistență și pentru sarcini sociale lei 213 milioane.

Vom continua cu spicuirea din „Dările de seamă" pe măsură ce vom primi.

ALEXANDRU A. GEORGESCU
AGENT OFICIAL
La Bursa de Efecte, Acțiuni și Schimb din București
EXPERT CONTABIL
Birou: Str. Ion Ghica Nr. 2. — Telefon 5.28.66
(Vis-à-vis de Corpul Experților Contabili)
Domiciliu: Str. Vasile Lascăr Nr. 33. — Telefon 2.42.85
Execută orice ordine de cumpărări și vânzări de acțiuni și efecte publice

De la Consiliul Superior al Corpului Contabililor experți și autorizați

Duminică 7 Noembrie s'a ținut ședința plenară a Consiliului Superior. A prezidat d. Decan *Prof.* **I.** *Evian.*

Consiliul, în unanimitate, a decis, în urma propunerii d-lui dr. V. M. Ioachim, ca pe viitor gradul de expert contabil să se acorde numai pe bază de examen. Pot fi supuși numai la un coloqvium acei, cari au cel puțin 5 ani dela înscrierea în Corp pentru licențiații Academiei și 10 ani pentru bacalaureații liceelor Comerciale, dacă au lucrări de specialitate ori o activitate deosebită pe *tărâmul Contabilității.*

După propunerea d'lui Prof. Sabin Cioranu, s'a hotărît că vor fi scutiți de coloqvium profesorii de științe economico-comerciale dela Academiile de comerț, dacă întrunesc celelalte condiții prevăzute de lege.

S'a fixat zilele de 23—24 Ianuarie 1944 pentru examenul de expert, care se va ține la București, Brașov, Iași, Timișoara.

Comisiile de examinare vor fi prezidate de d-nii Prof. universitar I. Evian (București), S. Cioranu (Brașov), Ștefan Dumitrescu (Iași) și D. Voinea (Timișoara).

S'a menținut decizia Secției Ilfov ca absolvenții liceelor Comerciale fără bacalaureat să fie înscriși în Corp cu gradul de contabil stagiar fără drept de promovare la gradul de expert contabil.

S'a fixat taxa de examen în coloqvium la lei cinci mii.

S'a hotărît conform art. 26 din Regul. legii, sancționarea experților, cari nu vor depune taxa de 5 la sută din onorariile de expertiză, comunicându-se tuturor instanțelor și autorităților să nu se elibereze onorariul până nu se va face dovada plății taxei de 5 la sută.

D. Profesor Ștefan Țenov atrăgând atențiunea Consiliului asupra unor hotărîri cu exces de putere făcute de Secția Ilfov, se decide ca să se aștepte sesizarea în această chestiune din partea actualei Comisiuni interimare a Secției Ilfov.

S'a hotărît să se deschidă ciclul de conferințe cu conferința d-lui Profesor Evian despre „Contabilitatea și Contabilul în Intreprinderile Economice".

O CONSTATARE

Am arătat în numărul precedent că Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizați și experți a tipărit Tabloul Membrilor din Provincie, pentru Capitală datele nefiind încă complete.

Recapitulând datele din tablou avem următoarea situațiune (pentru provincie):

Comercialiști membrii	3910
Alaciști „	820
Practicieni „	177
Total membri	4907

Centrele unde cifrele vorbesc mult sunt: Dolj, Brașov, Sibiu, Timiș și Prahova.

Recenzii

INGINERUL ȘI CONTABILUL. Raport prezentat la Congresul Inginerilor de d. ing. Rusu Abrudeanu. 1943 pag. 50 lei 300.

In acest raport, d. inginer Rusu Abrudeanu reia chestiunea rolului Inginerului și Contabilului, respectiv comercialistului în întreprinderi. D-sa cu argumente, ce cunoaște a fi bine înfățișate, combate teza acelora, cari susțin exclusivitatea conducerii întreprinderilor pentru titrații în științele comerciale, inginerii având un rol foarte important în ce privește tehnica propriu zisă.

In acest raport, d. inginer Rusu Abrudeanu reia chestiunea rolului Politechnică arătam că inginerii pot îndeplini funcțiuni cu caracter administrativ și economic și chiar de conducere în întreprinderile industriale — unde cunoștințele technice formează un aport prețios, însă cu *condiția ca să aibă pe lângă pregătirea specială technică și o pregătire economico-administrativă*, așa cum sunt pregătiți inginerii economiști (Volkswirte sau Wirtschafts—Ingenieur) în Germania de ex.

Prin urmare nu pregătirea exclusiv technică este o condițiune esențială în conducerea unei întreprinderi industriale căci, după cum constată Fayol, procentul de cunoștințe technice cedează față de procentul de cunoștințe economice-financiare și administrative cu cât urci pe scara conducerii.

Aceiași constatare o face și d. prof. dr. Vasilescu-Karpen în Anuarul Școalei Bibliotecei din 1927-1928 spunând: *„In posturile mai înalte și de conducere rolul inginerului este mai degrabă pur administrativ.*

Iată motivul, pentru care credem că d. ing. Rusu Abrudeanu apărând pe ingineri, cade d-sa în cealaltă extremă, considerând că, dat fiind caracterul technic al întreprinderilor industriale numai inginerii au dreptul să aspire la conducerea industriilor, mai ales spune d-sa, ei l-au creat. Acolo unde inginerii au creat industriile respective nu mai încape îndoială că au dreptul să le și conducă, pentrucă pe lângă pregătire au dovedit spirit de inițiativă, de răspundere etc. și probabil și o formație economică financiară.

Dar sunt și comercialiști cari au creiat industrii și pe cari le-au dus la prosperitate (D. Mociorniță, D. Voinea) fără să fie ingineri.

Având în vedere că la conducerea unei întreprinderi fie și industrială elementul economic-administrativ prevalează, după cum constată însăși fostul rector al Școalei Politechnice din București — a se pretinde exclusivitatea conducerii industriilor pentru ingineri, înseamnă a nesocoti celelalte însușiri esențiale ce trebue să le aibă un conducător între cari pregătirea economico-financiară și comercială ocupă un loc de seamă.

Suntem însă de acord cu d. Rusu Abrudeanu că nu titlul școlastic singur dă dreptul la posturi de conducere, — ci însușirile personale cultivate și desvoltate, cari trebue să recunoaștem — că se pot găsi tot așa de bine la un inginer, la un comericalist și chiar, prin excepție, și la cei ce nu fac parte din aceste categorii. Un exemplu din ultima

categorie a fost Emil Costinescu fost ministru de finanțe, fost guvernator la B. N. R., fost mare industriaș.

Dacă având — aceste însușiri — fiecare se pregătește cu hotărîre pentru posturi de conducere — drumul trebue să le fie deschis.

Intre ingineri și comercialiști *trebue să fie o permanentă colaborare*, complectându-se reciproc, numai așa viața noastră economică va propăși; loc pentru afirmare pe tărâmul economic fiind și pentru unii și pentru alții.

Acolo unde, din fericire s'a înțeles această colaborare instituțiile au făcut mari progrese atât pe terenul technic și administrativ cât și pe cel social. La timp vom face o interesantă expunere de ceeace s'a putut realiza în interesul țării, mai cu seamă, dintr'o înțeleasă colaborare.

In încheere ținem să adăogăm că, în interesul cauzei ce o susține, d. Rusu Abrudeanu spune că a văzut ingineri devenind și titrați în științele comerciale, pe când comercialiști devenind ingineri nu cunoaștem.

Ii amintim noi doi distinși profesori-ingineri la Politechnica din București, cari au fost comercialiști: inginerul I. Ionescu și inginerul A. Ioachimescu, — iar în afară de calitatea de profesor d. inginer M. Provinceanu, *toți vechi absolvenți ai Școalei Comerciale din Bulevardul Domnitei — București*.

Atât, deocamdată.

AVERILE PAMANTULUI. Editura **„Scrisul Românesc"** din Craiova a tipărit o serie de mai multe lucrări traduse, între care și **Averile pământului** de Dr. **J. Semionov** (486 pag. cu 224 desene și o planșă, 380 lei).

Din cauza războiului, anuarele și dicționarele statistice au încetat de a mai publica date și informații cantitative și de valori care să ne edifice asupra producțiilor globului. Dar chiar când se publicau, acest gen de tipărituri nu erau cercetate decât numai de un număr restrâns de cercetători care făceau anumite interpretări și studii pe baza acelor publicațiuni.

Averile pământului este o carte care are merele merit de a prezenta toate ramurile de avuții, de pe tot globul pământesc, într'o formă cu totul ușor de înțeles, care se citește cu plăcere și interes, însoțită la tot pasul de desene, schițe și diagrame ce înlesnesc și mai mult înțelegerea și precizarea celor cuprinse în text.

Te minunezi cât de mare este desechilibrul de producțiuni dela loc la loc și dela stat la stat.

Incepând cu cele *alimentare*, din această carte se vede cum rolul de mare exportatoare de *grâu* a Rusiei, de până la 1914, a trecut asupra Canadei și a Argentinei, în timp ce emisfera estică deține recordul producției de *orez*: India 48 mil. tone, cam pe atâta și China, Japonia cu Manciuria 15 mil. t., apoi Thailanda; dar 97% din producția de orez se consumă tot în Orient. Iar cea mai mare producătoare și consumătoare de *cartofi* este Germania.

Pe kilometru patrat, în marea Mânecii se prind 580 kg. *pește*

anual, în m. Mediterană 890 kg., în m. Nordului 3500 kg., iar Alasca câștigă de patru ori mai mult de pe urma peștelui decât de pe cea a aurului. In pescuit, prima din lume este Japonia (30 mil. lire sterline), apoi Anglia 20 mil., Statele Unite 19, Germania 4—5 mil.

Limita răspândirii pădurilor de stejari reprezintă frontiera naturală a *porcilor*. In frunte se află Statele Unite cu 91 mil. capete, apoi Brazilia cu 22 mil., China cu 20 mil., Rusia 13 mil., Germania și Franța cu câte 6 mil., Spania 5, Argentina 4, România 3½ mil. porci.

Mult mai mare este producția de *bovine*: India cu 160 mil. capete, Statele Unite 65 mil., Brazilia 43 mil., Rusia 40, Argentina 32, Germania 22, Franța 15, Australia 12, România, Spania, Noua Zelandă cu câte 4 mil. de capete.

In schimb, numărul *cailor* este incomparabil de mic, abia 80 mil., din care jumătate sunt numai în Europa.

In privința *pădurilor*, în Europa, socotind procentul la suprafață, în frunte stă Finlanda cu 73%, Suedia 56%, Rusia 45%, Germania 28%, România 21%, Franța 19%, Anglia 5%. Canada are 60%, iar Statele Unite 30%.

Pădurile de cauciuc din Brazilia și Africa produceau în 1905, 99,7% din producția mondială; în 1922, 93% din recolta mondială era adunată din plantațiile de cauciuc engleze și olandeze din Orient. In frunte stă Malaka și Borneo.

Cafeaua, originară din Kaifa Etiopiei, a atins o producție de 2,5 mil. tone în 1930, din care 2 mil. numai din Brazilia. In 1937, Brazilia a produs 1302 mii tone, Columbia 223, Venezuela 72, Guatemaka 67, Salvador 65, Mexic 45, Costarico 24, Nicaragua 16 mii tone.

In schimb, *ceaiul* a rămas tot producție orientală: Indiile britanice 40% din exportul mondial, Ceylon 28%, Indiile olandeze 19%, China abia 9% și Japonia 4%.

Vinul se menține în Europa. In 1935 Franța a produs 63 mil. hl., Italia 39, Spania 19, Algeria 18, România 8,6, Portugalia 7,9, Germania 3, Tunisia 1,4 mil. hl. Și în fabricarea *berei* tot Europa stă în frunte. In 1929 Germania 58 mil. hl., Anglia 33, Franța 17, Belgia 15, Cehoslovacia 12, Austria 5, Statele Unite 4 (în 1913, 77 mil. hl.), Polonia 3mil.

In ce privește producția de *zahăr*, cifrele sunt aproape senzaționale. In 1929 mica insulă Cuba a produs 5 mil. tone zahăr, adică tot atâta cât Germania, Franța, Rusia Sovietică și Statele Unite la un loc.

Textile. *Bumbacul*, din India, a atins recordul producției în America. Producția americană a crescut odată cu introducerea mașinelor de tors în textilă engleză. Astfel, în 1937, Statele Unite au produs 4105 mii tone, India 1027, China 849, Rusia Sovietică 819, Egiptul 495, Brazilia 473, restul țărilor împreună 800 mii tone.

Din 150 mil. fuse, câte sunt pe glob, 40 mil. sunt numai în Anglia. Un fus servește 15 oameni. România are 280.000 fuse. Din trei milioane războaie câte sunt în toată lumea, în Europa sunt 1.700.000, în Statele Unite 600.000, iar în România sunt 20.000 războaie.

Lâna. In 1935 numărul oilor se repartiza astfel: Australia cu

111 mil. capete, Statele Unite 52 mil., Uniunea Sudafricană 50, Rusia Sovietică 50, India 44, Argentina 44, Noua Zelandă 30, Anglia 29, Spania 20, România 13 milioane, Bulgaria Jugoslavia, Italia, Franța câte 10 milioane, iar Germania 4½ mil. oi.

Cea mai mare producătoare de *mătase* este Japonia care, în 1935, a atins 43.600 tone, China 30.000, Corea și Italia câte 1700, Rusia Sovietică 1100, Grecia 260, Turcia 170, România 120 tone. Importul de mătase, în 1936, a fost mai mare în Statele Unite (27331 mii tone), Franța 2636, Anglia 1997, Germania 1273, Elveția 535 mii tone.

Cânepa se ține în mai mare producție în lumea veche : Rusia Sovietică 140 mii tone, Italia 66 mil. t., Jugoslavia 38, România 29, Coreea 19, Polonia 12 mii tone. *Iuta* este produs indian. Din exportul iutei, India încasa mai mult decât Japonia pe mătase.

Produse subpământene. In 1930 Statele Unite au produs 500 mil. tone de *cărbuni*, Germania 300 mil. t., Anglia 250 mil. t., iar România a produs în 1935 aproape 2 mil. t. Și în producția de *petrol* tot Statele Unite stau în frunte. In 1936 producția mondială a fost de 245,5 mil. tone. 3/5 din această cantitate a fost a Statelor Unite (149 mil. t.), apoi Rusia Sovietică 27,3 mil. t., Venezuela 22,8, România 8,7, Iranul 7,6, Indiile Olandeze 6,4, Mexic 6,1, etc. Extragerea benzinei din cărbuni a împins fabricația până la rezultatul că, în 1937, 60% din consumul Germaniei a fost din benzină sintetică.

Fierul. Probabil că, din cauza pregătirilor de război, datele privitoare la acest produs nu sunt complete. In 1929 Franța, cu Alsacia și Lorena, a extras 50,7 mii tone, Germania (fără Silezia superioară) 6,4 mii tone, iar Belgia (cu Luxemburg) 7,8.

Producția de *oțel* brut pe anul 1937 e arătată în următoarele date : Germania 19,5 mil. tone, Rusia 17,7 mil. t., Anglia 13,5 mil. t., Franța 7,9 mil. t., Belgia 6,4 mil. t., Polonia 1,2 mil. t. Socotită pe cap de locuitor, în kg., în 1937 s'a înregistrat : Belgia 755, Statele Unite 404, Anglia 293, Germania 288, Franța 188, Rusia Sovietică 104, Japonia 57, Italia 49 și Polonia 35.

Un minereu de mare valoare pentru industria de război este *arama*. In 1936 Statele Unite au produs 549,6 mii tone, Chile 255,8 mii t., Canada 190,9, Rodesia de Nord 173,7, Congo belgian 121,4, Rusia Sovietică 83, Jugoslavia 39,4, Peru 32,9, Mexic 29,7, Germania 28,1, Spania 26, Norvegia 22,5 mii tone.

De aceiași mare valoare este și *aluminiu*. In 1936 extracția din materii prime a fost: Statele Unite 102,2 mii tone, Germania 98,2, Rusia Sovietică 37,9, Franța 26,5, Italia 16, Jugoslavia 1 mii tone.

Cel mai mult *cositor* e în Asia de Sud-Est. Zăcămintele cele mai principale sunt în peninsula Malaka, apoi în Thailanda, în provincia chineză Yunan, în Australia și Tasmania. In Africa se află prin Nigeria și Katanga.

Jumătate din *zincul* pe care îl produce lumea întreagă era din Statele Unite. Zinc mult se scoate și din Australia, Mexic, Germania Belgia, Sardinia, Spania, Suedia, după cum și din China.

Cele mai mari masse de *nichel* din lume se găsesc în provincia Ontario din Canada. In Orient se află în Noua Caledonie, iar în Europa în Silezia.

Plumbul, așa de mult căutat pentru cabluri, țevi și alb de plumb, jumătate din producția mondială este extrasă din America de Nord (Statele Unite, Mexic și Canada). La rând vine apoi Australia, India, iar din Europa prima e Germania, apoi Jugoslavia; Franța îl aducea din Algeria și Tunis.

Aluminiul. In 1936 statisticele au arătat că și în această producție tot Statele Unite stau în frunte cu 102 mii tone, apoi Germania 97,2, Rusia 37,9, Franța 26,5, Italia 16,2, Jugoslavia 1 mii tone.

In 1936 *aurul* lumii întregi era evaluat la o cantitate care nu trecea cu mult peste 564 tone. Numai din Africa de Sud cu Rodesia s'a extras 367 tone, ceeace reprezintă mai mult decât jumătate din producția mondială. Canada a dat 116 tone, Australia, Tasmania și Noua Zelandă 40 tone, India, Noua Guinee și Coasta de Aur 40 tone.

93,5% din producția universală de *platină* venea în 1913 din Urali. In 1921 au revenit Columbiei 60% din producția mondială a platinei. In cantități apreciabile nu se extrage decât din patru țări și anume: Rusia Sovietică, Africa de Sud, Columbia și Canada. Abisinia, Statele Unite, Australia și Japonia nu contează pe piața mondială.

In 1929, 86,5% din producția mondială de *argint* era produs numai de Americi. Singură America de Nord a dat 75% din producția mondială, din care Mexicul reprezenta 42%. In 1935 producția de argint a fost repartizată astfel: Europa 490 tone, din care Germania 195 t., Jugoslavia 55 t.; America de Nord 4412, din care Mexicul 2351 t.; America Centrală 109 t., America de Sud 800 t., Africa 161 t., Asia 509 t., din care Japonia 254 t., iar Australia și Noua Zeelandă 373 tone.

Din 6.800.000 carate, cât a fost producția mondială de *diamante* în 1936, 4.800.000 carate au fost exploatate din Kongo, pe fluviul Kassai.

„In fine — de-ar avea o țară oricât de multe bogății, oricât de favorabilă situație geografică — nu va ajunge niciodată nicăieri, dacă poporuul îi ipsește destoinicie și cultură. Cel mai mare bun economic este omul" (pag. 470).

I. Constantinescu
Directorul Liceului Comercial
Nicolae Kretulescu

CU PRILEJUL ÎMPLINIRII UNUI SFERT DE VEAC DE LA SFÂNTA UNIRE, TRIMITEM COLEGILOR RĂMAȘI ÎN JUDEȚELE DIN NORDUL ARDEALULUI, SALUTUL NOSTRU FRĂȚESC.

Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile

— **Vânzarea de părți sociale și art. 54 din Legea timbrului.** — Curtea de Casație S. IV a respins un recurs al Ministerului de Finanțe cu privire la fixarea valorii venale a unei părți sociale vândută, hotărând că fiind vorba de o parte indiviză dintr'o avere socială, nu se poate lua ca bază de comparație valoarea activului Societății, spre a face calculul, unei cote sociale prin simplă operație aritmetică. Pre4ul de vânzare este firesc să fie mai mic de cât ceeace ar rezulta dintr'un asemenea calcul.

— **Impozitul de 0,50% asupra acțiunilor.** — La Ministerul de Finanțe se examinează chestiunea calculării impozitului de 0,50% asupra acțiunilor, emițându-se ideia să se calculeze asupra cursului mediu anual nu cel din Decembrie și să se reducă procentul, având în vedere că și taxele succesorale, pe care le înlocuește impozitul de mai sus, s'au redus cu circa 35% în Septembrie 1943.

— **Timbrarea achitării cecurilor.** — Din lămuririle confuze, cari s'au dat în mai multe rânduri, uneori chiar din locuri oficiale, ar rezulta că se timbrează cecurile, mandatele, când se face pe ele mențiunea de „achitat".

Casa Națională de Cecuri a trebuit să vină cu o preciziune, că Cecurile Casei naționale de cecuri poștale nu se timbrează sub nici o formă.

— **Soc. anonime cu 2 acționari.** — Art. 121 cod. com. nu pune Soc. anon. condițiunea de a avea minimum 7 acționari în timpul existenței sale. (Curtea de Apel S. III decizia com. Nr. 24 din 18 Mai 1943). A se vedea în „**Revista de Drept Comercial**" Nr. 7—8 din 1943, motivele redactate de d. Președinte V. V. Longhin, pe baza cărora s'a reformat deciziunea în sens contrariu Nr. 12418 din 17 Noembrie Trib. Ilfov S. I com.

— **Registru de casă nu se timbrează.** — Întrucât prin art. 4 par. 19 din Legea Timbrului, se specifică în mod limitativ ce anumite registre comerciale sunt supuse taxelor de timbru, urmează că registrul de casă, impus comercianților și industriașilor prin legea Nr. 396/1943, **care nu este prevăzut prin susmenționat text**, nu va fi supus acestor taxe.

Colegi,

Avem nevoe de un zid cu compoziție omogenă pe care furtunile, ori cât de mari ar fi, să nu-l poată măcina; fiți dar uniți ori unde vă găsiți.

Numai cu acest gând curat facem un apel călduros tuturor colegilor din întreaga țară — inclus din teritoriile realipite — să susțină cu entusiasm și să răspândească cu convingere singura și cea mai veche revistă cu caracter Contabil.

Cronica Revistelor

NEO EUROPA, revistă social-economică sub direcțiunea d-lui dr. Bibiri M. Sturia, Anul al 3-lea Nr. 17—18 Iulie—August 1943, cuprinde: „Reîntoarcere în Paradisul Pierdut" în care analizează teză susținută de Rev. Bursa: ce-ar fi dacă ne-am întoarce la epoca de aur a capitalismului? Răspunsul ar fi: Să se mențină libertățile economice, dar cu oarecari restricțiuni. Până unde să meargă aceste restricțiuni? aci este toată dificultatea. Dacă se poate, până unde încep să devină șicane și obstrucții ale activității economice.

Dar speranța este într'o înviere spirituală prin purificarea focului de azi.

Interesante sunt și tâlmăcirile originale din: „Profețiile Veacului al XVI-lea despre războaele actuale și Europa de Mâine", — catrenele lui Nostradamus. **Dr. D B.**

Am primit la redacția noastră:

Gazeta Municipală, Oltenia Economică, Gageta Acționarilor și a Societăților Anonime, Sfatul, Curierul Cooperației Române, Informatorul Comercial al Cooperației, Observatorul Social Economic Cluj-Brașov, Alaci, Buletinul AGIR., Buletinul Morarului, Buletinul Camerii de Comerț Ploești, Buletinul Camerii de Comerț Pitești, Viața Economică Bălți, Economia Română, Revista Administrației Financiară, Analele Economice și Statistice, Buletinul Demografic al României, Revista Funcționarilor Publici, Natura, Economia.

«ROCEGO»

ROMULUS C. GONTA

Reprezentanțe — Agentură — Comision

IMPORT-EXPORT

București, Pasagiul Român 15; of. reg com. 31/942; cont C. E. C. 5489; cont Banca Centrală pentru Industrie și Comerț; cont Banca Timișoarei, Tel. 3 14 75

IMPORT de: Blănuri fine, mantouri gata, textile, pânzeturi, ștofe, manufactură, galanterie, încălțăminte, marochinărie, mașini, accesorii și materiale pentru industria grafică.

EXPORT de: Animale și produse animale, produse agricole, Preia diferite reprezentanțe din țară și străinătate.

† AUREL GH. BEDIȚEANU

Vineri 12 Noembrie a fost dus la locașul de veci colegul Aurel G. Bediținu, mare comerciant și Vice-Președinte al Asociației Importatorilor de Coloniale, fost consilier al Camerii de Comerț, al Institutului „Providența", etc. Scoborâtor din acei ardeleni, cari au venit să facă negoț în Patria-mumă, tânărul Aurel, după ce a dobândit o serioasă pregătire la Școala Superioară de Comerț din București și apoi la Academia de Inalte Studii Comerciale din Berlin, a colaborat în firmă cu părintele său, continuând apoi firma sub numele său.

In câți-va ani, el a știut să dea o desvoltare deosebită comerțului transformând magazinul de coloniale într'o Casă importantă de import cu întinse relațiuni peste hotare. In ultimul timp, din cauza greutăților tot mai mari și chiar a imposibilității importului de coloniale, el și-a îndreptat activitatea către o altă specialitate s. a. comerțul de articole tehnice, unde spiritul lui întreprinzător și priceperea lui în afaceri i-a asigurat reușita.

Aurel Bediținu a fost unul din aceia, care nu a propovăduit numai prin vorbe **românizarea comerțului**, ci a constribuit cu fapta la această românizare nu numai prin riscarea propriilor lui mijloace, nu numai prin munca și stăruința lui, dar prin exemplul dat și prin dovada strălucită, pe care a făcut-o că românul este apt să facă comerț în cele mai bune condiții, fără chiar să aibă nevoie de sprijinul Statului.

Nu și-a făcut din aceasta niciun merit, considerând că-și face numai datoria față de numele, ce l-a moștenit, față de el însuși și față de țară. N'a cerut și nu s'a îmbulzit la locuri de conducere și dacă totuși a ocupat demnități a fost numai în cadrul profesiunei și numai când a fost solicitat.

Comerțul românesc pierde — prin dispariția lui Aurel Beditianu, un fruntaș de elită, un suflet ales, un om de caracter, un adânc cunoscător al problemelor comerciale.

Pierderea lui a îndoliat nu numai familia nemângâiată, dar întreg comerțul **românesc**.

Corpul nostru a pierdut un devotat și distins coleg.

Familiei îndurerate îi exprimăm sincerile noastre păreri de rău.

---

† E. DUMITRESCU MIREA

A încetat din viață în etate de aproape 90 ani unul din decanii comerțului românesc: E. Dumtirescu Mirea.

Născut la C. Lung. La etatea de 16 ani a venit la București și a intrat în 1867 ca elev la prima școală comercială din România.

A început cariera de negustor la 18 ani.

Fiind unul dintre primii absolvenți ai Școlii de Comerț din Bucu-

rești a luat parte la toate manifestările de activitate ale organizației noastre, figurând ca membru dela început până când a închis ochii.

A activat mult pentru menținerea firmei sale (comerțul de fierărie) jucând un important rol în comerțul curat românesc.

A fost membru de ședință pe lângă Tribunalul Ilfov Secția Comercială, a fost consilier comunal al Capitalei, a fost în nenumărate rânduri membru al camerii de comerț și în consiliile de administrație ale mai multor societăți precum și președinte al Sfatului Negustoresc.

A fost deputat în două legislații; activând cu perseverență, deși patron, pentru obținerea „Legii repaosului duminical".

Când Italia prin reprezentanții săi ne-a trimis statuia zeului Mercur pentru Camera de Comerț și statuia Lupoaicei pentru Primăria București, Demetrescu-Mirea a ținut o cuvântare în limba italiană care a rămas memorabilă.

Noi comercialiștii regretăm pierderea acestui valoros pion al comerțului românesc și al colegului nelipsit dela toate marile noastre acțiuni.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

† Profesor. ION TUTUC

Avem marea durere să anunțăm pierderea ilustrului Profesor universitar Ion Tutuc, care a cinstit catedra de matematici financiare dela Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București timp de aproape 30 ani.

Profesorul Tutuc era foarte apropiat de studenți pe care adesea îi îndruma cu sfaturi mai prețioase ca învățătura.

Membru valoros al Corpului Contabililor el a avut numeroase atribuțiuni din partea Ministerului Finanțelor, în țară și în străinătate, în legătură cu plata cuponului Datoriei Publice și calculul conversiunii rentelor.

Prin trecerea lui în lumea drepților țara numără mai puțin un mare maestru, iar colegii noștri vor simți lipsa unui bun îndrumător.

Fie-i amintirea veșnică.

EROII NOȘTRI

† AUREL ST. SORESCU

La 2 Octombrie 1943, s'a împlinit un an dela eroica moarte, pe frontul din Caucaz, a colegului Aurel Sorescu.

Incă dela începerea războiului, după cererea sa, este înrolat într'un batalion, în gradul de sublocotenent și trimis pe front.

După fapte eroice, pentru cari este decorat cu „Coroana" și „Steaua României", moare la 2 Octombrie 1942 și este înmormântat în cimitirul eroilor din Abinskaia.

Originar din Vălenii de Munte, absolvent al Școalei Comerciale Superioare Nr. 1 din București, a fost un contabil apreciat, care făcea cinste Secțiunei Prahovei.

Energic, de o bunătate sufletească rară, el a dus odată cu cei 27 ani ce-i avea, voința de a reprezenta ceva în această trecătoare viață.

Dumnezeu și Patria să-i binecuvânteze jertfa!

MIHAIL TOMESCU, Ploești

PROECT DE NORME

obligatorii cu privire la calculația prețului de vânzrea pe baza valorii proprii de cost

(Urmare din numărul trecut)

2) *Lefurile*

Lefurile sunt ale angajaților lunari. Aci la fel se va observa ca salariile să fie cele legal admise. Atunci când întreprinderea este firmă individuală sau Soc. în nume colectiv, în calculație se va putea ține seamă și se va putea prezuma și pentru întreprinzător și membrii familiei lui, care prestează efectiv și dovedit ca orice angajat pentru întreprindere, o sumă cel mult egală cu leafa personalului asimilat din întreprinderile Soc. anon.

3) *Sarcini sociale*

Se consideră sarcini sociale numai cele privind angajații. Sarcinile sociale se subdivid în : *legale și voluntare*.

Sarcini sociale legale sunt: cotizațiile pentru caz de boală, accidente, pentru fondul T.B.C. de construcții, muncă, lucrări publice, precum și salariile și lefurile pe timpul concediului de boală, pentru caz de moarte și drepturile mobilizaților. De asemenea se încadrează tot în categoria sarcinilor sociale legale și cheltuelile cu educația fizică și spirituală a angajaților, precum și cheltuelile cu instrucția premilitarilor.

Sarcini sociale voluntare privesc tot angajații întreprinderii și pot intra în această actegorie ajutoarele excepționale, ajutoarele de familie, contribuția întreprinderii la fondul de pensii al angajaților, apoi cheltuelile cu investițiile sanitare și de igienă ale angajaților, cheltuelile cu cantina, cu organizațiunile sportive.

Nu vor fi admise însă drept sarcini sociale diferențele de preț rezultate din aprovizionarea angajaților cu alimente, lemne de foc, etc.

4) *Materiile indirecte*

Sunt cele destinate întreținerii grădinilor, curților, șoselelor întreținerii și reparației clădirilor, mașinilor, instalațiunilor, uneltelor,

instrumentele și modelele cu valoare individuală de procurare sub 15.000 lei, bineînțeles dacă durata lor de viață apreciată nu depășește circa 1 an. Intreprinzătorul va îngriji, iar expertul va observa însă ca în cazul când reîmprospătura stocului de unelte și scule se face trimestrial sau semestrial, valoarea respectivă să fie eșalonată lunar și uniform.

Deasemenea vor fi eșalonate uniform și reparațiunile mai mari, precum și orice alte costuri pentru care logica ar cere acest lucru.

Tot în categoria materialelor indirecte (de regie) intră: materialele pentru greșeli normale de fabricație, pentru lucrări complimentare și modificări gratuite, precum și materialele întrebuințate drept combustibil (ca păcură, motorină, cărbuni, lemne, gaz, benzină, etc.), apoi uleiurile și unsorile, materialele propriu zise de regie ca bumbac de șters, cârpe, șfoară, benzină de curățit, etc., materiale de sudat și lipit, acizii, sărurile, chimicalele (în cazul când nu pot fi imputate direct produselor), materialele devenite inutilizabile; curentul electric străin, apa, gazul, materialele de ambalat (în cazul când nu se adaugă separat la factură).

In cazul întreprinderilor care nu eliberează materialele în fabricație pe bază de bonuri de eșire, se recomandă înregistrarea materialelor de regie direct în conturile de costuri (cheltueli) chiar la primirea facturilor respective.

5) *Impozite și taxe*

Intră în această categorie de costuri: impozitul pe câștig (impozitul comercial cum se mai numește), pe echivalent, pe autovehicule, precum și impozitele și taxele diverse către Stat și Comună (La impozite și taxe se va ține seamă de cotele cuvenite anului sau perioadelor următoare. Astfel impozitul privind reevaluarea activului va greva mai mulți ani). Nu sunt admise însă ca făcând parte din categoriile de costuri nici impozitele întreprinzătorului, nici diversele taxe prilejuite de majorarea capitalului sau impozitul pe acțiuni și nici impozitele datorite după urma averii sau veniturilor din averea neaservită scopului propriu zis al întreprinderii.

6) *Diverse costuri comune*

Se enumeră aci: chiriile sau arenzile pentru clădiri, terenuri, mașini, etc.; frachtele și taxele de transport și vamă (cele nedebitate materialelor sau clienților prin adăugirea lor la valoarea facturilor, fiindcă acestea sunt cheltueli speciale), cheltuelile cu patentele, licențele și mărcile de fabrică (în cazul când privesc anumite produse le vor încărca numai pe acelea!); cheltuelile de judecată, onorariile pentru consultări și expertize; primele de asigurare (când nu se achită lunar, în scopul calculației costurilor se vor ține în seamă numai cotele cuvenite, iar riscurile neasigurate întâmplate vor fi amortizate prin eșalonarea lor pe mai multe, perioade); cheltuelile de reclamă (imprimate, cataloage, liste de prețuri, anunțuri, publicațiuni, expoziții,

modele, cheltuelile fixe cu reprezentanții cu sucursalele, cu birourile de vânzare, etc.). Pentru buna calculație a costurilor se notează că în cazul când întreprinderea produce și la comandă, cheltuelile de reclamă vor greva numai produsele pentru piață. Nu se recunosc drept elemente de cost cheltuelile exagerate de reclamă. Comisioanele și provizioanele, etc., privind comercializarea produselor nu vor putea fi luate în considerare decât dacă ele fac obiectul unor contracte vizate de Comisariatul General al Prețurilor.

Mai departe intră în categoria diverselor costuri comune: cheltuelile poștale și telefonice, cărțile, revistele, ziarele, etc.; cheltuelile de voiaj și de deplasare (deplasările făcute numai pentru anumite produse sau comenzi vor fi tratate drept costuri speciale), diversele probe și experiențe; cheltuelile de ospitalitate și vizite; subvențiile și donațiile (numai cele obișnuite) ajutoarele (obișnuite), etc.

7) *Dobânzile, amortizările și rezervele pentru creanțe dubioase.*

a) Spre a nu fi neîndreptățiți acei ce recurg într'o măsură mai mică la capital străin, precum și spre a se asigura baza de comparație atât de necesară cu privire la costurile grupelor de producători, dela data publicării în M. O. a prezentelor norme, drept dobândă nu va mai fi considerată, cu prilejul calculației costurilor — numai dobânda efectiv plătită (inclusiv provizioanele, etc.) sau cuvenită capitalului străin, ci dobânda capitalului total — propriu și străin — necesar realizării scopului propriu zis al întreprinderii. Iar această dobândă va fi socotită de toate întreprinderile în mod unitar cu procentul legal de 7%.

Punctul de plecare pentru socotirea dobânzii îl va forma deci *capitalul necesar producției*, iar pentru stabilirea cifrei lui ne vom servi de partea de activ a bilanțului. Capitalul necesar scopului propriu zis al întreprinderii constă din *averea de investiție și averea circulantă* care servește curent scopurilor fabricației micșorată cu datoriile care nu comportă dobândă și disponibilul sau depunerile la bănci. Ideea dominantă cu privire la calcularea dobânzii rămâne deci aceasta, că averea (fixă și circulantă) căreia i se cuvine dobândă este cea care servește curent scopurile producției. Așa dar nu vor fi ținute în seamă elementele de avere neaservite fabricației ca terenuri folosite pentru diverse culturi, instalații în stare de inactivitate, case de locuit, participațiuni, apoi valoarea efectelor publice și acțiunilor, etc.

Drept capital necesar producției se consideră:

1. Averea de investiție. (terenuri, clădiri, mașini și invetarul expl.).

2. Averea circulantă (materiale, semifabricate, fabricate, creanțe, mijloace de plată, etc.).

Adunând cifrele averii de investiție și circulante se obține *cifra averii necesare realizării scopului propriu zis al întreprinderii*. Iar scăzând din această cifră datoriile din cumpărări (Furnizori), aconturile primite dela clienți se va primi *cifra capitalului necesar producției*.

Valoarea averii de investiție asupra căreia urmează a fi socotită dobânda este *valoarea-rest* rămasă neamortizată la finele ultimei pe-

rioade. Acest rest neamortizat rezultă în cazul metodei indirecte de amortizare — care se recomandă tuturor întreprinderilor — scăzând din totalul averii de investiție amortizabilă cifra amortizărilor de pe partea de pasiv, iar în cazul metodei directe de amortizare totalul asupra căruia urmează a se calcula dobânda, rezultă de pe partea de activ a bilanțului fără nici o scădere. Evident că în cazul când partea de activ conține și elemente de avere fixă neaservită producției, se va ține seamă de acest lucru.

In Intreprinderile unde pentru evidența averii de investiție se utilizează procedeul partizilor (cartotecilor) deschise fiecărui obiect de investiție, partizi din care să rezulte atât valoarea de procurare cât și restul neamortizat, acestea vor presta un real folos și pentru exacta calculare a volorii averii fie aservite exploatării asupra căreia urmează a fi socotită dobânda. Cartotecile sunt necesare de altfel tuturor întreprinderilor industriale în scopul bunei calculații a costurilor, dar mai ales sunt indispensabile ele în întreprinderile cu producția variată și la comandă unde atât dobânda, amortizarea și asigurarea cât, și celelalte costuri este nevoie să fie individualizate pe sectoare. De aceea pentru ținerea în evidență a averii lor de investiție recomandăm tuturor întreprinderilor industriale procedeul cartotecilor (partizilor).

Valoarea averii circulante asupra căreia urmează a fi socotită dobânda va fi stocul sau valorea medie a fiecărui element de avere circulantă și se va calcula după formula :

$$\frac{\textit{Stoc la început de an plus stoc la fine de an}}{2}$$

sau în cazul când dispunem de date lunare ;

$$\frac{\textit{Stoc la 1/I plus stocul la finele celor 12 luni}}{3}$$

Iată acum un exemplu de calculare a capitalului necesar :

	Sectorul A. Lei	Sectorul B. Lei	Administrația Lei	Total Lei
1. Avere de investiție:				
Terenuri	100.000	60.000	—	160.000
Valoarea-rest	5.456.420	1.567.830	—	7.024.250
	5.556.420	1.627.830	—	7.184.250
2. Avere circulantă:				
Stocuri	3 300.000	2.200.000	—	5.500.000
Creanțe	—	—	5.800 000	5 800.000
Mijloace de plată	—	—	210.000	210 000
	8.856.420	3.827.830	6.010.000	18.694.250
Minus				
3. Datorii:	—	—	2.680.000	2.680.000
Capital necesar	8.856.420	3 827.830	3.330.000	16.014.250

Intreprinderile cu o durată lungă de investiție își vor putea recupera dobânda primilor ani (până la începerea activității) prin eșalonarea ei asupra perioadei următoare.

b) *Amortizarea*

Judecata după bilanț, atunci când amortizările, ca urmare a aplicării metodei indirecte, apar pe partea de pasiv ele au funcțiunea rectificării averii de investiție înscrisă cu o cifră prea mare în partea de activ. Din punct de vedere a calculației costurilor amortizările au mare importanță, deoarece după urma procesului de uzare căruia este supus utilajul prin întrebuințarea lui în scopul producțiunii rezultă un consum de valori care trebuește avut în vedere la calculația costurilor. La amortizare însă tot ca și la dobândă, nu va interesa din punct de vedere al calculației costurilor decât valoarea averii de investiție necesară și în acelaș timp supusă prin procesul de producțiune uzării. In consecință nu se va încărca producția cu amortizarea caselor de locuit neaservite exploatării și nici cu amortizarea socotită la valoarea investițiunilor în permanentă stare de inactivitate.

Nu se va putea calcula amortizarea asupra valorii averii de investiție închiriată, fiindcă acolo va fi luată chiria drept element de cost. Costurile de întreținere derivate din obligațiuni contractuale vor fi recunoscute în categoria costurilor.

Pentru calcularea cifrei amortizărilor asupra averii de investiție necesară fabricației, se vor aplica până la alte dispoziții cotele în vigoare stabilite de Comisia Centrală Fiscală.

Valoarea asupra căreia urmează a se calcula cifra amortizărilor va fi ca și la calculul dobânzilor tot valoarea rest rămasă neamortizată [1]) Aceasta însă numai până ce întreprinderile își vor fi perfecționat evidențele cu privire la obictele de investiție, când prezentele norme vor fi modificate în sensul că procentele de amortizare se vor socoti la valoarea de procurare.

Cu privire la stabilirea cifrei amortizărilor se va cerceta totdeauna dacă investițiunile n'au fost supraevaluate în ultimii 5 ani prin debitul contului profit și pierdere, în care caz supraevaluările nu vor fi ținute în seamă la calculul amortizărilor. Dacă averea de investiție a fost reevaluată în cadrele prevederilor legale, amortizarea se va calcula la cifra reevaluată.

c. *Rezervele pentru creanțe dubioase*

Ele apar pe partea de pasiv a bilanțului și au ca și amortizările tot funcțiunea rectificării activului și anume a creanțelor din livrări. Aceste așa zise „rezerve pentru creanțe dubioase" sunt tot elemente de cost și ca atare cifra lor trebuește avută în vedere cu prilejul cal-

[1]) Credem că este o greșeală întrucât însă și legea contribuțiunilor directe admite amortizarea la valoarea de procurare, așa cum se recomandă de teoria și technica contabilă (N. R.).

culației costurilor. Cota admisă pentru stabilirea cifrei ce urmează a fi avută în vedere la calculația costurilor rămâne până la noi dispoziții tot cea prevăzută la legile fiscale.

D. *Costurile administrative și de desfacere*

Administrația și desfacerea tot așa ca și atelierele reprezintă sectoare în organizația de producție. Cuprinderea și înfățișarea separată a costurilor lor este reclamată pe de o parte de motivele realizării unui mai mare grad de preciziune cu privire la calculația costurilor, iar pe de altă parte de motivele de posibilitate a comparației între ele a costurilor diferitelor întreprinderi din aceiași ramură de activitate economică. Elementele de cost ce ar putea fi prilejuite de funcțiunea administrativă și de desfacere au fost enumerate la cap. C, punctul 1—7.

Separarea costurilor administrative și de desfacere de cele ale atelierelor și secțiilor auxiliare (de costurile comune fabricației) ar fi greu de făcut în întreprinderile mici și de aceea principiul separațiunii (aplicat la întreprinderile mici) i se dă mai mult caracterul de deziderat.

B. 1. *Imputarea (repartizarea) costurilor asupra producției*

Problema de bază a calculației costurilor o constitue justa imputare a costurilor comune asupra producției. Corespunzător obiectului de fabricație și specificului lor de producție, întreprinderile industriale se împart în general în următoarele 2 grupe :

a) întreprinderi cu producție potrivită calculul de diviziune, și

b) întreprinderi cu calculația de adaus (de imputare)

a) Din prima categorie fac parte întreprinderile care au drept obiect de fabricație un singur produs omogen sau mai multe produse însă a căror proces de fabricație se petrece în întregime în exploatări distincte și independente. Pentru acest fel de întreprinderi costurile comune (din care pot face parte atât materialele cât și salariile directe) se pot repartiza după următoarea formulă :

costuri totale
producția totală a perioadei = valoarea de cost pe unitate

O formă mai perfecționată a calculației de diviziune o constitue *calculația bazată pe cifre echivalente*.

Calculația cu cifre echivalente este necesară acolo unde din același material de bază se obțin (voit) produse diferite ca dimensiune, greutate, calitate, etc., produse care nu urmează faze identice de transformare, prelucrare sau extragere, ci unele din ele suferă un proces de exploatare mai complicat iar altele mai simplu, Iar ca urmare evident că nici costurile nu vor putea fi repartizate prin simpla lor împărțire cu numărul unităților, produse, ci va fi nevoie de anumite calcule cu efect de compensare.

Spre a demonstra procedeul calculației cu cifre echivalente să presupunem că suntem chemați a repartiza costurile comune în sumă

de 601.500 minus recuperările din vânzările căzăturilor lei 20.000 asupra a 4 sorte de piatră formând obiectul de fabricație a unei pietrării. Rezolvarea se va face în felul următor:

Producția m. 3.	Sortele de piatră	Cifrele echivalente (coef. de compes)	Unitățile corespunzătoare	TOTALURI Lei
230	A.	1	230	230.000
110	B.	1,25	137,5	137.500
840	C.	0,5	170	170.000
220	D.	0,2	44	44.000
900			581,5	581.500

$\frac{581.500}{581,5}$ = lei 1.000/m. 3. piatră luată drept normală și echivalentă cu 1

Procedeul repartizării diferitelor categorii de costuri pe bază de cifre echivalente poate fi utilizat și în cazul întreprinderilor mici cu mai multe feluri de produse, care nu și-au organizat socotelile în așa fel încât să cunoască consumul de valori ocazionate de fiecare secție în parte. Astfel spre exemplu o întreprindere mică produce cremă de ghete, cerneală și săpun și urmează să repartizeze în mod just costurile comune asupra celor 3 secții. In acest caz valoarea materii prime consumată de fieacre secție nu va fi cea mai ideală măsură de repartizare, ci se va ține seama și de durata procesului de abricațiune a unor produse în raport cu altele ocazionează dobândă în plus), de valoarea investițiunilor fiecărei secții, de numărul angajaților necesitați de fiecare fel de produs, etc. așa că în raport cu aceste elemente și pornind dela un normal echivalent cu 1se vor stabili coeficienți corespunzători de echivalență.

b) *Calculația de adaus sau de imputare*

Specificul calculației de adaus îl constitue faptul că o parte a costurilor (materialul principal sau salariul direct) pot fi socotite direct în sarcina diverselor produse (comenzilor) pe câtă vreme altele (costurile comune) numai cu ajutorul unor anumite chei. Drept chei de repartizare pot fi alese salariile directe, (în cazul întreprinderilor cu intensitate de mare manoperă), materialele directe (în întreprinderile material intensive materiale + salariile, numărul orelor de lucru, greutatea etc.. Deosebirea acestui procedeu de imputare față de cel de diviziune principial nu este mare, fiindcă și aci este prezentă operațiunea de diviziune, numai în cazul calculației prin adaus, diviziunea nu se mai face cu mărul unităților produse, ci cu cifra salariilor ,sau materialelor înscrise în sarcina fiecărei lucrări.

Motive de justă calculație a costurilor ne obligă să îndemnăm conducerea întreprinderilor ca în interesul viitorului economiei româ-

nești să considere problema îmbunătățirii ansamblului socotellior lor și ca atare și a calculației costurilor drept una dintre problemele pentru care nici o jertfă fizică sau materială nu este de prisos. In acest scop se recomandă în special întreprinderilor cu producție variată și la comandă să-și organizeze în așa fel contabilitatea și calculația costurilor încât să poată cunoaște cât mai exact consumul de valori prilejuit de activitatea fiecărui sector (atelier sau serviciu).

E. *Adausul de câștig.*

Adausul la câștig la care se dă întreprinderilor industriale dreptul este de 10 la sută. Acest procent s'a admis a intra în compunerea valorii proprii de cost și dobânda capitalului propriu plasat în întreprindere pentru realizarea scopului ei de producție. El se acordă cu această cotă pe toată durata războiului ca un corectiv al irosirii substanței întreprinderilor după urma diferenței dintre prețul de procurare și cel de reaprovizionare.

Tot cu privire la adausul de câștig se menționează că prevederile dela lit. a și c art 2 din decizia 183 M. O 68 din 1941 trebuesc interpretate astfel: adausul de 10 la sută se acordă asupra valorii proprii de cost (costurile proprii) deci asupra unei cifre prin care fabrica și-a recuperat toate costurile avute și ca atare oricui ar factura fabrica produsele ei instituțiunilor de stat, angrosistului sau consumatorului direct acest adaus nu poate fi mai mare. In cazul când întreprinderea are magazii proprii de desfacere, adausul de 30 la sută se admite numai atunci când acele costuri ale magazinului sunt ținute distinct și exact în evidență și nu sunt înglobate în cifra costurilor fabricei.

F. *Costurile speciale.*

Prin costuri speciale se înțelege consumul de valori care afară de materialul și salariul de fabricație, poate fi imputat direct în sarcina produsului.

Costurile speciale se subdivid în următoarele grupe:

1 costuri speciale de fabricație și

3. costuri speciale ale desfacerii.

1. Cele mai bine cunoscute feluri de costuri speciale privind fabricația sunt: probele, experiențele, deplasările, licențele, precum și modelele, uneltele speciale etc. Costurile speciale ale fabricației vor fi decontate în sarcina diferitelor produse (comenzi) întocmai ca și materialele și salariile directe.

2. Costurile speciale ale desfacerii pot fi împărțite în următoarele subgrupe:

a) costuri speciale privind funcțiunea defacerii în ansamblul ei, și

b) costuri speciale de desfacere, care urmează a fi adăugate separat în valoarea facturii.

Separarea costurilor funcțiunii de desfacere este necesară în special acolo unde întreprinderea produce și la comandă și pentru piață, costurile acestei funcțiuni (comisioanele, cheltuelile de reclamă, etc(), nu este just să încarce producția la comandă, ci numai producția pentru piață ,care le-a ocazionat.

Cele de sus au fost amintite pentru lămurirea lucrurilor. Aci în cap. F este vorba însă de costurile speciale pe care întreprinderea le va adăuga separat în factură. Printre aceste cele mai importante sunt: impozitul asupra cifrei de afaceri, taxele de consumație, (în cazul când produsele sunt impuse la astfel de taxe), timbrele de factură C. N. E., ambalajul, fracthul de expediție, etc.

Costurile speciale nu vor fi înglobate în cifra costurilor comune.

III. *Directive speciale.*

Spre a se ajunge la o metodă cât mai unitară de lucru și de înfățișare a rapoartelor de expertiză, experții vor respecta — după posibilitate — următorul plan general de lucru:

1. Obiectul expertizei, adică ce solicită întreprinderea.

2. Alegerea metodei de lucru și explicarea ei în funcție de specificul procesului de producție al întreprinderii.

3. Analizarea costurilor și redarea lor sub forma desfășurată pe două coloane și anume: „costuri prezentate de întreprinderi" și „costuri admise" (la finele desfășurării se vor arătat specificat posturile neadmise).

4. Stabilirea câștigului real al întreprinderii, prin scăderea posturilor de cheltueli și costuri neadmise. Cu acest prilej se va reda în raportul de expertiză atât bilanțul întocmit de întreprindere, cât și bilanțul desfășurat, întocmit de expert.

5. Stabilirea cifrei reale a vânzărilor întreprinderii (exclusiv vânzările de materiale netransformate, cifra de afaceri, timbrele și alte costuri speciale adăugate în factură). Iar la cifra vânzărilor reale va fi raportat câștigul.

6. Verificarea calculațiilor întocmite de întreprindere și redarea lor sub formă refăcută și corectată (în cazul când întreprinderea cere majorare de prețuri) sau verificarea prețurilor facturate (atunci când expertiza a fost ordonată).

7. Intocmirea listei de prețuri propusă spre aprobare și vizare, sau în caz când expertiza a fost ordonată redarea calculațiilor făcută de expert pentru facturile verificate.

8. Eventuale aprecieri și concluziuni.

NOTA REVISTEI. — Adăugăm la acest Anteproiect următoarele observațiuni ale d-lui Joachim:

Principiul delimtării costurilor în timp să se poată aplica și extra contabilfără a obliga întreprinderile ca la fiecare cheltuială să

facă prin înregistrări contabile, iar sumele mici să fie exceptate dela acest principiu.

Suntem de părere să intre în cost — la regia generală — și cheltuielile prevăzute la punctul 1, (ofrande), întrucât pot fi cazuri când asemenea contribuții se dau înainte de a ști dacă se va realiza vreun beneficiu.

Asemenea suntem de părere ca în costul propriu să intre și costurile speciale în legătură ca fabricația, așa cum de altfel se prevede mai departe sau să se precizeze la litera F că este vorba numai de *Costuri speciale în legătură cu desfacerea.*

Suntem de părere ca să se păstreze evaluarea prudentă consacrată de technica contabilă și anume: „Fabricatele se vor trece la inventar fără nici o cotă din costurile desfacerii și din *cheltuelile generale de administrație*, așa cum este și în comerț.

Se va ține seama la costul fabricației de cheltueli ad-tive în strânsă legătură cu fabricația, nu însă și de *regia generală activă*, care formează un element al costului când stabilește prețul de vânzare, nu și pentru inventar.

Nu vedem motivul pentru care se exclud dela sarcinele sociale diferențele de preț suportate de întreprinderi pentru aprovizionarea personalului, — diferență considerată și de fisc ca un adaus la salar impus cu o cotă globală de 10 la sută.

Amortizarea se va face, ca și până acum, la valoarea inițială, așa cum admite și fiscul, nu la valoarea reziduală. Dacă nu se admite amortisment real la valorile de azi, cel puțin să nu se creieze o situație defavorabilă cu aceea de până acum.

După cum avem colegi cari luptă pe front pentru unitatea neamului și păstrarea granițelor firești, trebue să avem și aci colegi cari să lupte pentru unirea și solidaritatea tuturora membrilor Corpului Contabililor.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI «REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE», ORGAN CARE VĂ APĂRĂ INTERESELE.

APEL

Cu toate greutățile ce întâmpinăm, — nu atât din cauza evenimentelor cât din partea acelora cari neștiind să prețuiască sacrificiile antemergătorilor pentru bătătorirea drumului pe care se pășește azi fără obstacole și, mai cu seamă, foloasele ce mai pot avea din partea celor cu experiență profesională, — am trecut eroic încă un an.

Din corespondența ce primim constatăm cu satisfacție că revista se citește cu mult interes și că materialul publicat folosește multora.

Regretăm că nu am putut satisface multe din cererile pentru completarea colecțiilor din trecut.

Dacă între cei peste 4.000 de abonați, cărora le expediem revista nu ar fi și dintre acei cari scapă din vedere achitarea, la timp, a abonamentului, realizările noastre ar corespunde și mai mult scopului ce urmărim.

De aceea rugăm insistent atât pe colegii cari nu și-au achitat abonamentul cât și secțiunile Corpului Contabililor, cari au dat dovadă că ne înțeleg, să ne trimită până la 31 Decembrie a. c. costul abonamentului și decontările pentru încasările făcute.

Cu această ocaziune mulțumim călduros acelora cari au răspuns la apelul nostru cât și colegilor concentrați și aflați pe front cari nu ne-a uitat.

ADMINISTRAȚIA

Repertoriul general al materiei publicate în anul al XXXII-lea (1943)

No. 1—3 IANUARIE—FEBRUARIE—MARTIE

Comitetul: La început de an — — — — — — — — — 1
Prof. Dr. C. Demetrescu: Organizația administrativă și contabilă în Italia, în evul mediu — — — — — — — — 2
Comitetul: Sărbătorirea centenarului lui Th. Ștefănescu — — 13
Lucia Sp. Iacobescu: Rechnungswesen. (Expresie considerată nouă pentru termenul Contabilitate). — — — — — — 15
Aureliu Marinescu și *P. Drăgănescu-Brateș:* Profesorul și Elevul 25
Șt. Dumitrescu-Șuța: Firmele societăților anonime cu numele unuia din asociați — — — — — — — — 28
Lămuriri fiscale, comerciale, juridice și contabile — — — — 32
Jurisprudențe fiscale — — — — — — — — — — 33
Dela Asoc. Absolv. Șc. Comerciale azi Liceul „N. Kretzulescu" 34
Dela Secțiuni. — Colegiale. — Recenzii — — — — — — 35

No. 4—5 APRILIE—MAI

Gh. Em. Râureanu: Sancționarea ținerii neregulate de Contabilitate la Societățile Comerciale — — — — — — — 49
A. M.: Cum a fost sărbătorit Centenarul lui Theodor Stefănescu 54
Dr. V. M. Ioachim: Noua reglementare a Societăților pe acțiuni în Bulgaria — — — — — — — — — — — 61
Prof. Aur. Alexandrescu: Practica comercială — — — — — 65
Vim: Noile legi fiscale — — — — — — — — — — 67
Dr. C. Mitru: Ce am văzut într'un raport de expertiză administrativă — — — — — — — — — — 69
Conferințele dela Asociația Experților Contabili — — — — 72
Darea de Seamă pe 1942 — — — — — — — — — — 78
Colegiale — — — — — — — — — — — — — — 86
Dela Secțiuni — — — — — — — — — — — — — 87

No. 6—7—8 IUNIE—IULIE—AUGUST

Gh. Em. Riureanu: Legea pentru sancționarea ținerii neregulate de contabilitate la comercianți — — — — — — — 89
Dr. V. M. Ioachim: Tratarea dobânzilor prezumate din punctul de vedere contabil și fiscal — — — — — — — — 109
Constantin Fotiade: Inscrierea contabilă a operațiunilor referitoare la plasamentele în Bonuri de Inzestrare și a convertirii acestora în Bonuri de Tezaur — — — — — 113

Dr. V. M. I.: Pe marginea unei cărți vechi — — — — — — 127
In jurul Decretului Lege pentru organizarea Comisariatului General al Prețurilor — — — — — — — — — — 132
Dela Secțiuni. — Colegiale. — Recenzii — — — — — — 134
Conferințele dela Asociația Experților Contabili — — — — 142
Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile. — Serbarea promoției 1903 a Absolvenților Școalei Comerciale Superioare din Galați. Proect de norme obligatorii cu privire la calculația prețurilor de vânzare — — — — — — 144
Cronica revistelor — — — — — — — — — — — — — 151

No. 9—10 SEPTEMBRIE—OCTOMBRIE

Comitetul: Răsfoind colecția Revistei noastre — — — — — 153
G. Cristodorescu: Naționalizarea comerțului nostru — — — — 154
Dr. V. M. Ioachim: Contul sau Conturi Tranzitorii — — — — 157
* * * O placă omagială — — — — — — — — — — — 160
Prof. Dr. Al. Tănăsescu: Contabilitatea clasică rațională — 162
Noua conducere a Corpului Contabililor Experți și Autorizați — 174
Dela Secțiuni — Colegiale — — — — — — — — — 177
Recenzii — — — — — — — — — — — — — — — 179
Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile. Adunarea generală a Asociației Absolvenților Școalei Comerciale Superioare și Liceului Comercial N. Kretzulescu — — — — 183
Serbarea Absolvenților Școalei Comerciale Superioare din Galați 185
Eroii noștri. Proect de norme obligatorii cu privire la calculația prețurilor de vânzare — — — — — — — — — 188

No. 11—12 NOEMBRIE—DECEMBRIE

Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Bugetul financiar și industrial — — 193
Dr. V. M. Ioachim: Pe marginea unui bilanț — — — — — 196
Prof. Dr. C. Dumitrescu: Doppia Skriptura sau ținerea Katastișelor 201
Prof. Dr. Al. Tănăsescu: Contabilitatea clasică rațională — — 211
Constantin Fotiade: Inscrierea contabilă a operațiunilor — — — 222
Florian Georgescu: Registrele de contabilitate — — — — — 235
Dela Secțiuni — Colegiale — — — — — — — — — — 238
Colegii comercianți. — O sărbătoare înălțătoare. — Preocupările sociale ale marilor întreprinderi — — — — — — — — 240
Recenzii — — — — — — — — — — — — — — — 245
Lămuriri juridice, fiscale, comerciale și contabile — — — — 250
Eroii noștri. Proect de norme obligatorii cu privire la calculația prețurilor de vânzare — — — — — — — — — 252
Apel. — Repertoriul anual — — — — — — — — — 264

Revista Generală de Comerț și Contabilitate dorește colegilor abonați cu prilejul Sfintelor Sărbători sănătate, mulțumire și ani mulți mai fericiți.

MAȘINA ACEASTA URIAȘĂ...

...pentru ca Doamna să calce o batistă...

Poate că vi se pare puțin exagerat. Totuși este perfect adevărat. Pentru a vă călca lenjeria lesne și economic, au lucrat zeci de mari inventatori și au fost investite milioane.

Să nu aveți la îndemână un FIER DE CĂLCAT ELECTRIC, înseamnă să nu te folosești de realizările tehnice moderne.

Nr. 4 – 2 1967

FIERUL DE CĂLCAT *electric*

NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ

Călătoriți cu ajutorul telefonului

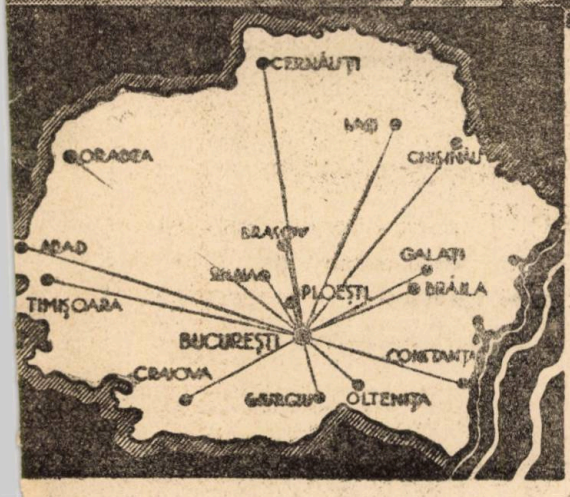

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentru

- A TERMINA AFACERI IMPORTANTE
- A REALIZA UN PROFIT
- A VĂ PĂSTRA LEGĂTURILE SOCIALE

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Telefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa Administraţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

EXECUŢIA :

Informaţia

Secţia de editură
Atelierele de Arte Grafice
„INDEPENDENŢA"
Registrul Comerţ Nr. 13|942
Bucureşti, Str. Academiei, 17
DECEMBRIE 1943